

सत्यमेव जयते

जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन आराखडा व SOP - 2022
वर्धा जिल्हा

जिल्हाधिकारी कार्यालय, वर्धा.

जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरण व जिल्हा नियंत्रण कक्ष,
संपर्क क्र. (०७१५२) २४३४४६.

जिल्हाधिकारी तथा अध्यक्ष
जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरण, वर्धा.

शुभेच्छा

प्रशासनाच्या कामाचा महत्वाचा भाग असणा-या आपत्ती व्यवस्थापन संदर्भातील ही पुस्तिका आपणांस देतांना आनंद होत आहे. आपल्या दैनंदिन जीवनात शासन विविध प्रकारे सहभागी असते. मात्र नैसर्गिक वा इतर आपत्तीत शासनाची भूमिका सर्वात महत्वाची असते हे आम्ही जाणतो. या स्थितीत सामान्य नागरिकालाही शासनाकडून असणारी अपेक्षा खूप मोठी आहे व याच अपेक्षेनुरूप काम करणे शक्य व्हावे या दृष्टिकोनातून आम्ही नियोजन केलेले आहे.

आपत्तीमध्ये प्रतिबंध हा सर्वात उत्तम उपाय असतो. मात्र आपत्तीच्या स्थितीत प्रतिसादाचा कालावधी जितका कमी तितकी हाणी कमी प्रमाणात होत असते. त्यामुळे शिघ्र प्रतिसाद हा सर्वोत्तम मार्ग ठरतो आणि प्रशासन यासाठी सदैव तत्पर आहे.

“जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन कृती आराखडा व SOP - २०२२” या पुस्तिकेत आपणास वर्धा जिल्ह्यामधिल, आपत्ती व्यवस्थापन अधिनियम-२००५ अंतर्गत, प्रशासनाबाबतची अद्यावत माहिती सोबत देत आहोत. नागरिकांनीही आपापल्या परिने आपत्तीचा मुकाबला करण्याकरीता जागृत असावयास पाहिजे. जिल्हा प्रशासन नेहमीच आपल्या सोबत आहे. या समन्वयामधूनच आपण सुरक्षीत व आपत्ती मुक्त जिल्ह्याची वाटचाल करू, या अपेक्षसह ही कार्यपुस्तिका सहर्ष सादर....

राहुल कडिले (भा.प्र.से.)
जिल्हाधिकारी तथा अध्यक्ष
जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरण, वर्धा.

मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
जिल्हा परिषद, वर्धा तथा सदस्य,
जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरण,

वर्धा जिल्ह्यामध्ये आजमितीस कोरोना आजाराचा संसर्ग मोठ्या प्रमाणात पसरलेला आहे. यामध्ये प्रशासन आपल्या पध्दतीने साथीवर नियंत्रण मिळविण्याकरीता कसोशिन प्रयत्न करत आहे. परंतु यादरम्याण एक बाब प्रामुख्याने निदर्शनास आलेली आहे. ती म्हणजे जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन ही केवळ प्रशासना पुरती मर्यादीत बाब नसुन यामध्ये स्थानिक स्वराज्य संस्था जसे नगर परिषद, ग्राम पंचायती, समाजसेवी संस्था व विशेष करुन सामान्य नागरीक यांचा सक्रिय सहभाग असणे खूप आवश्यक आहे. त्यामुळे वर्धा जिल्हा प्रशासनाकडून तयार करण्यात आलेला आपत्ती व्यवस्थापन आराखडा मध्ये जिल्ह्यातील जास्तीत जास्त नागरुक, स्थानिक स्वराज्य संस्था, स्वयंसेवी संस्था यांनी सहभाग नोंदविण्याबाबत याद्वारे आवाहन करण्यात येत आहे. जेणे करुन भविष्यामध्ये एखाद्या नैसर्गिक आपत्तीचा सामना करावा लागल्यास त्यामध्ये प्रशासनाला सामान्य नागरीक, समाजसेवी संस्था, स्थानिक स्वराज्य संस्था यांचे सहकार्य मिळण्यास मदत होईल.

डॉ.सचिन ओबासे.
मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
जिल्हा परिषद, वर्धा तथा सदस्य,
जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरण,वर्धा.

संदेश

नि.ऊ.जि. तथा मू.का.अ.
जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरण.

विविध नैसर्गिक व मानवनिर्मित आपत्तींना तोंड देण्यासाठी पुर्वतयारी करून अशी आपत्ती उद्भवल्यास कमीत-कमी जिवित व वित्त हानी होईल या दृष्टीकोणातून वर्धा जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरण सदैव प्रयत्नशील आहे.

जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन आराखडा हे आपत्तीचे व्यवस्थापन करण्याकरिता जिल्हा प्रशासनाकडे असलेले एक उत्तम साधन आहे. विविध आपत्तींना यशस्वीपणे तोंड देण्यासाठी प्रमाणित आदर्श कार्यपद्धतीचा (SOP) या आराखड्यात समावेश करण्यात आलेला आहे.

वर्धा जिल्ह्यात घडणा-या विविध आपत्तीबाबत जिल्हा, तालुका व गाव स्तरांवर आपत्ती व्यवस्थापन समिती गठीत करून प्रत्येक स्तरावर शोध व बचाव पथके तसेच, स्वयंसेवकांचे गट तयार करण्यात आले असून त्यांचे मार्फत गावस्तरावरील लोक सहभागीय आपत्ती व्यवस्थापन करण्याकरिता जिल्हा प्रशासन सतत प्रयत्नशील असते.

संभाव्य आपत्तीचा धोका टाळण्यासाठी आवश्यक उपाययोजना करणे गरजेचे असते त्या अनुषंगाने "जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन आराखडा - २०२२" तयार करण्यात आलेला असून, येणा-या आपत्तीला यशस्वीपणे तोंड देण्यासाठी आपणा सर्वांचे सहकार्य लाभेल हिच अपेक्षा !

अर्चना मोरे

नि.ऊ.जि. तथा मू.का.अ.
जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरण.

अनुक्रमनिका

अ.क्र.	विवरण	पान क्र.
१.	प्रस्तावना.	०७
२.	वर्धा जिल्हा माहितीदर्शक नकाशा.	०८ ते ०९
३.	सर्व तालुका माहितीदर्शक नकाशे.	१० ते १७
४.	विजन - मिशन.	१८
५.	रणनिती (Strategy).	१९
६.	जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरण समिती यादी.	२०
७.	वर्धा जिल्हा पूर्व इतिहास.	२१
८.	वर्धा जिल्हा विषयी माहिती.	२२ ते २४
९.	मागिल ५ वर्षांचे पर्जन्यमान.	२५
१०.	जिवित व वित्तिय हाणो तपशिल. (2017 ते 2021)	२६
११.	नदि काठावरील गावांची तालुका निहाय माहिती.	२७
१२.	पावसाळ्यात संपर्क तुटणा-या गावांची तालुकानिहाय माहिती.	२८
१३.	धरण निहाय संपर्क क्रमांक वर्धा पाटबंधारे विभाग, वर्धा.	२९
१४.	जिल्ह्यातील मोठे जलाशयाचे नाव व साठवणुक क्षमता.	३०
१५.	वर्धा जिल्ह्यातील मध्यम व मोठे प्रकल्प.	३१
१६.	वर्धा जिल्ह्यातील लघु प्रकल्प.	३२
१७.	परिशिष्ट 'अ' अधिकारी यांनी पार पाडावयाची कर्तव्ये.	३३ ते ३४
१८.	आपत्ती व्यवस्थापन कायदा - 2005 चे महत्वाची कलमे.	३५ ते ३७
१९.	जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरणाचे अधिकार व कर्तव्ये.	३८
२०.	नैसर्गिक आपत्ती व्यवस्थापन बाबत माहिती.	३९ ते ४०
२१.	शासन /आयुक्त कार्या, नागपूर/हवामान खाते /वर्धा जिल्ह्यातील जिल्हाधिकारी व जिल्हा पुर नियंत्रण कक्षाचे दूरध्वनी क्रमांकबाबत माहिती.	४१ ते ४२
२२.	आर्मी व Military संपर्क क्रमांक.	४३ ते ४४
२३.	जिल्हा समन्वय समिती नाव व संपर्क क्रमांक.	४५
२४.	उपलब्ध शोध व बचाव साहित्य विवरण प्रपत्र बाबत माहिती.	४६
२५.	जिल्ह्यामध्ये उपलब्ध असलेल्या बोटी बाबतची माहिती	४७
२६.	जिल्हा व तालुका स्तरावरील नियंत्रण कक्षाचे दूरध्वनी क्रमांक याबाबतची माहिती.	४८
२७.	पोलिस अधिक्षक नियंत्रण कक्ष दूरध्वनी क्रमांक.	४९
२८.	पुराचा अतिधेका असणा-या गावांची यादी व गावातील महत्वाचे संपर्क क्रमांकसह यादी.	५० ते ६२
२९.	पुराचा अति धोका असणा-या गावातील स्थानिक कर्मचारी संपर्क क्रमांकसह यादी.	६३ ते ७३
३०.	उपलब्ध असलेल्या डोंग्यांबाबत माहिती.	७४
३१.	मत्स्यपालन सहकारी संस्थांची यादी व संपर्क क्रमांक.	७५
३२.	अग्निशामक वाहनासंबंधी व संपर्क क्रमांकाबाबत माहिती.	७६
३३.	जिल्ह्यातील उपलब्ध असलेल्या JCB वाहनाबाबत माहिती.	७७
३४.	वैद्यकीय अधिकारी तसेच जिल्हा व तालुकास्तरावरील नियंत्रण कक्षाबाबत माहिती.	७८ ते ८०

३५.	आपतकालीन परिस्थितीत कार्य करणा-या गृहरक्षक (होमगार्ड) जवानांची माहिती. (जि.स्तरीय चमू) व जिल्ह्यातील पोहणा-या गृहरक्षक (होमगार्ड) जवानांची यादी याबाबतची माहिती.	८१ ते ८५
३६.	महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्यादित यांचे संपर्क क्रमांक.	८६ ते ८८
३७.	जिल्हास्तरीय शोध व बचाव पथक यादी.	८९ ते ९०
३८.	वर्धा जिल्ह्यात असलेल्या हेलीपॅड बाबतची माहिती.	९१
३९.	वर्धा जिल्ह्यातील धोकादायक रस्ते व पुलांची माहिती.	९२ ते ९५
४०.	वर्धा जिल्ह्यात असलेल्या विज अटकाव यंत्राबाबत माहिती.	९६
४१.	पुर एस.ओ.पी. २०२२.	९७ ते १३३
४२.	Ambulance Services. Phone No.	१३४
४३.	वर्धा जिल्ह्यातील ट्रॅक्लसंची यादी.	१३५
४४.	वर्धा जिल्ह्यातील पेट्रोलपंप ची यादी.	१३६ ते १३७
४५.	उ.वि.अ. व तहसिल स्तरावरील पुरनियंत्रण कक्षातील दुरध्वनी क्रमांक.	१३८
४६.	मा. जिल्हाधिकारी, वर्धा यांचे आवाहन.	१३९

प्रस्तावना

जिल्यात भविष्यात विविध प्रकारच्या आपत्ती उद्भवण्याची शक्यता नाकारता येत नाही. कोणत्याही प्रकारची आपत्ती उद्भवल्यास आपत्ती पुर्व, आपत्ती दरम्यान, आणि आपत्ती नंतर ह्या तीन टप्प्यांमध्ये कार्य करणे गरजेचे असते. आपत्ती उद्भवल्यानंतर कार्य करण्यापेक्षा आपत्ती पुर्व कार्य केल्यास होणारी आर्थिक व जिवित हाणी टाळता येवू शकते. त्याकरिता, आपत्ती पुर्व कार्यामध्ये पुर्व तयारी अंतर्गत जनजागृती व क्षमतावध्दी करणे तसेच, आपत्ती व्यवस्थापन कृती आराखडा तयार करणे याचा अंतर्भाव होतो.

त्या अनुषंगाने पुर्व तयारी अंतर्गत, जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरण व्दारे, "वर्धा जिल्हा-आपत्ती व्यवस्थापन कृती आराखडा - २०२२" तयार करण्यात आला असून, त्यामध्ये समाविष्ट केलेली जिल्हा संबंधीची माहिती तसेच, आपत्ती पुर्व / आपत्ती दरम्यान / व आपत्ती नंतर कोणत्या विभागाचे काय जबाबदारी व कर्तव्य असावे या संदर्भात ची माहिती या वर्षीच्या कृती आराखडा - २०२२ मध्ये समाविष्ट करण्यात आलेली असून निश्चितच सदर माहितीचा उपयोग आपत्ती व्यवस्थापनचे कार्य करतेवेळी सगळ्यांना बहुमोलाची ठरेल यात तीळमात्रही शंका नाही.

जिल्ह्यातील सर्व विभाग या कार्यात आपला सक्रीय सहभाग देऊन जिल्ह्यावर येणा-या सर्वच प्रकारच्या आपत्तीचा सर्व मिळून सामना करण्यासाठी सदर "वर्धा जिल्हा - आपत्ती व्यवस्थापन कृती आराखडा - २०२२" निश्चितच बहुमोलाचा ठरेल.

सर्व संबंधीतांना मान्सुन - २०२२ च्या हार्दिक शुभेच्छा !!!

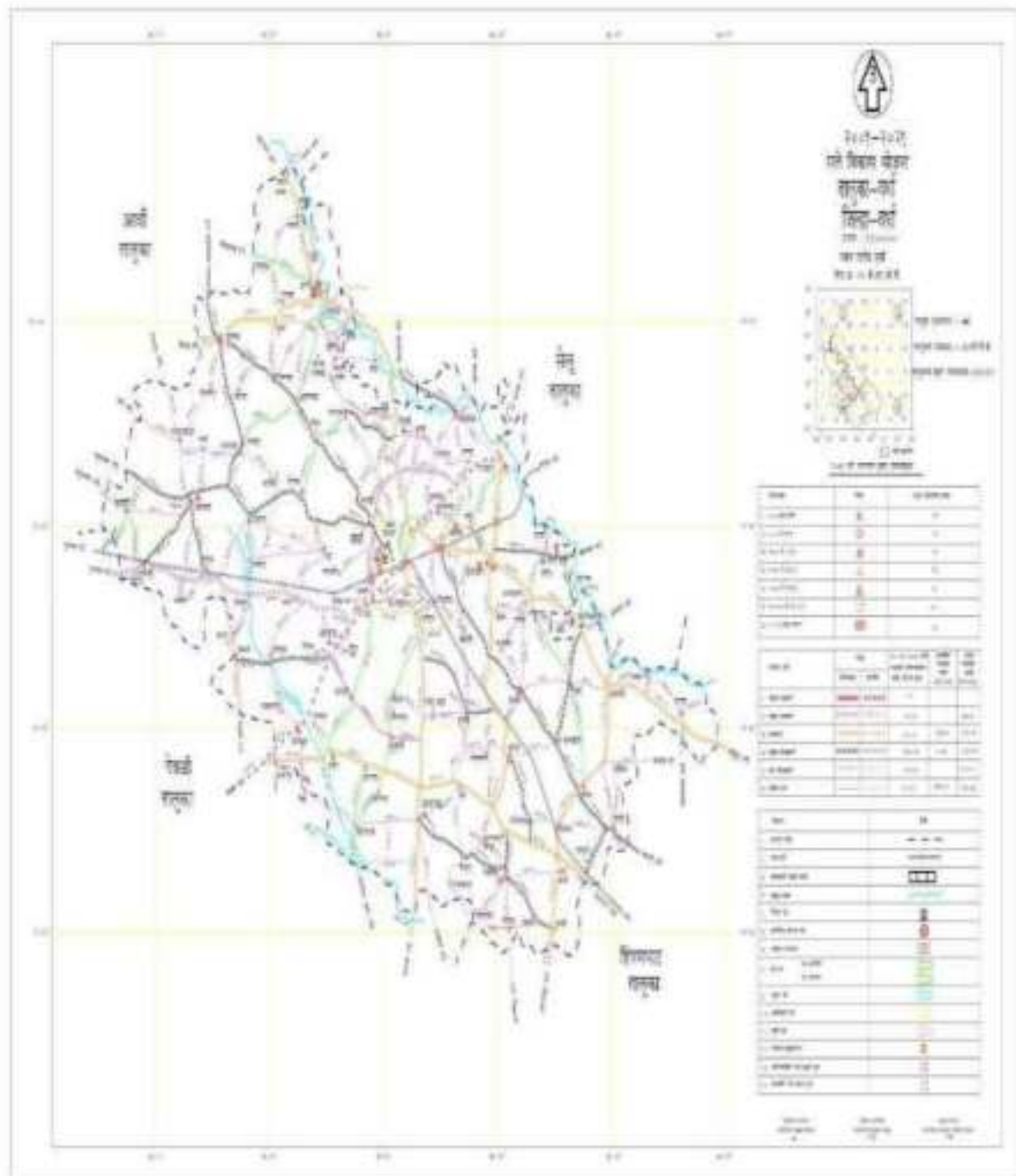
जिल्हाधिकारी, वर्धा.

Wardha

क्विजन (Vision) :-

“ सुरक्षित व आपत्ती मुक्त जिल्ह्याची निर्मिती करणे.”

“सर्वसमावेशक, स्वयंपूर्ण, बहुविध आपत्तीस संवेदनक्षम आणि तंत्रज्ञानावर आधारित धोरण विकसित करून सुरक्षित व आपत्ती मुक्त जिल्हा निर्माण करून, पुर्वतयारी, प्रतिबंध, उपशमन, आणि प्रतिसादाची एक संस्कृती निर्माण करणे.”

मिशन (Mission) :-

- गाव पातळी पर्यंत जनजीगृती करणे.
- वेगवेगळ्या धोकादयक घटनेबाबत रंगीत तालीम करणे. (मोकड्रील)
- विविध गटांची आपत्ती निहाय क्षमता वृद्धी करणे.
- लोकसहभागीय आपत्ती व्यवस्थापनास चालना देणे.

रणनीती (Strategy) :-

- गाव आपत्ती व्यवस्थापन समिती (VDMC), तालुका आपत्ती व्यवस्थापन समिती (TDMC), जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन (प्रधिकरण) समिती (DDMC) स्थापन करणे.
- लोकसहभागीय आपत्ती व्यवस्थापन करण्या करीता, लोकसहभागाने गाव आपत्ती व्यवस्थापन आराखडा (VDMP), तालुका आपत्ती व्यवस्थापन आराखडा (TDMP), जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन आराखडा (DDMP) तयार करून घेणे.
- आवश्यक शोध व बचाव साहित्य खरेदी करून, साहित्य हाताळण्याचे प्रशिक्षण आयोजित करणे.
- संवेदनशील भू-भागाचे निरीक्षण करून प्रतिबंधात्मक उपाय योजना करणे.
- HRVCA (Hazard, Risk, Vulnerable, capacity Analyses) करणे.
- प्रशिक्षण, कार्याशाळा, गटचर्चा, भेटी, निरीक्षण द्वारे क्षमता वृद्धी करणे.
- प्रत्येक विभाग निहाय आपत्ती व्यवस्थापन आराखडा तयार करून घेणे.
- कोणत्याही प्रकारच्या नैसर्गिक वा मानव निर्मात आपत्ती मध्ये शून्य (०) जिवीत हाणी व वित्तीय हाणी कमीत कमी होईल याचा प्रयत्न करणे.

जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरण - वर्धा

विविध आपत्ती संदर्भात प्रतिबंध, निवारण, पूर्वतयारी प्रतिसाद, मदत व पुनर्वसन इत्यादी बाबी सुव्यवस्थितपणे हाताळण्यासाठी केंद्र शासनाने आपत्ती व्यवस्थापन कायदा अंमलात आणला आहे. सदर कायद्यातील कलम 25 अन्वये जिल्हा पातळीवर जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरण समितीची स्थापना करण्यात आली आहे.

अ.क्र.	पद	नाव	पदनाम	फोन नंबर	संपर्क क्रमांक
1.	पदसिध्द अध्यक्ष	श्री. राहुल कर्डिले. (IAS)	मा. जिल्हाधिकारी, वर्धा	240102/ 240101	
2.	पदसिध्द सहअध्यक्ष	श्री. डॉ.सचिन ओबासे	प्रशासक तथा अध्यक्ष, जिल्हा परिषद, वर्धा.	240101/ 240140	9096700900
3.	सदस्य	श्री. डॉ.सचिन ओबासे	मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जि.प. वर्धा.	240231	9096700900
4.	-//-	श्री. प्रशांत होळकर.	जिल्हा पोलीस अधिक्षक, वर्धा.	232501	8380075037
5.	-//-	डॉ. सचिन तडस.	जिल्हा शल्य चिकित्सक, वर्धा.	243895	8788408338
6.	-//-	श्री. प्रकाश बृव	कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, वर्धा.	242792	9420151300
7.	-//-	श्रीमती नितु चव्हाण	कार्यकारी अभियंता, पाटबंधारे विभाग, वर्धा.	243248	9175489629
8.	मुख्य कार्यकारी अधिकारी	श्री. अर्चना मोरे.	प्र.निवासी उपजिल्हाधिकारी, वर्धा.	240872	7875059160
9.	विशेष निर्मात्रीत	श्री. कर्नल डी.व्ही. भास्कर.	कमांडंट, एन.सौ.सौ. वर्धा.	243139	9098431231
10.	-//-	श्री. यशवंत सोलंकी.	समादेशक, होमगार्ड, वर्धा.	243328	7020563020
11.	स्वयंसेवे संस्था प्रतिनिधी	श्री. महेश मोकलकर.	रोटरी क्लब, वर्धा.		9422140070
12.	-//-	श्री. डॉ.सचिन पावडे.	वैद्यकीय जनजागृती मंच, वर्धा.		9422140207
13.	-//-	श्री. मोहन गुजरकर.	प्रहार समान जागृती संस्था, वर्धा.		8208648259

वर्धा जिल्ह्याचा पुर्व इतिहास

वर्धा जिल्हा महाराष्ट्र राज्याच्या उत्तर पूर्व बाजूस स्थित आहे. 1962 पर्यंत जिल्हा नागपूर जिल्ह्याचा एक भाग होता. पुढे प्रशासकीय सोयीच्या दृष्टीने वर्धा जिल्हा वेगळा करण्यात आला आणि पुलगाव जवळील कवठा येथे जिल्हा मुख्यालय ठेवण्यात आले होते. सन १८६६ मध्ये जिल्हा मुख्यालय पालकवाडी (वर्धा) येथे हलविण्यात आले होते. कालांतराने तो एक स्वतंत्र जिल्हा करण्यात आला. वर्धा जिल्ह्याच्या पश्चिम आणि उत्तर कडे अमरावती जिल्हा आहे तर दक्षिणेकडे यवतमाळ जिल्हा आहे, दक्षिण पूर्वेकडे चंद्रपूर जिल्हा असून पूर्वेकडे नागपूर जिल्हा आहे. अमरावती आणि यवतमाळ जिल्ह्यासोबतच्या सीमारेषा वर्धा नदी ठरवते.

बेरार

वर्धा जिल्ह्याच्या इतिहासाबद्दल फार कमी माहिती उपलब्ध आहे. पण वर्धा नदीचा उल्लेख ई.पु. २ शतका मध्ये आढळतो. विदर्भाचा राजा बेरार च्या संबंधाने वर्धा नदीचा उल्लेख आढळतो. विदर्भ (बेरार) प्रदेश हा वर्धा नदीने विभागल्या जाऊन बेरार आणि त्याचा भाऊ माधवनसंना यांच्यात वाटला गेला.

चालुक्य आणि राघात्रकुट राजा

वर्धा आणि उर्वरित बेरार प्रांतात चालुक्य राजपूत घराण्याने ई.स. ५५० ते ७५० मध्ये राज्य केले. त्याची राजधानी आधुनिक बिजापूर येथे होती व नंतर ती नाशिक ला हलविण्यात आली. या राजघराण्याशी संबंधित ताम्र पत्रे बैतुल जिल्ह्याच्या मुलताई आणि वर्धा जिल्ह्याच्या देवळी येथे सापडली. देवळी येथे सापडलेली पत्रे ई. ९४० ची असून त्यात नागापूर-नंदिवाधाम जिल्ह्यातील तलपुरुशक हे गाव काणारेसे ब्राह्मणाला दान केल्याचा उल्लेख आहे.

बहमनी साम्राज्य

वर्धा तदनंतर सोलापूर आणि बिदर जवळील गुल बर्ग च्या राजाच्या प्रांतात सामील करण्यात आला. या राजाने मुहम्मद तुघलक शी बंडखोरी केलेली होती आणि तो एक ब्राह्मण किवा ब्राह्मण सेवक होता.

इमाद शाही राजवंश

इ.स. 1437 मध्ये गुजरातच्या राजानी बेरार वर आक्रमण केल्याचा प्रारंभिक उल्लेख आहे ज्यात गोंडवाना च्या राजाने (वर्धा ओलांडून) मदद केली व तो चांदा येथील होता. इ.स. 1518 मध्ये बहमनी साम्राज्याच्या पतनानंतर काही काळ बेरार वर इमाद शाही राजपुत्राने इल्लीचपूर येथून राज्य केले.

मुघल साम्राज्य

नव्वद वर्धाच्या स्वतंत्र अस्तित्व नंतर 1572 मध्ये अहमदनगर राजानी इल्लीचपूर साम्राज्य नष्ट केले आणि १५९४ मध्ये बेरार अहमदनगर पासून सम्राट अकबर च्या साम्राज्याला जोडण्यात आले

मराठा स्वारी

1822 मध्ये भोसल्याद्वारे वर्धा नागपूर मध्ये समाविष्ट करण्यात आला त्याचबरोबर गवळीगड आणि नरनाळा हे किल्ले व काही भूभाग निझामच्या ताब्यात देण्यात आला.

जिल्हा निर्मिती

ब्रिटीशांच्या काळात 1862 पर्यंत वर्धा हा नागपूरचाच एक भाग होता. प्रशासकीय कारणाने वर्धा वेगळा करण्यात आला. पुलगाव जवळील कवठा येथे जिल्हा मुख्यालय उभारण्यात आले पण नंतर 1866 मध्ये वर्धा हे पालकवाडी जवळ वसविण्यात आले. जिल्ह्याला वर्धा हे नाव वर्धा नदीवरून देण्यात आले.

जिल्हा एक दृष्टीक्षेप

स्थान : २०°४४'३०" अक्षांश 78°36'20" रेखांश

भौगोलिक क्षेत्र	
एकूण क्षेत्र	6310 Sq. K.M.
वनीकरण लागवडीखालील	1046 Sq.K.M.
हवामान आणि पर्जन्यमान	
जिल्हा मध्ये सरासरी पर्जन्यमान	1062.8 M.M.
किमान तापमान	8.4. Degree Celsius
कमाल तापमान	46 Degree Celsius
भौगोलिक स्थान	
उत्तर	20.18 to 21.21
पूर्व	78.33 to 79.15.
लोकसंख्या	
लोकसंख्या	13,00,774 Nos.
पुरुष	6,68,385 Nos.
महिला	6,32,389 Nos.
शहरी	4,23,300 Nos.
ग्रामीण	8,77,47 Nos.
अनुसूचित जाती	149975 Nos.
अनुसूचित जनजाती	166000 Nos.
साक्षरता 72.80%	
एकूण	86.99 %
पुरुष	91.92 %
स्त्री	81.81 %
शहरी	309696 Nos.
प्रशासकीय विभाग	
महसूल उपविभाग - ३	वर्धा, आर्वा, हिंगणघाट
तहसील कार्यालय - ८	वर्धा, देवळी, सेलु, आर्वा, आष्टी, कारंजा, हिंगणघाट, समुद्रपूर
एकूण मंडळ (Revenue Circles)	55
एकूण साक्षा	327
एकूण ग्राम पंचायत	519 Nos
एकूण गावे	1387 Nos.
एकूण आवादी गावे	973
नगर परिषद - ६	वर्धा, देवळी, पुलगाव, सिंदी(रेल्वे),हिंगणघाट, आर्वा.
पंचायत समिती - ८	वर्धा, देवळी, सेलु, आर्वा, आष्टी, कारंजा, हिंगणघाट, समुद्रपूर
पोलीस स्टेशन	19 Nos.

पोलीस आउट पोस्ट	8 Nos.
कृषी	
एकूण लागवडीयोग्य क्षेत्र	4,25,653 Hector.
बागायती क्षेत्र	16,035.61 Hector
प्रमुख पिके	सोयाबीन, कापूस, ज्वारी, गहू, डाळी, भुईमूग, चना इत्यादी
सिंचनाखाली क्षेत्र	
सिंचनाखाली क्षेत्र	1,01,512 Hector.
मोठा प्रकल्प	2 Nos.
मध्यम प्रकल्प	9 Nos.
लहान प्रकल्प	20 Nos.
स्वास्थ्य	
प्रमुख खासगी रुग्णालये	2 Nos.
वैद्यकीय महाविद्यालये	2 Nos.
सिविल हॉस्पिटल	1 No.
ग्रामीण रुग्णालये	08 Nos.
प्राथमिक आरोग्य केंद्र	27 Nos.
प्राथमिक उपकेंद्र	181
कॉन्टिन हॉस्पिटल	1 No.
क्षयरोग रुग्णालय	1 No.
आयुर्वेदिक दवाखाना	11 Nos.
Alopathic रुग्णालये	20 Nos.
Maternity Homes	8 Nos.
पॉवर सेक्टर	
विद्युतीकरण शहरे	8 Nos.
विद्युतीकरण गावे	1276 Nos.
चौन पंप सेट	781 Nos.
पशु संवर्धन	8 Nos.
एकूण पशुधन	6,80,292 Nos.
शैक्षणिक	
विद्यापीठ (हिंदी)	1 No.
प्राथमिक शाळा	967 (जि.प. - 921 व न.प. - 46)
कनिष्ठ / वरिष्ठ महाविद्यालये	82 Nos
अदिवासी आश्रम शाळा	13 Nos. (शासकीय ५ / अनुदानित ८)
अभियांत्रिकी	2 No.
वैद्यकीय महाविद्यालये	2 Nos.
फार्मसी महाविद्यालये	1 No.
व्यावसायिक / तंत्र शिक्षण	
तांत्रिक शाळा	1 No.
औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था.	8 Nos.
राज्य परिक्षण सेवा	
S.T. मार्ग	343 Nos.
S.T. आगार	5 Nos.
Travelers शेट	103 Nos.
S.T. वसेस	274 Nos.

प्रमुख ऐतिहासिक आणि प्रेक्षणीय स्थळे	
	बापु कुटी, परमधाम आश्रम, विश्व शांती स्तूप, गीताई मंदिर.
नदी - १२	वर्धा, २) वणा, ३) धाम, ४) पोषरा, ५) बौर, ६) यशोदा ७) बाकळी, ८) भदाडी, ९) चोंड, १०) कड, ११) शंर, १२) नांद.
नदी काठावरील गावे	214 गावे.
पुराचा संभाव्य धोका असणारी गावे	96

Average Rainfall in last Five Years (in mm.)

पर्जन्यमानाची आकडेवारी
मागील ५ वर्षांचा तुलनात्मक तक्ता

अ. क्र.	जिल्हा	तालुक्याचे नाव	०१ जून ते ३० सप्टेंबर पर्यंत पडणारा सरासरी पाऊस	२०२१		२०२०		२०१९		सन २०१८		सन २०१७	
				एकुण झालेला पाऊस	पर्जन्यमानाची टक्केवारी	एकुण झालेला पाऊस	पर्जन्यमानाची टक्केवारी	एकुण झालेला पाऊस	पर्जन्यमानाची टक्केवारी	एकुण झालेला पाऊस (३०/०९ पर्यंत)	पर्जन्यमानाची टक्केवारी	एकुण झालेला पाऊस (३०/०९ पर्यंत)	पर्जन्यमानाची टक्केवारी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	वर्धा	वर्धा	889.40	841.12	94.57	798.51	89.78	850.96	95.68	698.11	78.49	707.20	79.51
2		सेलू	959.62	1046.75	109.08	890.29	92.78	1092.53	113.85	779.98	81.28	824.40	85.91
3		देवळी	959.62	1059.78	110.44	812.46	84.66	815.78	85.01	708.76	73.86	720.60	75.09
4		हिंगणघाट	975.70	1016.97	104.23	714.49	73.23	810.46	83.06	958.21	98.21	852.81	87.40
5		समुद्रपूर	1001.62	978.44	97.69	617.24	61.62	1061.16	105.94	692.23	69.11	758.10	75.69
6		आर्वी	850.30	962.11	113.15	953.76	112.17	905.43	106.48	637.87	75.02	830.04	97.62
7		आष्टी	864.72	934.22	108.04	895.33	103.54	1039.74	120.24	601.45	69.55	686.00	79.33
8		कारंजा	864.72	987.00	114.14	900.66	104.16	963.40	111.41	626.57	72.46	734.90	84.99
एकुण			7365.70	7826.39	106.25	6582.74	89.37	7539.46	102.36	5703.18	77.43	6114.05	83.01
सरासरी			920.71	978.30	106.25	822.84	89.37	942.43	102.36	712.90	77.43	764.26	83.01

जिल्ह्यामध्ये सन २०१७ ते २०२१ मध्ये अतिवृष्टी / पुर व विज यामुळे जिवित व वित्तहानी झाल्याबाबत तपशिल

अ.क्र.	जिल्हा	सन २०१७ ते २०२१	घरांचे नुकसान				मृत व्यक्ती			मृत जनावरे				जखमी व्यक्ती		गोठ्याचे नुकसान		शेतपिकांचे नुकसान	
			अंशतः	पूर्णातः	एकूण	मदत काटप	एकूण संख्या	पैकी मदत दिली	रक्कम रु. लाखात	छोटी	मोठी	पैकी मदत दिली	मदत काटप रु. लाखात	सं.	वेध्यात आलेली मदत	गोठ्याची संख्या	दिलेली मदत	३३% पैसा कमी	३३% पेशा नास्त
१.	वर्धा	२०१७	२२२	१	२२३	७४५५५०	८	८	३२	१०	४६	५६	११०६०००	२५	११५१००	२८	५८८० ०	०	४६९.९०
२		२०१८	५२०	३	५२३	१२५८५००	२	२	८	६	२८	३४	८५३०००	०	०	२२	४६०० ०	०	११०६८
३		२०१९	९४२	६	९४८	३९४३८३०	११	११	४४	२३	६५	८८	१९९५०००	१२	४७१००	२२	४५५० ०	०	१४३९८
४		२०२०	१३६	४	१४०	७१५७९०	११	११	४४	१	२०	२१	५४८०००	१८	७७४००	३	६३००	०	४४८९.८
५		२०२१	६०२	१३	६१५	०	१२	१२	४८	११	२९	१६	४२२०००	५	२९९००	३३	०	०	४०३५
	एकूण	२४२२	१७	२४३९	६६६३६७०	४४	४४	१७६	५६	१८८	२१५	४९२४०००	६०	२७०३००	१०८	१५५६००	०	३४४६०.४	

पुरापासून धोका संभावणा-या नदी/नाला काठावरील गावांची तालूका निहाय माहीती

क्र.	तालुका	नदी/नाल्याचे नाव	नदी /नाल्याच्या काठावरील गावाचे नाव	एकूण गावे -
1	वर्धा	धाम नदी,	बामनी, सेव, आंबी, महाकाळ, पवणार, कूटकी, मदन, खरांगण (गौ), धाका (मनर).	एकूण गावे - २६
		बोर नदी	बोरगाव (सावळी), बोरगाव (नो) घुलवा	
		भद्रा नदी	बापफड, बोरगाव स्टे, निमगाव, पडगाव, सोलसुर, वडप, सिरसगाव,	
		यशोदा नदी	कुरझडी (फौ)	
		शेर नदी नाला	बरवडी, करंवी (फौ), करंवी (का), पुनई उमरी, सालेड (हि).	
2	सेलू	धामनदी	कधाळा, टाकळी (को), मुळनापूर, मुरगा, वळीकळी, मुकळी (का), खरडा, कूटकी(न).	एकूण गावे - ३३
		बोर नदी	नवपूर, भडका, कोपरा, धानकी, मुकळी (स्टे), लिजगाव, खडका, आंबी, देऊरगाव, बोरी, मोई, किन्ही व सेलूचा काठा भाग	
		वाधाडा नाला, पंचधारा धरण	मनवी, आभगाव, शिरसागर, बाभूळगाव, बाकली, रिधारा, टाकळी (ई), अंतरगाव, हिवरा, कामठी, सुरगाव, झडशी,	
3	देवळी	वर्धा नदी	सिवपूर, खड्डी, अंतरी, कांदगाव, रोहणे, लोभा, हिवरा, सावंगी (वै), मुकळडा, बापुळगाव, निमगावण, बंधापूर, आंबी	एकूण गावे - २९
		यशोदा नदी नाला	(म), देरगाव, अण्ठी, मंदगाव, कांधिठगाव, बाघोली, घुलवा शिगडोड, दिघो, बंधापूर, आलोडा, सरुळ, बोरगाव टाकळी, (म), जामली, कौलगाव, सिगावखडी	
4	आंबी	वर्धा नदी	देऊवाडा, टाकरखेडा, निचोली, अंतरगाव, भादोड, विपरी, सावखेडा, बडगाव, सलकाड, लाडगाव, सोरठा	एकूण गावे - ३३
		वाकळी नदी	नंदपूर, सिरपूर, वनेडा, जळगाव, सरकसपूर, नेरी, हरीलवाडा, बोरगाव (ह), अंतरवाडा,	
		धामनदी	खरांगणा, मंतरगा, जमकूटा, कान्तरखेडा,	
5	आण्टी	बोर (पालपाडी) नाला	काडोडा, मुकळी(ड), नटाळा, हिवरा, विपरी, बरेगाव(ब), धनंटी, खेरी, आंबीचा काठा भाग	एकूण गावे - १५
		वर्धा नदी	इगावडा, भासबाडा, वेलीरा(क) अंतोरा (नूक) वलपतपूर, भिष्णूर, नवावूर, टेकरंडा, चिचोली, वाळोली,	
		वाकळी नदी नाला	धिसूर, आण्टी बोरगाव (ड)	
		कड नदी	धाडी, सहूर	
6	कारंजा	जानाशय व नदी काठाला गावे नाला	धर्ती, जऊरवाडा, परसोडी, काकडा, सावरडोह, कान्मवाघरग्राम, खेरी, धावसा, ब्राम्हणवाडा, टाणेगाव, पणगाव, नारा, आजगादेवी,	एकूण गावे - १३
		7	शिरसागर	वर्धा नदी वणा नदी
यशोदा नदी नाला	धानकी, मनसावळी, टाकळी, कोसूलंब, कूटकी, शेकापूर, चिचोली वणी, वोलतपूर,			
पंधरा नदी नाला	लाडकी			
8	समुद्रपूर	वणा नदी	बरवडी, फांदळी, कानकाडी, ठमरा, चाकूर, सेका, पारडी, नंदपूर, मेनखल, चिचोली, मनगाव, गका, अडगाव, माडगाव,	एकूण गावे - ३१
		धामनदी	साकली, सावंगी, मुळतपूर,	
		बोरनदी	नोद्रा, आण्टी, जेजूरी, बंधापूर, देरडा, धानोली	
		पोधरा नदी नाला	कृली, महागाव, ठमरी, माढी, मंगरुळ, रेणकापूर, भोसा, व गौळ	
एकूण गावे				२१४

पावसाळ्यात संपर्क तुटणा-या गावांची तालूका निहाय माहिती.

अ.क्र.	तालुका	प्रा.आ.केंद्र	ग्रा.प.	गावाचे नांव	शेरा	
१.	देवळी	देवळी	डिगडोह	डिगडोह		
२.			दिधी (बा)	दिधी (बा)		
३.	सेलु	झडशी	क्षिरसमुद्र	क्षिरसमुद्र		
४.	आर्वी	जळगाव	जळगाव	जळगाव		
५.			शिरपुर	शिरपुर	शिरपुर	
६.			नांदपुर	नांदपुर	नांदपुर	
७.			राजापुर	कर्माबाद	कर्माबाद	
८.			वर्धमनेरी	वर्धमनेरी	वर्धमनेरी	
९.			समुद्रपुर	मांडगाव	कुर्ली	कुर्ली
१०.	नांदोरी	डोंगरगांव			डोंगरगांव	
११.	गोविंदपुर	पोधरा			पोधरा	
१२.	उमरा	उमरा			उमरा	
१३.	पारडो	पारडो			पारडो	
१४.	नांदपुर	नांदपुर			नांदपुर	
१५.	शेंडगाव (आ)	शेंडगाव (वे)			शेंडगाव (वे)	
१६.	उबदा	मनखात			मनखात	
१७.	औरंगपुर	कारडा			कारडा	
१८.	सेवा	सेवा			सेवा	
१९.	सुजातपुर	सुजातपुर			सुजातपुर	
२०.	रामनगर	महागाव			महागाव	
२१.	नांद्रा	नांद्रा			नांद्रा	
२२.		धानोली			धानोली	
२३.		बाबापुर			बाबापुर	
२४.		बाबापुर			जेजोरी	
२५.					आष्टा	
२६.		कोरा			कोरा	
२७.	गिरड	गिरड			मंगरुळ	मंगरुळ
२८.			आसोला	आसोला		
२९.	हिंणघाट	कानगाव	कान्होली	कान्होली		

विभाग :- कार्यकारी अभियंता, वर्या पाटबंधारे विभाग वर्या

अ. क्र.	जलाशयाचे नाव	अधिकार्याचे नाव व पदनाम	शाखा अभियंता नाव व संपर्क क्रमांक	धरण स्वत्वावरील		पूर्ण संचय पातळी
				दुरध्वनी	मोबाईल	
1	2	3	4	5	6	7
1	बोर प्रकल्प	श्रीमती नितु चव्हाण (का.अ.) (अतिरिक्त) 9175489629 / 07152-243548	1.श्री अ.के. हिरो, सहा. अभियंता, श्रेणा १ पाटबंधारे उपविभाग, सेलू 2.श्री जे.ओ.तिवारी,सहा. अभियंता	07155- 221378	9511696184 7972830587	330.400
2	धाम प्रकल्प		1.श्री. जे.एस. सिंग, सहा.का.अ. पाटबंधारे टप सिंचन वर्या 2.श्री. पी.एन.कुमारे सहा.शाखा अभि.2	07152- 240549	9503666261 9518783525	328.600
3	पोथरा प्रकल्प		1.श्री. वि.पा. निळाडे, उपविभागीय अभियंता, पाटबंधारे उपविभाग हिंगणघाट		9307540229	229.400
4	पंचधारा प्रकल्प		श्री अ.के. हिरो, सहा. अभियंता, श्रेणा १ पाटबंधारे उपविभाग, सेलू श्री.ए.आर.सलाम, सहा.अभि.2		9511696184 8669137234	305.500
5	डोंगरगांव प्रकल्प		श्री अ.के. हिरो, सहा. अभियंता, श्रेणा १ पाटबंधारे उपविभाग, सेलू श्री जे.ओ.तिवारी,सहा. अभियंता		9511696184 7972830587	297.950
6	मदन प्रकल्प		श्री. जे.एस. सिंग, सहा.का.अ. पाटबंधारे टप सिंचन वर्या	07152- 243586	9503666261	329.900
7	मदनउन्नई धरण		श्री.स.गो. रोहणकर, स्थापत्य अभियंत्यांचे सहायक,	07152- 243586	9730690292	273.650
	सुकळी लघु प्रकल्प				286.150	
8	लाल नाला		श्री. कावळे उपविभागीय अभियंता श्री.एस. चव्हाण शाखा अभि.	07152- 243586	9822530039 9827011239	234.150
9	व्या कारगरी प्रकल्प	श्री.पी.एम. सुर्वेशी का.अ 8007105555	श्री संचयन गावे उपविभागीय अभि, श्री. चानरे शाखा अभि.	07152- 243586	9922678099 9970142328	432.650
11	उखे वर्या प्रकल्प	श्री. पी.जि.सोळंके, का.अ 7020030601	श्री पी.जी. सोळंके उ.वि. अभि, श्री. साने शाखा अभि.	07203- 302615	7020030601 9767985269	342.500
12	निम्न वर्या प्रकल्प	श्री.वराडे (का.अ.) 9422213033	श्री. संचयन हसे उ.वि.अ श्री. पी.वो. चौधरे शाखा अभि.	07157- 223418	7507807833 9664885037	283.800
१३	नांद प्रकल्प	श्री. आर. वुमने (का.अ.) पाटबंधारे विभाग दक्षिण नागपूर 9422155345	श्री.आर. कावळे उपविभागीय अभियंता श्री. एच. कुळकर्णी कनिष्ठ अभियंता			247.00
१४	वडगाव प्रकल्प		श्री. आर. पाटल उपविभागीय अभियंता श्री. एच. कुळकर्णी कनिष्ठ अभियंता			255.100
१५	बेंबळा प्रकल्प	श्री. एस. उन्हाळे (का.अ.) बेंबळा प्रकल्प विभाग, चवतमाळ.				269.50

जिल्ह्यातील मोठे जलाशयाचे नांव व साठवणुक क्षमता

अ.क्र.	जलाशयाचे नाव	पूर्णसंचय पातळी मिटर	पाण्याचा साठाद.ल.घ.मी		
			संस्थीत साठा द.ल.घ.मी	उपयुक्त साठा द.ल.घ.मी	एकूण साठा द.ल.घ.मी
1	2	3	4	5	6
1	बोर प्रकल्प	330.400	11.330	123.212	134.542
2	धाम प्रकल्प	328.600	9.950	59.485	69.435
3	पोधरा प्रकल्प	229.400	3.700	34.720	38.420
4	पंचधारा प्रकल्प	305.500	0.930	8.750	9.680
5	डोंगरगाव प्रकल्प	297.950	0.370	4.440	4.810
6	मदन प्रकल्प	329.900	0.900	10.560	11.460
7	मदन उन्नई धरण	273.650	1.020	2.700	3.720
8	सुकळी मध्यम प्रकल्प	286.150	1.650	10.270	11.920
8	लालनाला	234.150	1.902	27.613	29.515
9	नांद प्रकल्प	247.000	9.000	53.182	62.182
10	वडगाव प्रकल्प	255.100	16.600	134.896	151.496
11	उखे वर्षा धरण	342.500	114.220	564.050	678.270
12	वर्षा कार नदी प्रकल्प	432.650	4.900	21.062	25.962
13	निम्न वर्षा	283.800	36.470	216.870	253.340
14	बेंबळी प्रकल्प	269.500	19.400	302.670	322.070

वर्धा जिल्ह्यातील मोठे प्रकल्प

अ.क्र.	प्रकल्पाचे नांव	तह./जिल्हा	संपर्क क्र. व विभाग का.अ.चे नांव	उप-विभाग संपर्क क्र.
1.	उर्ध्व वर्धा प्रकल्प	मोर्शी / अमरावती	उर्ध्व वर्धा धरण विभाग, अमरावती- ०७२२/२६६०५४१	उर्ध्व वर्धा प्रकल्प उपविभाग क्र. २ मोर्शी -०७२२८/२२२२६५
2.	वडगांव प्रकल्प	उमरेड / नागपूर	लघु पाटबंधारे विभाग, नागपूर- ०७१२/२४२३२३४	लोवर वेना कालवे उविअ, वेला- ०७११६/२७८५३२
3.	नांद प्रकल्प	उमरेड / नागपूर	लघु पाटबंधारे विभाग, नागपूर- ०७१२/२४२३२३४	लोवर वेना कालवे उविअ, त्रिंगणघाट - ०७११६/२७८५३२
4.	बोर प्रकल्प	सेलु / वर्धा	वर्धा पाटबंधारे विभाग, वर्धा- ०७१५२/२४३५४८	पाटबंधारे उपविभाग, सेलु- ०७१५५/२२२३७८
5.	निम्न वर्धा प्रकल्प	आर्वी / वर्धा	निम्न वर्धा प्रकल्प विभाग, वर्धा २४१९८३	निम्न वर्धा प्रकल्प उपविभाग, धनोडी- ०७१५७/२३६२२८

वर्धा जिल्ह्यातील मध्यम प्रकल्प

अ.क्र.	प्रकल्पाचे नांव	तह./जिल्हा	संपर्क क्र. व विभाग का.अ.चे नांव	उप-विभाग संपर्क क्र.
1.	धाम प्रकल्प	आर्वी / वर्धा	वर्धा पाटबंधारे विभाग, वर्धा- ०७१५२/२४३५४८	पाटबंधारे उपविभाग, पिपरी- 07152-250322
2.	पोथरा प्रकल्प	समुद्रपूर / वर्धा	वर्धा पाटबंधारे विभाग, वर्धा- ०७१५२/२४३५४८	पाटबंधारे उपविभाग, त्रिंगणघाट- ०७१५२/२४४२१४
3.	डोंगरगांव प्रकल्प	सेलु / वर्धा	वर्धा पाटबंधारे विभाग, वर्धा- ०७१५२/२४३५४८	पाटबंधारे उपविभाग, सेलु- ०७१५५/२२२३७८
4.	पंचधारा प्रकल्प	सेलु / वर्धा	वर्धा पाटबंधारे विभाग, वर्धा- ०७१५२/२४३५४८	पाटबंधारे उपविभाग, सेलु- ०७१५५/२२२३७८
5.	कार प्रकल्प	कारंजा / वर्धा	मध्यम प्रकल्प विभाग, नागपूर-	कार नदी प्रकल्प उपविभाग, कारंजा- ०७१५६/२४५८७४
6.	लाल नाला प्रकल्प	समुद्रपूर / वर्धा	लघु पाटबंधारे विभाग, वर्धा- ०७१५२/२४३५४८	लाल नाला प्रकल्प उपविभाग, कारंजा-
7.	मदन प्रकल्प	आर्वी / वर्धा	लघु पाटबंधारे विभाग, वर्धा- ०७१५२/२४३५४८	पाटबंधारे उपविभाग, पिपरी, वर्धा- २४३५८६
8.	सुकळी प्रकल्प	आर्वी / वर्धा	वर्धा पाटबंधारे विभाग, वर्धा- ०७१५२/२४३५४८	पाटबंधारे उप विभाग, आर्वी ०७१५२/२४३५४८

वर्धा जिल्ह्यातील लघु प्रकल्प

अ.क्र.	प्रकल्पाचे नांव	तह/जिल्हा	संपर्क क्र. व विभाग का.अ.चे नांव	उप-विभाग संपर्क क्र.
1.	टाकळी बोरखेडी	सेलु / वर्धा	वर्धा पाटबंधारे विभाग, वर्धा-०७१५२/२४३५४८	पाटबंधारे उपविभाग, सेलु ०७१५५/२२१३७८
2.	कवाडी ल. पा.	आर्वी / वर्धा	वर्धा पाटबंधारे विभाग, वर्धा-०७१५२/२४३५४८	पाटबंधारे उपविभाग, आर्वी ०७१५७/२२२१३०
3.	सावंगी	आर्वी / वर्धा	वर्धा पाटबंधारे विभाग, वर्धा-०७१५२/२४३५४८	
4.	लहादेवी	आर्वी / वर्धा	वर्धा पाटबंधारे विभाग, वर्धा-०७१५२/२४३५४८	
5.	पारगोठण	आर्वी / वर्धा	वर्धा पाटबंधारे विभाग, वर्धा-०७१५२/२४३५४८	
6.	अंबाझरी	आर्वी / वर्धा	वर्धा पाटबंधारे विभाग, वर्धा-०७१५२/२४३५४८	
7.	पांझरा बोधरी	आर्वी / वर्धा	वर्धा पाटबंधारे विभाग, वर्धा-०७१५२/२४३५४८	
8.	उमरी	आर्वी / वर्धा	वर्धा पाटबंधारे विभाग, वर्धा-०७१५२/२४३५४८	
9.	हराशी	आर्वी / वर्धा	वर्धा पाटबंधारे विभाग, वर्धा-०७१५२/२४३५४८	
10.	आंगी बोरखेडी	आर्वी / वर्धा	वर्धा पाटबंधारे विभाग, वर्धा-०७१५२/२४३५४८	
11.	टेंभरी	आर्वी / वर्धा	वर्धा पाटबंधारे विभाग, वर्धा-०७१५२/२४३५४८	
12.	कु-हा	आर्वी / वर्धा	वर्धा पाटबंधारे विभाग, वर्धा-०७१५२/२४३५४८	
13.	रोटा - १	वर्धा / वर्धा	वर्धा पाटबंधारे विभाग, वर्धा-०७१५२/२४३५४८	
14.	राटा - २	वर्धा / वर्धा	वर्धा पाटबंधारे विभाग, वर्धा-०७१५२/२४३५४८	
15.	आष्टी	आष्टी / वर्धा	वर्धा पाटबंधारे विभाग, वर्धा-०७१५२/२४३५४८	
16.	पिलापुर	आष्टी / वर्धा	वर्धा पाटबंधारे विभाग, वर्धा-०७१५२/२४३५४८	
17.	मलकापुर	आष्टी / वर्धा	वर्धा पाटबंधारे विभाग, वर्धा-०७१५२/२४३५४८	
18.	परसोडी	कारंज / वर्धा	वर्धा पाटबंधारे विभाग, वर्धा-०७१५२/२४३५४८	
19.	कन्नमवारग्राम	कारंज / वर्धा	वर्धा पाटबंधारे विभाग, वर्धा-०७१५२/२४३५४८	
20.	दहंगांव गोंडी	आर्वी / वर्धा	वर्धा पाटबंधारे विभाग, वर्धा-०७१५२/२४३५४८	

परिशिष्ट "अ"
वर्धा जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरण
अधिकारी यांनी पार पाडावयाची कर्तव्ये

अ.क्र.	जबाबदारो	अधिकारी यांचे नाव	पद	दुरध्वनी क्रमांक			
१.	सर्व अधिकारी यांचेशी समन्वय साधून शासनाच्या संपर्कात राहणे.	श्री. राहुल कडीले.	जिल्हाधिकारी, वर्धा	240102	240101		01752- 240533
२.	कायदा व सुव्यवस्था-पोलीस,होमगार्ड,एन.सी.सी यांचे कामकाज मध्ये सु-सुत्रता आणून माहिती देणे.	श्री. नरुल हसन.	जिल्हा पोलीस अधिक्षक.	232501	232511		07125- 232521
३.	अतिमहत्वाच्या व्यक्तीचा राजशिष्टाचार (प्रोटोकॉल) व तालुका संपर्क अधिकारी.	श्रीमती अर्चना मोरे.	निवासी उप-जिल्हाधिकारी	240872	240870	7875059160	2405332 49776
४.	आपतकालीन परिस्थितीत उद्भवणा-या समस्यांसाठी सर्व प्रकारची वाहणे पुरविणे.	श्रीमती अर्चना मोरे. श्री. समिर शंख.	निर्देशि/ प्रादेशिक परि. अधि.	240872 252400	240780 240870	78750591607 7798552395	2405332 49776
५.	जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन व शासनाशी करावयाचा पत्रव्यवहार,दैनिक अहवाल आणि टिपणी तयार करणे व अद्यावत दुरध्वनी डायरी तयार करणे.	श्री. किशोर सोनटक्के. श्री. विजय लोखंडे.	जि.आ.व्य.अ. / नोडल अधिकारी (नि.कक्ष) तथा अधिक्षक व तहसिलदार	243446	-	9970730850 8788986130	240533/ 249776
६.	वैद्यकीय सेवा/सुविधा उपलब्ध करून देणे.	डॉ. आर. जे. पराडकर.	जि.आरोग्य अधिकारी	243428	213167	9822366828	243428
७.	स्वयंसेवी संस्था समन्वय.	श्री. शर्मा.	समन्वयक NYK	244336	-	7988052654	-
८.	आपादग्रस्त नागरिकांसाठी छावण्या उभारण्याकरीता जागा नाश्चित करणे.	श्री. रविंद्र जोगी.	जिल्हा पुनर्वसन अधिकारी	243451	-	9422858927	-
९.	जनावरांसाठी छावण्या व चारा व्यवस्था तसेच पंचनामे करणे व तातडीची आर्थिक मदत मागणे व वाटप करणे.	श्री. रमेश कोळपे, श्री. राजेश सरवदे, श्री. महेंद्र सुर्यवंशी, श्री. विद्यासागर चव्हाण, श्री. सचिन कुमावत, श्रीमती एश्वर्या गिरी श्री. सतिश मासाळ, श्री. राजू रनधिर, श्री.डॉ. पी.जी. चोरकर.	तहसिलदार,वर्धा तहसिलदार,देवळी तहसिलदार,सेलु तहसिलदार,आर्वी तहसिलदार,आष्टी तहसिलदार,कारंजा तहसिलदार,हिंगणघाट तहसिलदार,समुद्रपुर उप-आयुक्त पशुसंवर्धन	240748 240457 220259 222022 225648 245844 244022 225443 243687	244036 240741 255458 266261 222279 225637 245843 244284 22544	9527002849 9096967594 9403664403 9421788073 9822075838 8796370673 9850851000 9011318888 9422128296	- - - - - - - - -

१०.	होड्यांचे नियोजन करणे.	श्रीमती नितु चव्हाण	कार्य.अधि.पाट.विभाग.	243248	240549	9975489629	-
११.	विमान/हेलीकॉप्टर करणे,तसेच, रस्ते दळणवळण यामध्ये सुसुजता आणणे व दुरुस्ती करणे व निवार उभारणे तसेच, हेलीपॅड तयार करणे.	श्री. प्रकाश बुब. श्रीमती जया ठाकरे.	का.अ.सा.बा.वि. वर्षा /आर्वी	242792 07157- 23895	243809	9420151300 9922730297	- -
१२.	एस.टी. बसेस यांचे नियोजन करणे.	श्री. चेतन हसबनित	रा.प.महामंडळ	260646	-	9850298800	-
१३.	आपदग्रस्त महिलांच्या समस्यासाठी समन्वय.	श्रीमती लता गुजर.	ना.त.तह.कार्या.वर्षा	243446	-	840884885	-
१४.	लष्करी अधिकारी यांचेशी समन्वय साधणे.	ले. कर्नल डी.व्ही.भास्कर	एन.सी.सी.प्रशासकीय अधि.	243139	-	9098431231	241139
१५.	जनसंपर्क व प्रसिध्दो माध्यमांना माहिती देणे.	श्री. मंगेश घरकड.	जि. माहिती अधि.	243820	202176	9404140661	-
१६.	विद्युत पुरवठा सुरळीत करणे.	श्री. अशोक सावंत.	अधि.अभि.म.रा.वि.कं	240947	240946	7875761026	244108
१७.	आपत्तीमध्ये काम करणारे कर्मचारी व स्वयंसेवी संस्था यांना ओळखपत्र देणे.	श्री. सुरेश चगळे श्री हरिष धार्मीक श्रीमती शिल्पा सोनाले.	उवि. अधि. वर्षा उवि. अधि. आर्वी उवि.अधि.हिंणघाट	242561 222028 244080	240282 222028 244036	7709527565 9764645087 7083439469	240282 222028 244036
१८.	निवनावश्यक वस्तु पुरवठा व इंधन (बोटी, विमान, हेलीकॉप्टर) यांचेसाठी लागणा-या इंधनासह यांचे नियोजन करणे.	श्री रमेश बेंडे	जिल्हा पुरवठा अधिकारी	243314	243393	9423649803	
१९.	आणीबाणी काळात शाळा/डमारती उपलब्ध करणे	श्री. संजय मेहर	शिक्षणाधिकारी प्राथमिक/ माध्यमिक	243597 243686	244275 240237		-
२०.	पिण्याचे पाणी व्यवस्था (टँकरसह नियोजन).	श्री. दिलिप वाघ.	का. अ.प्रा.पा.पु.जि प	252288	-	9421771528	-
२१.	दुग्ध पुरवठा सुरळीत करणे.	श्री. नवले	जि. दुग्ध विकासअधि	247232	-	9423682272	-
२२.	मृत व्यक्ती यांची विल्हेवाट लावणे.	डॉ. आर. जे. पराडकर.	जि.आरोग्य अधिकारी	243428	213167	9822366828	243428
२३.	दुरध्वनी व्यवस्था पाहणे.	श्री. इंगळे.	प्र. जनरल मॅनेजर.BSNL	261000	260777	9422225255	261001
२४.	मदत स्विकृती केंद्र (जिल्हाधिकारी कार्यालय वर्षा)	श्री. डोंडफोडे.	जिल्हा नाझर, वर्षा	243446	-	8999652323	-
२५.	कृषी विषयक सर्व बाबींचे नियोजन करणे.	श्री. अनिल इंगळे.	जि. अधिक्षक, कृषी	232449 243323	240491	9405219478	-
२६.	मृत जनावरांची विल्हेवाट लावणे.	डॉ.श्रीमती प्रज्ञा डायग्नोस	जि. पशुउपायुक्त	243678	-	9552464880	-

टिप - आपत्ती निवारणाच्या कामामध्ये हलगर्ज / टाळाटाळ करणे हो बाब आपत्ती व्यवस्थापन अधिनियम, २००५ चे कलम ५७ खाली फौजदारी व कार्यवाहीस पात्र ठरते.

आपत्ती व्यवस्थापन अधिनियम २००५
(२००५ चा ५३) २३ डिसेंबर, २००५.

महत्वाची कलमे:-

- या अधिनियमास, आपत्ती व्यवस्थापन अधिनियम, २००५ असे म्हणावे.
- तो, संपूर्ण भारतात लागू आहे.
- २(घ) आपत्ती याचा अर्थ, जिच्या परिणामी मोठ्या प्रमाणात जिवीत हाणी किंवा मानवी नुकसान किंवा मालमत्तेची हानी किंवा नाश किंवा पर्यावरणाची हाणी किंवा नाश झालेला असेल आणि जिचे स्वरूप किंवा व्याप्ती त्या वाधित क्षेत्रातील लोकांच्या तोंड देण्याच्या क्षमतेबाहेर असून अशी नैसर्गिक अथवा मानवनिर्मित कारणामुळे किंवा अपघातामुळे अथवा निष्काळजीपणामुळे उद्भवलेली कोणत्याही क्षेत्रातील घोर आपत्ती, दुर्घटना, शंका, गंभीर घटना असा आहे.
- २५.१ प्रत्येक राज्य शासन राज्यपत्रातील अधिसूचनेद्वारे कलम १४ च्या पॉट कल (१) अन्वये अधिसूचना काढण्यात आल्यानंतर शक्य तितक्या लवकर, त्या अधिसूचनात विनिर्दिष्ट करण्यात येईल असा नावाने राज्यातील प्रत्येक जिल्हासाठी एक जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरण स्थापन करेल.
- २५.२ (क) जिल्हाचे जिल्हाधिकारी किंवा जिल्हादंडाधिकारी किंवा यथस्थिती उपायुक्त जो पदसिध्द अध्यक्ष असेल.
- २६.१ जिल्हा प्राधिकरणाचे अध्यक्ष, जिल्हा प्राधिकरणाच्या बैठकीचे अध्यक्ष, (पद राखविण्याव्यतिरिक्त जिल्हा प्राधिकरण त्याला सोपविण्यात आलेले अधिकारांचा वापर करील आणि कामे पार पाडतील.)
- २६.२ जिल्हा प्राधिकरणाच्या अध्यक्षस निवडणीच्या प्रसंगी जिल्हाधिका-यांचे सर्व किंवा त्यापैकी कोणतेही अधिकारांचा वापर जिल्हा प्राधिकरणाच्या कार्यान्तर् अनुमती देण्याच्या समर्थनार्थ वापरण्याचा अधिकार असेल ता असे अधिकार वापरेल.
- २७ जिल्हा प्राधिकरण आवश्यक असेल तेव्हा व त्यावेळी आणि अध्यक्षाला योग्य व आवश्यक वाटेल त्यावेळी व ठिकाणी बैठक घेईल.
- ३०.२.३ जिल्हा स्तरावरील शासकीय विभागांनी तसेच स्थानिक प्राधिकरणांनी जिल्हातील आपत्तीप्रवण क्षेत्रे निश्चित केलेली आहेत आणि आपत्तीस प्रतिबंध करण्यासाठी आणि तिच्या परिणामांची त्रिजला कमी करण्यासाठी उपाययोजना हाती घेतलेली आहे याबाबत सुनिश्चितता करता येईल.
- ३०.२.४ आपत्तीस प्रतिबंध करण्यासाठी तिच्या परिणामांची त्रिजला कमी करण्यासाठी, त्याकरीता सज्ज राहण्यासाठी व तिला तोंड देण्याकरीता उपाययोजना करण्यासाठी राष्ट्रीय प्राधिकरणाने घालून दिलेल्या मार्गदर्शक तत्वांचे जिल्हा स्तरावरील सर्व शासकीय विभागांकडून आणि जिल्हातील स्थानिक प्राधिकरणांकडून अनुपालन करण्यात येते याबाबत खात्री करणे.
- ३०.२.५ आवश्यक असेल त्यानुसार आपत्तीस प्रतिबंध करण्यासाठी किंवा त्रिजला कमी करण्यासाठी अशा प्रकारच्या इतर उपाययोजना हाती घेण्याकरीता जिल्हास्तरावरील विविध प्राधिकरणांना निर्देश देता येतील.
- ३०.२.१० जिल्हातील कोणत्याही आपत्तीला किंवा इशाराप्राप्त आपत्तीच्या परिस्थितीला तोंड देण्यासाठी कार्यक्षमतेच्या स्थितीचा आढावा घेता येईल आणि आवश्यक असत त्याप्रमाणे जिल्हास्तरावरील संबंधित विभागांना किंवा प्राधिकरणांना त्यांच्या संघेत दर्जाबाबत करण्याबाबत निर्देश देता येईल.
- ३०.२.११ सज्जतेबाबतच्या उपाययोजनांचा आढावा घेता येईल आणि आवश्यकतेप्रमाणे कोणत्याही आपत्तीस कार्यक्षमतेने तोंड देण्याकरीता सज्जतेबाबत उपाययोजना आवश्यक त्या स्तरापयत आणण्यासाठी जिल्हा स्तरावरील संबंधित विभागांना किंवा इतर संबंधित प्राधिकरणांना निर्देश देता येईल.
- ३०.२.१८ कोणत्याही आपत्तीस कार्यक्षमतेने तोंड देण्यासाठी उपाययोजना हाती घेण्याकरीता जिल्हा स्तरावरील संबंधित शासकीय विभागांसाठी किंवा जिल्हातील स्थानिक सिमंमंधिल कोणती इतर प्राधिकरणांसाठी मार्गदर्शन /निर्देश देता येतील.
- ३०.२.२३ जिल्हातील कोणत्याही भागातील बांधकामांची तपासणी करता येईल आणि आपत्तीस प्रतिबंध करण्यासाठी अथवा तिची त्रिजला कमी करण्यासाठी अशा बांधकामांना घालून दिलेल्या मानकांचे पालन केले जात नाही किंवा पालन करण्यात आले नाही असे आढळून आल्यास, अशा मानकांचे पालन करण्यासाठी आवश्यक असेल अशी कारवाई कण्याचे संबंधिता प्राधिकरणाला निर्देश देता येईल.
- ३०.२.२८ दळणवळण व्यवस्था सुस्थितीत आहे व आपत्ती व्यवस्थापन सराव ठराविक कालांतराने घेण्यात येत आहे याची सुनिश्चितता करणे.
- ३२ भारत सरकारचे व राज्या शासनाचे जिल्हा स्तरावरील प्रत्येक कार्यालय व स्थानिक प्राधिकरण, जिल्हा प्राधिकरणाच्या पर्यवेक्षणस अधिन असतील.

३३ जिल्हा प्राधिकरणास आपत्ती प्रतिबंध करण्यासाठी, तिची तिव्रता कमी करण्यासाठी अथवा तिला कार्यक्षमतेने तोंड देण्यासाठी उपाययोजना करण्याकरीता त्याला आवश्यक असतील अशा जिल्हा स्तरावरील किंवा कोणत्याही स्थानिक प्राधिकरणाच्या कोणत्याही अधिका-याची किंवा विभागाची आदेशाव्दारे मागणी करता येईल आणि असे प्राधिकरण किंवा विभाग यांना असा आदेश पाळणे बंधनकारक असेल.

३४ कोणत्याही इशारा प्राप्त आपत्तीच्या परिस्थितीला तोंड देताना सहाय्य करण्याच्या, त्यांना संरक्षण देण्याच्या, बचाव करण्याच्या प्रयोजनांवर जिल्हा प्राधिकरणास -

- शासनाच्या कोणत्याही विभागाकडे व जिल्ह्यातील स्थानिक प्राधिकरणाकडे उपलब्ध असलेली साधनसंपत्ती देण्यासाठी व तिचा वापर करण्यासाठी निर्देश देता येतील.
- आपत्ती प्रवण अथवा बाधित क्षेत्राकडे व क्षेत्राकडून आणी क्षेत्रामध्ये होणा-या वाहनाच्या वाहतुकीवर नियंत्रण ठेवता येईल आणि त्याला निर्बंध घालता येतील.
- आपत्ती प्रवण किंवा बाधित क्षेत्रामध्ये कोणत्याही व्यक्ती प्रवेशावर, तेथील हाचालीवर व तेथून निघण्यावर नियंत्रण ठेवता येईल तसेच निर्बंध घालता येईल.
- कोणत्याही प्राधिकरणाकडून किंवा व्यक्तिकडून सोईसुविधा वापरण्याचा विशेष किंवा खास अधिकार प्राप्त करता येईल.
- तात्पुरते पुल बांधणे किंवा इतर आवश्यक ती बांधकामे करणे आणि लोकांसाठी धोकदायक असतील तिचा आपत्तीचे परिणाम अधिक गंभीर होतील अशी बांधकामे पाडून टाकता येतील.

४१.२ जिल्हा प्राधिकरणाच्या निर्देशांच्या अधिन राहून स्थानिक प्राधिकरणास आपत्ती व्यवस्थापनासाठी आवश्यक वाटतील अशा इतर उपाययोजना हाती घेता येतील.

५० जेव्हा कोणतीही इशाराप्राप्त आपत्ती होण्याचा धोका संभव असेल अशी परिस्थिती अथवा आपत्ती या कारणामुळे प्रयोजनासाठी अन्नसामुग्रीचे किंवा साहित्याचे तातडीचे प्राप्त करणे किंवा साधनसामग्रीचे तातडीने उपाययोजन करणे आवश्यक आहे, यान्वय जिल्हा प्राधिकरणाची खात्री पटली असेल तर त्यास -

- तातडीचे प्रापण करण्यासाठी संबंधित विभागाला किंवा प्राधिकरणाला प्राधिकृत करता येईल आणि अशा प्रकरणात निविदा मार्गाने प्राधिकरणासाठी आवश्यक असलेली प्रमाण कार्यपध्ती सोडून देण्यात आलेली असल्याचे मानण्यात येईल.

५१ जो कोणी याज्ये कारणाशिवाय -

- केंद्र सरकारच्या किंवा राज्य शासनाच्या कोणत्याही अधिका-याला किंवा कर्मचा-याला अथवा राष्ट्रीय प्राधिकरणाने, राज्य प्राधिकरणाने किंवा जिल्हा प्राधिकरणाने प्राधिकृत केलेल्या एखाद्या व्यक्तीला या अधिनियमान्वये त्यांचो कार्य पार पाडण्यात अडथळा आणील किंवा
- केंद्र सरकार किंवा राज्य शासन अथवा राष्ट्रीय कार्यकारी समिती किंवा राज्य कार्यकारी समिती किंवा जिल्हा कार्यकारी समिती यांनी अथवा त्यांच्या वतीने या अधिनियमान्वये दिलेल्या कोणत्याही निर्देशाचे अनुपालन करण्यास नकार देईल - तो दोष सिद्ध झाल्यावर, एक वर्षांपर्यंत वाढविता येईल इतक्या कारावासाच्या किंवा द्रव्य दंडाच्या किंवा दोन्ही शिक्षेस पात्र ठरेल आणि जर अडथळा आणल्यास अथवा निर्देशाचे अनुपालन करण्यास नकार दिल्यामुळे जिवितहाणी झाली किंवा त्यामुळे जिवितास निकटवर्ती धोका धोका निर्माण झाला असेल तर तो दोष सिद्ध झाल्यावर, दोन वर्षांपर्यंत वाढविता येईल इतक्या कारावासाच्या शिक्षेस पात्र ठरेल.

५४ जो कोणी आपत्तीसंदर्भात अथवा तिच्या रिततेबाबत वा परिणामाबाबत ज्यामुळे घबराहट निर्माण होईल अशाप्रकारे खोटा धोक्याचा इशारा किंवा पुर्वसूचना देईल वा प्रसारीत करील तो दोषी सिद्ध झाल्यावर, एक वर्षांपर्यंत वाढविता येईल इतक्या कारावासाच्या शिक्षेस आणि द्रव्यदंडास पात्र ठरेल.

५५.१ जेव्हा या अधिनियमाखाली अपराध शासनाच्या कोणत्याही विभागाने केलेला असेल त्याबाबत अशा अपराधासाठी विभागप्रमुख दोषी मानण्यात येईल आणि असा हा अपराध त्याच्या न-कळत घडला होता किंवा असा अपराध घडू नये म्हणून त्याने सर्व प्रकारची दक्षता घेतली होता असे त्याने सिद्ध न केल्यास, त्यानुसार खटला भरण्यास व शिक्षेस तो पात्र असेल.

५५.२ पोट-कलम (१) मध्ये काहीही अंतर्भूत सले तरी, जेव्हा या अधिनियमाखालील अपराध शासनाच्या कोणत्याही विभागाने केलेला असेल आणि असा अपराध विभागप्रमुखखेरीज अन्य अधिका-यांच्या संमतीने किंवा त्याने दुर्लक्ष केल्यामुळे मौनसंमतीने जाल्याचे किंवा त्याच्या कोणत्याही निष्काळजीपणामुळे घडून आला असल्याचे सिद्ध झाले असेल त्या बाबतीत असा अधिकारी, त्या अपराधासाठी दोषी असल्याचे मानण्यात येईल आणि त्यानुसार खटला भरण्यास व शिक्षेस तो पात्र असेल.

५६ ज्या अधिका-यावर या अधिनियमाद्वारे किंवा किंवा त्या अन्वये कोणतेही कर्तव्य लादण्यात आले असेल आणि जो त्याचे पदीय कर्तव्य पार पाडणे बंद करील किंवा पार पाडण्यास नकार देईल किंवा अशा पदीय कर्तव्यापासून स्वतःला दूर ठेवेल असा कोणताही अधिकारी त्याच्या कार्यालयीन खरिष्ठांकडून सिसप्ट लेखी परवानगी मिळाली नसेल तर किंवा तसे करण्यास त्याच्याकडे इतर कायदेशीर कारण नसेल तर तो एक वर्षांपर्यंत असु शकेल इतक्या मुदतीच्या कारावासाच्या शिक्षेस किंवा द्रव्यदंडास पात्र ठरेल.

५७ जर कोणत्याही व्यक्तीने कलम ५५ अन्वये दिलेल्या कोणत्याही आदेशाचे उल्लंघन केले तर, ती व्यक्ती एक वर्षांपर्यंत असु शकेल इतक्या कारावासाच्या शिक्षेस किंवा दंडद्रव्यास किंवा या दोन्ही शिक्षेस पात्र ठरेल.

६३ जेव्हा राष्ट्रीय कार्यकारी समितीने कोणताही राज्य कार्यकारी समितीने किंवा जिल्हा प्राधिकरणाने किंवा अशा समितीने किंवा प्राधिकरणाने याबाबतून प्राधिकृत केलेल्या कोणत्याही व्यक्तीने आपत्तीस प्रतिबंध करण्याच्या किंवा आपत्तीची त्रिजला कमी करण्याच्या अथवा बचाव किंवा मदतकार्य करण्याच्या संबंधातील कोणताही कोमे करण्यासाठी अधिकारी व कर्मचारी उपलब्ध करून देण्याची केंद्र सरकारच्या किंवा राज्य सरकारच्या किंवा राज्य शासनाच्या कोणत्याही अधिका-यास किंवा प्राधिका-यास विनंती केली असेल तेव्हा, कोणत्याही अधिकारी किंवा प्राधिकारी, विनंती केल्याप्रमाणे अशा समितीस किंवा प्राधिकरणास किंवा व्यक्तीस असे अधिकारी व कर्मचारी उपलब्ध करून देईल.

६४ आपत्तीस प्रतिबंध करण्याच्या किंवा तिची त्रिजला कमी करण्याच्या प्रयोजनार्थ कोणत्याही नियमाच्या विनियमाच्या अधिसूचनेच्या मार्गदर्शक तत्वांच्या सूचनेच्या आदेशाच्या योजनांच्या किंवा यथास्थिती उपविधिच्या तरतुदी करणे किंवा त्यात सुधारणा करणे आवश्यक असल्याचे राष्ट्रीय कार्यकारी समितीस किंवा यथास्थिती जिल्हा प्राधिकरणास दिसून आले असेल तर, ती या अधिनियमाच्या तरतुदीस अधिन राहून विनियमांची अधिसूचनेची मार्गदर्शक तत्वांची सूचनेची, आदेशाची, योजनेची किंवा यथास्थिती उपविधिची सुधारणा करण्यास फर्माविल आणि या आवश्यकतांची अनुपूर्ती करण्यासाठी समुचित विभाग किंवा प्राधिकरण आवश्यक ती कारवाई करील.

६५ जर राष्ट्रीय, राज्य किंवा जिल्हा कार्यकारी समितीस,

- त्वरीत प्रतिपाद मिळण्याच्या प्रयोजनार्थ कोणत्याही प्राधिकरणाच्या किंवा व्यक्तीच्या कोणत्याही साधनांची गरज आहे,
- बचाव कार्याच्या प्रयोजनार्थ कोणत्याही जागेची गरज आहे किंवा भासू शकेल, किंवा
- आपत्तीग्रस्त क्षेत्रांमधून साधने वाहून आणण्याच्या किंवा आपत्ताग्रस्त क्षेत्रात साधने घेऊन जाण्याच्या किंवा मदत, पुरवठा किंवा पुनर्बांधकाम या संवेधात वाहतूक करण्याच्या प्रयोजनार्थ कोणत्याही वाहणाची गरज आहे किंवा गरज भासू शकेल, राज्य कार्यकारी समितीस किंवा जिल्हा प्राधिकरणास किंवा, याबाबतून तिने प्राधिकृत केलेल्या कोणत्याही यथास्थिती अधिका-यास दिसून आले असेल तर, असे प्राधिकरण, लिखित आदेशाद्वारे अशी साधने किंवा जागा किंवा यथास्थिती अशी वाहने अधिग्रहीत करू शकेल आणि अधिग्रहण करण्याच्या संबंधात त्यास आवश्यक किंवा इष्ट असल्याचे दिसून येईल असे आणखी आदेश देऊ शकेल.
- या कलमामध्ये –
 - साधने या संज्ञेत पुरुष आणि भौतिक साधनांचा समावेश असेल.
 - सेवा या संज्ञेत सेई-सुविधांचा समावेश होतो.
 - जागा याचा अर्थ कोणताही जमीन, इमारत किंवा इमारतीचा कोणताही भाग असा आहे आणि त्यात झोपडी, छप्पर किंवा इतर संरचना किंवा त्याचा कोणताही भाग यांचा समावेश होतो.

६७ राष्ट्रीय, राज्य किंवा जिल्हा प्राधिकरण यांना कोणत्याही इशाराप्राप्त आपत्तीच्या परिस्थिती संबंधात किंवा आपत्ती संबंधीत कोणताही धोक्याची सूचना किंवा सावधानीची बाळगण्यासाठी सल्ले देण्याकरीता कोणतेही एक किंवा एकत्राव्य प्रसारमाध्यम किंवा अशी जो उपलब्ध असतील तर ती इतर संसूचना माध्यमे ज्याच्या नियंत्रणात असतील त्या कोणत्याही प्राधिकरणाला किंवा व्यक्तीला निदेश द्यावा अशी शासनाकडे शिफारस करता येईल आणि उक्त संसूचना माध्यमे व प्रसारमाध्यमे नेमून दिल्याप्रमाणे अशा निदेशांचे अनुपालन करतील.

७३ या अधिनियमाच्या तरतुदीन्वये किंवा त्याखाली केलेल्या नियमान्वये किंवा विनियमान्वये अशा प्राधिकरणाने किंवा शासनाने किंवा अशा अधिका-याने किंवा क्रमचा-याने किंवा अशा व्यक्तीने केलेल्या किंवा करण्याचे अधिप्रेत असलेल्या किंवा करण्याचा हेतू असलेल्या कोणत्याही गोष्टिबद्दल केंद्र सरकार किंवा राष्ट्रिय प्राधिकरण किंवा राज्य शासन किंवा राज्य प्राधिकरण किंवा जिल्हा प्राधिकरण किंवा स्थानिक प्राधिकरण यांचा कोणताही अधिकारी वा कर्मचारी अथवा अशा सरकारच्या वतीने किंवा प्राधिकरणाच्यावतीने काम करीत असणारी व्यक्ती यांच्या विरुद्ध कोणत्याही न्यायालयात कोणताही दावा, खटला किंवा कायदेशीर कारयवाही दाखल करता येणार नाही.

जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरण चे अधिकार व कर्तव्य

महाराष्ट्र शासन, महसूल व घन विभाग (मदत कार्ये, पुनर्वसन व आपत्ती व्यवस्थापन) शासन निर्णय क्रमांक डिएमयू-२००६/प्र.क्र.१०/डिएम-१ दिनांक ०१ जून, २००६ मधील निर्देशानुसार प्राधिकरणाचे अधिकार व कार्यपध्दती शालिलप्रमाण आहेत.

- जिल्ह्यासाठी प्रतिसाद आराखड्यासह आपत्ती व्यवस्थापन आराखडा तयार करणे. व राष्ट्रीय धोरण, राज्याचे धोरण, राष्ट्रीय आराखडा, राज्याचा आराखडा, आणि जिल्ह्याचा आराखडा यामध्ये समन्वय ठेवणे आणि सैनियंत्रण व अंमलबजावणी करणे.
- जिल्ह्यातील आपत्ती प्रवण क्षेत्र विनिर्दीष्ट करून आपत्तीस प्रतिबंध अथवा आपत्तीच्या परिणामांची तीव्रता कमी करण्यासाठीच्या उपाययोजना जिल्हा स्तरावरील शासकीय विभाग तसेच स्थानिक प्राधिकरणाद्वारे घेण्यात येत असल्याबाबत खातरजमा करणे.
- आपत्तीस प्रतिबंध, आपत्तीच्या परिणामांची तीव्रता कमी करणे, सन्नजता व प्रतिसाद या संदर्भातील उपाय योजनांबाबत राष्ट्रीय प्राधिकरण व राज्य प्राधिकरण यांनी आखून दिलेल्या मार्गदर्शकाप्रमाणे आवश्यक कार्यवाही जिल्ह्यातील संबंधित विभागांमार्फत करण्यात येत असल्याबाबत खातरजमा करणे.
- आपत्तीस प्रतिबंध व आपत्तीच्या परिणामांची तीव्रता कमी करण्यासाठी आवश्यक त्या अन्य उपाययोजना करण्याबाबत जिल्हा पातळीवरील विविध प्राधिकरणे व स्थानिक संस्थांना सूचना देणे.
- आपत्ती व्यवस्थापन आराखडा तयार करण्यासाठी जिल्हा पातळीवरील शासकीय विभाग व जिल्ह्यातील स्थानिक प्राधिकरणांना मार्गदर्शक तत्वे आखून देणे.
- जिल्हा पातळीवर शासकीय विभागांनी तयार केलेल्या आपत्ती व्यवस्थापन आराखड्याच्या अंमलबजावणीचे सैनियंत्रण करणे. तसेच, जिल्हा पातळीवरील विविध शासकीय विभागांमार्फत तयार करण्यात आलेले विकास आराखडे व राबविण्यात येणा-या प्रकल्पांमध्ये आपत्ती प्रतिबंध व आपत्ती तीव्रता कमी करण्यासाठीच्या उपाययोजनांमध्ये एकसूत्रता राहावी यासाठी अंलात आणाव्याची मार्गदर्शक तत्वे आखून देणे व त्यासाठी आवश्यक ते तांत्रिक सहाय्य पुरविणे.
- वरिल क्र. ८ मध्ये ठरलेले उपाययोजनांचे सैनियंत्रण करणे.
- जिल्हावरील कोणताही आपत्ती किंवा जिल्हास भेडसावणा-या आपतकालीन परिस्थितीचा सामना करण्यासाठी उपलब्ध साधनसामग्रीच्या क्षमतेचा आढावा घेणे व आवश्यकतेनुसार त्यांचे अद्यावतीकरण करण्यासंदर्भात जिल्हास्तरावरील संबंधित विभाग अथवा प्राधिकरणांना सूचना देणे.
- सन्नजतेसाठी नियोजित उपाययोजनांचा आढावा घेणे आणि या उपाययोजना, कोणत्याही आपत्ती परिस्थितीत परिणामकारक ठरण्यासाठी आवश्यक दर्जाच्या असतील याबाबत लक्ष पुरविण्यास जिल्हा पातळीवरील संबंधित विभाग अन्य संबंधित प्राधिकरणांना सूचना देणे.
- जिल्ह्यातील वेगवेगळ्या स्तरावरील अधिकारी, कर्मचारी व बचाव कार्य करणारे स्वयंसेवक यांचे साठी खास प्रशिक्षण कार्यक्रमांचे आयोजन व सैनियंत्रण करणे.
- आपत्तीस प्रतिबंध अथवा आपत्तीची तीव्रता कमी करण्यासाठी स्थानिक प्राधिकरण, शासकीय व अशासकीय संस्था यांच्या पाठिंब्याने समुह प्रशिक्षण व जनजागृती कार्यक्रम आयोजित करणे.
- आपत्तीची पुर्व सूचना मिळण्यासाठी आवश्यक यंत्रणा उभारणे, तिची देखभाल करणे, तपासणी करणे, ती अद्यावत करणे, व योग्य माहिती लोकांपर्यंत पोहचेल असे पाहणे.
- जिल्हा पातळीवरील प्रतिसाद आराखडा तयार करणे, आढावा घेणे व अद्यावत करणे.
- कोणत्याही भेडसावणा-या आपत्ती परिस्थितीत वा प्रत्यक्ष आपत्ती चेवळी प्रतिक्रिया स्वरूप निर्माण होणा-या परिस्थितीचे सैनियंत्रण करणे. व जिल्हा स्तरावरील शासकीय विभाग व स्थानिक प्राधिकरणे त्याचे प्रतिसाद आराखडे, जिल्हा प्रतिसाद आराखड्यांशी सुसंगत असतील याची खातरजमा करणे.
- संभाव्य आपतकालीन परिस्थिती अथवा प्रत्यक्ष आफत्कालीन परिस्थितीमध्ये परिणामकारकपणे तोंड देण्यासाठी उपाययोजना घेण्याबत जिल्हा पातळीवरील शासनाचे संबंधित विभाग किंवा स्थानिक प्राधिकरणासाठी मार्गदर्शक तत्वे आखून देणे व त्यांना मार्गदर्शक तत्वे आखून देणे व त्यांना मार्गदर्शन करणे.
- जिल्हा पातळीवरील शासकीय विभाग, वैधानिक संस्था, आपत्ती व्यवस्थापनाचे कार्य करणा-या इतर शासकीय व अशासकीय संस्था यांच्या मध्ये समन्वय ठेवणे, सैनियंत्रण करणे, सहाय्य व सल्ला देणे.
- आपत्तीपूर्व व आपत्तीनंतर व्यवस्थापनाच्या उपाययोजना खात्रीपूर्वक, तत्परतेने व प्रभाविपणे घेण्यात याव्यात म्हणून जिल्ह्यातील स्थानिक प्राधिकरणांशी समन्वय साधणे व मार्गदर्शक तत्वे आखून देणे.

• नैसर्गिक आपत्ती व्यवस्थापन

पूर प्रतिबंधक उपाय योजना :-

आगामी "मान्सून - २०२२" लक्षात घेता पावसाळ्यात अतिवृष्टिमुळे अचानक नदी-नाले व धरणाचे पाणी सोडल्यामुळे यामध्ये पाण्याचा लोंढा येवून पुरामुळे होणारी जिवीत व वित्त हानी ह्याबाबत नुकसान टाळणे/कमी करणे या दृष्टिने शासन परिपत्रक महसूल व वन विभाग क्रमांक- सीएचएस-5985/सीआर-1867/म-3, दिनांक 10/05/1985 मध्ये दिलेल्या निर्देशा नुसार आकस्मिक योजना आखून संबंधीत विभाग /सर्व तहसिलदार यांनी वेळोवेळी आवश्यक ती कार्यवाही करण्यात यावी.

त्वरित कार्यवाहीचे मुद्दे:-

- तालुका स्तरावर समन्वय समिती नेमणे तसेच बचाव पथक तयार करणे.
- तालुक्यातील पुराचा धोका असणारी गावे निश्चीत करणे.
- या भागांशी दूरध्वनी किंवा बिनतारी संदेश प्रणालीद्वारे संपर्क प्रस्तावीत करणे.

हवामान खात्याशी संपर्क साधून व स्थानिक पोलिस विभाग व पाटबंधारे विभागाचे अधिकाऱ्यांच्या सहाय्याने पूर व अतिवृष्टि संबंधी माहिती त्वरीत उपलब्ध होण्याच्या दृष्टिने व्यवस्था करणे. तसे पुरासंबंधीच्या माहितीचे संकलन व वितरण योग्य प्रकारे व त्वरीत हाताळले जाईल हे पाहण्यासाठी "नियंत्रण कक्ष" स्थापीत करणे. धरणाच्या ठिकाणी पावसाळ्यात बिनतारी संदेश यंत्र कार्यान्वीत करणे. धरणात जमा होणाऱ्या पावसाच्या पाण्यावर देखरेख व नियंत्रण ठेवणे. प्रत्येक धरणावर समन्वयक अधिकाऱ्याची नियुक्ती करणे.

पुराचा धोका असलेल्या ठिकाणा मधील कोणत्या अधिकाऱ्यांना संभाव्य पुरासंबंधीची सूचना दिली जाईल, हे निश्चीत करणे व या सूचनेची त्या भागातील सर्व संबंधित अधिकाऱ्यांना त्वरीत माहिती पोहोचविली जाईल अशी व्यवस्था करणे. यदा कदाचित पूर आल्यास त्या भागात वैद्यकीय सेवा व पुरत अडकलेल्या लोकांना सुरक्षित स्थळी स्थानांतरित करण्या संबंधीची यंत्रणा निश्चित करणे व उपाययोजना करणे तसेच लागणाऱ्या आवश्यक औषधांचा साठा उपलब्ध करून ठेवणे. आपदग्रस्तांना शासनाच्या प्रचलित नियमानुसार अनुज्ञेय मदत पुरविणे. ज्यांची घरे वाहून गेल्याने जे निराश्रित झाले असतील त्यांना तातडीने तात्पुरत्या निवारा उपलब्ध होईल अशी व्यवस्था करणे. आवश्यकता भासल्यास लष्करी अधिकाऱ्यांशी लष्कराची सहाय्यता घेणेसाठी असे सहाय्य मिळावण्या संबंधी माहिती घेवून आवश्यक तेव्हा लष्करी सहाय्यासाठी जिल्हा कार्यालयाशी संपर्क साधणे. पुराच्या वेळी पुरग्रस्तांच्या स्थलांतरासाठी उपयोगी पडणाऱ्या बोट्टी - होड्या व इतर साधने जवळपास पुरसे प्रमाणात उपलब्ध आहेत का यांची माहिती घेणे व तसे नसल्यास त्यासंबंधी पर्यायी व्यवस्था तयार ठेवणे. ज्या भागातील पुरामुळे इंटर भागाशी संपर्क तुटण्याचा संभव आहे असे भाग सत्वर निश्चित करणे व त्या भागांना पूर असे पर्यंत अन्न धान्य व इतर आवश्यक सामुग्रीचा पुरवठा होईल याची व्यवस्था होईल याची खात्री करणे. पुराचा धोका असलेल्या भागातील लोकांना रेडिओ /दूरदर्शन करून हवामानासंबंधी दिल्या जाणाऱ्या बातम्या लक्षपूर्वक ऐकण्यासाठी कळवावे. म्हणजे त्यांना वेळीच धोक्याची कल्पना येवू शकेल. पाणलोट क्षेत्रात पडणारा पाऊस व खालील असणारी पाण्याची पातळी यावर सतत लक्ष ठेवावे व नदी/नाल्याची पाण्याची पातळी वाढत असल्यास गावात त्या संबंधी ईशारा देण्यात यावा म्हणजे लोकांना त्यांच्या मालमत्तेची वेळीच स्थानांतरण होवू शकेल व बराच मोठ्या प्रमाणात होणारे नुकसान होण्याचे टाळता येईल.

आपत्तीजनक उपाययोजना संबंधीत माहिती

भुकंप :-

1) पोलिस ठाण्याच्या हद्दीत भुकंप झाल्याची खबर मिळताच लवकरात लवकर घटनास्थळी जावून पाहणी करून जिवीत वित्त हानीबद्दल ताबडतोब पोलिस कन्ट्रोल रुमला खबर देणे व वरिष्ठांशी दूरध्वनी अगर वायलेस मार्फत संपर्क साधणे. घटना स्थळी भरपूर स्टॉप घेवून जाणे, जखमी लोकांना त्वरीत दवाखान्यात पाठविण्याची सोय करावी.

भुकंपाच्या घक्क्यामुळे इमारती, घरे कासळल्यास त्याखाली सापडलेल्या किंवा जमीणीखाली अडकून असेल त्या व्यक्तींना वाहेर काढणे त्यांना वैद्यकीय मदतीकरिता दवाखान्यात नेणे, फिरते वैद्यकीय पथक घटनास्थळी बोलावीने भुकंपामुळे विद्युत प्रवाह तुटल्यामुळे शाॅट सर्किट किंवा जमीनीत पाण्यात विजेचा प्रवाह गेल्यास नुकसान होण्याची शक्यता असते. त्यावेळी एम.एस.ई.बी. च्या कर्मचाऱ्यांकडून विद्युत पुरवठा बंद करावा व पर्याप्त विद्युत व्यवस्था करावी. भुकंपामुळे रोडचे नुकसान झाले आणि तेव्हा वाहतूक अत्यंत आवश्यक असल्यास दुसऱ्या रोडने ट्रॅफिक सुरू करावी. त्याकरीता ट्रॅफिक पोलिस नेमावे. मृतांचे फोटो घ्यावे. पंचनामे करावे त्यांची कायदेशीर विल्हेवाट लावावी. भुकंपग्रस्ताना मदत करण्यासाठी सिव्हील डिफेन्स पार्टी, होमगार्ड यांना मदतीसाठी बोलावे. नगर पालीकाची मदत करावी.

आपत्ती ओढवलेल्या लोकांना राहण्याची, जेवण्याची सोय करावी. भूकंपग्रस्तांच्या आरोग्याची सोय करावी. वर्तमान पत्रात प्रसिध्दी करावी. भूकंपग्रस्त भागात गुन्हेगाराना अशा संघीचा फायदा न मिळण्यासाठी त्या भागात पेट्रोलिंग ठेवावी. भूकंपग्रस्त भागातील जनांवरांची इतर ठिकाणी व्यवस्था करावी. वध्या लोकांची गर्दी होवू न देणे. आंधळे, अपंग, लोकांना त्वरीत मदत द्यावी. वरिष्ठ पातळीवर मिटींग घेवून योजनाबद्ध कार्यक्रम राबवावा.

आग :-

अ) प्रतिबंधक उपाययोजना :-

कोळश्याचा घुरा, कापासाचा डिग, गंधयुक्त खनिज धान्याचा डिग व वाळलेल्या गवताचे गटठे हे काही रासायनिक क्रियेमुळे अचानक व आपोआप पेट घेतात अशा ठिकाणी कोणीही बिडी सिगारेटचा वापर करू नये खूप दून असल्यास त्यापासून संरक्षण करण्याची उपाययोजना करावी. एखाद्या घरात गैसचा वापर असल्यास त्याची नळी लीक आहे आहे काय ते पहावे. रेग्युलेटर लीक आहे काय पहावे. वीज प्रवाही तारात दोष असल्यास ठिणगी पडून आग लागते. (शार्टसर्कॉट) अशा ठिकाणी, त्वरीत आग विझविण्याचे साहीत्य ठेवावे. काही आम्ल तीव्र असतात त्यामुळे आग लागते. क्षयापासून सावध असले पाहिजे व पूर्वीच उपाययोजना करून ठेवली पाहिजे. ज्या ठिकाणी अत्यंत ज्वलनशील पदार्थ (पेट्रोल वगैरे) ठेवले असतील अशा ठिकाणी इलेक्ट्रीक तारा वगैरे राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी. अशा ठिकाणी धूम्रपान करू नये. घरामध्ये केरोसॉनचा स्टोव्ह, कोळश्याची शेण्डी पेटविताना सावधगिरी बाळगावी आणि अशा वस्तुपासून कपडे वगैरे दूर ठेवाव

ब) उपाययोजना :-

आग लागल्याचे ठिकाणाची माहिती घेणे. फायरब्रिगेडला त्वरीत खबर देणे. कंट्रोलरूमला खबर देणे. आग लागलेल्या ठिकाणी त्वरित जाणे. आगीच्या ठिकाणाकडे जावून इतर लोक (गुंड) आत शिरणार नाही याची दक्षता घ्यावी. आगीमध्ये कोणी इसम, प्राणी सापडल्यास त्याची सुटका करणे. जखमीना त्वरीत मोडकलला पाठविणे. फायर ब्रिगेड नसल्यास गावकऱ्याची मदत घेवूनच पाणी आणून आग विझविणे. फायर ब्रिगेडला आग विझविण्यास आवश्यक मदत करणे. आग पसरू नये याची उपाय योजना करणे.

विमान आणि रेल्वे:-

अपघाताचे घटनास्थळी माहिती मिळताच पोहचणे, विमान अपघातात वाचलेल्या जखमी लोकांना त्वरित वैद्यकीय सेवा उपलब्ध करून देणे. मृत इसमाचे फोटो घेणे. अपघाताचे माहिती त्वरीत कंट्रोल रूमला देणे व विमान अपघाता संबंधी मुख्य विमानतळाला सुध्दा देणे. विमान समुद्रात, नदीत कोसळल्यास मोटारबोट, नाव यांच्या सहाय्याने लोकांना वाचविण्याचा प्रयत्न करणे. रेल्वे अपघाताची माहिती मिळताच फायर ब्रिगेटला सूचना देणे. उब्यात अडकलेल्या लोकांची सुटका करणे. जखमींना दवाखान्यात पोहचविणे. प्रवासाच्या सामानांची सुरक्षा करणे. त्यांचे सामान चोर, गुन्हेगार इसम नेनार नाही याची काळजी घेणे. त्याकरीता पोलोसांची ड्युटी लावणे. मृत इसमांच्या नातेवाइकांना काळविणे. रेल्वे व्यवस्थापकास त्वरीत सूचना देणे. जेणेकरून त्यांचा स्टॉप घटना स्थळावर लवकर पोहचेल.

१) घटना स्थळाच्या जवळपास फोन उपलब्ध असलेल्या ठिकाणी इन्फॉर्मेशन सेंटर उघडणे, सदरचा फोन नंबर, रेडीओ, दूरदर्शनवर देणे आणि संबंधितांनी विचारपूस केल्यास योग्य उत्तरे देणे.

आपत्ती परिस्थितीमध्ये ध्यावयाची दक्षता.

संकटाची माहिती त्वरित संबंधित यंत्रणेला द्या. / पुरपरिस्थितीच्या वेळी शक्यतो घराच्या बाहेर पडू नका.

पाणी उकळून घ्या. / वीज व गॅस वापरतांना विशेष काळजी घ्या.

उपलब्ध साधन सामुग्रीचा वापर करून जीव व मालमत्तेची काळजी घ्या/अफवांवर विश्वास ठेवू नका, अफवा पसरवू नका.

जिल्हयातील नैसर्गिक आपत्ती बाबतची माहिती यांत जिल्हाप्रशानाचे नियोजन, पर्जन्यमान, अतिवृष्टीबाबत सूचना तसेच धरणातून पाणी सोडावयाचे असल्यास सावधगिरीचा इशारा जनतेला देण्यात येतो. तसेच नुकसान मदत कार्य तसेच जनजागृती व पूर्वतयारी व केलेल्या उपाययोजना बाबत माहिती विभागीय, स्थानिक वृत्तपत्रांच्या माध्यमातून जनतेपर्यंत पोहचविण्याचे काम जिल्हा माहिती कार्यालयामार्फत करण्यात येते. तसेच अतिमहत्वाचे वृत्त आकाशवाणी, दूरदर्शनाव्दारे प्रसिध्दी देण्यात येते. जिल्हयात अतिवृष्टीच्या काळात तहसिलदार यांनी नुकसानीची पाहणी करण्याकरिता तालुका स्तरावर अभियंता, तलाठी, कृषी सहाय्यक, ग्रामसेवक यांचे गांव निहाय पथक तयार केले आहेत. पथकाव्दारे घर/गोठे तसेच शेतपिकांची नुकसानी बाबत माहिती घेण्यात यावी.

शासन /हवामान खाते /आयुक्त कार्यालय नागपूर/ वर्धा जिल्ह्यातील अधिकारी व जिल्हा पुर नियंत्रण कक्षाचे
दुरध्वनी क्रमांक

अ. क्र	कार्यालयाचे नांव	एस.टी. डी कोड	कार्यालय
1	प्रधान सचिव (मदत व पूर्णवसन कार्य) महसूल व वन विभाग,मंत्रालय मुंबई	022	22025274/ फॅक्स-22022859
2	महाराष्ट्र शासन- महसूल व वन विभाग मंत्रालय,मुंबई(नियंत्रण कक्ष)-1077 टोल फ्री क्रमांक संकेत स्थळ- http://mdmu.Maharashtra.gov.in	022	22027990,22854168, 022-22027990 / फॅक्स-022 /22023039,2850919/2855920
3	भारतीय हवामान विभाग,कुलाबा,मुंबई	022	22150405,22150431
4	विभागीय हवामान खाते,विमानतळ, नागपूर -web side-monagpur @ yahoo.com & IVRS-0712/2294291/292/293/296 मौसम विभाग, नागपूर	0712	0712-2282152/2288556/
5.	विभागीय आयुक्त नागपूर	0712	2542518/2532123 R-2531756
6.	अपर आयुक्त, नागपूर	0712	2561039
5	आयुक्त कार्यालय (नियंत्रण कक्ष), नागपूर संकेत स्थळ- http://nagpur.nic.in	0712	2532123/2531039, 0712-2542518
6	उप आयुक्त (महसूल) नागपूर	0712	2532045/0712- 2532043
7	श्री. नितेश बांबोरे, विभागीय आपत्ती व्यवस्थापन समन्वयक आयुक्त कार्यालय, नागपूर M- 9822200673	0712	2532045 M- 9822200673
8	श्री. राहुल कर्डोले, जिल्हाधिकारी, वर्धा	07152	240201 R.240202
9	श्री. नरेंद्र फुलझेले, अपर जिल्हाधिकारी वर्धा	07152	240914 R. 240915
10	श्रीमती. अर्चना मोरे, नि. उ. जि. वर्धा Mb.- 7875059160	07152	240872 R. 240870
11	श्री. डॉ.सचिन ओबासे, मु. का. अ. जि.प.वर्धा M – 9096700900	07152	240231 R. 240208
12	श्री. नरुल हसन, पोलिस अधिक्षक, वर्धा M - 8938040493	07152	232501 R.231511
13	पोलीस नियंत्रण कक्ष, वर्धा	07152	232500
14	श्री. किशोर सोनटक्के, जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन अधिकारी		9970730850
15	श्रीमती तळवेकर, अ.का. नैसर्गिक आपत्ती, जि.का.		8805741244

Contact details of Response Forces

Sr. No.	Concerned Official	Contact Number
Indian Army		
1.	Colonel General Staff, HQ Maharashtra, Gujarat & Goa Area	Military Exchange - 022 - 22151701 Army Help Line - 022 - 1904 Mobile - 07045587510 / 9797488234
Indian Navy		
2.	Staff officer (Civil Military Liaison), HQ Maharashtra Naval Area	Mobile - 9869273674 Office - 022-22752359
Indian Air Force		
3.	COMMAND OPS CENTRE (AND FAX) (24 x 7 x 365)	07923200967
4.	Group Captain SS Rawat VM - Station Commander AFS Mumbai	Mobile - 9869058025
5.	Group Captain R Vijendran	Office - 022-26650883 Mobile - 9773137483 Email - r.vijendran@gmail.com
6.	Wing Commander VS Dhanda – Chief Operations Officer	9082796831 9433302696
7.	Wing Commander Vikrant Yadav—Commanding Officers 121 HF	9739550320
8.	Squadron Leader SK Powar – Ops Adjutant	9549758759
9.	Sergeant US Jagtap – Ops Clerk	Mobile - 9531946260 Office - 022-26157293
Indian Coast Guard		
10.	Maritime Rescue Coordination Center	022 - 24383592
National Disaster Response Force		
11.	5th Battalion, Commandant, Pune	Mobile - 9422315628 Office - 02114 - 247000 Email ID - mah05-ndrf@nic.in / 5bndrf@gmail.com
12.	Andheri, Mumbai	9422317684 7003900578
State Disaster Response Forces		
13.	Commandant, SDRF Dhule	Mobile - 9607081077 Office - 02562 - 279434/5 Email ID - sdrf.dhule@gmail.com
14.	Assistant Commandant, SDRF Nagpur	Mobile - 7507740400 / 9822279711 Email ID - sdrfgr4nagpur@gmail.com
Joint Operation Centre		
15.	Control Room	022 - 22660452 / 22751022
Indian Meteorological Department		
16.	Control Room	022 - 22174719 / 22150431 Email - ks.hosalikar@imd.gov.in

ARMY IMPORTANT NUMBERS

1	NDRF Pune Control Room	02114	247000
2	Comandant Shri Anup Shrivastaw, NDRF Pune		9423506765
3	Shri Vijendar Kumar, Dy.Comandant NDRF Pune		9423578448 / 9422010448
Army Disaster Mangment Cell Kamthee Nagpur			
1	Left.Col.Rakesh Lamba		9822222649
2	Left.Col.Vikas Arora		7720089683
3	Col.Gagangeet		9463140889
NCDC Nagpur			
1	Dy. Director Shri. R.S.Chaudhari		9422804457
National Fire College Nagpur			
1	National Fire College Nagpur	0712	2565074
2	Shri D.M.Khan Asst.Director	0712	2565074
INDIAN ARMY			
1	HQ Maharashtra [Mumbai] Col.B.S.Sawian	022	22157105 Mob-8170010602
2	HQ Uttar Maharashtra[Mumbai]Col .Prashant Nair	022	22155108 Mob-7045141141
3	HQ Dakshin Maharashtra [Pune] Lt.Col. Arun Kumar Col.Prasanna Joshi [wef25 Jan]	020	26330127 Mob-8275067095 9420859486
4	BEG and Centre Kirkee Lt.Col.S.S. Bose [Pune]	020	26612556 Mob-7798956107
5	GRC Kamptee Col.IG Collinson SM	07109	282884 Mob-7350015921

IMPORTANT MILITARY & Other OFFICES TELEPHONE NUMBERS

Sr.No	Name	Designation	Telephone No.	Fax No.
1.	Shri. Alok Shirma, Air Cmde	Air Officer, Commanding 44 Wing, AF Sonegaon, Nagpur	0712-2280051/2512771 to 76	0712-2280141
2.	Brig.Shri.D.V.Singh	Station Commandant, Station Head quaaarter, Kamptee	07109-288095/288594	07109-287500
3.	Brig.Shri.Sanjay Sethi	Commandant, Central Ammuniation Depot. Pulgaon Dist.Wardha	07158-282171 , 282172	07158-282800
4.	Col.Vinit Mittal	Commanding Officer.118 INF (BH) (TA) Sitabuldi Fort, Nagpur	0712-2534695, 2524075	0712-2534695
5.	Shri.Dipak K. Zadke	Commandant S.R.P.F. Group 4, Hingna Nagur	07104-238030	07104-238032
6.	Shri.Anup Shriwastav	Commandant 145 BN (NDRF) CRPF Bishnupuri (P.O.) Talegaon, Pune	02114-247000	02114-231506
7.	Shri. A.P. Sing	D.I.G.Group Centre,(C.R.P.F) Hingna Road, Nagpur	07104- 244983, 236097, 236983	07104-236097
8.	Shri. Raju Jain	S.P. Railway Nagpur	0712-2702104	0712-2702104
9.	Shri. Shamim	Director, National Fire Service College, Civil Line, Nagpur	0712-2560179	0712-2560075
10.	Shri.G.S.Saini	Director, National Civil Defence College, Civil Line, Temple Road, Nagpur	0712-2565614	0712-2565614
11.	Shri.R.M.Chauhan	Chief Engineer, water Resource Dept.Nagpur	0172-2524980	0712-2532310
12.	Shri. W.H. Nakvi	Chief Conservator, of Forest (Regional) Nagpur	0712-2555675	-
13.	Shri. P.D.Nawghare	Chief Engineer Public Works Region, Nagpur	0712-2562986	0712-2565983
14.	Shri.D.V.Sonpipare Gen. Manager	Ordinance Facatory, Bhadrawati	07175-254012	-

जिल्हा समन्वय समितीतील अधिका-यांची नांव व पत्ता.

अ क्र	अधिका-यांचे नांव	पदनाम	समितीतील पद	कार्यालयाचे नांव	दूरध्वनी क्रमांक.	
					कार्यालय	निवास/घमणवणी
1.	श्री. राहुल कर्डोले	जिल्हाधिकारी	अध्यक्ष	जिल्हाधिकारी कार्यालय, वर्धा	240102	240101
2.	श्री.डॉ.सचिन ओबासे	मु. का. अधिकारी, जि.प.वर्धा	सदस्य	जिल्हा परिषद, वर्धा	240231	240208 - 9096700900
3.	श्री. नरुल हसन	जिल्हा पोलिस अधिक्षक	सदस्य	पोलिस अधिक्षक कार्यालय, वर्धा.	232501	231511/
4.	श्री.रोकेश शेषट (IPS)	उपवनसंरक्षक	सदस्य	वनविभाग वर्धा	240170	M- 9412952304
5.	श्री.वानखेडे.	अधिक्षक अभियंता	सदस्य	म.रा. वि. वि. कंपनी वर्धा	234801	M-7875761026
6.	डॉ. आर. जे. पराडकर	जि. आरोग्य अधिकारी	सदस्य	जि. आरोग्य अधिकारी जि.प. वर्धा	243428	M- 9822366828
7.	डॉ.सचिन तडस	जिल्हा शल्य चिकित्सक	सदस्य	जिल्हा सामान्य रुग्णालय वर्धा	243066	M-8788408338
8.	श्रीमती अर्चना मोरे.	नि. उपजिल्हाधिकारी	सदस्य	जिल्हाधिकारी कार्यालय, वर्धा	240872	M- 7875059160
11.	श्री.प्रकाश वृच.	कार्यकारी अभियंता	सदस्य	सार्वजनिक बांधकाम विभाग वर्धा	242792	M-9420151300
12.	श्री. चव्हाण.	महाव्यवस्थापक	सदस्य	भारत दूर संचार निगम वर्धा	261020	9422922933
13.	श्री. अनिल इंगळे	जि. अधिक्षक कृषी अधि.	सदस्य	जि. अधिक्षक कृषी अधिकारी वर्धा	232449	9405219478
14.	श्रीमती नितु चव्हाण	कार्यकारी अभियंता	सदस्य	वर्धा पाटबंधारे विभाग, वर्धा	243548	9175489629
16.	श्री.डॉ. प्रज्ञा डायगव्हाणे	उप आयुक्त	सदस्य	जि.पशुसंवर्धन अधि. जि.प. वर्धा	243678	9552464880
18.	श्री. ए.एम. बरगटिवार	सहा. आयुक्त	सदस्य	जिल्हा मत्स्यसंवर्धन विभाग वर्धा	243802	9422831591
19.	श्री.सुरेश बगळे	उप.वि.अधिकारी	सदस्य	उपाविभागीय अधिकारी, वर्धा	242561	7709527565
20.	श्री. मंगेश वरकड.	जिल्हा माहिती अधिकारी	सदस्य	जिल्हा माहिती अधिकारी, वर्धा	243820	9404140661
21.	श्री. हसबनिस	आगार व्यवस्थापक	सदस्य	म.रा.मार्ग,परिवहनमहामंडळ,वर्धा	243248	8950298800
22.	श्री. यशवंत सोळंके	अति.पोलीस अधिक्षक	सदस्य	जिल्हा समादेशक होमगार्ड, वर्धा	232502	7020563020
25.	श्री. रमेश कोळपे	तहसिलदार वर्धा	सदस्य	तहसिल कार्यालय वर्धा	240747	9527002849
26.	श्री. महेंद्र सुर्यवंशी	तहसिलदार सेलू	सदस्य	तहसिल कार्यालय सेलू	220259	9403664403
27.	श्री. राजेश सरोदे	तहसिलदार देवळी	सदस्य	तहसिल कार्यालय देवळी	254457	9096967594
28.	श्री विद्यासागर चव्हाण	तहसिलदार आर्वी	सदस्य	तहसिल कार्यालय आर्वी	222022	८००७६७९९९९
29.	श्री. सचिन कुमावत	तहसिलदार आष्टी	सदस्य	तहसिल कार्यालय आष्टी	225648	9822075838
30.	श्री. एस्वर्षा गिरी	तहसिलदार कारंजा	सदस्य	तहसिल कार्यालय कारंजा	245844	8796370673
31.	श्री. सतिश मासाळ	तहसिलदार हिंगणघाट	सदस्य	तहसिल कार्यालय हिंगणघाट	244022	9850851000
32.	श्री. रानु रणविर	तहसिलदार समुद्रपूर	सदस्य	तहसिल कार्यालय समुद्रपूर	225443	8275557655
33.	जी. भगत.	मुख्याधिकारी न.प. वर्धा	सदस्य	नगरपरिषद वर्धा	243278	

पोलिस, होमगार्ड विभाग व तालुका स्तरावर उपलब्ध असलेले शोध व बचाव साहित्य.- २०२२

अ क्र	कार्यालयाचे नांव	लाईफ जंकेट	मंगा फोन	फॉल्टींग स्ट्रॅचर	सर्च लाईट	लाईफ बॉईज	प्रथमोपचार किट	शोध/बचाव व सांगणक	रोब व रेस्पन्स किट	गम बुट	टॉट	नोंट
१.	मि.पोलीस अधीक्षक	८३	१६	१८	१८	१८	१३	७३	२१	५३	१६	०२
२.	तहसिल, बर्डी	-	-	-	०१	-	-	-	-	-	-	-
३.	तहसिल, सेलु	१०	०१	-	-	-	-	१०	-	०३	-	०१
४.	तहसिल, देवळी	१०	-	०१	०१	१०	०१	१०	-	०३	-	-
५.	तहसिल, शिगाणघाट	०७	-	-	०१	०५	-	-	-	०२	-	०१
६.	तहसिल, समुद्रपुर	१०	०१	०१	०१	१०	०१	१०	-	०३	०१	-
७.	तहसिल, आवी	०९	०१	-	०१	१०	-	०८	०१	०३	-	०२
८.	तहसिल, आष्टी	०९	-	०१	०१	०९	-	-	-	०२	-	-
९.	तहसिल, कारंजा	-	-	-	०१	१०	-	-	-	-	-	-
१०.	जिल्हा होमगार्ड, बर्डी	३०	-	०४	-	०४	-	-	-	२५	०५	०१
११.	एकूण	१६८	१९	२५	२५	७६	२१५	१११	२२	९४	२२	०७

जिल्हया मध्ये उपलब्ध असलेल्या बोटी संदर्भात माहिती.

जिल्ह्यात पुर परिस्थितीचा सामना करण्यासाठी एकूण 07 बोटी उपलब्ध आहेत. त्यापैकी 03 बोट ही रबर बोट असून 04 फायबर बोट आहेत. त्याद्वारे पुरपरिस्थितीत पुरग्रस्तांची मदत व बचाव आणि सुटका करण्यासाठी या बोटींचा वापर करण्यात येत आहे. सदर बोटी या सद्यास्थितीत खालीलप्रमाणे आहे.

जिल्ह्यात संभाव्य पुरस्थिती उदभवल्यास तालुका/जिल्हास्तरावर उपलब्ध रबर/फायबर बोटींवाबतची माहिती.

अ.क्र.	बोटीचा प्रकार	राष्ट्रीय निधी अंतर्गत खरेदी केलेली बोट केंद्र शासन अंतर्गत / मा. आमदार / आपत्ती सौम्य.निधी	बोटीचे स्थळ	संपर्क क्रमांक
1	रबर बोट	म.शा. कडून प्राप्त	उपविभागीय पोलिस अधिकारी, कार्यालय, हिंणघाट.	श्री. दिनेश कदम उविपोअ, हिंणघाट. 9821556620 07153/244258
2	रबर बोट	म.शा. कडून प्राप्त	उपविभागीय पोलिस अधिकारी, कार्यालय, आर्वी.	श्री. सुनिल सोळुंखे उविपोअ, आर्वी. 9699601601
3	मोटर बोट	केंद्र शासनांतर्गत खरेदी	उपविभागीय अभियंता, निम्न वर्धा प्रकल्प -1 आर्वी	श्री. विद्यासागर चव्हाण तहसिलदार, आर्वी ८००७६७१९९९/ 07157-222022
4	फायबर बोट	मा.आमदार निधी अंतर्गत	बोरधरण-सेलू (07155-221378)	श्री.महेंद्र सुर्यवंशी तहसिलदार, सेलू 9403664403
5	फायबर बोट	मा.आमदार निधी अंतर्गत	लाला नाला प्रकल्प, समुद्रपूर, सध्यास्थितीत सदर बोट आर्वी उपविभागात आहे.	श्री विद्यासागर चव्हाण तहसिलदार, आर्वी ८००७६७१९९९/ 07157-222022
6	फायबर मोटर बोट	मा.आमदार निधी अंतर्गत	तहसिल कार्यालय हिंणघाट	श्री. सतिश मासाळ तहसिलदार, हिंणघाट 9850851000 / 07153-244022
7	रबर बोट	आपत्ती सौम्यकरण निधी अंतर्गत	जिल्हा समादेशक होमगाड, वर्धा	श्री. रवि चरडे, जिल्हा होमगाड कार्यालय, वर्धा.- 07152- 232502 9921365587

जिल्हा कार्यालय वर्धा / तालुका स्तरावरील नियंत्रण कक्षाचे नांव व दुरध्वनी क्रमांक.

अ.क्र	कार्यालयाचे नांव	एस.टी.डी.कोड	कार्यालय	निवास
1	अपर जिल्हाधिकारी, वर्धा	07152	240914	220720
2	निवासी उप जिल्हाधिकारी, वर्धा (नियंत्रण कक्ष)	07152	243446	236123
3	सहा.जिल्हा पुरवठा अधिकारी, वर्धा	07152	243314	--
4	उप जिल्हाधिकारी रोहयो, वर्धा	07152	243249	--
5	उप जिल्हाधिकारी निवडणूक, वर्धा	07152	249776	--
6	जिल्हा नियोजन अधिकारी, वर्धा	07152	240533	--
7	अधिक्षक जिल्हा कार्यालय, वर्धा	07152	243446	--
8	उप विभागीय अधिकारी, वर्धा	07152	242561	240242
9	उप विभागीय अधिकारी, आर्वी	07157	222028	222056
10	उप विभागीय अधिकारी, हिंगणघाट	07153	244080	244036
11	तहसिल कार्यालय, वर्धा (नियंत्रण कक्ष)	07152	240748	240741
12	तहसिल कार्यालय, सेलू (नियंत्रण कक्ष)	07155	220259	220269
13	तहसिल कार्यालय, देवळी (नियंत्रण कक्ष)	07158	254457	254458
14	तहसिल कार्यालय, आर्वी (नियंत्रण कक्ष)	07157	222022	222179
15	तहसिल कार्यालय, आष्टी (नियंत्रण कक्ष)	07156	225648	225637
16	तहसिल कार्यालय, कारंजा (नियंत्रण कक्ष)	07156	245844	245843
17	तहसिल कार्यालय, हिंगणघाट (नियंत्रण कक्ष)	07153	244022	244284
18	तहसिल कार्यालय, समुद्रपुर (नियंत्रण कक्ष)	07151	225443	225444
19	कार्यकारी अभियंता वर्धा पाटबंधारे, वर्धा	07152	243548	-

पोलिस अधिक्षक वर्धा मुख्यालय नियंत्रण कक्षाचे नांव व दुरध्वनी क्रमांक (पोलीस विभाग)

१.	आयजोपी एनआर	डॉ. डेरिंग दोरजे	०७९२-२५६०८११	९८७०१९८९७९	
२.	पोलीस अधिक्षक	श्री. नरुल हसन	०७९५२२३२५०१, २३२५११		sp.wardha@mahapolice.gov.in
३.	अपर पोलीस अधिक्षक	श्री. यशवंत सोळंके	२३२५०२, २३२५१२	७०२०५६३०२०	
४.	उप पोलीस अधिक्षक मुख्यालय	श्री. राजेश कडू	२३२५०३	९९२३८०४४०४	
५.	पोलीस निरीक्षक जिविशा	श्री. कैलाश फुंडकर	२३२५१५	९३०९८३५३३१	
६.	पोलीस निरीक्षक स्था.गु.शा.	श्री. संजय गायकवाड	२३२५०५	९८७०४०७४३५	
७.	पोलीस निरीक्षक वाहतूक	श्री. धानाजी जळक	२३२१२४	७०५७९६४७४७	
८.	उपविभागीय पोलीस अधिकारी, वर्धा	श्री. पियुश जगताप	२३२५०४	७०२०२१८५१७	sdpo.wardha@mahapolice.gov.in
९.	पोलीस निरीक्षक, वर्धा शहर	श्री. सत्यवीर चौडवार	२३२५०६	९८२३१४३५२८	
१०.	पोलीस निरीक्षक, रामनगर	श्री. हेमंत चांदेकर	२४०४९४	९५१८५५७३८१	
११.	पोलीस निरीक्षक, सेवाग्राम	श्री. निलेश ब्राह्मणे	२६०३३०	९४०४८४९४६१	
१२.	पोलीस निरीक्षक, सावंगी	श्री. धानाजी जळक	२३२१२४	७०५७९६४७४७	
१३.	पोलीस निरीक्षक, सेलू	श्री. रविंद्र गायकवाड	०७९५५-२२०२३३	९६८९२८६५६५	
१४.	पोलीस निरीक्षक, सिंदी	श्री. चंद्रशेखर चकाटे	०७९५५-२६६२३३	८९९९३८६२०१	
१५.	पोलीस निरीक्षक, दहगाव	श्री. योगेश कामाले	०७९५५-२६२२३३	९८२३९८०५४५	
१६.	उपविभागीय पोलीस अधिकारी हिंगणघाट	श्री. दिनेश कदम	०७९५३-२४४२५८	९८२१५५६६२०	sdpo.hinganghat@mahapolice.gov.in
१७.	पोलीस निरीक्षक हिंगणघाट	श्री. संपत घव्हाण	०७९५३-२४४०३३	९७६४१११७९९	
१८.	पोलीस निरीक्षक, समुदपूर	श्री. प्रशांत काळे	०७९५१-२२५४३३	९५१८९२२२१८	
१९.	पोलीस निरीक्षक, वडनेर	श्री. राजेश सेटे	०७९५३-२५५८३३	९९२३९१२५०७	
२०.	पोलीस निरीक्षक, गिरड	श्री. सुनिल दहिभाते	०७९५१-२३६१३३	९८७०२१०१०४	
२१.	उपविभागीय अधिकारी आर्वी	श्री. सुनिल सोळुंखे	०७९५७-२२२०६८	९६९९६०१६०९	sdpo.arvi@mahapolice.gov.in
२२.	पोलीस निरीक्षक आर्वी	श्री. भानुदास धिपूरकर	०७९५७-२२२०३३	९९२१७१४७१४	
२३.	पोलीस निरीक्षक आष्टी	श्री. लक्ष्मण लांकरे	०७९५६-२२५६३३	९७६७५७३३९८	
२४.	पोलीस निरीक्षक कारंजा	श्री. दारासिंग राजपुत	०७९५६-२४५८३३	९८६०४६२०७९	
२५.	पोलीस निरीक्षक तळेगाव	श्री. आशिष गजोभये	०७९५६-२३६८३३	८८८८८८७३२७	
२६.	उपविभागीय अधिकारी पुलगाव		०७९५८-२८२१००		sdpo.pulgaon@mahapolice.gov.in
२७.	पोलीस निरीक्षक, पुलगाव	श्री. शैलेश रोळके	०७९५८-२८२०३३	९८२३५७००५५	
२८.	पोलीस निरीक्षक देवळी	श्रीमती शफकत आमना	०७९५८-२५४१३३	७८४००४८०३८	
२९.	पोलीस निरीक्षक अल्लोपूर	श्री. सुनिल गाडे	०७९५३-२५३२३३	९४२३९६४००७	
३०.	सहा.पोलिस निरीक्षक, खरांगणा	श्री. संतोश शेगोवकर	०७९५७-२३५१३३	८८८८९८८५२९	

SP Office E-mail ID - sp.wardha@mahapolice.gov.in / sp.wardha@rediffmail.com

IGP Office E-mail ID- readerigpnr@gmail.com

PI Wireless - R.D. Pathare - 9870159167/9284650844. PSI Wireless - R.R.

Dube - 9823235719. PSI Wireless - Maheshgauri - 8308411613.

**पुर प्रवण गावांची संख्या
जिल्ह्यातील नदीकाठा वरिल /पुराचा अतिधोका असणा-या गावांची नावे.**

अ. क्र.	पोलिस्वॉर्ट शनिधे नांव	पुरामुळे धोका असणा-या गावाचे नाव	लोकसंख्या	पुरामुळे संभाव्य धोका असलेल्या नदी, नाला, नाला वा ये नाव व गावा पासून येअंतर	जिल्हास्तरीय सुरक्षित ठिकाणी इन्फ्रिक्टा पॅरॅम अशा जागेचे नाव व गावा पासून येअंतर	गावात किंवा गावा जवळ स्वस्त्याच्याचेंदु कान आहे का ?	जवळच्या प्रार्थनालय आरोग्य केंद्राचे नाव व संपर्क क्र.	गावातील/गावाजवळ असलेल्या फोन वाफाचे नाव व संपर्क क्र.	दोका /सोटी आहे का असल्यास संख्या व धारकचे नाव	पोहणा-या व्यक्तीचे नाव व पत्ता व संपर्क क्र.	गावात उपलब्ध असलेले खाजगी दूरधारकाचे नाव	गावा जवळील पो.स्ट.चे नाव व दुरध्वनी क्र.	हेलोपॅड साठी आवश्यक जाण आहे काय?
1	सेवाग्राम	मदनी (पिंदाडा)	2500	धामनदी 100मी.	जि.प. हायस्कूल, मदनी (पिंदाडा)	आहे.	कस्तुरबा मरीकल कॉलेज, सेवाग्राम 07152/ 284342 284355	मधुकर रामानो पिसे, 9922755452	नाही	वसंत, मसरी, 8405358681 प्रफुल्ल गोडघाटे, 9730348766 अमोल, धन, 9975302043	मधुकर राम पिसे 9922755452 शरपना, राजत, 9921533251 राधानमनातीळने 8698742798	सेवाग्राम 07152-260330	मॅटोकल कॉलेज फाऊंड, सेवाग्राम
2	सेवाग्राम	पवनार	7752	धामनदी 200फूट	स्व.बापूराव जो बांगडे विद्यालय, पवनार	2 दुकाने आहे.	कस्तुरबा मरीकल कॉलेज, सेवाग्राम 07152/ 284342, 284355	मोहन गावणे 8975550494	होय. डोंगा धारक अनंता बायले, मो.क्र. 888810736 4 रा.पवनार	रहुल कोरडे, 8605850778 विष्णुजी बायले, 8888252914 प्रसन्न चौधे, 9822449833	विनायकबाबापण्ट, 9673452290 अमोल लडे, 9345749430 कस्तुरबा पाटील, 9821218376	सेवाग्राम 07152-260330	मॅटोकल कॉलेज फाऊंड, सेवाग्राम, विनायकबाबापण्ट फाऊंड, मो.क्र.
3	सेवाग्राम	फुटकी	1008	धामनदी 1/2कि.मी.	जि.प.प्रवण शाळा फुटकी 1/2 कि.मी.	आहे.	वरील प्रमाणे	नाही	बापूराव पंढराम, 7741953035 किशोर ननुरे, 7875874674	सुरेश पंढराम, 7741953035 सर्वट्रेक्टर धारक, रा.फुटकी	सेवाग्राम 07152-260330	मॅटोकल कॉलेज फाऊंड, सेवाग्राम	
4	सेवाग्राम	खरांगणा(गोडे)	1390	धामनदी 1/2कि.मी.	जि.प.प्रवण शाळा खरांगणा (गोडे)	आहे.	PHC खरांगणा(गोडे) 1/2कि.मी. 9765611059 9850292627	डॉ.शिरीष गोडे, 9822219383, खरांगणागोडे	नाही	विजयसु.नवधरे, 9881681269 सविन पेंढार, 8605562596 दर्शन जगतार, 7304014324 विरजान गोडे, 9623542479	श्रीकांत पोथरी, 9765102086, डॉ. शिरीष गोडे, 9822219338 रा.खरांगणा (गोडे)	सेवाग्राम 07152-260330	मॅटोकल कॉलेज फाऊंड, सेवाग्राम
5	सावंगी (मेघे)	महाकाळ	2048	धामनदी 200मी.	जि.प.प्रवण शाळा, महाकाळ व मन्नाय टोळी पोचकाडा	आहे.	कस्तुरबा मरीकल कॉलेज, सेवाग्राम 072/284342, 284355	संजय डोंगरे, 9975411396 सुरज गोह 974024012	नाही	संजय कस्तुरबा 8408829109 रघु कस्तुरबा, 9561633964 संजय डोंगरे, 99754113962	संजय ना.राऊत, 9975404083 भात पोथडे, 9096616769 नगोरबा चौडे, 9011528630	सावंगी(मेघे) 07152-287870	मॅटोकल कॉलेज फाऊंड, सेवाग्राम, विनायकबाबापण्ट फाऊंड, मो.क्र.

6	सावंगी (मेघे)	येडाकेळी	4000	धामनदी 1/2कि.मी.	वर्निष्ठ महाविद्यालय, येडाकेळी 1/2 कि.मी.	आहे.	कस्तूरबा मेडिकल कॉलेज, रोबाग्राम 07152/ 284342,284 355	केशव भाणुदासजी मांडेकर, 9921737659	नाही.	प्रदीप पवार, 8308440096 प्रमोद सेंडे, 9860455568रा. येडाकेळी	कनका पांडेकर .9921737659 रीवांकन वेदापडे, 9371895481 संजय दुपडे, 9850414466 वैभव खनखेडे, 9325118328	सावंगी(मेघे) 07152-287870	ॉडिकल कॉलेज साडेड, रोबाग्राम, जिल्हा होमगाई साडेड,पर्धा
7	सावंगी (मेघे)	सुकळी (बाई)	1600	धामनदी 1/2कि.मी.	जि.पं.पाय. शाळा सुकळी(बाई) हनुमानमंदीर मट,1/2कि. मी.	आहे.	प्राथमिक स्वास्थ केंद्र खरांगणा(गोडे) 1/2कि.मी. 9765611059 9850292627	निलेश गौळकार 9960832811 रा.सुकळी(बाई)	नाही.	रमभाऊ कुणवाडे, 8407942689 योगेश कुणवाडे ,841259091 प्रदीप राजल 7709720692 संजय पवार 7507047148 श्रीरकाश सेंडे, 9765772847	प्रदीप सु. उमक .9765133181 सनु गुलाब पवार, 9890931329 निलेश गौळकार .9960832811	सावंगी(मेघे) 07152-287870	मेडिकलकॉलेज साडेड, रोबाग्राम
8	सेलु	बोरो, बोरधरण	1183	बोरनदी 250 मिटर	बोरधरण येथील शांतीस्तूप व रेस्टहाऊस1/2कि.मी.	आहे.	प्राथमिक आरोग्य केंद्र हिंगणी,फोन नं.07155/ 265621	श्री.जिलास धुलंग कोकाटे,पोलीस पाटील,बोरो,फोन 8007574090 9834565913	होय,शकल कुरेशी सोबे 15 डीगे व डिडोल बोटबोरधरण येथे आहे. चालक सचिव बोटबाणे प्रमोद भट, पुढीलक गधरे,	श्री.ब्रह्मण मिरडे 8459543514 श्री. सुशंकर किरडे 9764055211 रा.बोरधरण	श्री. राहुल कावाडे 982382460 शुभम गायकवाड 9822918608	सेलु, 07155-220233	परावंत विद्यालय सेलु चे पटांगण, दिपचंद बोधरी विद्यालय भेदीरभंगल कार्यालय
9	सेलु	हिंगणी	7700	बोरनदी 250 मिटर	जि.प.शाळा आणि परावंत विद्यालय ग्रामपंचायत हिंगणी	आहे.	प्राथमिक आरोग्य केंद्र हिंगणी	श्री. मारगो चवामे (चोपा) 9850840277 सौ. शृंगी मृडे (सरपंच) 9145485551 7020138591	आहे, 28डोणे. विष्णु बापणे, अर्जुनकारडे भारतपारीसे संकरदापनेने दुभंदरे,नासम ग पारीसे	श्री.गुलाब पारीसे प्रभाकर किरडे चार नू पारीसे गुलाब पुनबा पारीसे	अशोक डोंगरेवांधा ट्रेक्टरक्र.एम.ड ४४५,४४४४१	सेलु,07155-220233	परावंत विद्यालय सेलुचे पटांगण,

10	सेलु	भाही	2334	बोरनदी 250 मिटर	ग्रामपंचायत कार्यालय मोही	आहे.	प्राथमिक आरोग्य केंद्र टिंगणी	श्री. अनिल बोंदाडे (पोपा) 7776865427	नाही	जानेश्वर बावणे चिधु बावणे सुर्यपाल कडे श्रावण निमसडे	नाही	सेलु,07155-220233	
11	सेलु	घोराड	7150	बोरनदी 200मिटर	ग्रामपंचायत कार्यालय, यशवंत विद्यालय भुक शाळा घोराड.	आहे.	ग्रामिण रुग्णालय सेलु	श्री. निलेश गुजरकर (पोपा) 7387754304	नाही	रघुल दुरगे 9373996356 दिवाकर दुरगे 9637654551 दिपक दुरगे 9766772472	श्री. नितेश माहुरे यांचा ट्रक 9823423541	सेलु, 07155-220233	यशवंत विद्यालय सेलुचे पटांगण
12	सेलु	घाराली (मेधे)	1525	बोरनदी 150 मिटर	धानोली येथील महादेव मंदीर	आहे. रोंदप पुसाम 8600314026	ग्रामिण रुग्णालय सेलु	श्री.पंकुल लुगे. 07155 /220740 प्रा.पं.पाराली 07155/220321	नाही	श्री. सुभाष दुरगे 9921804548	श्री. बासुड उर्कि 7972807235 सुधाकर लोहकरे 9022825054	सेलु, 07155-220233	
13	सेलु	कोटेवा	2870	बोरनदी 250 मिटर	जि.प.शाळा कोटेवा,प्रा.प.	आहे.	ग्रामिण रुग्णालय सेलु	नाही	नाही	नाही	नाही	सेलु,07155-220233	
14	सेलु	तुळजापूर	1560	धामनदी 250मिटर	ग्रामपंचायत कार्यालय तुळजापूर	वघडळा येथे स्वस्तधान्याचे दुकानआहे.	प्राथमिक आरोग्य केंद्र खरांगणा(गोडे)	नाही	नाही	नाही	जिकार यांचा एक ट्रेक्टर	सेलु,07155-220233	
15	सेलु	कपाळा	2375	धामनदी 200मिटर	जि.प.शाळा व प्रा.पं कपाळा	आहे.	खरांगणा(गोडे)	नाही	नाही	नाही	जिकार यांचा एक ट्रेक्टर	सेलु,07155-220233	
16	सेलु	तिधारा	1036	पंचधारा धरण	प्राथमिक शाळा तिधारा	आहे.	प्राथमिक आरोग्य केंद्र इडशी	नाही	इश.4800 पादुरग कुलवाडे सोमवडकर शालेकरपाटील.	केशव कर्जाल भाऊराव रामेश सुशील्य कुरवाडे	नाही	सेलु, 07155-220233	
16	सेलु	कांडळी	1832	बोरनदी 1/2मिटर	जि.प.प्राथ. शाळा,प्रा.पं. कार्यालय	आहे.	प्राथमिक आरोग्य केंद्र कांडळी	श्री.वसंत बोराल श्री.अशोकबादीले 07155/231684	नाही	अशोक बोरकुटे. नाना अवचट. वसंत बावणे	ट्रेक्टर2,वसंता बोराल ,श्रावण अट्टुस्कर	सेलु, 07155-220233	नाही
18	सेलु	अंतरगाव	600	डोंगरगाव व पंचधारा धरण	ग्रामपंचायत कार्यालय अंतरगाव	तिधारा येथे स्वस्तधान्याचे दुकानआहे.	प्राथमिक आरोग्यकेंद्र इडशी	श्री.सुभाष खोवे,पो.पा., 9011836770	नाही	नाही	गजानन भोडेकर 9657244897	सेलु, 07155-220233	यशवंत विद्यालय सेलु
19	सेलु	टाकळी (इडशी)	870	पंचधारा धरण	दवी येथे मंदीरच ग्रामपंचायत टाकळी	सचिन नेदुरकर 9730169172	प्राथमिक आरोग्य केंद्र इडशी	मनज शलगे (पोपा) 9552247062	इश.डॉ.क. 1.तामण भो. तिवरणकर. इडशी	अरविंद डामाजी डामरे. नाशरण कौडानी तिवरणकर	श्री.सुनील सावरकर 9923270127	सेलु, 07155-220233	

20	सहगाव	कोंपरा देडी	2740	बोर नदी	जि.प.शाळा,गो म पंचायत कोंपरा.	आहे	कोंपरा	श्री भारत मारवते (पोपा) 8605582305	नाही	श्री.भारती गाडव, अंकुश मारवते, विलीप बाणगे,	-	दरगाव 07155-262233	नाही
21	हिंगणघाट	गाडगेवावा बाई, रफाटटे यांचे घरा समोरील भाग बिहुलमंदीर बाई, पांडुरंग महाराजमठा जवळील परिसर नेसाजी बाईशिल्ला माला मंदीर जवळील परिसर	335 500 250	वना नदी, 1कि.मी.	लाला लखनपतराय प्राथ.शाळा, चौळा प्राथ. शाळाक्र.2 हरौरामभाईठा प्राथम.शाळा अण्णकरप्राथ. शाळा टिळकप्राथ. शाळा नगर परिषद वाचनालय, हिंगणघाट	आहे	उपजिल्हा रुग्णालय हिंगणघाट, दुरध्वनीक्र.07153/249165	--	तहसिल कार्यालय हिंगणघाट-सर्वजनिक बोधकाम विभाग- 1,पंचायत समिती हिंगणघाट- 1 एकूण-3	रानु सुर्वमल पडोळे, बसंता लिमाजी इगळे, मधुकर दमडु मोरे,रा.रफाटटे यांचे घरा जवळ गाडगेवावाबाई जांशिव बाबाराव सुरजुसे,रा.गाडगे वावा बाई, हिंगणघाट 8408905044 अशाक हरो मोरे गाडगेवावाबाई, हिंगणघाटमो.क्र.9 975736055	TATA 407 रुपचंद सोरटे 8806762438 TATA407महुल फलकर 9565745407 TATA407 अलग साठोणी 9823461417 केलास रामटेके 9822306923 श्री. विनोद नगराळे 9545813629	हिंगणघाट 07153-244033	आहे
22	हिंगणघाट	कवडघाट	900	वना नदी, 1कि.मी.	जि.प.प्राथ.शाळा	आहे.	उपजिल्हा रुग्णालय हिंगणघाट दुरध्वनी 07153/249165	श्री.संजय मनोहरराव घोरपडे,रा. कवडघाट,मो.क्र. 9503309463	तहसिल कार्यालय हिंगणघाट- 1,सर्वजनिक बोधकाम विभाग- 1,पंचायत समिती हिंगणघाट- 1 एकूण-3	दिलीप कापटे 9637061084 देवानंद मेसो, 8806925774 गुरुन पंगारे 808925774 गजबन्ना,मेसो, 8390669529 निखन घेसरे, 8412951541 किशोर घेसरे, 8412951541 भगवंतराव कापटे,84 12945374 नामदेवननाजणे,9 922815264	केलास रामटेके टाटा-407 एमएच-31 डब्ल्यू-5395 मो.नं. 9822306923 विनोद संभाजी नगराळे टुक-1012 एमएच-35, 62995458136 29	हिंगणघाट 07153-244033	आहे

23	समुद्रपूर	कानकाटी	909	वेणानदी 1/2कि.मी	जि.प.प्राथ. शाळा, कानाकाटी.	आहे.	प्रथिम रुग्णालय, समुद्रपूर 07151/225439	श्री.योगेश फुसे, जि.प.सदस्य, 9404822727	नाही.	संजय कोवडे 9764952080 गुणनाथ बांगडे 9763758343	डॉक्टर-1श्री.रमेश फुसे,कानकाटी, 9890063227	समुद्रपूर 07151- 255433	विद्यालयास हविद्यालय समुद्रपूर चे प्रांकेड
24	समुद्रपूर	सेवा	800	वेणानदी 1कि.मी	जि.प.प्राथ. शाळा,शिवणी 4कि.मी.	आहे.	प्रथिम रुग्णालय, समुद्रपूर 07151/2254 39	श्री.प्रथिम इंगळे, रा.सेवा 9822823018	नाही.	पंकज कुलडोले 8007819011 गणेश लिवाडे 9158396896	डॉक्टर-श्री. प्रथिम इंगळे 9822823018	समुद्रपूर 07151- 255433	विद्या विकास समहाविद्या लय समुद्रपूर चे प्रांकेड
25	समुद्रपूर	चाकूर	600	वेणानदी 1कि.मी	जि.प.प्रा शाळा,चाकूर प्रा.पं. चाकूर.	आहे.	प्रथिम रुग्णालय, समुद्रपूर 07151/225439	पौ.पा. श्री.गिरधर दुरे,रा.चाकूर, 9130991764	नाही.	संजय कोवडे 9764952080 गुणनाथ बांगडे 9763758343	डॉक्टर- रमेश फुसे 9890063227	समुद्रपूर 07151- 255433	विद्यालयास हविद्यालयस समुद्रपूरचे प्रांकेड
26	समुद्रपूर	कुली	700	पोथरा नदी 1 कि.मी	जि.प.प्राथ. शाळा, कुली ब प्रा. पं. का. कुली.	आहे.	प्रथिम रुग्णालय, समुद्रपूर 07151/225439	पोलीस पाटोल ज्योती कमलेश कांबळे 8459319685	नाही.	प्रफुल पंगुळ 8999309837 नरेश नागोसे 7020587296	डॉक्टर-1श्री.संजय जगताप,कुली, 9158449942	समुद्रपूर 07151- 255433	विद्या विकास महाविद्यालय समुद्रपूर चे प्रांकेड
27	समुद्रपूर	उमरी	800	पोथरा नदी 1कि.मी	जि.प.प्राथ. शाळा,उमरी,1 कि.मी.	आहे.	प्रथिम रुग्णालय, समुद्रपूर 07151/225439	सरपंच श्री सुरेशाल टेंभरे 8806990935	नाही.	धर्मदास आंबडकर 99235119786	डॉक्टर- आलेश पलंगुडे 9637657597	समुद्रपूर 07151- 255433	विद्या विकास महाविद्यालय समुद्रपूर चे प्रांकेड
28	समुद्रपूर	महागाव	800	पोथरा नदी 1/2कि.मी	जि.प.प्राथ. शाळा,महागा व,1/2कि.मी.	आहे.	प्रथिम रुग्णालय, समुद्रपूर 07151 /225439	श्रीमती लता भोटे 9970142260	नाही.	महादेव बटाले 9689617056 अंकित भोपा 9158450379	डॉक्टर- 1श्री.अंकुश भोटे,महागाव ,9554416360	समुद्रपूर 07151- 255433	विद्या विकास महाविद्यालय समुद्रपूरचे प्रांकेड
29	समुद्रपूर	डोंगरगाव	1450	पोथरा नदी 1/2कि.मी	जि.प.प्राथ. शाळा, डोंगरगाव,1/ 2कि.मी.	आहे.	प्रथिम रुग्णालय, समुद्रपूर 07151/ 225439	वामन चंदनखेडे 9921673529	नाही.	रघु पांडेकर 9923349274 जिलास गिरडे 8411918707	डॉक्टर- वामन चंदनखेडे 9921673529	समुद्रपूर 07151- 255433	विद्या विकास महाविद्यालय समुद्रपूर चे प्रांकेड
30	गिरड	मंगरुळ	3125	सातनाला	जि.प.शाळा. मंगरुळ व साखरा 08कि.मी.	आहे.	प्राथमिक स्वास्थ्य केंद्र, गिरड	सरपंच श्री. विनायक श्रीरामे 9529476708	नाही.	विलास मेश्राम 7796703891 गिरीधर मेश्राम 9130325927	टिपरधारक शेखईस्माइलसेख रमजान,मी. 8888613496	गिरड 07151- 236133	जनताविद्या लया चे पटांगणमंगरु ळ.

31	गिरठ	कोरा	6025	लालनाला धरण 10कि.मो.	जि.प.शाळा, कोरा, 2कि.मो.	नाही.	प्राथमिक स्वास्थ्यकेंद्र, कोरा	सरपंच वेस्ताली लोखंडे 8766531935	नाही.	श्रावण सोनवणे 9527437519 रानु भोयर 9769146131	डॉक्टरधारक देविदाम वेगाडे 9561061711 अरुण चौधरी 8698869991	गिरठ 07151- 236133	ऊसेगाव ये पटांगण
32	गिरठ	आसोला	475	लालनाला धरण/कॅनल 10कि.मो.	10कि.मो. जि.प.शाळा, वाशी.06.कि. मो.	नाही.	प्राथमिक स्वास्थ्यकेंद्र वाशी	सरपंच लिह जांभुळे 7066446008	नाही.	लक्ष्मण चहुरे 9665957830 दिपक नाथनकर 8805938141	डॉक्टरधारक नारायण राजवेकर 9822378373	गिरठ 07151- 236133	नाही.
33	वडनेर	टेंभा	1379	वणा नदी	जि.प.शाळा व ग्रामपंचायत टेंभा	आहे.	प्राथमिक स्वास्थ्य केंद्र वडनेर 07153/ 255835	--	डोंगा 1आहे.	सुभाष कामठी 7720958510 अरुण कामठी 9527381421	रामराव घाफले, गजानन येणूकर,	वडनेर 07153- 255833	जि.म. घटवाई विद्यालया येपटांगण, वडनेर.]
34	वडनेर	दोडुडी	1822	वणानदी	जि.प.शाळा व ग्रामपंचायत, दोडुडी	आहे.	वडनेर	--	वाडी.	गजानन वेळण. 9841198836	नाही.	वडनेर 07153- 255833	जि.म. घटवाई विद्यालया येपटांगण, वडनेर.
35	वडनेर	सावंगी संगम	956	वर्धा नदी वणा नदी संगम	जि.प.प्रा. शाळा,सावंगी संगम.	दिवरी पिपरी येथे आहे.	प्राथमिक स्वास्थ्य केंद्र,पोहणा	--	--	संजय केवडे 99273814421	--	वडनेर 01753- 25833	जि.म. घटवाई विद्यालया येपटांगण, वडनेर.
36	वडनेर	दिवरी पिपरी.	1265	वणानदी	जि.प.शाळा, दिवरीपिपरी	आहे.	प्राथमिक स्वास्थ्यकेंद्र, पोहणा	--	नाही	सुदाम सोनटके 7387825858	डॉक्टरधारक शरद राजत.	वडनेर 07153- 255833	जि.म. घटवाई विद्यालया येपटांगण, वडनेर.
37	वडनेर	येरला	789	वणानदी	जि.प.शाळा, येरला.	आहे.	प्राथमिक स्वास्थ्यकेंद्र, पोहणा	--	नाही	पंढरी शंळके 9850344275	डॉक्टरधारक गुलाब पंधरे.	वडनेर 07153- 255833	जि.म. घटवाई विद्यालया येपटांगण, वडनेर.
38	वडनेर	आजनसरा	2625	वर्धानदी	जि.प.शाळा, आजनसरा.	आहे.	प्राथमिक स्वास्थ्य केंद्र आजनसरा	--	नाही	विजय आर्षेकर किरसा महाजन, हंसराज तिमाडे, रानु वाघाडे,	डॉक्टरधारक किरसा महाजन, हंसराजतिमाडे.	वडनेर 07153- 255833	जि.म. घटवाई विद्यालया येपटांगण, वडनेर.
39	वडनेर	घाटसावली जुनीवस्ती	1245	वणानदी	जि.प.प्रा. शाळा, घाटसावली	आहे.	प्राथमिक स्वास्थ्य केंद्र आजनसरा	--	नाही	सुरेश विडकर.	डॉक्टरधारक सुरेश विडकर.	वडनेर 07153- 255833	जि.म. घटवाई विद्यालया येपटांगण, वडनेर.

40	वडनेर	बोपापुर.	2290	वर्धा नदी	जि.प.प्र. शाळा, बोपापुर.	आहे.	प्राथमिक स्वास्थ्य केंद्र, पोहणा	--	नाही	राहुल दौलत कार संगम झोडे.	ट्रॅक्टरधारक राहुल दौलतकार	वडनेर 07153-255833	जि.म. घटवाई विद्यालयाचे वेपटोपण, वडनेर.
41	वडनेर	कुटकी.	2323	वणानदी	जि.प.प्र. शाळा, कुटकी.	आहे.	प्राथमिक स्वास्थ्यकेंद्र, वडनेर	--	नाही	प्रमोद उईके, संगम जगताप.	ट्रॅक्टरधारक प्रमोद उईके.	वडनेर 07153-255833	जि.म. घटवाई विद्यालयाचे वेपटोपण, वडनेर.
42	वडनेर	खेकडी.	689	वणानदी	जि.प.प्र. शाळा, धानोरा.	आहे.	प्राथमिक स्वास्थ्यकेंद्र, शेकापुरवाडे	--	नाही	वामनराव टोंबरे गजानन गिरडकर	नाही	वडनेर 07153-255833	जि.म. घटवाई विद्यालयाचे वेपटोपण, वडनेर.
43	वडनेर	धानोरा	1724	वणानदी	जि.प.प्र. शाळा, धानोरा.	आहे.	प्राथमिक स्वास्थ्यकेंद्र, शेकापुरवाडे	--	1डोंगाआहे.	सुधीर भाफले, वसंता वानखेडे.	ट्रॅक्टरधारक वसंता वानखेडे.	वडनेर 07153-255833	जि.म. घटवाई विद्यालयाचे वेपटोपण, वडनेर.
44	वडनेर	निधा	1123	वणानदी	जि.प.प्र. शाळा, निधा	आहे.	प्राथमिक स्वास्थ्यकेंद्र, आननसरा	--	--	पंजाब जौनाळ	ट्रॅक्टरधारक पंजाब जौनाळ	वडनेर 07153-255833	जि.म. घटवाई विद्यालयाचे वेपटोपण, वडनेर.
45	वडनेर	टाकळी	1258	वर्धा नदी	जि.प.प्र. शाळा, टाकळी	आहे.	प्राथमिक स्वास्थ्यकेंद्र, आननसरा	--	--	शालीक सातपरे किशोर जौनाळ	ट्रॅक्टरधारक शालीक सातपरे	वडनेर 07153-255833	जि.म. घटवाई विद्यालयाचे वेपटोपण, वडनेर.
46	वडनेर	शेकापुर (वाडे)	3612	वणानदी	जि.प.प्र. शाळा, शेकापुरवाडे	--	प्राथमिक स्वास्थ्यकेंद्र, शेकापुरवाडे	--	--	रमेश अकाडकर संगम येळणे गजानन येळणे.	ट्रॅक्टरधारक संगम येळणे.	वडनेर 07153-255833	जि.म. घटवाई विद्यालयाचे वेपटोपण, वडनेर.
47	वडनेर	पोहणा.	3589	वर्धा नदी	जि.प.प्र. शाळा पोहणा, विकास विद्यालय पोहणा.	आहे.	प्राथमिक स्वास्थ्यकेंद्र, पोहणा	--	आहेत.	बंटी देशमुख, रामचंद्र पवार, घेदन काकडे.	ट्रॅक्टरधारक बंटी देशमुख	वडनेर 01753-25833	जि.म. घटवाई विद्यालयाचे वेपटोपण, वडनेर.
48	वडनेर	हिररा.	1888	वर्धा नदी	जि.प.प्र. शाळा, हिररा.	आहे.	प्राथमिक स्वास्थ्यकेंद्र, आननसरा	--	आहेत.	विजय जगताप, घनरपाम इवार	ट्रॅक्टरधारक घनरपाम इवार	वडनेर 01753-25833	जि.म. घटवाई विद्यालयाचे वेपटोपण, वडनेर.
49	वडनेर	धोची	567	वणानदी	जि.प.प्र. शाळा, धोची	आहे.	प्राथमिक स्वास्थ्यकेंद्र, पोहणा	--	--	डंभारे पाटोल, नुळसौरामठाकरे	ट्रॅक्टरधारक डंभारे पाटोल,	वडनेर 01753-25833	जि.म. घटवाई विद्यालयाचे वेपटोपण, वडनेर.

50	आर्वी	धनोडी (बहा.)	1749	बर्धा नदी 1किमी	मॉडेल हायस्कूल, धनोडी(बहा.)	आहे	उपप्राथमिक स्वास्थ्यकेन्द्र, धनोडी(बहा.)	विशाली अश्वते सरपंच 9975839796 गुरुराज कावडे पो.पा. 7387760522	नही	संगय कावडे 9145553545 सौरभ पवार 9303839590	मिलीन अश्वते 9730705033 अशिल रिजले 9860736998	आर्वी 017572220 33	नही
51	आर्वी	शिरपूर (बोक)	2211	बाकळी नदी50मी	मॉडेल हायस्कूल शिरपूर(बोक)	आहे	उपप्राथमिक स्वास्थ्य केंद्र शिरपूर(बोक)	मोहम्मद हासन सरपंच 9823485432 मिलीन अश्वते 9922036921	नही	जुवेरखान 9765548189 रानु होख 9527751857	मिलीन अश्वते 9922036921 तशीर अली 8888997156	आर्वी 017572220 33	नही
52	आर्वी	देऊरवाडा	1735	बर्धा नदी50मी	मॉडेल हायस्कूल, देऊरवाडा	आहे	उपप्राथमिक स्वास्थ्यकेन्द्र, देऊरवाडा	सुनंदा सेलमारे सरपंच 8855909836 पद्मा नाचणे (पोपा 9370695041	पंकजन कार्लुके 9503627296 केलास कार्लुके 9860458490 एश्वथ 2भोटी	संदीप मझरे मधु मझरे, देवीदास कार्लुके केलास कार्लुके 9860458490	शेखसलीम 9860802219	आर्वी 071572220 33	नही
53	आर्वी	लाडेगाव	702	बर्धा नदी 500मी.	मिर्हापरौषद प्राथमिक शाळा, लाडेगाव	आहे	उपप्राथमिक स्वास्थ्यकेन्द्र, देऊरवाडा	देवेंद्र बोके सरपंच दिलीप गर्जाभये पोलोस पाटील 9623641162	नही	पंकज बोरवार 9049646213 प्रतीक गर्जाभये 9623641162	पंकज सावरकर 9049510195 रंजीत बोरवार 9881961466	आर्वी 071572220 33	आर्वी
54	आर्वी	नांदपूर	1731	बाकळी नदी500मी.	मॉडेल हायस्कूल, नांदपूर	आहे	उपप्राथमिक स्वास्थ्यकेन्द्र, नांदपूर	पवन गावडी सरपंच 9623630233 विशाल देशमुख उपसरपंच 9922566370	नही	सुनिल मोरे प्रविण चौडे 9604026934	दिलीप जुवारे 9823491189 संगय राऊत 9778647355	आर्वी 071572220 33	नही
55	आर्वी	राजापूर	469	बर्धा नदी 2किमी	पंचक्यात समिती प्राथमिक शाळा, राजापूर	आहे	उपप्राथमिक स्वास्थ्यकेन्द्र, नांदपूर	मिता मूडे 9970626052 स्वाती राऊत पोपा 9890529614	नही	रमेश देशमुख 8451516827 दिनेश ठाकूर 8830875774	दिनेश ठाकूर 9850423421 अशोक बोकाडे 9890529614	आर्वी 071572220 33	नही
56	आर्वी	टाकळखेडा	1322	बर्धा नदी500 मी.	समर्थ लहानुनी विद्यालय, टाकळखेडा	आहे	उपप्राथमिक स्वास्थ्यकेन्द्र टाकळखेडा	जगतो देशमुख पोपा 9325216946 तुषार मानकर 8408889566	होय- दिनकराजी वणे	दिनेश सावणे बबनराव कोल्हे 7721924648	अनिल लोनेकर 9767742337 उषावराय गाडगे	आर्वी 071572220 33	नही
57	आर्वी	अल्लीपूर	209	बाकळी नदी गावालालागु नद्य	मिर्हापरौषद प्राथमिकशाळा, अल्लीपूर	आहे	उपप्राथमिक स्वास्थ्यकेन्द्र, अंबोकापूर	मनोहरराय सानवणे 9762039164 पोलोस पाटील 7057890235	नही	मनोहर सानवणे 9762039164 गंगाधर जोधरो 8805362705	नही	आर्वी 071572220 33	नही

58	आष्टी	अंतोरा	1475	वर्धा नदी 1000 मी.	रा. संतनुकडोन महाराज शाळा अंतोरा 1/2कि	आहे	प्राथमिक स्वास्थ्यकेद्र, अंतोरा	नंदकिशोर मोहाड 8806372426	नाही	निलेश कुरवाडे 9970851825	नाही	आष्टी 07156- 225633	लोक विद्यालय आष्टीचे प्राईड
59	आष्टी	बेलोरा (बु)	1100	वर्धा नदी 500मी.	रा. संतनुकडोन महाराज शाळा अंतोरा 1/2कि	नाही	प्राथमिक स्वास्थ्यकेद्र, आष्टी	प्रल्हाद गडलिंगे 989028473 रमेश गडलिंगे 9766868907	संतोष बोरवार नीचिप चणे राधकृष्ण बोरवार	पिंटू बोरवार 9860284135 उमेश मांदने 9665512857	डॉक्टर धारक विनोद जाने, विठ जाने, गणेश जाने	आष्टी 07156- 225633	लोक विद्यालय आष्टीचे प्राईड
60	आष्टी	दलपतपूर	349	वर्धा नदी 500मी.	जि.प. प्राथमिक शाळा अंतोरा (नकिन)	नाही	प्राथमिक स्वास्थ्यकेद्र ,अंतोरा(नकिन)	महेन्द्र हराडे, 9923812094	नाही	हनुमंत टवरे 9960119612 आशिष कुरवाडे 218908338 सुनील कुरवाडे 8698646225	नाही	आष्टी 07156- 225633	लोक विद्यालय आष्टीचे प्राईड
61	आष्टी	बाडगाव	424	कडनवी 1/2कि.मी	जि.प.प्राय, शाळादुर्गावाडा /रामपूर देवस्थान	होय	प्राथमिक स्वास्थ्य केद्र,साहूर	उत्तम धुवे 9552908094 सुनिल मानकर 9623798423	नाही	अरुण पेंसणपूर 9822109485 अमोल कावळे 93730698/03	महेंद्र इगळे 9552011622	आष्टी 07156- 225633	लोक विद्यालय आष्टीचे प्राईड
62	आष्टी	तारासावंग	951	कडनवी 1/2कि.मी	पंढरुर्जेसन	होय	प्राथमिक स्वास्थ्यकेद्र, साहूर	बिड्डल कडू, 9604071082 रत्नवल पाटिल पोपा 9604056779	नाही	सुरेंद्र कावळे, शंकर घोडेस्वार	डॉक्टर धारक बिड्डल कडू 9604071082	आष्टी 07156- 225633	लोक विद्यालय आष्टीचे प्राईड
63	आष्टी	सालोरा	325	वर्धा नदी 500मी.	जि.प. प्राथमिक शाळा दुर्गावाडा	दुर्गावाडा येथे आहे	प्राथमिक स्वास्थ्यकेद्र, साहूर	नव्हु खंडजे, 8698829115	हाडघा, सुरेस बोरवार 779614235 5	मराली बोरवार 721975339 दादा बोरवार 9146366976	नाही	आष्टी 07156- 225633	लोक विद्यालय आष्टीचे प्राईड
64	आष्टी	नरसाहूर	297	वर्धा नदी 500मी.	जि.प. प्राथमिक शाळा खडकी	आष्टी येथे आहे	प्राथमिक स्वास्थ्यकेद्र आष्टी	विनायक भडके 7350877175 प्रल्हाद विनं 8397686250	नाही	भूषण भडके 9763061991 सुरेंद्र भडके 7378952565	सुरेंद्र भडके 7378952565	आष्टी 07156- 225633	लोक विद्यालय आष्टीचे प्राईड
65	पुलगाव	बाभूळगाव	1140	वर्धा नदी, 1/2 कि.मी.	प्राथमिक शाळा सोनोरा डोक, 4कि.मी	आहे	प्राथमिक स्वास्थ्यकेद्र सोनोराडोक	श्रीकांत घोषडे (उपसरपंच) 8208118680	नाही	श्रीकांत घोषडे 8208118680	डॉक्टर धारक सचिन घोषडे, 8600071469	पुलगाव 07158- 282033	नाही

66	पुलगाव	विमगाव	470	वर्धा नदी, 1/2 कि.मी.	प्राथमिक शाळा दहेगाव धोरे, 4 कि.मी.	नाही	प्राथमिक स्वास्थ्यकेंद्र सोनोरडोक	पोलीस पाटोल श्रीमती मंदा धोरे, 8600081720	नाही	दंविदास चव्हाण मो. 9822523807	ट्रॅक्टरधारक तुषार धोरे, 8600081720	पुलगाव 07158-282033	नाही
67	पुलगाव	मुरदगाव	780	वसोदानदी	नि.प. प्राथमिक शाळा मुरदगाव	होय	सा.रुग्णालय, पु. लगाव 07158/282236	पोलीस पाटोल अर्पणा बाप 9359175696	नाही	कृष्णा मोंदरे .9561769433	नाही	पुलगाव 07158-282033	नाही
68	पुलगाव	सावंगी येथे	1295	वर्धा नदी, 1/2 कि.मी.	नि.प.प्रा. शाळा विजयगोपाल	होय	प्राथमिक स्वास्थ्यकेंद्र विजयगोपाल	शिवक कांबळे पोवा 9764846396	नाही	अनिल बोदल 7058378709	ट्रॅक्टरधारक रविंद्र येथे, 9552981969	पुलगाव 07158-282033	नाही
69	पुलगाव	नांदगाव	225	वर्धा नदी, 1/2 कि.मी.	नि.प.प्रा.शाळा विजयगोपाल	होय	PHC विजयगोपाल	रवि खडसे, 7774878976	नाही	अधादास पारसे 7709701229	संतोष खडसे, 9923780275	पुलगाव 07158-282033	नाही
70	पुलगाव	कांदेगाव	1060	वर्धा नदी, 1/2 कि.मी.	नि.प. प्राथमिक शाळा कांदेगाव	नाही	प्राथमिक स्वास्थ्यकेंद्र विजयगोपाल	संजय पंचर पोवा 9767066139	नाही	रविंद्र येथे 9765303346	नाही	पुलगाव 07158-282033	नाही
71	पुलगाव	सालफळ	680	वर्धा नदी 1/2 कि.मी.	नि.प. प्रा. शाळा सालफळ	नाही	प्राथमिक आरोग्यकेंद्र विठळ	पोलीस पाटोल नरेंद्र सावंत, 7769898948	नाही	ज्ञानेश्वर बाळगे 9527460638	ट्रॅक्टरधारक राजू खंगार 7769989584	पुलगाव 07158-282033	नाही
72	पुलगाव	वाघोली	300	वर्धा नदी 2 कि.मी.	नि.प.शाळा वाघोली	नाही	सामान्य रुग्ण. पुलगाव 07158/282236	प्रमती विरे 8482944997	नाही	ज्ञानेश्वर केलुके 9922418674	ट्रॅक्टरधारक अतुल पोहणे 7888102158	पुलगाव 07158-282033	नाही
73	पुलगाव	पुलगाव	44950	वर्धा नदी, 1/2 कि.मी.	नगरपरिषद पुलगाव	आहे	सामान्य रुग्णालय, पुलगाव 07158/282236	नगराध्यक्ष वितल संजय धोरे .9975737222.	होय	पि.डी.कुर्बाडे 9766001609 के.डी.जगतप .9880626468 आर.डोचुटे .9765425566	ट्रॅक्टरधारक सुनिल ब्राह्मणकर, 9975446996	पुलगाव 07158-282033	नाही
74	देवळी	अंदोरी	3500	वर्धा नदी	प्राथमिक शाळा अंदोरी	आहे	प्राथमिक स्वास्थ्यकेंद्र, अंदोरी	श्री. डोले पोवा 9890978283	आहे 3 होण्या, रवि पारसे.	गजानन पारसे 7775019371 लक्ष्मण नाथे	पोलीसपाटोल, श्री.डोले, 9890978283	देवळी 07158-254133	नाही
75	देवळी	आंजी	1800	वर्धा नदी	प्राथमिक शाळा आंजी	आहे	प्राथमिक स्वास्थ्यकेंद्र, अंदोरी	उषा डहाके 7028432343	नाही	रमेश देवळे 7387657363	पोलीस पाटोल, बाबा देवळे, 7798039066	देवळी 07158-254133	नाही

76	देवळी	रोहणी	2500	वर्धागदी	ग्रामपंचायत कार्यालय रोहणी	आहे	प्राथमिक स्वास्थकेन्द्र, रोहणी	श्री अजय खडसे 7776894079	आहे	रमेश करनूके, सोमेश्वर पारिवे, घंटाघान करनूके	पोली सपाटोल, मनोज बसु, 8975502502	देवळी 07158-254133	नाही
77	देवळी	खडी	1500	वर्धागदी	ग्रामपंचायत खडी	आहे	PHC, भिडो	मुकेश भिसे, 8308901405	नाही	नाही	नाही	देवळी 07158-254133	नाही
78	खरोंगणा	काचनूर	1550	धामनदी	ए.पी.एम.सी. प्राकेड खरोंगणा(मो)	आहे	प्राथमिक स्वास्थकेन्द्र खरोंगणा 0715 7/235130	प्रकाश घंटवार 9158529358 लक्ष्मण उदके 9326534756, उमेश भंभीर, पोषा 7851103295	आहे योग्यास वगडे, मनोहरवराडे रंजीत वराडे वरीलप्रमाणे	सुधाय तिवारी 9623074120 नितीन देवुळवार 9623048638 जगदीश केलुके 7744094801	ट्रॅक्टरधारक बटोवसल भाग्याब लक्षणे, 8888076855	खरोंगणा 07157-235133	नाही
79	खरोंगणा	नंदावरा	800	धामनदी	ए.पी.एम.सी. प्राकेड खरोंगणा(मो)	काचनूर येथे आहे.	PHC खरोंगणा 0715 7/235130				वरीलप्रमाणे	खरोंगणा 07157-235133	नाही
80	खरोंगणा	खरोंगणा (मो.)	2500	धामनदी	ए.पी.एम.सी. प्राकेड खरोंगणा(मो)	आहे	PHC खरोंगणा 0715 7/235130	रविन्द्र राजत पोषा 9043796534 नितीन गुरुवार 7588780833	नाही	गणेश नाहरो 9552256661 प्रविण गुरुवार 9890435227 गंगेश भेंडे 8975017009	ट्रॅक्टरधारक संजय ठोमरे, 9923266835	खरोंगणा 07157-235133	नाही
81	खरोंगणा	मोरोंगणा (खरोंगणा)	3200	धामनदी 50 फूट अंतरावर	ए.पी.एम.सी. प्राकेड खरोंगणा(मो)	आहे	PHC खरोंगणा 0715 7/235130	महेन्द्र वाघवार पोषा 9623397733 रंजीत वाघवार सरपंच 9923928233	नाही	सूरस खंडवार 9923818033 अशिश मोडक 8007685864	ट्रॅक्टरधारक वंदु वामे, 9764732654 तुषारका रंजीत 9923812706 गणेश जे 9923034045	खरोंगणा 07157-235133	ए.पी.एम.सी. प्राकेड मोरोंगणा
82	खरोंगणा	कासारखेडा	1200	धामनदी	अन्नाभोमुडे विद्यालय कासारखेडा	आहे	PHC खरोंगणा 0715 7/235130	सरपंच किशोर जडे 982366311 बाबा मीठ उपसरपंच 8390755982	नाही	हरिदास लिघडे 9765233353, जमील ताफडे 8888853781	ट्रॅक्टरधारक दिपक बोर्डे, 9673798165 धनंजय बोर्डे	खरोंगणा 07157-235133	अन्नाभोमुडे विद्यालय कासारखेडा
83	खरोंगणा	सावध	625	धामनदी	जि.प.शा. शाळा सावध	नाही	PHC खरोंगणा 0715 7/235130	रमेश शिंदे 9765701792 अरुण कोळते 8805864463	नाही	शागर कुरसंगे 7887660607 आकाश उदके 9665630266	विनाय साठे 9309583365 पवन बेस 9049141128	खरोंगणा 07157-235133	नाही
84	खरोंगणा	कामटी (खानापूर)	1225	धामनदी	जि.प.शाळा कामटी	आहे	PHC, आंगी 07152/273287	पोलीसपाटोल मिना खेरकार 8007538356	नाही	मोहन सातपरे, सुधाय धामकर, गजानन कोहळो	ट्रॅक्टरधारक चिमताय लोखंडे, अमिता हावके, 8698138691	खरोंगणा 07157-235133	आदर्श विद्यालय, आंगी

85	खरोंगणा	आंजी (पाटी)	6795	धामन्दी, ४०० मी.	ए.पी.ए.सी.कॉक ड जलपट्टी विद्यालय, आंजी	2दुकाने आहेत	PHC, आंजी 07152/273287	सरपंच, जगदीश संघेरीया 9552279990	नाही	नरेश घडार 9604459573	नीशाद अलीशेख 8805434095	खरोंगणा 07157-235133	आदर्श विद्यालय, आंजी
86	खरोंगणा	खेरी (कागटी)	721	धामन्दी, 50 फुट	जि.प. शाळा खेरी	अहो	PHC, आंजी 07152/273287	श्री. जाधव 9970631524	नाही	पंढरी सुरमुने पनराव सुरमुने सुरेश चोरकर विलास पोडाले	ट्रॅक्टरधारक नागोराव नाखले चंदू लिडके	खरोंगणा 07157-235133	नाही
87	खरोंगणा	धुळ्या	377	धामन्दी, 300 फुट	जि.प.शा. शाळा धुळ्या	नाही	PHC, आंजी 07152/273287	पोलीसपटोल सुधीर जाधव, 9970631524 सरपंच, जगदीश संघेरीया 9421920060	नाही	रामदास पारंगे 9923975839 धानुदास राऊत 9765304851 संजयका धवमे 9421726978	ट्रॅक्टरधारक एकनाथ नखुनी पाटील	खरोंगणा 07157-235133	नाही
88	खरोंगणा	खेरडा	250	धामन्दी, 50फुट. बी. नदी 200फुट.	यशवंत विद्यालय, येडाकेळी	नाही	विल्हा सामान्य रुग्णालय, वर्धा	सरपंच विलास गिराडे, 9503256938	नाही	संतोष भुरवाडे, दिपक चंढवाल राधेश्याम तेलंग 9561673208	नाही	खरोंगणा 07157-235133	यशवंत विद्यालय शाळेड येडाकेळी
89	खरोंगणा	डोरली	172	धामन्दी, 150 फुट	विरुड रोड तिकापी जगा	नाही	प्राथमिकस्वा स्वकेंद्र, आंजी 07152 /273287	सरपंच जगदीश संघेरीया, 955227999	नाही	रामदास पारंगे, 9923985839, भा. गृधरास करलुके 9765304851, संजय जाधव 9421726978	नाही	खरोंगणा 07157-235133	नाही
90	अल्लीपूर	कापसी	1400	वर्धानदी	जि.प. शाळा, कापसी, लक्ष्मी नारायणभंदोर कापसी	होय.	प्राथमिक स्वास्थकेंद्र, कानगांव 07153/541440	रमेश निम्हारकर 9623466993 अरुण शेंडे सरपंच 7709572004 देविदास सावरकर (उपसरपंच) 9766291489	नाही	निमन पारंगे 973045662 अशोक पारंगे 7759089916 सलोण पारंगे 9960553635 विठ्ठल पारंगे 8067730745 रंगराव सोवणपुं 9677084802 चंद्रगुणचमनपुं 77387 986083	अरुण महारचे शेंडे 7709572004 देविदास चवनराव सावरकर 9766291489	अल्लीपूर 07153-253233	नाही
91	अल्लीपूर	कान्होली	1350	वर्धानदी, वशीदानदी	ग्रामपंचायत कार्यालय, कान्होली	होय	प्राथमिक स्वास्थकेंद्र, कानगांव 07153/541440	प्रमोद गणेश काळे (सरपंच) 9765739821 नंदादाई सुपुंडे (उपसरपंच) 7798661445	नाही	शंकर इटनकर 8698637984 रघु साधने 9637521859 अर्जुन नगी 7774879606	भास्कर आडे 95272580466 पुकुंद ज्ञानेश्वर इंगळे 9049899869	अल्लीपूर 07153-253233	नाही

92	अल्लीपूर	पाटी	700	बर्धागदी,	प्राथमिक शाळा शेकनूर मोझरी)	एकला यंत्रण संजय गड स्वतंत्रता युवा संस्थान सी. गिजावई (शिबराकर) 8806982968	प्राथमिक स्वास्थ्यकेन्द्र, कानगांव 07153 541440	(सरपंच)शुभांगी वधराव घोलकर 9823268359 (उपसरपंच)प्रसोदम नोहराव गौरे 9673084762	नाही	स्थापण डोंगे 7262818024 पंडालक डोंगे 9764197553 सुनिल डोंगे 7507112031	जितेंद्र मनोहरराव उपासे 9766004148 प्रभाय मनोहरराव गौरे .9673084762	अल्लीपूर 07153-253233	नाही
93	अल्लीपूर	मनसावळी	4100	यशोदानदी	समानंदगौरी, प्राथमिक शाळा मनसावळी	होय. रत्नमाला देवेंद्र खेरे 9527660677	P11C अल्लीपूर 07153/253255	अमोल डवलें, 9665622405	नाही	जांभळ पुरुषोत्तम 7448233040 ज्ञानमोक्ष पुरुषोत्तम 7218263667 किल्ले उष 9767922511 केलाश धारणे 7796212989	सुरेश ताकसांडे 9921871198 महेश इंगळे .9623347293	अल्लीपूर 07153-253233	नाही
94	अल्लीपूर	काशी	1150	बर्धागदी,	जि.प.शाळा काशी	होय. भिमराव खरावे 9923928249	PHC, कानगाव 07153 541440	प्रदीप खुले, 9823747292	नाही	अशोक 9823694669 रवि 9823694614 अरुण 6388736794	(सरपंच) जगू जगन्नाथ सोले 7307088337 किल्ले रावनी लखडे 98200061362	अल्लीपूर 07153-253233	नाही
95	अल्लीपूर	अलमडोह	850	यशोदानदी	जि.प.शाळा, अलमडोह	होय.	प्राथमिक स्वास्थ्य केंद्र,अल्लीपूर 07153/253255	(सरपंच) संध्याकाई भिमराव लांबडे 8775077499	नाही	निलेश वानखेडे 8698816112 लक्ष्मण वानखेडे निलेश कुमारे 7769972201	समिर साळवे 9637120162 राहुल कोटकर 7798008554	अल्लीपूर 07153-253233	नाही
96	अल्लीपूर	धानकी (कोरडे)	1300	यशोदानदी	जि.प.प्राथ. शाळा,धानकी ,ग्रामपंचायत कार्यालय,	होय. संजय शंकरराव पैदा म .9765513498	प्राथमिक स्वास्थ्यकेन्द्र, कानगांव 07153 541440	(सरपंच)कु. मनिषाताई वसंतराव सलाम 9527587823 (उपसरपंच)श्री. कांताबाई वेदव 7775894753 वैभव कोरडे 8208058166	नाही	संदीप पचारे 8007923862 पिट्टू पचारे 8975947250 वैभव जुम्नाळे 9604962995	वैभव अठणाराव कोरडे 8208058166	अल्लीपूर 07153-253233	नाही

पुर प्रवण गावांची संख्या - जिल्हा - वर्धा,
जिल्ह्यातील नदी काठा वरिल /पुराचा अतिथोका असणा-या गावांची नावे,
स्थानिक कर्मचारी यादी व संपर्क क्रमांक.

अ. क्र.	पोलिस स्टेशन चे नांव	तहसिल	पुरामुळे थोका असणा-या गावाचे नाव	लोकसंख्या	पुरामुळे संभाव्य थोका असलेल्या नदी,नाला,तलावाचे नाव व गावा पासून चे अंतर	मंडळ अधिकारी नाव व संपर्क क्र.	तलाठी नाव व संपर्कक्रमांक	ग्रामसेवक नाव व संपर्कक्र.	अंगणवाडी सेविका व आशा वकर नाव व संपर्क क्रमांक	कृषी सहाय्यक नाव व संपर्क क्रमांक	पोलिस पाटिल नाव व संपर्क क्रमांक					
1	सेवग्राम (04)	वर्धा (08)	मदनी (दिंदोडा)	6000	धामनदी 100 मी.	श्री. वाळसरफ 7875974474	डॉ.एच.नेहरे 9423644363	सारिका चौधरी 8668793977	लता कांबळे 9730954590	प्रशांत चव्हाण 9423962083	सोदिप चौधरी 9637840261					
2			पवनार	7752	धामनदी 200 फुट	श्री.रंजित देशमुख 7875974474	एस.श्री.भोयर 8669112705	श्री. दमाळे 9130658355	श्रीमती हलके 8552866959	दिपाली वेष्ट 9325570497	श्रीमती डोले 8007156848					
3			कुटकी	966	धामनदी 1/2 कि.मी.	श्री. वाळसरफ 7875974474	कु.अभिलाषा महेर 7774885063	सर्विका खोडकर 9850447441	लिला राजत 9766905938	रिना भगत 8007414529	वासुदेव पंधराम 7887480379					
4			खरांगणा (गोडे)	1390	धामनदी							ज्योती राजत 9923928287	सविता जगतप 9371427266	रिना भगत 8007414529	प्रतिभा जगतप 932508831	
5	खरांगणा (06)		कामठी (खानापूर)	295	धामनदी 50 फुट	आर.डामरे 9975650130	कु.एम. उईके 702025542	सचिन घोषटे 8788081850	मिना इवनाथ 8669154417	श्री.पी. चव्हाण 9423962082	गोपाल अक्वळे 7499130725					
6			आंगी (मांठी)	6193	धामनदी 50 फुट							आइ.डि.धामनकर 9032546446	गुंफा कटार 9665349276	श्री.देशमुख 7588162593	यश चव्हाण 8668642334	
7			धुळवा	385	धामनदी 300 फुट							आइ.डि.धामनकर 9032546446	हिरालाल रायडे 9860147483	कल्पना रामटेक 9845834096	श्री.देशमुख 7588162593	सुधीर जाधव 9970631524
8			डोरलो	172	धामनदी 150 फुट							श्री.आर.डि. धामनकर 9032546446	विद्या पेटकर 9561439892	श्री.देशमुख 7588162593	अश्विनी पेटकर 8766892859	
9	सेलु (17) सेलु		खेरी (कामठी)	721	धामनदी 50 फुट	श्री. डि.आर. कुटे 9764579705	अमोल रामटेके 9665855095	श्री. गायडे 7798912752	चंदा नाखले 9921711214	वर्षा महेर 8007722461	मंगल-नु.भावणे 9923956974					
10			खेरडा	250	धामनदी 50 फुट व बोरनी 500फुट	जे.डब्ल्यु सावळे 9769688802	श्री. सोदिप खोडे 8888756758	सुनिता गुडकर 902114983	श्री.पांडे 8605520240	देवराज करलुके 7387209035						

11		महाकाळ	2048	धामनदी 200 मी.	श्री. जेनेस पेशमुख 7875974474	श्री. एस. बी. भोयर 8669112705	ए. डि. कावळे 9673179890	-	अश्वभुत महावीर 7385412121	सविता घोंटे 880681892
12	सावंगी (मेघे)	येळाकेळी	4000	धामनदी 1/2 कि.मी.		जे. डब्ल्यू सावळे 9769688802	श्री. सौंदेप खांडे 8888756758	सुनिता गुडेकर 902114983	श्री. पांडे	देवराज करलुके 7387209035
13	(03)	सुकळी (बाई)	1600	धामनदी 1/2 कि.मी.		9764579705	-	दिलीप निवटे 866981951	कांकिळा पलाख 9657853983	मंजिषा वेरगडे 7447217801
14		बोरी, बोरधरण	1173	बोरनदी 250 मिटर		श्री. जे. एम. बुराडे 9822237647	मिर्लिद शेटे 8550900059	ज्यांती सुरवकर 8600105173	उत्तम पोळळे 9757595990	निकाम बरेकाटे 8007574090
15		हिंगणी	7646	बोरनदी	श्री. आर. एस. सायरे 9860975615	श्री. डि. आर. पावडे 9372233814	श्री. आय. मेसरे 8698304535	सिमा खांदे 8390943550	कु. एम. एम. शुभे 7507582694	महाराज घळगे 7020372920
16		मोही	2334	बोरनदी 250 मिटर		श्री. एस. एम. ठाकरे 9637655099	श्री. मती डोंगरे 9518982596	शालू बाई मोन 9011220206	सुरेखा धुपे 8668777584	अनिल बोंडाडे 777685427
17		घोराड	7135	बोरनदी 200 मिटर			श्री. एस. यु. पावडे 9423645080	शशिकला राऊत 9634844969	एस. एम. महाकाळकर 9403289628	निलेश गुजबकर 7381154304
18	सेलु (11)	रिधोरा	1030	पंचधारा धरण	श्री. डि. आर. कुटे 9764579705	श्री. पी. के. नरबाडे 9552456335	श्री. प्रमानंद गावंडे 79307012348	सुशिला करबाडे 9511700547	श्री. राजू माहूर 8007722461	रिक्त.
19		अंतरगांव	588	डोंगरगाव व पंचधारा धरण		श्री. एस. चमुरकर 9158583123	धरज शिरभात 8329947937	वनमाला शं. हळदे 9623299655	अनुप गुडवार 9766088028	श्री. सुभाष खांडे 9091836770
20		टाकळी (झडशी)	866	पंचधारा धरण		श्री. एस. जाधव 9421783899	श्री. सि. एस. बापळे 9890544027	सुशिला ऊदके 7507504303	निकार वनुरे 9921310035	मंजिषा मोलाटे 9552247062
21		धारोली (मेघे)	1500	बोरनदी 150 मिटर	श्री. आर. एन. भोले 8788726103	कु. सुश्री बत्रा 9922786675	श्री. एस. फरसोडे 992190129	माया शिरसागर 9970287508	श्री. रंगारी 7588788473	अमित लुंगे 8806464337
22		कोटेबा	2855	बोरनदी 250 मिटर		वेभव पाटक 9890815689	श्री. लंगडे 7972588619	शांभा घिडाम 9561500695	श्री. वेंडे 7745808554	विजय गू. शिरे 9923242754
23		तुळजापूर	1560	धामनदी 250 मिटर	श्री. सौंदेप हनुमंत 9763801992	संगिता घोंटे 8208075388	दि. डि. करपाते 7038457947	आसा निकार 9823772351	श्री. चानखेडे 9096395882	रिक्त.
24	सेलु (11)	वधाळा	2370	धामनदी 200 मिटर		संगिता घोंटे 8208075388	दि. डि. करपाते 7038457947	करुणा शंभरकर 9022029868	अनिल परांते 9923261036	रिक्त.
25	दंगवव (01)	कोपरा	1647	बोरनदी	श्री. ए. डि. नागपूरे 9096550332		एस. पी. राऊत 9021137454	रेखा सु. बाघमारे 8605913247	अनिल परांते 9923261036	रिक्त.

26	पुलगाव (09)	देवळी (13)	बाभुळगाव	1140	वर्धनदी, 1/2 कि. मी.	श्री. एच.एम. गाखरे	कु.पु.वी. मराणे 95270122849	कु. वागडे 9765460845	निर्मला राऊत (अं.से.) 7709481229 सुनिता राऊत (अशा) 9730892037	श्री.व्ही.आर. उपाध्ये 9423885770	सी.जया सचिन वांबडे 9765705605	
27			निमगाव	470	वर्धनदी, 1/2 कि. मी.	8788418454	9767104891	9765460845	सुष्म वागडे (अं.से.) 9284315664 सुनिता राऊत (अशा) 9730892037		श्रीमती धोंदे 8600081720	
28			मुरदगाव	780	यशोदानदी	श्री. अडसड 9881018681	श्री.एस.झेड मरस्कोले 7083107504	तृप्ती गावंडे 9689609415	पुष्पाबाई वेध (अं.से.) 8698262980 योगिता खडके (अ.शा) 9049967046	कु.व्ही. खैरकार 87751546223	अमर्षा कथ 7218735516	
29			सावंगीपेठे	1295	वर्धनदी, 1/2 कि. मी.	श्री. एच.एम. गाखरे 8788418454	श्रीमती सुलभा राऊत 9765425638	श्री. शिंदेकर 9822137844	सत्यवामदेवराव अं.से. 9923969847 अंनला अडेकर अशा 8888104230	श्री.के.एन. ममराम 9763806497	विवेक कोबळे 9764846396	
30			नांदगाव	225	वर्धनदी, 1/2 कि. मी.			कु. वाघमारे 8530305166	शिवा संनटके (अं.से.) 9527143448 अंनला अडेकर अशा 8888104230	कु.ए.ए. राजमाने 9421423286	रिक्त	
31			कांदगाव	1060	वर्धनदी, 1/2 कि. मी.	श्री. एच.एम. गाखरे 8788418454	श्रीमती सुलभा राऊत 9765425638	श्री.वि.के. पाटिल 9146324011	शिला गावंडे (अ.से.) 9689070189 सुभांगी धोणे (अशा) 9370292872		संजय पचार 9767066139	
32			सालफळे	680	वर्धनदी, 1/2 कि. मी.							
33			वाघोली	300	वर्धनदी, 2 कि. मी.	श्री. प्रशांत एकापुरे 9325374436	श्री.एल.जे.राऊत 9923567827	कु. वाघमारे 8530305166	पुष्पा गावंडे (अं.से.) 9552817517 लता धवने (अशा) 8379865981	श्री.व्ही.आर. उपाध्ये 9423885770	प्रमती बोर 8482944997 9527345218	

34		पुलगाव	44950	वर्धानदी, 1/2 कि. मी.		श्री. बी.टि. डेहणकर 9730643133	श्री. एच.एम. राठोड 9325374436	सखता बाबाडे अं.से. 9156863146	आर.एस. करोड 9975771296	कु.सारीका परड 9890388092
35		अंदोरी	3500	वर्धानदी	श्री. एम.एस. दुबे 9850400515	कु.प्रिया शिंतोडे 8208757937 781083061	श्री. केवट 9767440220	सुनता बाकाडे(अ.से.) 9765275345 संगीतहोडाड (आशा) 9890825383	श्री.जि.एस. वंजारे 9881972509	वेभव होले 8830932731
36	देवळी (04)	आंजी	1800	वर्धानदी	श्री. एम.एस. दुबे 9850400515	श्री.एन.ठमके 7798123241	श्रीमती ए.एस. तालरुण 8888936895	सुनता चौपरीज.से 702865189 उषा गडवार आशा 9765871147		श्रीमती उषा डहाके 7028432343
37		रोहणी	2500	वर्धानदी	श्री.एच.एम. गाखरे 8788418454	श्री. ने.एस.निचेकर 7058078789	श्री. शेंडे 9527569237	लल्लुबाई सुतले (अं.से. रंगना राऊत (आशा)	कु.एम.को. पिदावार 9421424002	रिजत
38		खडी	1500	वर्धानदी	श्री.मंजनवार 9423420487	श्री. लोणकर 9923459445		माधुरी पिसे (अं.से.) संगीत होले (आशा)	श्री.जि.वंजारे 9881972509	धिरज उपासे 7507053017
39		गाडगे बाबा बाई, रघाटाटे बांचे घरा समोरील भाग	225							
		बिहुल मंदीर बाई, पांडुरंग महाराज मठानवळील परिसर	210	वनानदी, 1 कि. मी.	श्री. हेमके मं.अ. 8669191528	श्री.वि.एच. देशमुख 07249679332		आशा हर्षलता पुरी 9890706686	श्री. देशमुख 8275036236	
		नेताजी बाई, शिंतला माता मंदीर जवळील परिसर.	283							
40		कवडघाट	646	वनानदी, 1 कि. मी.	श्री. जो.यु. मसाये 8806830801	कु.माधुरी अडमाचे 9503767071	श्री. लपास 9325816237	श्रीमती खोत्रागडे 7262043057 कांता माधकवाड 9168196975		सी.वंदन प.लोणारे 9623431033

41	बहनेर (17)	टेंभा	1379	वणानदी	श्री.एस.के. चंदनखेडे 9960739451	कु.मिनल लाखडे 9370168605	श्री.एस.ए.उरकूडे /भोयर 9657749792	शोभा खोडे 9049967466 चनिता लोहकर 99561675221	श्री.वाय.व्ही डहाके 9890122252	अशोक नंभार 8600744798
42		दोंदुळ	1822	वणानदी		श्री.एस.जी.सुटे 7875394636		एम.एच.वेडे 9764872572 कांता नरड 9767373584		गणेश इंगोले 982388263 6
43		सावंगोसंगम	956	वर्धानदी/वणानदी संगम		कु. स्नेहल घिने 7020620163	श्री.नितोन पाटिल 9765038728	गुण आडे प्रतिभा देऊळकर 9763485553	श्री. एस. पी. मसके 706663366	-
44		दिवरी/पिपरी	1265	वणानदी	श्री.वि.बी. राजत 983403101		श्री.जी.एन. भोयर 9657749792	अनिता उमरे 9049968759 प्रतिभा देऊळकर 9763485553	11	-
45		घेरला/डोरला	789	वणानदी		श्री.प्रेमसिंग बिमरुड 9356222396	श्री.नितोन पाटिल 9765038728	माया टाण 9673777435 चंदा चवरे 9637657288	कु.एस.स. केंद्रे 7741079111	भास्कर घोरकर 8390654418
46		आजनसरा	2625	वर्धानदी	श्री.एस.एम. भलाने 9890652066	श्री.अहमद सैयद 8390812912	श्री.सो.डब्ल्यु. सायंकार 9766670061	प्रमिला खोशनकर 9545176390 मंगला भोगाडे 7083806096	श्री.पो.डब्ल्यु. निखाडे 8275225716	प्रणिता आपटनकर 8007352113
47		घाटसावली जुनीवस्ती	1245	वणानदी	श्री.एस.डब्ल्यु. नासरे 8669151475	श्री.दिपक अंधारे 9570708686	पी.के.हिवंज 9822859060	शानू सोयम 9158209818 रंजना शेंडे 8007817726	कु.पी.पी.पवड 7972469854	सुनिल खोडे 8412950865
48		कुटकी.	2323	वणानदी			विनोद सडमाके 8390198747 9529845994	पुष्पा राजत 7767099819 वेशाली बोभाटे 7798295340		प्रमोद उडेके 7875183965
49		बोधापुर.	2290	वर्धानदी	श्री.व्ही.बी. राजत 983403101	श्री.एस.वी. पाटनकर 7709437799	शैलेश महाजन 7588838940	कमली पंढरे 9112132351 कमल खोडे 9673616538/ 9075279715	श्री.मती रोहिणी शेंडे 73878947043	श्री.हेमंत व्तुते 909657953 8329613978

50	वडनेर	खेकडी.	689	वणानदी		कु.कामल होबळे 9730239838	श्री.जे.एन.भगत 8999821389	जी.जी.मैत्राम 9765928736 मंगला मुंगडे 9673862463	श्री.एस.पी. मस्के 7066633611	-
51		धानोरा	1724	वणानदी				विशाखा खैरे 8412945880 रंजना टापरे 9049820160	-	
52		निधा	1123	यशोदानदी		श्री.उमेश पोटे 9422843958	कु.दिपिका धोपटे	उषा बदवाईक 9730576937 अर्चना जाते 8390912065	श्री.आर.एन. साळुंके 9767342044	दिपवेंद भोंगाडे
53		टाकळी	1258	वर्धानदी	श्री.एस.एम. लमाने 9890652066	श्री.एस.डि. काहारे 86000560688	8459578381 897510918	सुलता नू बनकर 9823879953 नया बनकर 8007473394	कांतेश्वर लोडे 8830945043	
54		शंकापुर (बाई)	3612	वणानदी	श्री.एश.के. चंदनखेडे 9960739451	श्री.विनायक महाजन 9373927631	श्री.मनोहर उमरे 9284189174	पापा खनारे 9146502706 अशोकमूर्ती निखारे 9158954500	कु.एस.डि.वडने 7066633611	योगेश महादेव शाई 8698141451
55		पोहणा.	3589	वर्धानदी	श्री.वि.बो. राऊत 983403101	श्री.एस.पी. राऊत 9423118270	श्री.पी.एस. बावनकर 9764111602	किरण प्र. देरामुख 7264985568 जयश्री मसतकर 8390894033	एस.एस. केंद्रे 8805215195	-
56		हिवरा.	1888	वर्धानदी		श्री.एस.बी. पाटनकर 77094377799	शैलेश महाजन 7588838940	मिना बाबा 9527863045 सारीका धुल 8888101547	श्रीमती रोहिणी शेठे 7378947043	प्रियंकाजगताप 8698141838
57	धोचो	567	वणानदी		श्री.प्रेमसिंग बिमरुड 9356222396	नितोन पाटिल 9765038728	नवीमणी बाबा 9623755709 निर्मला इंचारे 9798078798	श्री.एस.पी. मस्के 7066633611	-	
58	अल्ली पूर (07)	कापसो	1400	वर्धानदी	श्री.एस.डब्ल्यू. नासरे 8669151475	श्री.नरेश खंडाते 9284580634	कु.दिपिका धोपटे 8459578381	दुर्ग संजय कासरे 8600984074 निजा प्र. पिसे 7709207202	श्री.जी.बी. सुर्यवंशी 8275257358	रमेश निमसरकर 9623466993
59		कान्होली	1350	वर्धानदी, यशोदानदी	श्री.एस.एम. जधाने 9890652066	श्री.एस.डि. काहारे 8600560688	श्री.जी.एम. नीकरकर 9765622745	निजा प्र. कासरे 9573452886 अशोक 8553820260	श्री.आर.जी. कुमरे 9769352494	विश्वंक लोहकर 9823021796

60			पांटी	700	वर्धानदी,	श्री.एस.डब्ल्यू नासरे 8669151475	श्री.व्ही.एन. जुनघरे 8550976402	श्री.रानु बावनकर 9665391166	मिरा सु.शिवरकर 8806982968		जिनार चिन्हाणे 7218318808
61			मनसावळी	4100	यशादानदी	श्री.एस.एम. लधाने 9890652066	श्री.वि.एस. केंद्रे 9970722559	श्री.डो.बी. चांबोळे 9552189078	मिरा रा.गाभोळे 9561230150 कुसुम कांबळे 7775839071	श्री.आर.जी. कुमारे 9767352494	अमोल तु. डवले 9765622465
62			कावी	1150	वर्धानदी,		श्री.एस.डि. वाठारे 8600560688	श्री.वि.एम. नौकरकर 9765622745	सुशिला भगत 9860981027 मंदा घ. चावरे 9923625854		प्रदिप खुळे
63	अल्ली पूर		अलमडाह	850	यशादानदी	श्री.एस.डब्ल्यू नासरे 8669151475	श्री.सी.एम. कोल्हे 8275265140	श्री.एम.एम. टाकरे 7875894879	वंशली ग. पधे 933738847 रानुशी गापकवाड 9049681182	श्री.मती स्नेहा जाधव 9922387595	अंकुश गापकवाड 9595566698
64			धानकी (कोरडे)	1300	यशादानदी	श्री.एस.एम. लधाने 9890652066	श्री.वि.टी.केंद्रे 9970722559	श्री.कि.एम. उताणे 9834071063 8975842275	करुणा हातमोडे 9673743303 वंदना कोवे 9657274271	श्री.मोईन शेख 9975360871	वेभव कोरडे 8888994051
65			कानाकाटी	700	वेणानदी1/2कि. मी		श्री.एन.पैत्राम 9822938175	श्री. भगत 9960965472	मिना तांगडे 8605453905		रिक्त.
66	सफुलपूर (07)	सफुलपूर (11)	सेवा	800	वेणानदी1कि.मी	श्री.डि.आर. गापकवाड 9763345774	श्री.पो.ए.घिरडे 9923668985	श्री. रहाटे 9405529439	सिमा कुमारे	श्री.आर.आर. पाटिल	रिक्त.
67			घाकुर	600	वेणानदी1कि.मी		श्री.पो.ए.घिरडे 9923668985	श्री.पूरकाम 9561903715	संगिता मंदावार 9623057161	944104965	श्री. दुर्गा 9130991764
68			कुर्हा	700	पोथरानदी1/2कि मी	श्री.देवेंद्र मसराम 8999018881	श्री.ए.बाघमारे 787587353	श्री.गापकवाड 9673823804	उषा धुल 9923290032	श्री.सी.बी.ठाकरे 9405230594	श्रीमती पाटिल 9637659418
69	सफुलपूर (07)		उमरी	800	पोथरानदी1कि.मी		विष्णा राठोड 9850590009	श्री.महाकाळकर 9765623212	सविता राऊत		श्री.शरद चारडे
70		भफुलपूर	महागाव	800	पोथरानदी 1/2कि.मी			श्री.वंले 9822947537	कमल भोमले 8007561924		श्री अंकुश पेंटे 9657416360

71			डोंगरगाव	1450	पोथरानदी 1/2कि.मी	श्री.डि.आर. गायकवाड 9763345774	श्री.ए. गोंसवो 9403522533	श्री.मुंढे 9420390153	अमृता मॅडे 7030202533	श्री.येंडेकर 9561194577	श्री.राजू पांडेकर 9923343274
72	सिंदी रेल्वे (01)	समुरपूर	कांडळी	1832	बोरनदी1/2मिटर		श्री.एन.मेश्राम 9822938175	श्री. भगत 9960695472	अरुणा बावणे 8830281567	श्री.देवकाते 8975202010	श्री.बापू वांगले 7720938337
73	गिरड (03)		मंगरुळ	3125	लालनाला		श्री.आर.एस. अरबट 9766009659	श्री.डोबळे 9764273058	वर्षा कुबडे 8605402365	श्री.सोनवलकर 7588060805	श्री.अरविंद जोगे
74			कोरा	6025	लालनालाधरण1 0कि.मी.	श्री.कापरकर 9495906890	श्री.सुरजसे 9657880087	श्री.रोहणकर 860568270	निर्मला इंगोले 8805379826	श्री.सोनवलकर 7588060805	रिक्त
75			आसोला	475	लालनालाधरण/ कॅनल10कि.मी.		श्री.ए.गोंसवो 9403522533	श्री.बालमघार 9921673497	सुनिता तळवेकर 9764218237	श्री. घाटई 966591494	श्री.सुरेश फुकरे 837802960

76	आर्वी (08)	आर्वी (14)	धनोडा (बहा.)	1749	वर्धानदी1किमी	कु. मुक्ता किरपाल 9765235522	श्री. आशिष काळेवे 9518336323	श्री. प्रिलम लोहवे 9356623416	कु.शालीनोपेठम असे 7057789965 कु.अनूपलक्ष्मण 7057628060 कु.सुनितानरसिंगपूर कु.निशा कुल (आशा) 9890668534 कु.हेमा पावडे आशा 9075249307	श्री.अनूप खोडे 758878827	गुणवंत कांबळे 7387789522
77	आर्वी	आर्वी	सिरपूर (बांक)	2211	बाकळीनदी 50मी	कु. अनुराधा कदम 7588570075	श्री. राठोड 9423155380	श्री. लोहवे 9890392858	श्रीमती गिरवाने बाई 9764661853	श्री. के.आर परतेकी 7218537678	श्री.डाखोळे 772168933
78	आर्वी		देऊरवाडा	1735	वर्धानदी50मी	एस.बी. सालपूते 9421647791	कु.एस.आर. डेहणकर 8830145585	श्री.एस.डि. लांबटोंगळे 9527592793	शाला राजगुरे अंग 9022017647 मुनिता पडधाम आशा 8805860002	कु. पी.डी. गावनेर 8788070150	कु.पद्मा नासने 9561225618
79	आर्वी		लाडेगांव	702	वर्धानदी500मी.		राऊत मंडम 8788142095	कु.सांनु कांबळे अंग 8605564304 कु. भाव्यश्री मोहमे	श्री.एम.एस जाधव 9067704628 8329159921	दिलीप गर्जाधरे 9623641162	
80		नांदेपूर	1731	बाकळीनदी 500मी.	श्री.जी.टी. राहंगडाले 9623125139 9970549863	श्री.एस.डि. लांबटोंगळे 9527592793	अंगणवाडी सेविका कु.गिजबा पाटणे 9765982106 कु.साधुते घानकर 992987399 आशा, कु.कलवती लिफराळे 9168094451	श्री.एम.एस जाधव 9067704628 8329159921	रिक्त		
81		रानापूर	469	वर्धानदी2किमी	कु.एस.आर. डेहणकर श्री.एम.बी.राठोड 9766427245	श्रीरामनो सातगे 9588405614	जयश्री जगताप आशा 8767406641 शोभा मुडे असे 766669662	कु. पी.डि. गावनेर 788070150	स्वाती धर्मेड 8830360925		

82	आर्वी	आर्वी	टाकळखंडा	1322	वर्धानदी 500मी.		कु. अनुराधा कदम 7588570075	श्री. पी.जे. टाकरे 9766653011	शाशा पेठे (अ.से.) 9764177258 कु.मंगला डंगे 8806908785 इन्व्हा लवंगळ आशा 8698925726	श्री.के.आर. परतेको 9561607496	श्री रणजित देशमुख 9325216946
83			अल्लीपूर	209	बाकळी नदी गावामा लागूनच	श्री.एम.बां.राठोड 9766427245	प्रिलो पुनसे 9423644595	श्री.विनोद धुर्वे 9325796342	अनिता प्रफुल राऊत 9552749297	श्री.एन.पी. महल्ले 8275329189	सचिन खंडारे 9511237149
84	खरांगणा (06)	आर्वी	काचनूर	1550	धामनदी		कु. सारिका राऊत 7744014867	श्री.की.एस. बन्धोरे 9121027347	(असे) कु.नेरी ऊईके 7387694577 पेशाली लक्ष्मणकर 9096538271 कु.मंदा नवरते 9763598793 आशा कु.सुनिता बांधळ 7798352507 कु.मिरा मसराम 975871841 कु.राजश्री गर्गभिये 9075608722	श्री. नितिन डंगे 9356034626	श्री.उमेश निळकेड अंभोरे 7875103295
85			नांदोरा	800	धामनदी	श्री. सुनिल जाधव 94218116999			खरील प्रमाणे		
86			खरांगणा (मो.)	2500	धामनदी		श्री. प्रशांत मेश्राम 8806412629	श्री. उमेश गायकी 8888823225	(असे) शुष घोकमारे 8698445921 कु.पुष्पा नेवरे 7768637519 कु.अर्चन मेश्राम 9960817634 आशा कल्पनाकाटळकर 7507218838	श्री. नितिन डंगे 9356034626	श्री.रविंद्र ज्ञानेश्वर राऊत 8379936292

87	आर्वी	मोरांगणा (ख)	3200	धामनदी 50फुट अंतरावर		श्री.वि.यु. येवले 9960445051	कु.सवित्री पट्टम 8390646704 कु.प्रमिला बापमारे आशा 7875999455 कु.रेखा बापमारे 7720921285		महेंद्र बापमारे 9923928233	
88		कासारखेडा	1200	धामनदी	श्री. सुनिल जाधव 94218116999	कु.सरोका लेदाडे 7744014867	श्री. सचिन शिंदे 9850266143	अंणबाबाई संधिका कु.सुरेशा गिरी 9158313334 कनमाला मंडलिया (असे)	श्री. नितिन इंगे 9356034626	रिक्त
89		सावध	625	धामनदी		श्री.अनिकेत गव्हाळे 7276884698	श्री. सचिन शिंदे 9850266143	कु.लता पंढरण 9823437453 आशा कु.रजना शिंदे 7744963648		रिक्त
90	आष्टी (07)	अंतारा	2300	वर्धानदी 140 मी.	आर.जि.पाडगे 9353024372	श्री. आर. चौ. शिराळे 9112032831	श्री. मुंडे 9881255964	विद्या केचे 9370598523	देशमुख मॅडम 9373952932	नंदकिशोर महाड 7820890486
91		बेलांरा (बु)	1100	वर्धानदी 100 मी.			भाग्यश्री गवई 9657403811	प्रतिभा हातागडे 7757989289 सुनिता जाणे		रमेश गडसिंग 7620027966
92		दलपतपूर	349	वर्धानदी 500मी.	श्री.आ.डि. बाळमकर 9764069441	श्री. ए.एस.शंख 9423118453	श्री.चेतन मुंडे 9881255964	सी. यमुना झाडे 9604056054	अर्पिता मेश्राम 9637098041	महेंद्र शिराळे 9923812094
93		वाडेगाव	424	कडनदी 1/2कि.मी			श्री. जयका तलवार	किलीमाला परतेती		शिववंत इंगळे 9011474550
94		तारासावंगा	1800	कडनदी 1/2कि.मी	श्री.प्रवीण हाडे 9503863945	कु.गायत्री महजन 9834411835	9890697667	वंदना कडू 9359222309	श्री. वाळके 9659306574	सी. जगनो कडू 9604870104
95		सालांरा	325	वर्धानदी 500मी.			श्री.आर.बा. घरेडे 9823384948	सी.मंगला मनोहर		
96		नरसापूर	297	वर्धानदी 500मी.	आर.जि.पाडगे 9353024372	श्री.एल. तुम्नांक 8149927513	श्री.आर.बा.ब. पडण 7875029080	सी.मंगला भडके 9657170117	कु.ए.एम. मेश्राम 7796293588	-

जिल्ह्यातील पोलीस स्टेशन निहाय डोंग्याबाबत ची माहिती.

अ.क्र.	पोलीसस्टेशन	बोट-डोंगे	दुरध्वनीक्रमांक
1	सेलू	31	07155-220233
2	हिंगणघाट	05	07153-244033
3	वडनेर	05	07153-255833
4	समुद्रपुर	02	07151-225433
5	पुलगाव	02	07158-282033
6	देवळी	07	07158-254133
7	खरांगणा	15	07157-235133
8	अल्लोपुर	06	07153-252233
9	आष्टी	07	07156-225633
10	आर्वी	04	07157-222033
	एकूण	84	

मत्स्य पालन सहकारी संस्थाची यादी व संपर्क क्रमांक

अ.क्र.	तालुका	पदाधिकारी व संस्थेचे नाव	भ्रमणध्वनी क्रमांक
1	वर्धा	राहुल बावणे अध्यक्ष आदिवासी मत्स्यव्यसाय सहकारी संस्था वर्धा	9503484888
2		किसनाजी धुवे अध्यक्ष जीवन विकास मत्स्यव्यसाय सहकारी संस्था खेरीकामठी	9637654382
3		सुधाकर मेश्राम सचिव, पायल मच्छीमार संस्था मांडवा	9096860406
1	सेलू	पांडुरंग कुरवाडे अध्यक्ष नवयुवक मत्स्यव्यसाय सहकारी संस्था बोरखेडी तलाव	9545767985
2		राजेंद्र शिवरकर अध्यक्ष महात्मा मत्स्यव्यसाय सहकारी संस्था झडशो	9923272317
3		संभाजी पारसे अध्यक्ष आर्देश मत्स्यव्यसाय सहकारी संस्था हिंणणी	8806991315
1	समुद्रपूर	हेमराज कांबळे अध्यक्ष गजानन मत्स्यव्यसाय सहकारी संस्था पिंपळगाव	9623524957
2		रविंद्र नागपुरे अध्यक्ष समुद्र पुरमत्स्यव्यसाय सहकारी संस्था समुद्रपूर	9860775153
3		इसनकर /छत्रपती भोयर अध्यक्ष कोरा मत्स्यव्यसाय सहकारी संस्था कोरा	9822642906
4		अशोक रामलाल ववे अध्यक्ष भोई समाज मत्स्यव्यसाय सहकारी संस्था नंदारी	9923987188
1	कारंजाघाटगे	सौ.रजनीताई केंडे सचिव कार नदी मत्स्यव्यसाय सहकारी संस्था कारंजा घाटगे	9421727643
2		घनराज बावणे अध्यक्ष श्रीरामबाबा मत्स्यव्यसाय सहकारी संस्था मासोद	9689883909
1	हिंणणघाट	बाला भोई मत्स्यव्यसाय सहकारी संस्था हिंणणघाट	9975875578
2		माणसवर्गीय मत्स्यव्यसाय सहकारी संस्था हिंणणघाट	9823158036
1	आर्वी	मनोज संतोषराव चंद्रकर सचिव माणसवर्गीय विशेष घटक श्रमिक मत्स्यव्यसाय सह. संस्था आर्वी	9970424200
2		शरद करलुके सचिव मनोरंजन मत्स्यव्यसाय सहकारी संस्था आर्वी	9373378022
3		महादेव पारसे अध्यक्ष ज्ञानोमहाराज मत्स्यव्यसाय सहकारी संस्था भादोड	750750874
4		अतुल बीड सचिव प्रगती मत्स्यव्यसाय सहकारी संस्था सुकळी	982704382
1	आष्टी	शेषराव शा.नांदणे अध्यक्ष धरणप्रस्त मत्स्यव्यसाय सहकारी संस्था अंतोरा	9766032208
2	आष्टी	भोमराव गवळी अध्यक्ष त्रैरत्न मत्स्यव्यसाय सहकारी संस्था आष्टी	9096206876
1	देवळी	धेंद्रभान शिवरकर अध्यक्ष नवभारत मत्स्यव्यसाय सहकारी संस्था खडी	9975238788

अग्नीशमन वाहन संबंधी तात्काळ उपाय योजना करिता संपर्क क्रमांक.

अ.क्र.	अग्नीशमन वाहन उपलब्ध असलेले ठिकाण	अधिकार्यांचे नाव	वाहन क्रमांक	चालकाचे नाव	संपर्क क्रमांक
1.	नगरपरिषदवर्धा -2	श्री. भगत	MH 32-101 MH 31-158	1.आसोफअली 2.जावेदअहमद 3.रामभाऊ प्रधान	07152-101 / 243278 /242646 Jagtap - 9922345789
2.	उत्तम गाल्हा भुगाव, वर्धा -1	सुरक्ष रक्षक 7776019155 फायरटेंडर 7767019154	MH 32 Q-682	-	07152-282222 /282219 9545551680
4.	नगर परिषद हिंगणघाट -2	श्री. अनिल जगताप 9881377382 श्री. गणेश ठाकरे 7588072229 श्री.फारुख सिब्दिकी. 9890723110/ 7972722869	MH 32 -01	1. महम्मद आरोफ 2. गिरीधर डफ 3. किशोर समर्थ	8698129183 9326626741 9764741792 07153-246190
5.	नगर परिषद आर्वा -1	श्री. विद्याधर अंधारे 7588886005 श्री.सुनिल आरीकर 9049698687	MH 32-108	1.नरेश आकरे 2.गजानन वानखेडे	9921289533 07157-224251 /225100 9921289533
6.	नगर परिषद, पुलगाव	श्री. प्रशांत उरकूडे 9765655918 श्री. निखिल आटे DCPO 9766000078	01	-	07158-283888
7.	CAD PULGAON -2	-	-	-	07158-282171 /282172

LIST OF JCB

अ.क्र.	नांव आणि पत्ता	वाहनक्रमांक	प्रकार
1.	श्री.केवल सो. भाटोया, दयाल नगर वर्धा -9822569808	MH-32/A-7001	JCB
2.	श्री.राजेश सराफ, ठाकरे मार्केट, वर्धा - 9422903317	MH-32/A-7464	JCB
3.	श्री.संदिप पनपातिया, शारदा नगर, वर्धा-9371162902	MH-32/A-8400	JCB
4.	श्री.जयप्रकाश यादव, गणे शानगर, वर्धा -7875781777	MH-32/A-8546	JCB
5.	श्री.अविनाश जयस्वाल, नागपुर रोड वर्धा -9822230982	MH-32/A-9575	JCB
6.	श्री.निळकंठ तुकाराम सारोकर, सेलु	MH-32/P-1128	JCB
7.	श्री.आशिष शेख, हिगणी तह.सेलु	MH-32/2786	JCB
8.	श्री.धनराज सुभाष उरकुडे, वार्डन.2 हमदापुरतह.सेलु	MH-32/P-2845	JCB
9.	श्री.संजय भैय्यालाल जयस्वाल रा.सिंदी तह.सेलु	MH-32/P-4714	JCB
10.	पुनम शरद सावरकर, रा.पुलगाव तह.देवळी-9890137030	MH-32/P2768	JCB
11.	सतीशकुमार शंकरलाल गोधी, रा.पुलगाव तह.देवळी 9923402300	MH-32/P-1809	JCB
12.	मे.भवानो स्टोन भवानोकृपा गोधी चौक पुलगाव -9764024000	MH-32/A-9578	JCB
13.	सो.निधी नितेशकुमार जैन, माता मॉडर वार्ड, हिगणघाट - 9326300311	MH-32/A-9251	JCB
14.	श्रीधरशंकर शिंदे, यशवंत नगर, हिगणघाट - 9096966343	MH-32/A-9248	JCB
15.	श्रीरतिश सुभाषचंद शर्मा, रामनगर वार्ड हिगणघाट -9326800311	MH-32/A-7505	JCB
16.	स्वयंभू कंस्ट्रक्शन प्रा.लि.हिगणघाट - 9326800070	MH-32/P-4665	JCB
17.	बजाज मेटल & कंस्ट्रक्शन प्रा.नंदोरी, तह.समुद्रपूर 9011169177	MH-32/P-480	JCB
18.	श्री प्रकाश रुपचंद कटारीया, आवी - 9422142698	MH-32/A-8333	JCB
19.	सो.रेखा दिलीप कटारीया, आवी - 9422140562	MH-32/A-8867	JCB
20.	श्री अंकुश अशोक वानखेडे, आवी - 9503295519	MH-32/P-3217	JCB
21.	श्री संजय चंपतराव मानकर, रा.तळेगाव, तह.अष्टी	MH-32/P-1808	JCB
22.	श्री संजय सातपुते, कारंजा - 9637758586	MH-32/A-9555	JCB
23.	श्री सतीश भांग, कारंजा - 9764947016	MH-32/P-3175	JCB
24.	श्री अंकुश दयापूरकर, कारंजा - 9423420509	MH-32/P-4039	JCB
25.	ओरियंट स्ट्रक्चरलइंग्जी.प्रा.लि. कारंजा - 976446414	MH-32/A-7637	JCB

वर्धा जिल्हयातील वैद्यकीय अधिकार्यांची माहिती तसेच वैद्यकीय सुविधाबाबत महत्वाचे दुरध्वनी क्रमांक.

अ.क्र.	अधिकारी	कार्यालयीनदुरध्वनीक्रमांक	भ्रमणध्वनीक्रमांक
1.	डॉ. रा.ज. पराडकर जिल्हा आरोग्य अधिकारी	07152-241959	9822366828
2.	डॉ. प्रविण वेदपाठक अति. जिल्हा आरोग्य अधिकारी	07152-241959	9371638084
3.	डॉ. जिल्हा हिचताप अधिकारी	07152-242960	8600167836
4.	डॉ लुवर्णलता खोत्रागडे साधरोग वेदू. अधिकारी	07152-241959	9423120483
5.	श्री.बी.एन. कनेर आरोग्य सहाय्यक	07152-241959	9822368944
6.	श्री. डॉ.विनित झलके साधरोग तज्ञ	07152-241959	8208350668

तालुका आरोग्य अधिकारी यांची माहिती तसेच वैद्यकीय सुविधाबाबत महत्वाचे दुरध्वनी क्रमांक.

अ.क्र.	अधिकारी	कार्यालयीनदुरध्वनीक्रमांक	भ्रमणध्वनीक्रमांक
1.	डॉ.माधुरी दिघेकर,वर्धा	07152-253114	9767443743
2.	डॉ. मंगेश रेवतकर,सेलू	07155-221415	9766863081
3.	डॉ. मो. मामोलवार, देवळी	07158-254219	8806005324
4.	डॉ. सांगिता झोपाटे,आर्वी	07157-225281	9422840461
5.	डॉ. स्नेहल कासार,आष्टी	07156-225999	9423446101
6.	डॉ. सुरेश रंगारो,कारंजा	07156-245500	9422912298
7.	डॉ. सुनिल भगत, समुद्रपुर	07151-225183	9049969900
8.	डॉ.माधुरी कुचेवार, हिंणघाट	07153-249165	9545778111

आरोग्य विभाग

१	जिल्हा शल्य चिकित्सक	डॉ. सचिन तडस	०७१५२-२४३८९५	८७८८४०८३३८	cswardha@rediffmail.com
२	जिल्हा आरोग्य अधिकारी	डॉ. रा.ज. पराडकर	२४३४२८/२४१९५९	९८२२३६६८२८	dhowardha@rediffmail.com,
३.	अतिरिक्त जि.आरोग्य अधी.	डॉ.प्रविण वेदपाठक	२४३८९५	९३७१६३८०८४	
४.	जिल्हा हिचताप अधिकारी	जयश्री खोटे	२४२९६०	८६००९६७८३६	
४.	सेवाग्राम मेडिकल	डॉ. गर्ग	२८४३४१	९४२२१४१६९३	
५.		डॉ.गणेश, डोन		९५५२८१०६५५	
६.		डॉ.पा. तांडे		९०४९५७७८३३	
७.	सावंगी मेडिकल	श्री.उदय मेधे		९९२३६००५१७	

प्राथमिक आरोग्य केंद्र स्तरावरील वैद्यकीय पथकाबाबत माहिती.

क्र.	तालुका	प्रा.आरोग्यकेंद्र	जबाबदार अधिकारी	कार्यालयीन दूरध्वनी क्र.	धमणध्वनी क्र.	जबाबदार आरोग्य सहाय्यक	धमणध्वनी क्र.	वाहनक्र. (क्याचाही का)
1	बर्धा	आंगी	डॉ. शैलजा काळे	07152-263287	9422143554	श्री.पो.टी.काळे	9850784078	MH32-AJ3331
		बायकड	डॉ. आशिष चव्हाण	07152-285169	9402842531	श्री.सुरेश परतको	9890213992	MH32-AJ3330
		रुळेगाव टा	डॉ.माधुरी दिघेकर	07152-286135	9767443743	श्री.संजय डफरे	9767441335	MH32-G93
		खरंगणागोंडे	डॉ. प्रविण हरपाते	07152-201460	8605158218	श्री.बी. एन. केवटे	9049723443	MH12-AJ3342
2.	सेलू	हमदापूर	डॉ. रुपेश भांगे	07155-264345	9028622687	श्री.प्रमोद खरपटे	9511772924	MH31CQ6541
		झडशो	डॉ. भारती बहादुर	07155-274118	7057600948	श्री.जि.सी.धानकुटे	7620871872	MH31-CQ6542
		सालई कला	डॉ.प्रशांत बांडुभास्मै	07155-265248	9850602369	श्री.सुरेश बलभद्र	8690422001	MH31-CQ6351
		पहगाव गो	डॉ.मकरंद पिंपळखुटे	07155-263011	8275294483	श्री.महेंद्र मुसळे	8329729860	MH32-G126
		सिंदी रेल्वे	डॉ.प्रशा वंजारी	07155-266488	7767842840	श्री.मनो उमा वैधरी	9764619564	MH32-G93
3.	देवळी	गौळ	डॉ.करिष्मा वैडे	07158-203282	9284478957	श्री दिपक कांबळे	9822853876	MH32-127
		गिराली	डॉ. प्रदीप चौधरी	07158-258623	9767784088	श्री संजय तापडे	9860134546	MH31-CQ6568
		खिजकाशाल	डॉ.नेहा शेंक	07158-255978	8552896524	श्री संजय परतको	8007743874	MH32-G107
		नाथणगाव	डॉ.रश्मि नितानबरे	07158-282329	8698177938	श्री शाम जोशी	7219843462	MH31-CQ6567
		मुरदगाव (बे)	डॉ.सौ.मामोजिवार	07158-254663	7722032225	श्री दिनेश भगत	9767056340	MH32-G76
4.	आर्धी	रुळेगा	डॉ.राहत डंग	07157-230226	9657957256	श्री प्रदीप भोघर	9552785676	MH12-AH6438
		जळगाव	डॉ.निलेश वर्मा	07157-200557	8624031276	श्री नमोश गडापाल	8329887403	MH32-G106
		खरंगणा गो	डॉ.राधिका कांबळे	07157-235130	9503655614	श्री.आर.बी.शिर्पुरकर	9923383287	MH32-G102
5.	आष्टी	अंतोरा	डॉ. दिपक चावभारे	07156-225654	9767440147	श्री.अरुण बांगे	9730335608	MH32-G75
		साहूर	डॉ.अंजली केचे	07156-231000	9011334643	श्री.अविनाश टोकारण	8080199458	MH31-CQ6569
6.	कारंजा	सारवाडी	डॉ.राहुल धरवार	07156-203518	8459036484	श्री.राजानन पिस	9673044491	MH31-CQ6543
		कान्हाखोबन	डॉ.प्रविण पाटिल	07156-251132	9881818491	श्री. घनशाम जिवतोडे	9767387540	MH32-G129
		का	डॉ. धनश्री धुल		9922711333	श्री. निलेश धुल	8855868451	
7.	सधुवपूर	नंदाी	डॉ.पंचज पावडे	07151-233390	9970051835	श्री.किशोर लताडे	9764914409	MH31-CQ6587
		मांडगाव	डॉ.प्रतिभा कांबळे	07151-235239	7972340984	श्री.अशोक धुलडे	9860605182	MH12-AH6429
		गिरड	डॉ.संजाली दुधडे	07151-236135	7030596371	श्री.जयंत कापुलवार	9096437637	MH32-G130
		कोरा	डॉ. प्रमोदी धानखोडे		9881272669			MH -31-CQ6584
8.	शिर्गाव	अल्लोपूर	डॉ.विशाल खोकर	07153-253555	9822877561	श्री.आर.एच.ठाकरे	9923729105	MH31-CQ6584
		कानगाव	डॉ.कल्पना निनावे	07153-251440	9561239482	श्री.गणेश देशमुख	9890704383	MH31-CQ6585
		सुरकुनी	डॉ.निखोल ठाकरे	07153-254125	9822877561	श्री.एस.एम. खंडार	9960027810	MH32-G128
		पोरना	डॉ. एम. महावी		8983688012	श्री. जयशंकर दुगे	7264985710	MH -32-AJ 3353

जिल्हा सामान्य रुग्णालय स्तरावरील नियंत्रण कक्ष

अ.क्र.	संस्थेचे नाव	जबाबदार अधिकारी	पदनाम	दूरध्वनी क्र.	मांडाईल क्र.
१.	सा. रुग्णालय, वर्धा	डॉ. अनिल वानखेडे	अ.जि.श.चि.	07152-243066	7350679075
२.	उपजिल्हा रुग्णालय, आर्वी.	डॉ. एम.बी. सुटे	वे. अधीक्षक	07157-222411	9422844729
३.	उपजिल्हा रुग्णालय, हिंगणघाट.	डॉ. किशोर चाधरकर	वे. अधीक्षक	07153-244392	8830458429
४.	ग्रामिण रुग्णालय, चडनेर	डॉ. चंद्रशेखर पाटिल	वे. अधीक्षक	07153-255835	9422542984
५.	ग्रामिण रुग्णालय, पुलगाव.	डॉ. जी.डी. नारलवार.	वे. अधीक्षक	07158-282236	9890501630
६.	ग्रामिण रुग्णालय, भिडी.	डॉ. दिनेश राठोड.	वे. अधीक्षक	01758-252629	9850313184
७.	ग्रामिण रुग्णालय, समुद्रपुर.	डॉ. कल्पना माहिसकर.	वे. अधीक्षक	07151-225249	9860051432
८.	ग्रामिण रुग्णालय, सेलु.	डॉ. पल्लव खोडकर.	वे. अधीक्षक	07155-220196	8208111352
९.	ग्रामिण रुग्णालय, कारंजा.	डॉ. प्रभाकर वंजारी.	वे. अधीक्षक	07156-245876	8421229225
१०.	ग्रामिण रुग्णालय, आष्टी.	डॉ. प्रिती पराडकर.	वे. अधीक्षक	--	899386883
११.	ग्रामिण रुग्णालय, देवळी.	डॉ. आशिष लांडे.	वे. अधीक्षक	--	9850366462

जिल्हा होमगार्ड कार्यालय, वर्धा.

अ.क्र.	अधिकारी/कर्मचारी चे नाव	पदमान	संपर्क क्रमांक
01.	श्री. यशवंत सोळंके	जिल्हा समादेशक होमगार्ड /अपर पोलीस अधिक्षक	9020453020
02.	श्री. रवी चरडे	प्रभारी केंद्र नायक	9921434836
03	श्री. डॉ. के. पंचतकर	प्रशासकीय अधिकारी	9834447289

अ.क्र.	पथकाचे नाव	समादेशक/प्रभारी अधिकारी	संपर्क क्रमांक
01.	वर्धा	श्रीमती हमलता कांबळे	9579875681
02.	हिंगणघाट	श्री. कैलास रोकडे	9970077268
03.	आर्वी	श्री. सागर धरे	9975897834

वर्धा पथकातील पोहता येणा-या होमगार्डची यादी.

अ.क्र.	सनद क्र.	होमगार्डचे नाव	पो.स्टे.	संपर्क क्रमांक
01.	1800	निलेश राजेंद्र शुल	दहेगांव	8459305243
02.	801	कैलाश कृष्णराव चक्राण	पुलगांव	9028453682
03.	804	मोहन गोविंदराव पारिसे	पुलगांव	9503567513
04.	819	सचिन श्रीरामजी कांबळे	पुलगांव	9309172871
रामनगर				
05.	1550	कुणाल देविदास टोणपे	रामनगर	7387819434
06.	96	विश्विक अशाक श्रीरामे	रामनगर	7057949130
07.	139	लालित रामचंद्र गुरनूले	रामनगर	9673179912
सावंगी				
08.	164	छेमचंद मोतीलाल छगनकर	सावंगी	8551983339
09.	129	अमर दिलीप नागरे	सावंगी	9421090607
सेवाग्राम				
10.	1407	प्रविण हरिपचंद्र भलमे	सेवाग्राम	9503813015
11.	1804	शुभम सिध्दाथ फुलझले	सेवाग्राम	9511274316
12.	1805	अतुल विनायक कुबडे	सेवाग्राम	9049568150
13.	1719	स्वप्निल प्रमोद राऊत	सेवाग्राम	8830465725
सिंदी				
14.	938	राजेंद्र दौलतराव बजाईत	सिंदी	8055787447
15.	923	सुरेश बापूराव शेंडे	सिंदी	7507517266
16.	865	अमोल भरत मसराम	सिंदी	9049408922
वर्धा				
17.	213	पराग दामोधर वनसोड	वर्धा शहर	7588788064
18.	1527	बादल हरिदास मांडरे	वर्धा शहर	7776835975
19.	1536	अभिषेक रमेश दवळे	वर्धा शहर	8007155903

20.	1535	विक्रमो विनोद चहादे	वर्धा शहर	7387819434
21.	127	गजानन रामदास ससाणे	वर्धा शहर	9923860645
22.	1229	सुभाष ज्ञानेश्वर कांबळे	वर्धा शहर	9970030242
23.	263	सुमित निरंजन शामोदवाल	वर्धा शहर	8421590227
24.	90	नारायण मारुसिया शुक्ल	वर्धा शहर	9325925535
सेलु				
25.	65	सुरज सु. देशमुख	सेलु	7798353150
26.	924	हरिभाऊ शा. घोगडे	सेलु	9860776303
27.	862	अनिल मधुकर रंगारी	सेलु	9552414398
28.	884	रविंद्र व. वानखेडे	सेलु	8390779324
29.	930	अनंद शा. काळसरे	सेलु	7499994047
30.	883	रजत म. तिल्लीखेडे	सेलु	9881516181
31.	967	ज्ञानेश्वर रा. तेलरोध	साजेट	8999245372
32.	929	रोशन व. सिडाम	होमगाई	7507507022

हिंगणघाट पथकातील पोहता येणा-या होमगाईची यादी.

अ.क्र.	सनद क्र.	होमगाईचे नाव	हडा	पथक	संपर्क क्रॉक
01.	288	केलास हरिभाऊ रोकडे	कंपनी नायक	हिंगणघाट	9970077268
02.	284	चंद्रशेखर देशकर	कंपनी नायक	हिंगणघाट	8177937901
03.	305	मनोहर गा. हवळे	कंपनी नायक	हिंगणघाट	9766761572
04.	271	गणेश मा. नोकरकर	पलटन नायक	हिंगणघाट	9764111430
05.	394	सुरेश का. राऊत	अ.सेक्शन लिडर	हिंगणघाट	9923813906
06.	1510	लितेंद्र सुरेश पवार	होमगाई	हिंगणघाट	96666103991
07.	298	आकाश ना. खरकटे	साजेट	हिंगणघाट	9579776904
08.	399	रविंद्र आ. समर्थ	होमगाई	हिंगणघाट	8007217199
09.	362	गजानन वि. काळे	साजेट	हिंगणघाट	7776060323
10.	1485	कृष्णा चिंधू कामडो	होमगाई	हिंगणघाट	880633918
11.	1506	संतोष म. अळनेवार	होमगाई	हिंगणघाट	8390657771
12.	404	गणेश उमरेडकर	होमगाई	हिंगणघाट	8805766737
13.	1747	जय ल. पोटे	होमगाई	हिंगणघाट	7743992394
गिरड					
14.	1037	राजेश रा. लाजुरकर	पलटन नायक	हिंगणघाट	7378537948
15.	1034	राजेंद्र तु. बावणे	होमगाई	हिंगणघाट	9923504902
16.	1091	रविंद्र धि. बावणे	होमगाई	हिंगणघाट	7875264720
17.	1036	विजय ध. गिरडे	होमगाई	हिंगणघाट	7507071691
18.	1637	राम ना. गेडाम	होमगाई	हिंगणघाट	9552890885
19.	1078	हरिशचंद्र चवरे	होमगाई	हिंगणघाट	7350726431
वडनेर					
20.	1044	पंढरी ल. शेळके	पलटन नायक	हिंगणघाट	9850344275
21.	1619	केलाश पु. डाके	होमगाई	हिंगणघाट	8411943455
22.	1011	संजय केशव कवथे	होमगाई	हिंगणघाट	8888682033

अल्तीपूर					
23.	1069	गजानन भा. गिरडे	अ.रोकन लिडर	हिंगणघाट	9765038680
24.	1731	केलास चा. पुंजळापूर	होमगाई	हिंगणघाट	9527010349
25.	1617	योगेश दि. बंले	होमगाई	हिंगणघाट	7507024076
26.	1491	गुलाब रा. तुमराम	होमगाई	हिंगणघाट	7798998604
27.	1439	संदीप यो. कामडी	होमगाई	हिंगणघाट	8806489150
28.	1018	दिपक कृ. मुजबेले	होमगाई	हिंगणघाट	9637657810
29.	1029	केलास वि. धलमे	होमगाई	हिंगणघाट	9764400149
30.	998	रुपेश ध. बगवे	होमगाई	हिंगणघाट	9623360144
समुद्रपूर					
31.	1743	विक्रम ध. डांगरे	होमगाई	हिंगणघाट	8552845001
32.	1469	योगेश सु. चौधरी	होमगाई	हिंगणघाट	9765237875
33.	1742	प्रांतक रा. ठोंबरे	होमगाई	हिंगणघाट	8806957550
33.	1460	संदीप श्री. कापटे	होमगाई	हिंगणघाट	8888455200

पोलीस स्टेशन, आर्वी पोहता येणा-या होमगाईंची यादी.

अ.क्र.	सनद क्र.	होमगाईंचे नाव	हडा	पथक	संपर्क क्रॉक
01.	498	सागर वि. खेर	पलटन नायक	आर्वी	9975897834
02.	478	विलास घोरान	पलटन नायक	आर्वी	9767986055
03.	452	दिवाकर नाखले	पलटन नायक	आर्वी	9405234949
04.	1285	हर्षल पु. विटोले	कॅ.सार्जेंट मेजर	आर्वी	7507118385
05.	489	सिध्दार्थ दे. भगत	कॅ.सार्जेंट मेजर	आर्वी	9921763828
06.	532	संघपाल धनके	होमगाई	आर्वी	9923430742
07.	457	गोलम चासनिक	होमगाई	आर्वी	9545987342
08.	1653	अविनाश ना. कोल्हे	होमगाई	आर्वी	9075582632
09.	539	गजेंद्रा मडावी	होमगाई	आर्वी	9579937977
10.	1769	कार्तिक दिवाकर वरकड	होमगाई	आर्वी	8208249735
11.	1776	नितोम वि. परतेका	होमगाई	आर्वी	9146808783
12.	450	मनीहर गाढवे	होमगाई	आर्वी	7798224157
13.	1282	अमोल उ. वाहिले	होमगाई	आर्वी	8007384948
14.	1294	अमोल थ. काळे	होमगाई	आर्वी	7038272120
15.	1268	उदय प्र. राठोड	होमगाई	आर्वी	8999228712
16.	533	छान पटांग शंकराज अकाबर	होमगाई	आर्वी	9359759197

पोलीस स्टेशन, खरांगणा पोहता येणा-या होमगार्डची यादी.

अ.क्र.	सनद क्र.	होमगार्डचे नाव	हद्दा	पथक	संपर्क क्रॉक
01.	1138	विजय आ. खांडेकर	पलटन नायक	आर्वी	9764296115
02.	1168	सतिश गो. गोमासे	पलटन नायक	आर्वी	8956738148
03.	1419	प्रशांत वा. रेंडके	होमगार्ड	आर्वी	9765174321
04.	1658	राहुल वि. आमदरे	होमगार्ड	आर्वी	7798170391
05.	1174	सोदप ना. अवधळ	होमगार्ड	आर्वी	9765084041
06.	1148	दिनेश सु. तराळे	होमगार्ड	आर्वी	9673449099
07.	1774	राहुल शे. चौकोणे	होमगार्ड	आर्वी	9921304098
08.	1177	सुनिल न. पाचगे	होमगार्ड	आर्वी	9764227257
09.	1146	अनिल रा. रेंडके	होमगार्ड	आर्वी	9764099391
10.	1162	नितीन र. देऊळकर	होमगार्ड	आर्वी	9657887049

पोलीस स्टेशन, कारंजा पोहता येणा-या होमगार्डची यादी.

अ.क्र.	सनद क्र.	होमगार्डचे नाव	हद्दा	पथक	संपर्क क्रॉक
01.	1165	रानेंद्र प. ढबाल	बॉयस् पलटन नायक	आर्वी	9921027378
02.	1175	मुकेश मा. रवतकर	पलटन नायक	आर्वी	9765262607
03.	1106	आशिष ग. दावेंकर	होमगार्ड	आर्वी	9763109019
04.	1107	मोहेश्वर म. मस्की	होमगार्ड	आर्वी	8805331677
05.	1124	प्रदिप प. ढबाल	होमगार्ड	आर्वी	9423419808
06.	1133	नारायण वि. डोंगरे	होमगार्ड	आर्वी	7709908260
07.	1142	गोपाळ वि. चाफले	होमगार्ड	आर्वी	9960027742
08.	1163	तुकाराम के. शिरपूरकर	होमगार्ड	आर्वी	9561833631
09.	1164	सुरेश वि. डोंगरे	होमगार्ड	आर्वी	9890851590
10.	1166	रुपचंद ग. चौपडे	होमगार्ड	आर्वी	7387613549
11.	1167	केरुव अ. डोंगरे	होमगार्ड	आर्वी	9765301926
12.	1169	चंद्रकांत प्र. सातपुरे	होमगार्ड	आर्वी	9975213070
13.	1171	सोमराज द. वांगरे	होमगार्ड	आर्वी	9823383754
14.	1176	सुभाष धों. डाले	होमगार्ड	आर्वी	9373801636
15.	1179	सोदप अ. उके	होमगार्ड	आर्वी	9764090960
16.	1180	देवचंद ना. चौपडे	होमगार्ड	आर्वी	9588407116
17.	1181	विनोद ध. चाफले	होमगार्ड	आर्वी	8698792705
18.	1183	अनिल प्र. केवटे	होमगार्ड	आर्वी	9158350419
19.	1187	मनिषा वि. चाफले	होमगार्ड	आर्वी	9960137644
20.	1188	घनशाम अ. नारिंगे	होमगार्ड	आर्वी	9823727604
21.	1189	मिर्झा परवेश अनवर बेग	होमगार्ड	आर्वी	9049171350
22.	1195	चंद्रशेखर श्रा. बारगे	होमगार्ड	आर्वी	7620981258
23.	1197	किशोर खु. भिसे	होमगार्ड	आर्वी	9637629245
24.	1271	अमोल र. पाचपोहर	होमगार्ड	आर्वी	989074002

पोलीस स्टेशन, आष्टी पोहता येणा-या होमगार्डची यादी.

अ.क्र.	सनद क्र.	होमगार्डचे नाव	हुरा	पथक	संपर्क क्रॉक
01.	1103	रोख अनवर अहमद मुसा	होमगार्ड	आर्वी	9730288494
02.	1143	अंकीत र. हराळे	होमगार्ड	आर्वी	98604176641
03.	1660	रविंद्र वा. बोके	होमगार्ड	आर्वी	8390868213
04.	1140	केलास द. देवकर	होमगार्ड	आर्वी	976462442
05.	1762	देवेन्द्र म. कुरवाडे	होमगार्ड	आर्वी	8459941042
06.	1757	दिपक र. कुरवाडे	होमगार्ड	आर्वी	9763104551
07.	1758	प्रल्हाद ग. कुरवाडे	होमगार्ड	आर्वी	7875309313
08.	1664	पवन अ. विघ्ने	होमगार्ड	आर्वी	9890851590
09.	1647	शुभ्रम यलगावकर	होमगार्ड	आर्वी	7588265623

पोलीस स्टेशन, तळेगाव पोहता येणा-या होमगार्डची यादी.

अ.क्र.	सनद क्र.	होमगार्डचे नाव	हुरा	पथक	संपर्क क्रॉक
01.	478	विलास ह. धोरात	पलटन नायक	आर्वी	9767986055
02.	479	प्रकाश मोहंकर	सेवशन लिडर	आर्वी	8007764794
03.	444	पंचाच कुंकडे	सेवशन लिडर	आर्वी	9604245351
04.	448	प्रमोद फोले	सेवशन लिडर	आर्वी	9970698377
05.	442	सुनिल जुनधरे	सेवशन लिडर	आर्वी	9673942469
06.	1752	फडण इकबाल जब्बारखी	होमगार्ड	आर्वी	8806073701
07.	1297	फडण शाहरुख हानफ	होमगार्ड	आर्वी	9561865273
08.	526	दिनेश चव्हाण	होमगार्ड	आर्वी	9970157674
09.	529	काशिनाथ चव्हाण	होमगार्ड	आर्वी	774880837
10.	1295	अजय दि. राठोड	होमगार्ड	आर्वी	8379864471
11.	1753	पंकज व वानखेडे	होमगार्ड	आर्वी	8698448318
12.	475	संजय मेहरे	होमगार्ड	आर्वी	9623753329
13.	525	राजेंद्रा मेहरे	होमगार्ड	आर्वी	9561049007

**महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्यादित
यांचे नैसर्गिक आपत्ती निवारणार्थ नोडल अधिकारी यांची माहिती.**

अ.क्र.	कार्यालयाचे नाव	सं.व सु.प्र. विभाग कार्यालय, महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्यादित, बोरगाव नाका वर्धा. 07151-243039 मो. 7875761100
1	विभाग / मंडळ प्रमुखाचे नाव	श्री. अशोक पुं. सावंत, अध्यक्षक अभियंता सं.व सु. प्रविभाग महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्यादित बोरगाव नाका वर्धा 7875761026
2	नैसर्गिक आपत्ती निवारणार्थ नोडल अधिकारी यांचे नाव व पदनाम	श्री.एस.एम. वाकडे कार्यकारी अभियंता (प्र.) सं.व सु. प्रविभाग महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्यादित बोरगाव नाका वर्धा 7875761027
3	नैसर्गिक आपत्ती निवारणार्थ नोडल अधिकारी यांचे भ्रमणध्वनी क्र. व कार्यालयीन दूरध्वनी क्र.	07152-243039 (का.) 7875761027

महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्यादित यांचे नैसर्गिक आपत्ती निवारणार्थ उपविभाग स्तरावतील अधिकारी यांची माहिती.

उपविभाग-हिंगणघाट

अ.क्र.	कार्यकारी अभियंता	भ्रमणध्वनी क्रमांक
1	हिंगणघाट उपविभाग	7875761029
2	उपकार्यकारी अभियंता शहर उप विभाग	7875761498
3	सहा.अभियंता ग्रामीण - 1 उपविभाग	7875761497
4	सहा.अभियंता उपविभाग	7875761496
अ.क्र.	विज वितरण केंद्र	भ्रमणध्वनी क्रमांक
1	हिंगणघाट शहर -1	7874761514
2	हिंगणघाट शहर -2	7875761515
3	हिंगणघाट शहर -3	7875761516
5	हिंगणघाट ग्रामीण	7875761513
6	अल्लोपुर	7875761525
7	कानगाव	7878129871
8	पोहणा (पिपरी)	7875761527
9	समुद्रपूर (शहर)	7875761510
10	नंदोरी	7875761509
11	गिरड	7875761507
12	जाम	7875761508
13	मोडगाव	7875761526

उपविभाग-आर्वी

अ.क्र.	कार्यकारी अभियंता	भ्रमणध्वनी क्रमांक
1	आर्वी उपविभाग	7875761035
2	उपकार्यकारी अभियंता	7875761446
3	सहा. अभियंता आष्टी	7875761447
5	सहा. अभियंता कारंजा	7875761448
6	सहा. अभियंता खंरागणा	7875761450
7	सहा. अभियंता पुलगाव	7875761449
अ.क्र.	विज वितरण केंद्र	भ्रमणध्वनी क्रमांक
1	आर्वी शहर -1	7874761460
2	आर्वी ग्रामोण-1	7875761461
3	आर्वी ग्रामोण-2	7875761459
5	वर्धमनेरी	7875758041
6	रोहणा	7875758041
7	खुवगाव	7875761487
8	आष्टी शहर-1	7875761456
9	आष्टी ग्रामोण-1	7875761462
10	साहूर	7875758043
11	तळगाव	7875761480
12	अंतोरा	7875761489
13	कारंजा-1	7875761464
14	कारंजा-2	7875761465
15	ठाणेगाव	7875761467
16	सारवाडी	7875761466
17	कन्नमवारग्राम	7875761463
18	खंरागणा-1	7875761472
19	खंरागणा-2	7875761492
20	पिंपळखुटा	7875761493
21	वाडोणा	7875758044
22	पुलगाव शहर-1	7875761475
23	पुलगाव शहर-2	7875761476
24	पुलगाव ग्रामोण	7875761474
25	नाचणगाव	7875761473
26	विजयगोपाल	7875761478
27	विरुळ	7875761777
28	खंरागणा-1	7875761472
29	खंरागणा-2	7875761492
30	पिंपळखुटा	7875761493
31	वाडोणा	7875768044

उपविभाग-वर्धा

अ.क्र.	अधिकृत अधिकृतता वर्धा (अधिकृत अधिकृतता)	7875761026
	कार्यकारी अधिकृतता	प्रमाणधनी क्रमांक
1	वर्धा विभाग	7875761028
2	उपकार्यकारी अधिकृतता वर्धा शहर	7875761395
3	सहा. अधिकृतता वर्धा ग्रामीण-1	7875761400
5	सहा. अधिकृतता वर्धा ग्रामीण-2	7875761399
6	सहा. अधिकृतता सोलु उपविभाग	7875761398
7	सहा. अधिकृतता देवळी	7875761397
अ.क्र.	विज वितरण केंद्र	प्रमाणधनी क्रमांक
1	वर्धा शहर -1	7874761429
2	वर्धा शहर -2	7875761430
3	वर्धा शहर-3	7875761431
5	वर्धा शहर-4	7875761432
6	वर्धा शहर-5	7875761433
7	वर्धा शहर-6	7875761410
8	वर्धा शहर-7	7875761435
9	वर्धा ग्रामीण-1	7875761421
10	सेवाग्राम-1	7875761419
11	सेवाग्राम-2	7875761432
12	छंदागणा गा.	7875761439
13	तळेगाव टा.	7875761442
14	शालाड	7875761417
15	वर्धा ग्रामीण-2	7875761426
16	आनी-1	7875761437
17	पिपरी	7875761415
18	यळाकळी	7875114720
19	सोलु शहर	7875761418
20	जिंगणे	7875761413
21	सिदां रेल्वे	7875761420
22	रेहको	7875761423
23	पखनार	7875761440
24	केळसर	7875761414
25	घाराड	7875761411
26	देवळी शहर	7875761418
27	देवळी ग्रामीण	7875761409
28	भिटी	7875761438
29	सापगाव	7875761443
30	गिरांली	7875761412

वर्धा जिल्हा शोध व बचाव पथक

अ) पथक प्रमुख - श्री. यशवंत सोळंके, (जिल्हा समादेशक होमगार्ड, वर्धा.) 232505 / 7020563020

आ) पथक उपप्रमुख - डॉ. सचिन तडस, (जिल्हा शल्य चिकित्सक, वर्धा) 243895/ 8788408338

इ) कार्यकारी गट -

गट - १ अग्निशमन दल.

अ.क्र.	नांव	पद	पत्ता	संपर्क क्रमांक
01	श्री. विशाल नाईक.	अग्निशमन	नगर परिषद, वर्धा.	8975256302
02	श्री. अमोल भुजाडे.	पर्यवेक्षक	नगर परिषद, वर्धा.	9975768272
03	श्री. संदिप अर्जमिरे	फायरमन.	नगर परिषद, पुलगांव.	7385652183
04	श्री. कृणाल अशोक गणधोर.	फायरमन.	नगर परिषद, पुलगांव.	7709969477
05	श्री. शिवानो उक्तमराव चिमोट	फायरमन.	नगर परिषद, आर्ची.	9765036468
06	श्री. निलेश गिरडकर.	फायरमन.	नगर परिषद, आर्ची.	8087287186
07	श्री. असलमखान पठाण.	फायरमन.	नगर परिषद, हिंणघाट.	9766314156
08	श्री. सुनिल लक्ष्मण डोळस.	फायरमन.	नगर परिषद, हिंणघाट.	9371504206

गट - २ नागरी संरक्षण व गृह संरक्षण दल.

अ.क्र.	नांव	सनद क्र.	पत्ता	संपर्क क्रमांक
01	श्री. अमित शंकरराव तिमांडे.	266	होमगार्ड कार्यालय, वर्धा.	8308901560
02	श्री. श्रीकृष्ण वासुदेव मांबरे.	1372	होमगार्ड कार्यालय, वर्धा.	9673299597
03	श्री. उमेश मारेश्वर बमनोट.	1336	होमगार्ड कार्यालय, वर्धा.	8007155903
04	श्री. नारायण रामरसिया शुक्ला.	90	होमगार्ड कार्यालय, वर्धा.	9325325535
05	श्री. राजु कवडुजी गुरनुले.	194	होमगार्ड कार्यालय, वर्धा.	8308200956
06	श्री. राहुल बबनराव गाऊत्रे.	1369	होमगार्ड कार्यालय, वर्धा.	9561566096
07	श्री. अरविंद मोतोराम लाडे	92	होमगार्ड कार्यालय, वर्धा.	9545749430
08	श्री. हरिशचंद्र अशोरराव शेंडे	1212	होमगार्ड कार्यालय, वर्धा.	7972894726

गट - ३ पोलिस दल.

अ.क्र.	नांव	पद/बककल क्र.	पत्ता	संपर्क क्रमांक
०१	श्री. भुषण दांडेकर	पो.अं/ १४	पोलीस मुख्यालय, वर्धा.	९५४५७२२०१
०२	श्री. संतोष नानाराव लोहाटे	पो.अं/ २१५	पोलीस मुख्यालय, वर्धा.	७६६६४०७५३५
०३	श्री. अनिरुध्द जाधव	पो.अं/ ३६८	पोलीस मुख्यालय, वर्धा.	९५१८३७६०४६
०४	श्री. सीमर आगे	पो.अं/ ३८३	पोलीस मुख्यालय, वर्धा.	८८३०३०९३७४
०५	श्री. अजेश राठोड	पो.अं/ ६२९	पोलीस मुख्यालय, वर्धा.	७०३८७०४७०८
०६	श्री. अमर ठाकुरकर	पो.अं/ ६७२	पोलीस मुख्यालय, वर्धा.	९८५१३१३९१८
०७	श्री. सीरम अंबुडारे	पो.अं/ ७२१	पोलीस मुख्यालय, वर्धा.	७७७६८७७५५७
०८	श्री. अरविंद इंगोले	पो.अं/ १०९९	पोलीस मुख्यालय, वर्धा.	९५८८६३३६१९

ई) तांत्रिक सहाय्य गट.

१) माहिती तंत्रज्ञ. श्री. सारंग बंसोड. (सह.जि.सु.व विज्ञान अधिकारी,वर्धा.) 8983725126.

२) जनसंपर्क तज्ञ. श्री. मंगेश वरकड. (जिल्हा माहिती अधिकारी,वर्धा.) 9404140661

३) अभियंते. श्री.एस.एम.वाकडे (कार्यकारी.अभियंता, MSEB,वर्धा.) 7875761027

श्री. एस.एस.झाडे, (शाखा अभि.सार्व.वां.विभाग)

४) वैद्यकिय अधिकारी. श्री. राज पराडकर. (जि.अरोग्य अधि.) 9822366828.

५) वैद्यकिय सह.पुरुष. डॉ.स्वप्नील बेले. (तालुका आरोग्य अधि.सेल) 9970284254.

६) वैद्यकिय सह.स्त्रि. डॉ.माधुरी दिधीकर. (तालुका आरोग्य अधि.वर्धा) 9767443743.

उ) प्रशासकिय सह.गट.

१) प्रशासन अधिकारी. निवासी उप जिल्हाधिकारी, वर्धा.

२) कार्यालयीन कर्मचारी. १.अव्वल करकुन, नैसर्गिक आपत्ती शाखा.

२.जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन अधिकारी, वर्धा.

वर्धा जिल्ह्यात असलेल्या हेलीपॅड बाबतची माहिती

S.N.	City/Village	Tahasil	Govt./Private	Present Use	Co-ordinates	
					Longitude	Latitude
1.	Wardha	Wardha	Govt. हॉमगार्ड मैदान, वर्धा.	Govt.	78°37' 11" E	20°44' 49" N
2.	Hinganghat	Hinganghat	Private (Nutan School Hinganghat, Belongs to Nagar Parishad)	Private School Ground.	77°50' 36" E	20°32' 54" N
3.	Wani	Hinganghat	Private (M/s.Gim tex Industries Private Land)	Private Use	78°47' 16" E	21°31' 56" N
4.	Pulgaon	Devali	Private R. K. School Ground	Private Use	78°19' 38" E	20°43' 10" N

वर्धा जिल्ह्यातील धोकादायक रस्ते व पुलांची माहिती

अ.क्र.	रस्त्याचे नांव	संवर्ग व क्रमांक	नादुरुस्त पुलाचे प्रकार व साखळी क्र.	दुरुस्तीचा प्रकार	आवृत्त लागणारा निधी (रु.लक्ष)
जि.प. बांधकाम उपविभाग, वर्धा					
१	बेलगाव (पेठ) ते आंगी वारगाव (साकली) जोडणारा मार्ग ता. वर्धा.	ग्राम.मा.	रस्ता खचलेला आहे. सा.क्र. १/८०० व २/८००	सो डी बांधकाम करणे.	६५.०० लक्ष १०.०० लक्ष
२	राज्य मार्ग २२९ अ ते चित्तौडी-ईनापूर-जामठा - कुरशडी-सिरसाव	इंजिमा-७४	आर.सो.डब्ल्यू खचलेला आहे. सा.क्र. ७/७००	आर.सो.डब्ल्यू बांधकाम करणे.	९५.०० लक्ष
३	नेरी-भिव्यापूर मार्ग	ग्राम.मा. ०/० ते २/५००	आर.सो.डब्ल्यू खचलेला आहे.	मजबुतीकरण व नवीनीकरण.	९०.०० लक्ष
४	धानोली गावंडे ते जुवाडी मार्ग ता. सेलु.	ग्राम.मा. ३२	आर.सो.डब्ल्यू खचलेला आहे.	मजबुतीकरण व वेअरिंग कोट व संरक्षण भित.	१६.०० लक्ष
५	वडगाव खर्द ते धानोली गावंडे ते आंगी डिंगणी मार्ग. ता. सेलु.	ग्राम.मा. ०६	आर.सो.डब्ल्यू खचलेला आहे. सा.क्र.६/८००	आर.सो.डब्ल्यू मजबुतीकरण.	०७.०० लक्ष
६	पिपरी-कारला-सालाड ता. वर्धा	५६ वी.आर.	००/०० ते	संरक्षक भित बांधकाम.	१५.०० लक्ष
७	सालाड-पवनार ता. वर्धा	८२ वी.आर.	०/०० ते ०/९००००/ते १/३००	भित साइड बांधकाम करणे	१२.०० लक्ष
८	सावंगी-पालोती-वडद ता. वर्धा	ओ.डि.आइ. १५	०/०० ते ५/९०००/०० ते ६/४००	सि.डी. वर्क बांधकाम करणे.	३०.०० लक्ष
९	गोपुरी-आलोडी-साटोडा - मसाळता. वर्धा	५७ वी.आर.	१/४००	सि.डी. वर्क बांधकाम करणे.	१८.०० लक्ष
१०	SHW ते तळोदी ता. सेलु	ग्राम.मा. ९८	रस्ता काटलेला आहे. सा.क्र. २/८००	सि.डी. वर्क बांधकाम करणे.	१०.०० लक्ष
११	SHW २५६ ते तळोदी ता. सेलु	ग्राम.मा. ९८	पुल नादुरुस्त आहे.	रस्ता दुरुस्ती करणे	१०.०० लक्ष
१२	आजनगाव-धपकी रस्ता ता. सेलु	ग्राम.मा. १८	रस्ता काटलेला आहे.	पाईप सि.डी. वर्क करणे.	१५.०० लक्ष
१३	बेलाडी-हेलाडी-पहेलानपूर ता. सेलु.	ग्राम.मा. ५९	रस्ता काटलेला आहे. सा.क्र. १/२००	पाईप सि.डी. वर्क करणे.	१५.०० लक्ष
१४	पवनार-वाहितपूर रस्ता ता. सेलु	ग्राम.मा. ५९	रस्ता काटलेला आहे. सा.क्र. ३/२००	रस्ता दुरुस्ती करणे.	१०.०० लक्ष
१५	गोजी-वेरणगाव ता. वर्धा	ग्राम.मा. ३३	सो.डी. वर्क बांधकाम करणे. सा.क्र. २/००	संरक्षक भित दुरुस्ती करणे.	०३.०० लक्ष
१६	आष्टा-जळगाव ता. वर्धा	ग्राम.मा. ९३	रस्ता दुरुस्ती करणे सा.क्र. ०/०० ते १/००	डोंबरी रस्ता दुरुस्ती करणे	०३.०० लक्ष
१७	पुजई-धानोरा ता. वर्धा	इंजिमा ६९	रस्ता दुरुस्ती करणे सा.क्र. ५/५०० ते ४/५००	डोंबरी रस्ता दुरुस्ती करणे	०३.०० लक्ष
१८	भानखेडा ते आष्टा ता. वर्धा	ग्राम.मा. ६८	रस्ता दुरुस्ती करणे सा.क्र. १/०० ते २/००	डोंबरी रस्ता दुरुस्ती करणे	०३.०० लक्ष

जि.प. बांधकाम उपविभाग, देवळी.					
१९	गौळ-दापोरी रस्ता ता. देवळी	वॉ.आर. ४१	रपटा दुरुस्त करणे सा.क्र. ०/२००	वेअरींग कोट व संरक्षक भित	१०.०० लक्ष
२०	गौळ-दापोरी रस्ता ता. देवळी	वॉ.आर. ४१	सौ.डॉ. वर्क दुरुस्ती करणे सा.क्र. १/४००	संरक्षण भित	१२.०० लक्ष
२१	पिंपळगाव वरुड रस्ता ता. देवळी	वॉ.आर. ६१	सौ.डॉ. वर्क दुरुस्ती करणे सा.क्र. ०/४००	वेअरींग कोट व संरक्षक भित	१०.०० लक्ष
२२	कोळोणा-वाटखंडा रस्ता ता. देवळी	वॉ.आर. ४०	सौ.डॉ. वर्क दुरुस्ती करणे सा.क्र. ०/६००	संरक्षण भित व सौडॉ वर्क व १०० मा. रस्ता दुरुस्ती	२०.०० लक्ष
२३	वाटखंडा-काजळसरा रस्ता ता. देवळी	वॉ.आर. ६६	सौ.डॉ. वर्क दुरुस्ती करणे सा.क्र. ०/४००	संरक्षण भित व सौडॉ वर्क व ५० मा. रस्ता दुरुस्ती	०८.०० लक्ष
२४	शिंंगारवाडी-देवळी रस्ता	वॉ.आर. १९	आरसोडब्ल्यू दुरुस्ती सा.क्र. ०/४००	आरसोडब्ल्यू दुरुस्ती संरक्षण भित	२५.०० लक्ष
२५	आष्टो-नाचणगाव रस्ता ता.देवळी	वॉ.आर. ३७	सौडॉ वर्क लगत संरक्षण भित बांधकाम सा.क्र. ०/६००	संरक्षण भित बांधकाम करणे	०५.०० लक्ष
२६	आकोली-आंतरगाव रस्ता ता.देवळी.	वॉ.आर. ८१	रस्ता खचत असल्याने दोन्ही बाजूचे संरक्षण भित. सा.क्र. २/५००	संरक्षण भित बांधकाम करणे.	०३.०० लक्ष
२७	हिवरा-विजयगोपल रस्ता	वॉ.आर. २३	सौ.डॉ. वर्क दुरुस्ती करणे सा.क्र. १/२००	सौ.डॉ. वर्क दुरुस्त करणे	१०.०० लक्ष
२८	नागझरी-डोंगडोह रस्ता ता. देवळी	वॉ.आर. ०३	Box colvert, Protection Wall Towards Digdoh सा.क्र. ५/००	Box colvert, Protection Wall Towards Digdoh	४०.०० लक्ष
२९	हुस्नापुर-कोव्कापुर रस्ता ता.देवळी	वॉ.डॉ.आर. ९६	सौ.डॉ. वर्क दुरुस्ती करणे सा.क्र. ३/३००	सौ.डॉ. वर्क बांधकाम	१०.०० लक्ष
जि.प. बांधकाम उपविभाग, हिंगणघाट.					
३०	भैयापुर-माझरी रस्ता ता.हिंगणघाट	ग्र.मा. ७२	रस्ता खचलेला आहे. सा.क्र. ०/२००	सौडॉ वर्क बांधकाम व सुरक्षा भित आवश्यक	१०.०० लक्ष
३१	हिवरा ते हिवरा बंधर यस्ती रस्ता ता. हिंगणघाट	ग्र.मा. ३९	आर.सौ.डब्ल्यू खचलेला सा.क्र. ०/२००	आर.सौ.डब्ल्यू दुरुस्ती करून फुमवाल व पाईप वाढविणे	१०.०० लक्ष
३२	घाणकी ते कोसुली रस्ता ता. हिंगणघाट	ग्र.मा. ३२	आर.सौ.डब्ल्यू खचलेला सा.क्र. ३/५०० व ४/००	आर.सौ.डब्ल्यू दुरुस्ती करणे	१०.०० लक्ष
३३	गिरड-आर्वी-मोहगाव-मंगरुळ-दसोडा-धामनगाव रस्ता ता. समुद्रपुर	इजिमा - १०६	मोरोची वाल खचलेली आहे.	मोरोची दुरुस्ती करणे	०३.०० लक्ष
३४	भोसा ते शिवणगाव रस्ता ता. समुद्रपुर	ग्र मा - १४९	मोरोची वाल खचलेली आहे. १/०० ते १/५००	मोरोची दुरुस्ती करणे	०६.०० लक्ष
३५	किनगाव बोधडा- सावंगी देरडा रस्ता ता. समुद्रपुर	ग्र मा १५२	आर.सौ.डब्ल्यू खचलेला सा.क्र. ६/९००	आर.सौ.डब्ल्यू दुरुस्ती करणे	१०.०० लक्ष

३६	रा.मा.क्र. ७ ते निरगुडी रस्ता ता. समुद्रपूर	ग्र.मा. १३	आर.सो.डब्ल्यू खचलेला सा.क्र. ०/६००	आर.सो.डब्ल्यू दुरुस्ती करणे	१०.०० लक्ष
३७	कळमना-सिंदी-कांडळी रस्ता	ग्र.मा. ४	मोरो ना दुरुस्त आहे. २/००	मोरोची दुरुस्ती करणे	०४.०० लक्ष
३८	कांडळी ते विखणी रस्ता	ग्र.मा. २	मोरो ना दुरुस्त आहे. ०/०५५०	मोरोची दुरुस्ती करणे	०५.०० लक्ष
३९	खापरी ते मुसा रस्ता	ग्र.मा. ५१	मोरो ना दुरुस्त आहे. ०/०१००	मोरोची दुरुस्ती करणे	०४.०० लक्ष
जि.प. बांधकाम उपविभाग, आर्वी.					
तालुका आर्वी					
४०	तळेगाव - भादोड मार्ग	ग्रामा १८	सांडी वर्क खचला आहे सा.क्र. ३/४००	मोरोची दुरुस्ती करणे	१०.०० लक्ष
४१	तळेगाव-उपरी मार्ग	ग्रामा १९	आर.सो.डब्ल्यू खचलेला सा.क्र. ३/८००	आर.सो.डब्ल्यू दुरुस्ती करणे	२०.०० लक्ष
४२	सौरटा-वडाळा-पिंपळगाव मार्ग	इतिमा - २३	पुलाची वल खचली आहे. सा.क्र. ०/९००	फेसवाल व पाईप टाकणे	२०.०० लक्ष
४३	आजुनगाव-पानवाडी-भादोड-उमरी ते रोहणा मार्ग	इतिमा - १२	मोरोची दुरुस्ती करणे	वेअरींग कोट करणे	०५.०० लक्ष
४४	राजणां त हरसो मार्ग	ग्रामा - ५८	मोरोची दुरुस्ती करणे	फेसवाल व पाईप टाकणे	१०.०० लक्ष
४५	वाई-रोहणा-कोलाम ते पिंपळशरी-हमदापूर ते आंजी	ग्रामा - २१	आरसोडब्ल्यू दुरुस्त करणे सा.क्र. ०/६००	नवीन घेणे	५०.०० लक्ष
४६	वाई-रोहणा-कोलाम ते पिंपळशरी-हमदापूर ते आंजी	ग्रामा - २१	आरसोडब्ल्यू दुरुस्त करणे सा.क्र. १/९००	नवीन घेणे	१५.०० लक्ष
तालुका आष्टी					
४७	मोई - भुबारकपुर रस्ता	ग्रामा - १८	आरसोडब्ल्यू दुरुस्त करणे सा.क्र. ०/५५०	दुरुस्ती करणे व वेअरींग कोट करणे	१०.०० लक्ष
४८	लहान आर्वी - लिगापूर मार्ग	ग्रामा- १९	पावसामुळे रस्ता सा.क्र. १/३०० मध्ये अतिशय क्षतिग्रस्त (अर्धा कटलेला) झाला आहे.	पाईपलाईन फेसवाल करणे आवश्यक आहे.	०५.०० लक्ष

वर्धा जिल्ह्यातील पुर बाधित पुलांची माहित

अ. क्र.	रस्त्याचे नांव	रस्त्याचा दर्जा व क्र.	पुलाचे ठिकाण व साखळी क्र.	पुलाची लांबी
सा.बा.विभाग, वर्धा (सा.बा. उप-विभाग, पुलगाव)				
१.	देवळी-दहेंगांव-पुलगांव अमरावती रस्ता	रामा - ३२२	वर्धा नदी कि.मी. २५/५००	१५२.०० मी.
२.	घोटी सिन्नर वर्धा नागपुर रस्ता	प्ररामा - १२	वर्धा नदी कि.मी. ५००/५००	१६५.०० मी.
सा.बा. उप-विभाग, हिंगणघाट.				
३.	हिंगणघाट-शिरुळ-वणो-अल्लीपुर टाकळी दरणे अडेगाव गिरोली रस्ता.	रामा - ३३४	कि.मी. १५/५००	१०५.०० मी.
४.	हिंगणघाट नांदगाव कुटकी आर्वी काचनगाव कानगाव रस्ता.	रामा - ३२९	कि.मी. ४/६००	१०५.०० मी.
सा.बा. उप-विभाग क्र. २ वर्धा.				
५.	वर्धा-सेवाग्राम-समुद्रपुर रस्ता.	रामा - ३२६	वना नदी. कि.मी. ३६/४००	१६०.०० मी.
६.	हिंगणी-सेलु-सुकळी-वर्धा-मदनी सोनेगाव रस्ता.	रामा - ३२१	धाम नदी. कि.मी. २७/३००	१०२.०० मी.
सा.बा. उप-विभाग क्र. १ वर्धा.				
७.	आर्वी - वर्धा रस्ता.	रामा - २५७	धाम नदी. कि.मी. ४१/४००	१००.०० मी.
८.	आर्वी - वर्धा रस्ता.	रामा - २५७	धाम नदी. कि.मी. ४८/६००	१२०.०० मी.
९.	आर्वी - वर्धा रस्ता.	रामा - २५७	रेल्वे उड्डाण पुल, कि.मी. ५७/२००	२६५.०० मी.

वर्धा जिल्ह्यात असलेल्या विज अटकाव यंत्राबाबत माहिती.

अ.क्र.	तालुका	गावाचे नांव
1.	सेलु	येळाकेळी.
2.	समुद्रपुर	लोखंडी.
3.	हिंगणघाट	लाडकी.
4.	आर्वी	निंबोली.
5.	आष्टी	साहुर.
6.	कारंजा	रहाटी.

**मदत व पुनर्वस नविभाग
महाराष्ट्र शासन**

**जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरण समिती,
जिल्हाधिकारी कार्यालय, वर्धा**

**पुर परिस्थिती
आपत्ती व्यवस्थापन कार्यक्रम
जिल्हा-वर्धा**

**STANDARD OPERATING PROCEDURE
S.O.P.- 2022**

WARDHA

प्रस्तावना

वर्धा जिल्हा हा भुकंप प्रवण क्षेत्रात येत नाही. पुर परिस्थितीचा धोका या जिल्ह्यास काही प्रमाणात उद्भवतो. आणि अतिवृष्टी झाल्यास किंवा धरणाचे पाणी जास्त प्रमाणात सोडल्यास मोठ्या प्रमाणात पुराचा धोका उद्भवू शकतो. अशी धोकादायक परिस्थिती निर्माण झाल्यास तालुका व गाव पातळी पर्यंतचे नियोजन करण्यात आलेले आहे. आपातकालीन परिस्थितीत करावयाच्या कामाचा कृती आराखडा तयार करण्यात आला आहे. तसेच इतर सर्व कार्यालय अंतर्गत प्रत्येक विभागाचा sop तयार करून घेण्यात आलेला आहे.

जिल्ह्यातील सर्व शासकीय/निमशासकीय विभागाला सदर sop आपत्ती व्यवस्थापन बाबतचे पुर्व नियोजन करण्यास निश्चित उपयोगी पडेल आणि सर्व विभाग या कार्यात आपला सक्रीय सहभाग देऊन जिल्ह्यावर येणा-या कोणत्याही प्रकारच्या आपत्तीचा सामना करण्यासाठी प्रमाणित कृती आराखडा बहुमोलाचा ठरेल.

जिल्हाधिकारी वर्धा.

जिल्हाधिकारी कार्यालय, वर्धा पुर परिस्थिती नियंत्रण व उपाय योजनांबाबत स्टँडर्ड ऑपरेटिंग प्रोसिजर

भुंकप, अतिवृष्टी, पुर, गारपोट, चक्रीवादळ, दरड कोसळणे, आकस्मिक आग अशा विविध प्रकारच्या नैसर्गिक आपत्तीमुळे मोठ्या प्रमाणावर जिवीत हानी व वित्त हानी होण्याचे प्रकार राज्यात व देशात विविध ठिकाणी वारंवार घडत असतात स्थानिक भौगोलिक स्थिती आणि हवामान यामुळे विविध नैसर्गिक आपत्तीचा धोका सतत सभंभवत असतो अशा नैसर्गिक आपत्तीमुळे बाधित आपदग्रस्तांना तातडीने मदत देणे व त्यांचे पुनर्वसन करण्याची जबाबदारी राज्य शासनाकडून पार पाडण्यात येते. त्यांची प्रत्यक्ष अंमलबजावणी आणि संनियंत्रण करण्याचे काम जिल्हा स्तरावर जिल्हाधिकारी कार्यालयाकडून पार पाडण्यात येते.

विविध नैसर्गिक आपत्तींना तोंड देण्यासाठी पुर्व तयारी करून अशी आपत्ती उद्भवल्यास कमीत कमी जिवीत हानी होईल या दृष्टीकोनातून प्रशासन प्रयत्नशिल असते. विविध आपत्ती संदर्भात प्रतिबंध, निवारण, पुर्व तयारी, प्रतिसाद, मदत व पुनर्वसन इत्यादी बाबी सुव्यवस्थीतपणे हाताळण्यासाठी केंद्र शासनाने **आपत्ती व्यवस्थापन कायदा 2005** अमलात आणलेला आहे. या कायद्यातील तरतुदीस अनुसरून महाराष्ट्र राज्यात मा.मुख्यमंत्री महोदयांच्या अध्यक्षतेखाली **महाराष्ट्र राज्य आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरण** ची स्थापना करण्यात आली आहे. सदर प्राधिकरणाकडून राज्याचे आपत्ती व्यवस्थापन धोरण निश्चित करून राज्याचा आपत्ती व्यवस्थापन आराखडा तयार करण्यात आला असून त्याची अंमलबजावणी व संनियंत्रण करण्यात येणार आहे. त्याच बरोबर शासनाच्या विविध विभागांना तसेच त्या अनुषंगाने वर्धा जिल्ह्याचा **आपत्ती व्यवस्थापन आराखडा** तयार करण्यात आला आहे. तसेच जिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखाली **जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरण** स्थापन करण्यात आले.

वर्धा जिल्ह्याची स्थानिक परिस्थिती, भौगोलिक रचना व हवामान विचारात घेता तसेच वर्धा जिल्ह्यात प्रामुख्याने अतिवृष्टी आणि पुर या नैसर्गिक आपत्ती वारंवार उद्भवतात असे दिसून येते.

वर्धा जिल्ह्याची वार्षिक सरासरी पर्जन्यमान **920.71** मि.मि. इतके असून जून ते सप्टेंबर या कालावधीत विविध ठिकाणी अतिवृष्टीची नोंद होत असते. त्यामुळे हा धोक्याचा कालावधी आहे. जिल्ह्यातून वर्धा, वणा, बोर, पोथरा, धाम, यशोदा, बाकडी नदी या नद्या प्रामुख्याने वाहतात. जिल्ह्यातील नदी काठावर एकूण 214 गावे असून पुरामुळे संभाव्य धोका असणारी एकूण 96 गावे आहेत.

जिल्ह्यात सन 1994 मध्ये मोठा पुर आला होता त्यावेळेस नदीकाठावरील गावांना मोठ्या प्रमाणात क्षती पोहचली होती. जिल्ह्यात मोठ्या प्रमाणात अतिवृष्टी झाल्यास नदी काठावरील गावांना नदीच्या पुराचे पाणी गावात शिरून घरांचे मोठ्या प्रामणात नुकसान होते. त्याकरिता वर्धा जिल्ह्यात येणा-या पुरांची वारंवारिता लक्षात घेता पुरपरिस्थितीचे नियंत्रण व अनुषंगीक मदत व बचाव कार्य या बाबत जिल्ह्यातील सर्व शासकीय यंत्रणा,स्थानिक स्वराज्य तसेच स्वयंसेवी संस्था यांच्या समन्वयातून सर्व समादेशक कार्यक्रम आखून त्यांच समन्वय व अंमलबजावणी जिल्हाधिकारी कार्यालयाकडून केली जाणार आहे. त्याचाच एक भाग म्हणून विहीत विभागांनी प्रत्यक्ष करावयाच्या कामासंबंधीची **स्टँडर्ड ऑपरेटिंग प्रोसिजर** याद्वारे निश्चित करण्यात येत आहे.

• ध्येय/उद्देश:-

अतिवृष्टी व पुर परिस्थितीबाबत पुर्व सूचना, धोक्याच्या सूचना प्रसारित करणे, लोकांना सुरक्षितस्थळी हलविणे, जिवित हानी व वित्त हानी होणार नाही किंवा कमीत कमी होईल यासाठी उपयोजना करणे. पुर परिस्थितीत बचाव कार्य पुरविणे, खाद्य पदार्थ, पाणी व अन्य जिवनावश्यक वस्तुंचा पुरवठा तसेच निवारणे, साध रोग नियंत्रण, मदत शिबीरे, दळणवळण व संपर्क यंत्रणा पुनर्स्थापित करणे, कायदा व सुव्यवस्था राखणे आणि आपातकालीन परिस्थितीत कार्य करण्यासाठी सर्व सामान्यांना माहिती पुरविणे अशा विविध कामांचे नियोजन व समन्वय साधणे.

1. बहु आपत्ती प्रतीसाद योजना

1. भुंकंप, पुर, वादळ, साथीचे रोग, औद्योगिक अपघात, आग इत्यादी समावेश जिल्हा आपतकालीन कृती योजनेत केलेला आहे. भुंकंप, पुर यासारख्या नैसर्गिक आपत्तीमध्ये मोठ्या प्रमाणात निव्विहतहानी होते. तसेच साथीचे रोग सुध्दा मोठ्या प्रमाणात निव्विहतहानी करित असतात. या सारख्या कोणत्याही आपत्तीवर मात करण्यासाठी होणारी निव्विहत व वित्तहानी कमी करण्यासाठी मोठ्या प्रमाणावर सुविधांची व मनुष्यबळाची आवश्यकता असते.

2. उद्देश:-

1. जिल्ह्यातील संभाव्य धोक्याची माहिती घेऊन व मूल्यांकन करून जिल्हा स्तरावरिल पुर्वतयारीत सुधारणा करणे व याद्वारे आपत्ती कालावधित मनुष्य व वित्तहानी टाळणे.
2. आपत्ती व्यवस्थापन कार्यक्रमात सहभागी संस्थांकडून उपलब्ध सोयी सुविधांची माहिती मिळवणे व त्याचा आपत्तीत उपयोग करून घेणे.
3. आपतकालीन कृती आराखड्याद्वारे तयार केलेल्या विविध माहितीचा उपयोग जिल्ह्यातील विविध विकासात्मक योजनांसाठी करवून घेणे.
4. जि.आय.एस.द्वारे शास्त्रीय माहितीचा उपयोग करून दिव्यकालीन माहिती उपलब्ध करणे.
5. जिल्ह्यातील आपत्ती निवारणासाठी माहिती एकत्रीत करून ठेवणे. माहितीचे अद्यावतीकरण करणे आवश्यक व तातडीच्या प्रतीसादाची आवश्यकता वाटेल तेथे नविन सुधारणा करणे तसेच वातावरण व कार्यप्रणाली तयार करणे.
 - > प्रतीसादाच्या कृतीची योग्य मालीका तयार करण्यासाठी पुर्ननियोजन.
 - > सहभागी संस्थानी त्यांची जबाबदारी वाटून घेणे.
 - > सहभागी विविध विभाग-संस्था यांच्याकडून आदर्शकृती कार्यक्रम ठरविणे.
 - > उपलब्ध सोयी सुविधांची सुची.
 - > उपलब्ध सुविधांचा कार्यक्रम व्यवस्थापनासाठी कार्यपध्दती
 - > संस्था,शासन कर्मचारी,कार्य करणारे गट यांच्यामध्ये सुसंवाद साधणे.
3. धोरणात्मक निर्णय:- कोणातोही आपत्ती असो जिधोत-वित्तहानी कमी करणे, पर्यावरणाचे रक्षण करणे,आपत्तीग्रस्तांना लवकरात लवकर मदत करणे व त्याचे पुनर्वसन करणे. हाच आपत्ती व्यवस्थापन कृती आराखड्याचा पाया-उद्देश आहे.

4. संवादमाध्यम

निरिक्षण करणारी,ओळखणारी व सुचना देणारी पध्दती.

अ.क्र	आपत्ती	निरिक्षण पर्यवेक्षण केंद्र	निरिक्षण पर्यवेक्षण उपकरणे	सुचनापध्दती तंत्रज्ञान	जबाबदार विभाग संस्था
1.	भुंकंप	-	-	-	जिल्हाधिकारी कार्यालय
2.	पुर	होय	दुरध्वनी	रेडिओ किंवा मनुष्य	जिल्हाधिकारी कार्यालय
3.	साथीचे रोग	जिल्हा शल्यचिकीत्सक व जिल्हा आरोग्य अधिकारी	वायरलेस व दुरध्वनी	मनुष्य	जिल्हा शल्य चिकीत्सक व जिल्हा आरोग्य अधिकारी
4.	औद्योगिक व रासायनिक अपघात	-	दुरध्वनी	भोंगाध्वनी	कारखाने
5.	आग	-	दुरध्वनी	भोंगाध्वनी	न.पा.
6.	रस्ते अपघात	-	दुरध्वनी व मनुष्य	भोंगाध्वनी	न.पा/पोलीस

1. विविध विभागात करावयाची तयारी (सोबत जोडली आहे)

- पोलीस.
- महाराष्ट्र राज्य विज वितरण कंपनी मर्यादित.
- आरोग्य विभाग.
- महाराष्ट्र निवन प्राधिकरण.
- पाटबंधारे विभाग.
- दुरसंचार विभाग.
- सार्वजनिक बांधकाम विभाग.
- कृषी विभाग.
- पशु संवर्धन विभाग.

आपत्ती व्यवस्थापन समिती :-

हि समिती जिल्हाधिकारी यांना खालील बाबतीत मदत करेल.

- ❖ आपत्तीच्या धोक्याचे पुनर्विलोकन करण्यासाठी.
- ❖ जिल्ह्याच्या कोणत्याही आपत्तीत तोंड देण्याची क्षमता वाढवेल.
- ❖ पुर्व तयारीचे प्रशिक्षण.
- ❖ आपतकालीन व्यवस्थापन कृती योजनेत वेळोवेळी सुधारणा करणे.
- ❖ जिल्हा नियंत्रण कक्ष सतर्क व कार्यरत असणे आवश्यक

महत्वाचे संपर्क क्रमांक

अधिकारी	दुरध्वनी क्रमांक	फॅक्स क्रमांक
जिल्हाधिकारी	240102	240533
मुख्य कार्यकारी अधिकारी जि.प.	240231	240231
अप्पर जिल्हाधिकारी	240914	240914
निवासी उपजिल्हाधिकारी	240872	240533
पोलीस अधिक्षक	232501	232501
मुख्य अग्नेक्षमन अधिकारी	243278	
जिल्हा आरोग्य अधिकारी	243428	
जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी	243323/ 232449	243374
जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी	243687	
जिल्हा शाल्य चिकित्सक	243895	
कार्यकारी अभियंता,सा.बा.विभाग	242792	
कार्यकारी अभियंता,पाटबंधारे विभाग	243548	
कार्यकारी अभियंता,लघुपाटबंधारे विभाग	243586	
का. अ.,म.रा.विज वितरण कंपनी मध्ये,	240945	
कार्यकारी अभियंता,महाराष्ट्र जिवन प्राधिकरण	242470	
शिक्षण अधिकारी (प्राथमिक) जि.परिषद	243683	
विभागीय रेल्वे व्यवस्थापक		
उप प्रादेशिक परिवहन अधिकारी	243543	
विभाग नियंत्रक महा.रान्ध मार्ग परिवहन महामंडळ	240431	
जिल्हा माहिती अधिकारी	243820	
संचालक, आकाशवाणी		
संचालक, दूरदर्शन		
समादेशक, होमगार्ड	243328	
विभागीय वन अधिकारी	240170	
कमांडंट एन.सी.सी.	243139	
जिल्हास्तरीय व शासकीय संस्थांचे प्रतिनिधी	244336	
परस्पर प्रतिसाद व सहकार्य गटांचे प्रतिनिधी		

❖ नेहमीच्या काळातील कृती

1. पुर्व सूचना देणारी साधने, संवाद साधणारी साधने सुस्थितीत आहे याची खात्री करणे व नियमित पाहणी करणे.
2. सर्व विभागाकडून संभाव्य धोक्याबाबतची माहिती गाववार व तालुकावार मिळविणे.
3. पुर्व तयारी विषयीचे अहवाल सर्वांनी एकत्रीत सादर करावयाचे बाबतची माहिती प्रत्येकाला असणे आवश्यक आहे.
4. जिल्ह्यात होणा-या बदलानुसार आपतकालीन योजनेचे अद्यावतीकरण करणे गरजेचे आहे.
5. पुर्वतयारी, उपाययोजना, प्रशिक्षण कार्यक्रम, विविध विभागात विशेष वा विषयी केली जाणारी जागरुकता, घेतले जाणारे कार्यक्रम याचे पर्यवेक्षण करणे.
6. आपतकालीन कृती योजनेविषयी जिल्हा, स्थानिक, संभाव्य आपत्तीस्थळी माहिती मिळेल असे नियोजन करावे.
7. आपत्तीचे मूल्यमापन करून जिल्हा आपत्ती कृती योजनेचे अद्यावतीकरण करणे.

❖ आपत्तीची पुर्व सूचना मिळाल्यानंतर किंवा आपत्ती संपल्या नंतर करावयाची कार्यवाही.

1. जिल्हाधिकारी जिल्हा नियंत्रण कक्षाचे जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापक म्हणून काम पाहतील.
2. विशिष्ट कामाची जबाबदारी घेण्यासाठी जिल्हा नियंत्रण कक्षाचा विस्तार केला जाईल.
3. जिल्हास्तरीय सर्व विभागाचे कर्मचारी जिल्हाधिकारी यांच्या मार्गदर्शनाखाली काम करतील. खालील विभागांचा समावेश होईल. (जि.प., न.पा., म.रा.वि.वि.कं., म.रा.प.म., पाटबंधारे, जिल्हा उद्योग केंद्र, सा.बा.विभाग, दुरसंचार विभाग)
4. वरिल सर्व विभागात कार्यरत असणारे कर्मचारी /अधिकारी यांच्या रजा आपोआप रद्द होऊन सर्वांना कामावर हजर होण्याचे आदेश देण्यात यावेत.
5. रक्कम, साहित्य, मदत सर्वांना योग्य पध्दतीने मिळेल याची दक्षता घ्यावी.
6. जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापकांना खाजगी क्षेत्राचे स्रोत, हत्यारे, उपयोगी साहित्य आरक्षित करण्याचे अधिकार असतील.
7. जि. आपत्ती व्यवस्थापक तात्काळ स्थलांतरासाठी गरज पडल्यास परवानगी देतील
8. जिल्हाधिकारी यांच्या अनुपस्थितीत अपर जिल्हाधिकारी, निवासी उपजिल्हाधिकारी, सहायक जिल्हाधिकारी हे जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापकाचे सर्व अधिकारी वापरतील व जबाबदारी पार पाडतील.
9. जिल्हा नियंत्रण कक्षातील कक्ष रचना. (अ.) सर्वाधिक महत्वाच्या बाबी ठरविणे.
ब. समन्वय साधने व मार्गदर्शन करणे. सरंक्षण सेवा, राज्य राखीव दल, केंद्रीय राखीव पोलिस दल, गृहरक्षक दल, औद्योगिक सुरक्षा दल, अग्नीशमन सेवा, सामाजिक सुरक्षा, दुरसंचार विभाग, रेल्वे पोर्ट ट्रस्ट, भारतीय अन्न महामंडळ, दुरदर्शन, आकाशवाणी, म.रा.वि.कं., सा.बा.विभाग, राज्यपरिवहन, महाराष्ट्र जिवन प्राधिकरण, महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ, राज्य सरकारचे विमाने व हेलीकॉप्टर, अशासकीय व मदत करणा-या संस्था.

❖ प्रत्येक विभागात खालील घटक महत्वाचे.

1. पुर्व उपाययोजना व कार्यपध्दती.
2. उपकरणांच्या संरक्षणासाठी घ्यावयाची काळजी.
3. आपत्ती नंतरच्या कार्यपध्दती.
4. स्थलांतरासाठी पुरेशी पुर्वसुचना यंत्रणा.
5. सुविधांचे स्त्रोत - अधिका-यांची नावे.

❖ **आपत्तीत तात्काळ मदत मिळविण्यासाठी संरचना:-** जिल्हा आपतकालीन व्यवस्थापन समिती ही कोणत्याही आपत्तीत सर्वोच्च असेल. व्यवस्थापनाची महत्वाची भूमिका पार पाडेल. जिल्ह्याची प्रतिसाद योजना ही मा.जिल्हाधिकारी यांच्या मार्गदर्शनाखाली असून ते जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापक म्हणून काम करतील.

❖ पुर

पुर येण्यापुर्वी सुचना मिळते परंतु काही वेळेस असे होत नाही. अचानक पुर येतो. अशावेळी लोकांना त्या-त्या ठिकाणावरिल पुर परिस्थिती विषयी जाणीव करुन देणे. धोका नुकसानीबद्दल सांगणे. तसेच लोकांनी अशा पात्रात अतिक्रमण करु नये. या साठी कडक नियोजन असणे गरजेचे आहे.

❖ कार्यरत कार्यालये

1. महसूल.
2. पोलीस.
3. पाटबंधारे.
4. आरोग्य सेवा.
5. महाराष्ट्र राज्य वितरण कंपनी मर्यादित.
6. दुरसंचार
7. सार्वजनिक बांधकाम
8. होमगार्ड.
9. अग्नीशामन दल.
10. जिल्ह्यात उपलब्ध असलेली साधन सामुग्रीची माहिती.
11. उत्कृष्ट पोहणा-यांची माहिती.
12. कृषी विभाग, जि.प.
13. पशुसंवर्धन विभाग.
14. आरोग्य विभाग.

❖ संभाव्य परिणाम

1. जिवित-वित्त, पशुहानी, पिकांची हानी.
2. पाण्यामध्ये पसरणारे सार्थीचे रोग.

❖ आवश्यक गरजा

- ✓ वैद्यकीय मदतीची गरज.
- ✓ शस्त्रक्रिया आवश्यक. 3) तात्काळ स्वच्छता, फवारणीची गरज. (४) लसीकरण, मनुष्य व प्राणी.

- ✓ पुरात अडकलेल्या लोकांना वाचविण्यासाठी होडो, नाव, लाईफ जॅकेट, लाईफ बॉईज, हेलीकॉप्टरची आवश्यकता. 4) स्थलांतरासाठी आवश्यक ती दळणवळणाची साधने.
- ✓ अग्नीशमन दल, होमगार्ड, एस.आर.पी.एफ., सैन्य दलाची अत्यंत तातडीची आवश्यकता.
- ✓ हरवलेल्या व्यक्तींसाठी संपर्क यंत्रणा कार्यरत करणे.
- ✓ इमारती गोंदामे, रस्ते, पुल, रेल्वेमार्ग, विद्युत पुरवठा, संपर्काची साधने विस्कळीत झाली असता ती तात्काळ दुरुस्त करणे.
- ✓ जवळपास उपलब्ध असणा-या पाण्याच्या साठ्याची चाचणी करणे व अवश्यकतेनुसार उपयोगात आणणे.
- ✓ खराब झालेले धान्य नष्ट करून चांगले व स्वच्छ अन्न पुरवठा करणे त्याबद्दल नियोजन.
- ✓ संकटात सापडलेल्या लोकांची मानसिकता विचीत्र असते. त्यांना आधार देणे अत्यंत आवश्यक आहे.

➤ साथीचे रोग

साथीचे रोग पसरण्याची मुख्य कारणे लक्षात घेऊन तात्काळ उपाययोजना करणे तसेच वेळोवेळी पाण्याच्या चाचण्या, जंतुनाशक वापर, स्वच्छतेच्या बाबतीत जागरूकता, प्रशासन व जनता यांच्या मदतीने साथीचे रोग लवकरात लवकर आटोक्यात येऊन शकतात.

❖ कार्यरत कार्यालये

1. महसूल व आरोग्य विभाग.
2. पाणी पुरवठा, जलनिस्सारण मंडळ
3. पाटबंधारे विभाग
4. मदत करणा-या संस्था, पोलीस, होमगार्ड, सार्वजनिक बांधकाम

❖ संभाव्य परिणाम

1. निर्वातहानी, घातावरणात बदल
2. जनजिवन विस्कळीत

❖ आवश्यक गरजा

1. लसोकरणाची आवश्यकता.
2. कटाक्षाने दुधोत पाणी पुरवठा, अन्न पुरवठा टाळणे आवश्यक.
3. ज्या-ज्या कारणामुळे रोगराई पसरतात ते-ते नष्ट करून स्वच्छता ठेवणे आवश्यक.
4. जवळपास असणारे पाण्याचे साठे चाचणी करून उपयोगात आणणे.
5. मदतकार्य करणा-या गटांना मदतीबद्दल योग्य माहिती देणे, प्रशिक्षण देणे.
6. पिढीत व्यक्तींना तात्काळ औषधोपचार करणे, जेणेकरून रोग पसरणार नाही.
7. औषधांचा मोठ्या प्रमाणात साठा उपलब्ध करणे.
8. टाकऊ पदांची विल्हेवाट तात्काळ करणे.
9. प्रयोगशाळा तात्काळ कार्यरत करणे.
10. उपचार करण्यांनी स्वतःच्या रक्षणासाठी योग्य ती सुरक्षितता घेणे आवश्यक.
11. सामाजिक, कौटुंबिक, व्यक्तीगत मार्गदर्शन अत्यंत आवश्यक.

➤ रस्ते अपघात

रस्ते अपघात चारंवार ज्या ठिकाणी होतात. त्या ठिकाणचा अभ्यास करून तात्काळ त्या ठिकाणी आवश्यक ते बदल करणे गरजेचे आहे. तसेच ठिकठिकाणी वाहतुकीविषयी सूचना देणे, फिन्हांचा वापर, रात्रीच्या वेळी लाईट, तसेच इतर साहित्यांचा वापर करून धोक्याची जागा असल्यास किंवा अपघातप्रवण क्षेत्र असल्यास अशा ठिकाणी सूचना देणे गरजेचे आहे.

❖ कार्यरत कार्यालये

1. महसूल
2. परिवहन विभाग.
3. आरोग्य खाते
4. अग्नीशम दल
5. जे.सी.बी.
6. पाण्यात पडलेले वाहन व व्यक्ती वाचविण्यासाठी आवश्यकयंत्रणा (क्रेन) इत्यादि.

❖ संभाव्य परिणाम

1. जिवितहानी, अपंगत्व, जाळपोळ, विषबाधा

❖ आवश्यक गरजा

1. तात्काळ लोकांना वाचवून आरोग्यविषयक सुविधा पुरविणे.
2. शस्त्रक्रिया तात्काळ करणे आवश्यक असल्यास त्या पध्दतीची सोय असणे आवश्यक आहे.
3. अडकलेल्या माणसांना वाचविणे, सुरक्षित ठिकाणी आणणे.
4. विषारी पदार्थांमुळे अपघात झालेला असल्यास तज्ञ व्यक्ती, सैन्य दलाची मदत घेणे.
5. अपघात काही साहित्य (माल) सापडले असल्यास तज्ञ व्यक्तींची यांचया वापराबाबत मदत घेणे.
6. घातक पदार्थ रस्त्यावर पडलेला असल्यास तात्काळ रस्ते स्वच्छ करावेत.
7. अपघात स्थळी असलेल्या माणसांची, मालमत्तेची सुरक्षा व्यवस्था करणे.
8. घायु गळती असल्यास आजुबाजुच्या जनतेस सूचना देऊन सावध करणे.

> लगेच मदत करणारा समाज घटक

कोणतीही आपत्ती झाली तर तात्काळ तिथे राहणारे लोकच एकमेकांच्या मदतीसाठी लगेच धाऊन येतात. त्यासाठी त्यांना प्रशिक्षण देणे, जागृत करणे आवश्यक आहे. तसेच त्या बहलची माहिती कार्यालयात असणे आवश्यक आहे. सर्वात महत्त्वाचे म्हणजे संघाची स्थापना करणे आवश्यक आहे.

1. समाजस्तरावर प्रशिक्षणाचे व पुर्व तयारीचे आयोजन.
2. कुटुंबामध्ये पुर्व तयारी करणे.
3. समाज व प्रशिक्षण यांच्या मध्ये संपर्काचे कार्य करणे.
4. अफांवर नियंत्रन ठेवून समाजात शांतता व सुव्यवस्था राखण्याचे कार्य करणे.
5. समाजातील युवक संघाचा आवश्यकतेनुसार स्वयंसेवक म्हणून उपयोग करून घेणे.
6. प्रथमोपचार, उपलब्ध मदत (साहित्य), वृध्द महिला, मुले, अपंग व्यक्ती यांना मदत, अन्न धान्य वाटप इत्यादी कार्यात प्रामाणिकता व सूत्रबद्धता राहिल या बहल जागृत राहणे.
7. मालमत्तेची जोपासणा करणे, संरक्षण देणे.
8. शासकीय कर्मचारी यांना मदत करणे, जेणेकरून सर्वांनाच मदत मिळेल.
9. स्थलांतराच्या प्रसंगी समाज नेते व सामाजिक संघटना यांच्या मदतीने स्थलांतर करणे आवश्यक आहे. कुटुंबाचे स्थलांतर एकत्रीत करावे.

> **जिल्हा आपतकालीन प्रमाणित कार्यपध्दती**
(STANDARD OPERATING PROCEDURE)

(A) जिल्हाधिकारी(महसूल विभाग)

❖ **आपत्ती पूर्व नियोजन:-**

जिल्हास्तरीय अधिकारी यांच्याशी सल्लामसलत करून एकत्रित जिल्हा आपतकालीन व्यवस्थापन योजना तयार करावी. अशी योजना करतेवेळी खालील नमुद बाबींचा समावेश करावा.

1. जिल्ह्यामधील आपतकालीन प्रदेशाचा नकाशा, तालुक्याचा इतिहास, भौगोलिक परिस्थिती, व्यावसायिक तपशील, पर्जन्यमान, जलसिंचन आणि कारखाने अत्यावश्यक व मूलभूत सार्वजनिक सेवा सुविधांचो साधने महत्त्वाचे दुरध्वनी क्रमो इत्यादी बाबत तपशिल.
2. आपतकालीन व्यवस्थापन कृती योजना राबविण्यासाठी सुरक्षित व प्रभावी प्रशासकीय व्यवस्था.
3. अद्यावत व सुसज्ज नियंत्रण कक्ष व त्यासाठी प्रशिक्षित अधिकारी कर्मचारी.
4. जिल्हा विभाग प्रादेशिक अधिकारी/तालुका व गाव स्तरीय अधिकारी /कर्मचारी आपतकालीन व्यवस्थापन कार्यालय, इतर जिल्हा स्तरीय अधिकारी /कर्मचारी यांना नेमून दिलेले कामे.
5. जिल्ह्यामधील अन्नधान्य साठा, इंधन साठा, पाण्याचे साठे इत्यादींचा विस्ताराने माहिती.
6. जिल्ह्यामधील संकटकालीन मार्गातून सुटका करण्यासाठी प्राथमिक आरोग्य केंद्र रुग्णालये, वाहने आणि इतर साहित्य संबंधी विस्ताराने माहिती.
7. जिल्ह्यामधील एका गावातून दुस-या गावी व जिल्हाच्या बाहेर संदेश पाठविण्यासाठी असणारी साधनांची व सुविधांचो तपशिलवार माहिती व पर्यायी व्यवस्था.
8. आपतकालीन व्यवस्थापन समितीचे कामकाज चालविण्यासाठी विस्ताराने तपशिलवार माहिती.
9. एन.जी.ओ., सेवाभावी संस्था आणि त्यांचे मदतनीस त्यांचे पत्ते व दुरध्वनी क्रमांक
10. जिल्हातील सर्व महसूल विभागाचे अधिकारी व कर्मचारी यांना आपतकालीन व्यवस्थापनाचे प्रशिक्षण देणे.
11. नियंत्रण कक्षाचा नियंत्रक म्हणून निर्णय क्षमता असलेल्या सक्षम अधिकारी यांचो खास नियुक्ती करणे.
12. धोक्याचे पृथक्करण सूक्ष्म अभ्यास, ऋतु /मौसम, आपतकालची शक्यता आणि आपत्तीचा इतिहास व विश्लेषण.
13. आपतकालची शक्यता असलेल्या भागाचा अभ्यास, भय/जोखीम, प्रतिबंध उपाय, तरणोपाय, तरणोपायची क्षमता आणि पुरक गोष्टींचे विश्लेषण करणे व त्यानुसार आवश्यक योजना/कृती आराखडा तयार करणे.
14. व्ही.डी.एम.पी.टि.डी.एम.पी. व डि.डि.एम.पी. यांचे वर्षातून दोनदा अद्यावतीकरण करणे.
15. आपतकालीन कृती योजनेअंतर्गत प्रत्येक गाव व तालुक्यातील सुरक्षित निवारा इमारती/जागांचे निरीक्षण करणे आणि गरज भासल्यास त्यांची उपयुक्तता सुरक्षित ठेवण्यासाठी आवश्यक उपयोजना करणे.
16. विविध विकासाचे आराखडे विकास योजनेच्या सहकार्याने सुरक्षित निवा-याकडे जाणा-या रस्त्याची व मार्गांची दुरुस्ती करण्यासाठी नियोजन करणे.
17. जिल्हातील विकास योजनांच्या अंमलबजावणीत आपतकालमुळे होणारे संभाव्य हानी टाळावी किंवा कमीत कमी व्हावी. या धोरणाने जिल्हातील विकास योजना राबविण्यास योग्य ती पुरक योजना सुचविणे.
18. गरीबी निर्मूलन, स्वयंरोजगार आणि दुस-या विभागाच्या योजना यांच्यासाठी योग्य त्या मांडणीची योजना तयार करणे.

> **धोक्याची किंवा आपत्तीची सूचना मिळताच:-**

1. जिल्हाधिकारी, निवासी उपजिल्हाधिकारी, जिल्हा आपातकालीन व्यवस्थापन प्रमुख (निर्वाहक) यांनी परिस्थितीचा त्वरित आढावा घेऊन आपतकालीन घोषणा करणे व आपतकालीन व्यवस्थापन यंत्रणा कार्यान्वित करणे.
2. आपतकालीन परिस्थितीत आपतकालीन विहित कार्यपध्दतीत नमूद केलेल्या कार्या व्यतिरिक्त कोणत्या अधिका-याने कोणते काम करावे यासाठी योग्य त्या सूचना करेले.
3. विविध विभागांचे अधिकारी यांचा जिल्हा व तालुका स्तरीय गट तयार करेल.
4. आपत्तीविषयी योग्य ती माहिती सूचना जिल्ह्यातील विविध विभाग शासनास देईल. आपतकालीन कृतीदलांना कार्यान्वित करील.
5. तो कामाची तासागणि चौवीस तासांची विभागणी करील.
6. जिल्ह्यातील सर्व किंवा आपतकालग्रस्त व संबंधित भागातील शासकीय कर्मचारी यांना आपल्या मुख्यालयात हजर राहणेविषयी आदेश देतील.
7. आपातकालविषयी नागरीकांना, प्रसार माध्यमांना अधिकृतपणे योग्य वेळेस माहिती देतील.
8. ते जिल्हा किंवा तालुका स्तरीय अधिकारी यांना आपदग्रस्त भागांमध्ये शोध व सुटका कार्य,स्वलांतर आणि मदत व संबंधित कार्यासाठी आवश्यक असल्यास पाठवतील.
9. आपादग्रस्त भागात जनजीवन सामान्य पुर्ववत करणेसाठी ते आवश्यक ते आव्हान/सूचना/आदेश देतील.
10. आवश्यकतेनुसार तो लोकांना सुरक्षित ठिकाणी हलविण्यासाठी वाहनांची उपलब्धता करून देईल.
11. ते तात्पुरत्या निवा-यामध्ये (रिलीफ कॅम्प) स्थानिक NGO,डॉक्टर आणि औद्योगिक वसाहतीच्या मदतीने अन्नपाणी व औषधांची इत्यादि सोय उपलब्ध करण्यासाठी व्यवस्था करतील.
12. स्थानिक NGO,औद्योगिक वसाहतीच्या आणि देणगीदरांच्या मदतीने वेळे आधी मदत कार्य सुरु करणेसाठी प्रयत्न करतील.

> **आपत्ती नंतरचे कार्य:-**

1. आपतग्रस्तांसाठी शासकीय, निमशासकीय व अशासकीय मदत तत्परतेने प्रचलित नियमानुसार वाटप/प्रदान करणे. तसेच त्यांचा आर्थिक ताळेबंद ठेवण्याची उपाययोजना करणे.
2. आपतग्रस्तांना आवश्यक त्या आर्थिक, भौतिक मदतीसाठी डी.एम.टी. यांना आवश्यक ते अधिकारी प्रदान करतील.
3. आणिबाणीच्या मदत कार्याची विभागणी करून मदतकार्यास सुरुवात करतील त्याचबरोबर नुकसानीचे मूल्यमापन करून त्या विषयी धोरणात्मक योजना करतील. तसेच त्या संबंधीचे आराखडे /तक्ते तयार करून सर्व संबंधित कर्मचारी यांना सूचना देतील.
4. सरकारचे धोरण,आपतकालीन व्यवस्थापन,मदतकार्य या संबंधाचे मार्गदर्शन ते सर्व विभागातील / गटातील सभासदांना करतील.
5. त्याचबरोबर सरकारी मदत निधी व वस्तुंचे वाहतुक आणि वाटप या संबंधाचे जिल्हापातळीवर व ग्रामपातळीवर पारदर्शक रचना करतील.
6. मदतकार्य व वस्तुवाटप यामध्ये कुठल्याही प्रकारची अनिष्ट गोष्ट घडणार नाही याची काळजी घेऊन गरजू लोक त्यापासून वंचित राहणार नाहीत याची दक्षता घेतील.
7. आवश्यकतेनुसार मदत शिबीरामध्ये अन्न,पिण्याचे पाणी व अन्य आवश्यक वस्तुंची उपलब्धता करतील.
8. वाताहतीचे प्रथमिक अंदाज तयार करेल.

9. संकटग्रस्त लोकांच्या सुटकेचे कार्य डी.एम.टी. प्रशिक्षित गृहरक्षक,पोलीस,जलतरण पटू इत्यादिच्या साहाय्याने गरजेनुसार हाती घेतोल.
10. मदतकार्य आणि लोकांना उपचारासाठी हलविण्याकरिता जास्तीत जास्त वाहनांची उपलब्धता करेल. यासाठी तो डी.एम.टी.,एन.सी.सी.,स्थानिक पोलीस डॉन,मिलिट्री फोर्स इ.ची मदत घेईल. आपत्तीमध्ये जे लोक मृत पावले आहेत त्यांची ओळख पटविणे त्याचबरेबर कायदेशीर बाबींची पूर्तता होईपर्यंत त्यांचे संरक्षण करण्याची व्यवस्था करेल.
11. आपतकालीन मृत जनावरांची व व्यक्तित्या प्रताची विल्हेवाट लावण्याची स्थानिक प्रशासकीय यंत्रणेद्वारा /एन.जी.ओ.द्वारे व्यवस्था करेल.
12. वेगवेगळ्या विभागातील /क्षेत्रातील तज्ञ व्यक्तींना ताबडतोव आपत्तीचे सर्वेक्षण व संबंधित कार्यासाठी रवाना करेल.
13. आपत्तीनंतर त्या लोकांचो पुनर्वसन करण्यासाठी व्यवस्था करेल.

(B) उपविभाग स्तर:-

- उपविभागीय अधिकारी हे त्यांच्या उपविभागातील संपूर्ण क्षेत्रातील नैसर्गिक आपत्तीविषयक कामाचे नियोजन नियंत्रण व पर्यवेक्षणाकरिता जबाबदार असतील. त्यांची प्रमुख कामे पुढीलप्रमाणे असतील.
- उपविभाग आणि तहसिल स्तरावर पुर्णवेळ नियंत्रण कक्ष स्थापित करून सतत 24 तास कार्यान्वित ठेवणे.
- कार्यालयीन आणि वाहनातील वायरलेस यंत्रणा, दुरध्वनी,ई-मेल,व्हाॅ-सॅट फॅक्स यंत्रणा पुर्णवेळ चालू स्थितीत ठेवणे व त्या ठिकाणी जबाबदार कर्मचारी यांची नियुक्ती करणे.
- देण्दिनी पर्जन्यमानाच्या नोंदी, दुर्घटना,जिवित अथवा वित्तहानी, शेतीपिकांचे नुकसान इत्यादी बाबतचे अहवाल दुस-या दिवशी सकाळी 11.00 वाजता पर्यंत जिल्हा नियंत्रण कक्षास कळविणे.
- आपत्ती काळात आवश्यकतेनुसार महसूल व अन्य विभागाचे कर्मचारी आपत्तीच्या ठिकाणी प्रतिनियुक्त करणे.
- आपत्तीची पुर्णसुचना मिळताच अथवा धोक्याची सुचना मिळताच बाधित क्षेत्रातील रहिवासी यांना सुरक्षित स्थळी हलविणे व तात्पुरते शिबिरे सुरु करून जीवनावश्यक वस्तुचा पुरवठा सुरु करण्याची दक्षता घेणे.
- पुर बाधित कुटुंबांना शासकीय नियमानुसार देय सानुग्रह अनुदान, अन्नधान्य केरोसीन यांचे वाटप तात्काळ सुरु होऊन पात्र व्यक्तींना योग्य वाटप होईल या वर पर्यवेक्षण करणे.
- पुर ओसरल्यानंतर बाधित घरे व बाधित शेती यांच्या नुकसानीचे पंचनामे महसूल, कृषी, बांधकाम, ग्रामविकास विभागाच्या संयुक्त पधकाकडून तातडीने करण्यांत येईल. तसेच पात्र व्यक्तींना यथाशिघ्र अनुज्ञेय मदत दिली जाईल याकडे व्यक्तीशः लक्ष देऊन नियंत्रण व पर्यवेक्षण करणे.
- पुरपरिस्थिती ओसरल्यानंतर बाधित /कुटुंबाचे पुनर्वसन,वाहन गेलेल्या शेतजमीनोवरिल शेतसारा कमी करणे इत्यादी कामाचे नियोजन व पर्यवेक्षण करणे व मार्गदर्शन करणे

© तालुका स्तर

- तालुक्यातील नैसर्गिक आपत्ती संबंधित सर्व कामाचे नियोजन,नियंत्रण,पर्यवेक्षण व अंमलबजावणी या करिता जबाबदार राहतील. त्याची प्रमुख कारणे पुढील प्रमाणे असतील.
- तालुक्यातील सर्व शासकीय विभागाशी समन्वय साधणे व नेतृत्व आणि मार्गदर्शन करून नैसर्गिक आपत्तीवर सामूहिक प्रयत्नाने उपाययोजना करणे.
- तहसिल कार्यालयात पुर्णवेळ नियंत्रण कक्ष कार्यान्वित करणे. दिवसाचे 24 तास अनुभवी व कार्यक्षम कर्मचारी यांची नियुक्ती करणे व संपर्कयंत्रणा अद्यावत ठेवणे.

- आपदग्रस्त गावांची आणि गावातील आपदग्रस्त /पुरबाधित क्षेत्रातील घरे,कुटुंब आणि व्यक्ती यांची यादी करून संपूर्ण रेकॉर्डची प्रत तहसिल कार्यालयात उपलब्ध ठेवणे.
- गावनिहाय मंडळ अधिकारी, तलाठी, ग्रामसेवक, पोलीस पाटील, कृषी सहाय्यक, आरोग्यसेवक, मुख्याधापक, सरपंच, जिल्हापरिषद /पंचायत समिती सदस्य व अन्य प्रतिष्ठीत व्यक्ती यांची दक्षता समिती स्थापन करून, सभा घेऊन पुरपरिस्थितीत करावयाच्या कार्यवाहीबाबत जनतेला आगाऊ माहिती देणे.
- प्रत्येक गावात 2005 ची महत्तम पुरपातळी दर्शविणा-या खुणा सर्व महत्त्वाच्या ठिकाणी कायमस्वरूपी ठिकाणी कायमस्वरूपी राहतील या पध्दतीने मार्किंग करणे.
- दैनंदिनी पावसाच्या नोंदी जिल्हा कार्यालयास कळविणे तसेच पाणी साठा वित्तहानी, शेती पिकांचे नुकसान याबाबतचे अहवाल दुस-या दिवशी सकाळ पर्यंत जिल्हा नियंत्रण कक्षास पाठविणे.
- हवामान विषयक अंदाजाच्या पूर्वसूचना, धोक्याचे इशाने या बाबतची माहिती सर्व गावांत तात्काळ प्रसारीत करण्यांत येईल याची दक्षता घेणे. अफवा पसरविणा-या विरुद्ध कार्यवाही करणे.
- आपदकाळात नागरिकांना सुरक्षितस्थळी हलविण्यासाठी गावनिहाय समन्वय अधिकारी तसेच अंमलबजावणी कर्मचारी नियुक्त करणे.
- गावनिहाय उपलब्ध बोटी,डोंगे,याची माहिती तसेच नावाडी,पुरामध्ये पोहू शकणा-या व्यक्तींची यादी,गावातील डॉक्टर्स,पशुवैद्यकीय अधिकारी यांची यादी तहसिलस्तरावर उपलब्ध ठेवणे.
- तात्पुरत्या स्थलांतरासाठी, शिबोरासाठी शाळा, समाज मंदिर, सभागृह इत्यादी सार्वजनिक ठिकाण निश्चित करून ठेवणे. अशा ठिकाणी स्वच्छ पिण्याचे पाणी कुटून उपलब्ध होईल याची माहिती घेऊन व्यवस्था करणे.
- पुरबाधित कुटुंबांना सानुग्रह अनुदान, अन्नधान्य व केरोसीन यांचे वाटप, नियमानुसार संयुक्त पथकाद्वारे पंचनामे करून तात्काळ सुरु करणे.
- अंशतः व पूर्णतः बाधित घरांच्या नुकसानीचे पंचनामे तलाठी,ग्रामसेवक आणि शाखा अभियंता यांच्या संयुक्त पथकाद्वारे करण्याकरिता नियुक्ती आदेश निर्गमित करणे व पुर ओसरताच वस्तुनिष्ठ पंचनामे व नुकसानीचे मूल्यांकन करून पात्र व्यक्तींना नियमानुसार देय मदत वाटप तात्काळ सुरु करणे. अतिक्रमिता घरांच्या स्वतंत्र नोंदी ठेवणे.
- बाधित शेती पिकांच्या नुकसानीचे पंचनामे तलाठी,ग्रामसेवक व कृषी सहाय्यक यांच्या संयुक्त पथकाद्वारे करण्याकरिता तालुका कृषी अधिकारी यांच्या कार्यालयाकडून आदेश काढणे व तात्काळ पंचनामे पूर्ण करून तालुका कृषी अधिकारी व तहसिलदार यांचा संयुक्त अहवाल पाठविणे.
- पुर बाधित कुटुंबातील व्यक्ती स्थलांतरित कुटुंबे व तात्पुरत्या शिबोरातील नागरीकांना पुरसे स्वच्छ पिण्याचे पाणी,कपडे,खाद्य पदार्थ,वैद्यकीय मदत व औषधोपचार व जनावरांचा चारा इत्यादीच्या उपलब्धतेची खात्री करून घेणे. प्रत्येक शिबिर करिता संपर्क अधिकारी व विविध विभागातील कर्मचारी यांच्या पूर्णवेळ नेमणुका करणे. याकरिता सामाजिक संस्था व दानशूर व्यक्तींचे सहाय घेणे.
- आपदग्रस्त भागात कायदा व सुव्यवस्था अबाधित राहिल याची दक्षता घेणे.

(C) ग्राम स्तर

- मंडळ अधिकारी हे मंडळातील सर्व गावामधील आणि तलाठी हा साझातील सर्व गावामधील नैसर्गिक आपत्ती विषयक सर्व कामांचे नियोजन व अंमलबजावणीस जबाबदार राहतील. त्यांची प्रमुख कामे पुढीलप्रमाणे असतील.
- गावनिहाय महत्तम पुर पातळी दर्शन 2005 च्या पुराचे कायमस्वरूपी मार्किंग करून पुर बाधित क्षेत्रातील घरे,कुटुंबे व व्यक्ती तसेच कुटुंबनिहाय जनावरांची संख्यायांची यादी तहसिलदार यांना सादर करणे.

- गावनिहाय दक्षता पथके कार्यान्वित करून गावकरी यांच्या सभा घेऊन पुर परिस्थितीत करावयाच्या उपाय योजना व व्यावयाची खबरदारी याची माहिती देणे.
- पुर्णवेळ मुख्यालयात उपस्थित राहून अधिनस्त सर्व गावातील दैनंदिन घटनांची नोंद घेणे, दुर्घटना, जिवित व वित्तहानी, जनावरांची हानी, पिकांचे नुकसान, अतिवृष्टी, पर्जन्यमान, जलाशयातील पाणी साठे नदीची पाणी पातळी यांची दैनंदिन माहिती तहसिल कार्यालयाच्या नियंत्रण कक्षात सादर करणे.
- हवामान अंदाजाच्या पुर्व सुचना, धोक्याचे इशारे याची माहिती सर्व गावात तातडीने प्रसारीत करणे. पुरप्रवण क्षेत्रातील नागरीकांना अगोदरच सुरक्षितस्थळी हलविणे.
- पुरात अडकलेल्या व्यक्तींच्या सुटकेसाठी स्थानिक नाव /डोंगे यांच्या साहायाने प्रयत्न करणे.
- तात्पुरत्या शिविरांची ठिकाणे निश्चित करून त्या ठिकाणी पाणी व अन्य व्यवस्था करणे. शिविरातील लोकांकरिता सामाजिक सहकार्यातून तसेच शासकीय अन्नधान्यातून जेवण तयार करून देणे.
- पुरबाधित कुटुंबाचे/घरांचे नियमानुसार संयुक्त पथकाद्वारे पंचनामे करून तहसिलदार यांचे आदेश घेऊन पात्र बाधित कुटुंबांना तातडीने नियमानुसार अन्नधान्य व केरोसिनचे वाटप करणे.
- सानुग्रह अनुदान मिळण्यास पात्र कुटुंबाची प्रकरणे पंचनाम्यासह तहसिलदार यांना सादर करून मंजूर प्रकरणातील पात्र व्यक्तींना सानुग्रह अनुदानाचे वाटप करणे व हिशेब सादर करणे.

€ पोलीस विभाग

❖ आपत्तीपूर्व नियोजन:-

1. आपतकालीन व्यवस्थापनासाठी ते जिल्हासाठी वरिष्ठ अधिकारी यांची नोडल अधिकारी म्हणून नेमणूक करणे.
2. आपतकालीन परिस्थितीला सामोरे जाण्यासाठी तो जिल्हा,तालुका पातळीवर पोलीस खात्यामधील अधिकारी व कर्मचारी यांची स्वतंत्र आणि बहुव्यापक अशी यंत्रणा बनवेल. जिल्हातील सर्व पोलीस ठाणे व दुरक्षेत्राशी संपर्क साधण्याविषयी तपशिल नियंत्रण कक्षास देईल.
3. जिल्हातील महत्त्वाच्या इमाती, संवेदनशील स्थानके, रस्ते, नद्या, पुल, पर्यायी रस्ते इत्यादीची ईतभूत माहिती संकलित करतील व दर सहा महिन्यांनी त्याचे अद्यावतीकरण करतील.
4. आपत्तीच्यावेळी / परिस्थितीत उपयोगी येणा-या मनुष्यबळ व इतर संसाधनाची माहिती संकलित करून दर सहा महिन्यांनी अद्यावतीकरण करेल.
5. जिल्हा पोलीस नियंत्रण कक्ष व पोलीस दुरसंचार यंत्रणा निरंतर कार्यान्वित व अद्यावत राहिल, यासाठी उपाययोजना करणे.
6. शोधकार्य आणि सुटकाकार्य यासाठी लागणा-या पोलीस खात्याच्या अखत्यारीत उपकरणांची सुसज्जता व उपलब्धता अबाधित ठेवण्यासाठी पुर्वतयारी करेल.
7. असामाजिक घटकांचा तपशील ठेवतील.
8. जिवित हानीनंतर त्वरित कायदेशीर कार्यवाही करण्यासाठी आपतकालीन स्थळावर कार्यरत पोलीस अधिकारी यांना ठोस निर्णय घेता यावेत यासाठी योग्य दिशा निर्देश तयार करावेत.
9. जिल्हातील विविध दुरसंचार यंत्रणेची योग्य माहिती संकलित करणे.
10. आपतकालीन व्यवस्थापन योजना विषयी संबंधित असलेले तपशिल अद्यावत करेल.
11. विभागातील सर्व अधिकारी व कर्मचारी यांना आपतकालीन व्यवस्थापन विषयावर प्रशिक्षित करणे.

❖ धोक्याची किंवा आपत्तीची सूचना मिळताच:-

1. पोलीस विभागाचे नोडल अधिकारी त्वरित जिल्हा आपतकालीन नियंत्रण कक्षात हजर होतील व मिळणा-या सूचनेनुसार आपल्या विभाग प्रमुखामार्फत कार्यवाही करतील.
2. आपत्तीबाधित क्षेत्रामध्ये वाहतुक सुरळीत राहिल व यासाठी व्यवस्था करतील.
3. आपतकालीन परिस्थितीतील आणि आपातकालीन शिबिरातील लोकांच्या सुरक्षेची व्यवस्था करेल.
4. आपातकालीन साहित्यांचे वाहतुक करण्यासाठी सुरक्षितता प्रदान करेल व आवश्यक असल्यास मदत करेल.
5. हानीप्रवण क्षेत्रातील वाहतुक सुरक्षिततेसाठी तसेच मालमत्तेच्या संरक्षणासाठी बंद करण्याबाबत तालुका/जिल्हा नियंत्रण कक्षाशी संपर्क करणे.
6. जिल्ह्यातील काळा बाजार करणा-यावर नियंत्रण ठेवण्यासाठी संबंधित अधिकारी यांना मदत करेल.
7. आपतकालीन क्षेत्रातील लोकांचे स्थलांतर करण्यासाठी संबंधित अधिकारी यांना मदत करतील.
8. आपत्तीग्रस्त भागातील चोरी, लुटपाट यावर नियंत्रण ठेऊन कायदा आणि सुव्यवस्था राखेल.
9. तपासणी आणि सुटकावार्ता मदत करतील.
10. आवश्यकता नुसार दळणवळणाच्या सर्व साधनांचा आणि वाहनांचा वापर करून संदेश देण्याची व मदत पोहचविण्याची व्यवस्था करेल.
11. वरिल सूचना मिळताच आवश्यकता भासल्यास जिल्हाधिकारी यांच्याकडे मनुष्यबळ/साधनांची मागणी करेल.

❖ आपत्तीनंतर चे कार्य:-

1. आपत्तीचा प्राथमिक अंदाज घेऊन त्याविषयी संबंधित कर्मचारी यांचेशी सल्लामसलत करणे व झालेल्या नुकसानीचा प्राथमिक अहवाल बनविण्यास मदत करणे.
2. आपत्तीग्रस्त भागातील चो-या, लुटपाट यावर नियंत्रण ठेवून कायदा आणि व्यवस्था राखेल.

(F) जिल्हा परिषद

मा.अध्यक्ष जिल्हा परिषद हे जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरणाचे सहअध्यक्ष असून मुख्य कार्यकारी अधिकारी जि.प.हे सदर प्राधिकरणाचे सदस्य आहेत. त्यांनी जिल्हा परिषदेच्या विविध विभागांच्या कामावर नियंत्रण व पर्यवेक्षण ठेवून आपत्तीविषयक विविध कामांची अंमलबजावणी अधिनस्त यंत्रणेकडून करून घेणे अपेक्षित आहे. त्यानुसार त्यांनी जिल्हा परिषदेच्या स्वतंत्र कृती आराखडा तयार करावा. त्यांची प्रमुख कामे पुढीलप्रमाणे असतील.

> लघु पाटबंधारे विभाग (जि.प.)

- मान्सूनपूर्व आणि आपत्तीपूर्व काळात सर्व जलसाठ्यांची तांत्रिक तपासणी करून दुरुस्ती, देखभाल व बळकटोकरणांची कामे पूर्ण करून घेणे.
- अधिनस्त सर्व जलसाठ्यांची दैनंदिन तपासणी कामी अधिकारी/कर्मचारी नियुक्त करून जबाबदारी निश्चित करणे.
- सर्व जलसाठ्यातील दैनिक पाणी साठा यांच्या नोंदी तसेच पूर्ण क्षमतेने भरलेल्या आणि पाण्याचा विसर्ग सुरु असलेल्या जलसाठ्यांची माहिती जिल्हा नियंत्रण कक्षात पुरविणे.
- जलसाठ्यातील पाण्याच्या विसर्गामुळे बाधित होऊ शकणारी घरे व शेती यांच्या मालकांना आवश्यक पूर्व सूचना देणे व त्यांचे नुकसान होणार नाही याची दक्षता घेणे.

> सार्वजनिक बांधकाम विभाग(जि.प.)

- अधिनस्त सर्व रस्ते,पुल,मो-या यांची पुर्वतपासणी करुन आवश्यक दुरुस्ती, बळकटीकरण , स्वच्छता करणे.
- अधिनस्त सर्व इमारतीची तपासणी करुन आवश्यक दुरुस्ती,देखभाल करणे. विशेषतः शाळा, दवाखाने, समाज मंदिर इत्यादी सार्वजनिक इमारती सुस्थितीत राहतील आणि अतिवृष्टी/पुर यामुळे क्षतिग्रस्त होणार नाही याकडे लक्ष देणे.
- पुराच्या पाण्यामुळे वाहतुकीस बंद होणारे रस्ते व पुल यांचा दर्शक नकाशा तयार करणे. त्यामध्ये पर्यायी रस्ते दर्शविणे असे पर्यायी रस्ते तयार करणे.
- रस्ते, पुल यांचे संरक्षक कठडे दुरुस्त करुन घेणे.
- थोक्याच्या ठिकाणी आवश्यक सूचना फलक लावणे.
- आपत्तीच्या ठिकाणी धोकादायक इमारती, मलबा, कचरा, गाळ हटविण्यासाठी आवश्यक यंत्रसामुग्री, साधनसामुग्री व मनुष्यबळ उपलब्ध करुन देणे.
- पुरानंतर बाधित घरांच्या पंचनाम्यासाठी तांत्रिक अधिकारी उपलब्ध करुन देऊन वस्तुनिष्ठ मुल्यांकन करुन घेणे.

> कृषी विभाग (जि.प.)

- जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी यांच्या कार्यालयाशी समन्वय साधुन बाधित शेतीचे पंचनामे करण्याचे काम वस्तुनिष्ठपणे पार पाडणे.
- जिल्हा परिषद योजनांमधुन आपदग्रस्त शेतकरी यांना मदत पुरविणे, मार्गदर्शन करणे.

> पशुसंवर्धन विभाग (जि.प.)

- पुरबाधित क्षेत्रातील मृत जनावरांच्या साधरोगांवर नियंत्रण ठेऊन उपचार करणे त्याकरिता प्रत्येक पुरप्रवण गावाकरिता /क्षेत्राकरिता अधिकारी /कर्मचारी अगोदरच नियुक्त करुन जबाबदारी निश्चित करणे.
- आपत्ती काळात प्रत्येक बाधित गावात पशुचिकित्सा केंद्र सुरु करणे व आपत्तीनंतर जनजीवन पुर्वरत होईपर्यंत त्या ठिकाणी विशिष व्यवस्था करणे.
- आवश्यक औषधे, लस यांचा साठा अगोदरच पुरेशा प्रमाणात उपलब्ध करुन ठेवणे.
- पावसाळ्यामध्ये होणा-या जनावरांच्या आजाराकरिता लसीकरण व अन्य उपाययोजना पुरप्रवण क्षेत्रात प्राधान्याने व काटेकोरपणे राबविणे.
- पुरबाधित क्षेत्रातील जनावरांनज तातडीने चारा उपलब्ध करुन देणे व त्यांचे वाटपाची व्यवस्था करणे.

> आरोग्य विभाग(जि.प.)

- पुरप्रवण क्षेत्रातील सर्व प्राथमिक आरोग्य केंद्र, उपकेंद्र येथे अनुभवी व कार्यक्षम अधिकारी /कर्मचारी पुर्णवेळ उपलब्ध ठेवणे.
- साथीचे रोग, दुधित पाण्यामुळे होणारे रोग तसेच पुर परिस्थितीत घ्यावयाची काळजी याबाबत सर्व पुरबाधित गावात शिबोर घेऊन समाज प्रबोधन करणे.
- आवश्यक लस, औषध व साधनसामुग्री पुरेशा प्रमाणात आगाऊ उपलब्ध करुन ठेवणे.
- गावनिहाय रुग्णवाहिका निश्चित करुन ठेवणे.
- गावनिहाय आरोग्यसेवक व अन्य प्रशिक्षित कर्मचारी यांची नियुक्ती करुन जबाबदारी निश्चित करुन ठेवणे.
- सामाजिक संस्था, खाजगी व्यक्तींचे सहकार्य आवश्यकतेनुसार घेणे.

(G) आरोग्य विभाग (अधिष्ठाता, शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालय /जिल्हा आरोग्य अधिकारी)

❖ आपत्तीपूर्व नियोजन:-

1. आपतकालीन व्यवस्थापनासाठी ते जिल्ह्यासाठी वरिष्ठ अधिकारी यांची नोडल अधिकारी म्हणून नेमणूक करतील.
2. आपतकालीन व्यवस्थापनात आरोग्य विषयक स्वतंत्र नियोजन व प्रथम प्रतिसाद दलाचे आवश्यक माहितीसहित सूचिकरण करणे.
3. मध्यवर्ती आरोग्य केंद्र (जिल्हा रुग्णालय) यांच्या नियंत्रण कक्षाशी माहितीची देवाणघेवाण करण्याची रचना.
4. जीवाश्मक औषधी, लसी आणि किटक नाशकांची नियमित उपलब्धता ठेवण्यासाठी नियोजन.
5. वाहनांची व संबंधित साहित्यांची देखभाल उदा. एम्ब्युलन्स, जीप, जनरेटर इत्यादी.
6. आणबाणीच्या परिस्थितीमध्ये अधिकारी /कर्मचारी यांची पूर्वविभागणी करून कामाचे वाटप करण्यासाठी नियोजन.
7. खाजगी व्यवसाय करणारे डॉक्टर्स अथवा वैद्यकीय सोयी सुविधा यांचो यादी करणे.
8. आपत्तीची सर्वेक्षण करण्यासाठी आवश्यक साधनसामुग्री व मनुष्यबळाची व्यवस्था व त्यासाठी नियोजन.
9. फिरते दवाखाना याकारिता नियोजन.
10. आपत्तीमध्ये वेगवेळ्या गावांमध्ये काम करणा-या वैद्यकीय सेवांची माहिती असणे.
11. आपत्तीमध्ये व त्यानंतर उद्भवणा-या संसर्गजन्यरोग व उपाय या माहितीचा प्रसार करण्यासाठी नियोजन.
12. सर्व कर्मचारी यांना आपतकालीन व्यवस्थापन विषयावर प्रशिक्षित करणे.
13. रक्तपेढी /रक्तदात्यांचे पत्ते दुरुध्वनी क्रमांक इत्यादींची सविस्तर माहिती संकलित करणे.
14. आपतकाल मध्ये सर्व कर्मचारी यांच्यामध्ये जागरूकता व सेवाभाव असावा. यासाठी विविध कार्यक्रमांची रचना करणे.
15. डी.एम.डी.ना प्रथमोपचार विषयक प्रशिक्षण देणे.
16. आपत्तीग्रस्त योजनेच्यावेळी वैद्यकीय उपचारासाठी लागणा-या उपकरणांची उपलब्धता करून देण्यासाठी कृतीशील योजना तयार करणे.
17. आणबाणी परिस्थितीत आवश्यक असणा-या उपकरणांची उपलब्धता होण्यासाठी विविध सरकारी योजना,खाजगी डॉक्टर /खाजगी रुग्णालय किंवा घटकांशी समन्वय निर्माण करणे.
18. आरोग्य केंद्रामध्ये /रुग्णालयमध्ये उपलब्ध असलेली सर्व उपकरणे, यंत्रे उदा. एम्ब्युलन्स, जीप, जनरेटर इत्यादी सुस्थितीत व चालू स्थितीत आहेत किंवा नाही ते पाहणे.

❖ धोक्याची किंवा आपत्तीची सूचना मिळताच:-

1. विभागाचे नोडल अधिकारी त्वरित जिल्हा आपतकालीन नियंत्रण कक्षात हजर होतील. मिळणा-या सूचनेनुसार आपल्या विभाग प्रमुखमार्फत कार्यवाही करतील.
2. आपतग्रस्त क्षेत्रात तत्परतेने प्रथमोपचार केंद्रे उभारणे व कार्यान्वित करणे.
3. आपत्तीग्रस्तांसाठी उपचार केंद्रामध्ये नियंत्रण कक्ष कार्यान्वित करणे व त्यानुसार दुरसंचार व्यवस्था अखंडपणे चालू राहिल याची दक्षता घेणे.
4. उपलब्ध असलेल्या महत्वाच्या औषधी,जीवनावश्यक औषधी,किटकनाशके इत्यादी पुरेशा मात्रेत असल्याची खात्री करून घेणे आणि आवश्यकता भासल्यास जिल्हाकडून जादा पुरवठा होण्यासंबंधी संपर्क करणे.
5. आणबाणीच्या कामासाठी स्थानिक डॉक्टर व किंवा स्थानिक स्वयंसेवक संघटीत करून त्यांची मदत घेणे.
6. रक्तदानासाठी आधिच तयार केलेल्या यादीप्रमाणे रक्तदात्यांशी संपर्क करणे.

❖ **आपत्ती नंतरचे कार्य:-**

1. आपत्कालीन परिस्थिती नंतरच्या कामासाठी फिरते दवाखाने कार्यान्वित करणे.
2. जखमोवर प्रथमोपचार करणे आणि गंभीर जखमी व्यक्तींना जवळच्या दवाखान्यात किंवा प्राथमिक आरोग्य केंद्रात हलविणे.
3. आपत्कालीन क्षेत्रात त्वरित औषधांचा पुरेसा साठा पाठविणे.
4. आपत्तीग्रस्त क्षेत्रासाठी जिल्हाकडून किंवा जिल्हा बाहेरून अतिरिक्त उपलब्ध झालेल्या कर्मचारी यांची आपत्तीग्रस्त क्षेत्रात किंवा उपचार केंद्रात नेमणूक करणे.
5. रोगांचा प्रादुर्भाव होऊ नये म्हणून आवश्यक कार्यवाही करणे.
6. गंभीर जखमी लोकांना दवाखाना मध्ये हलविणे.
7. मृत पावलेल्या व्यक्तींचे नियमानुसार त्वरित शवविच्छेदन करणे.
8. आपत्तीग्रस्त क्षेत्रातील अन्न खाण्यालायक व पाणी पिण्यायोग्य असल्याची खात्री करून घेणे.

(II) महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण महामंडळ (कार्यकारी अभियंता)

❖ **आपत्तीपूर्व नियोजन:-**

1. आपत्कालीन व्यवस्थापनासाठी ते जिल्हासाठी वरिष्ठ अधिकारी यांचो नोडल अधिकारी म्हणून नेमणूक करतील.
2. आपत्तीमध्ये नेहमीची पाणी पुरवठा योजना बंद पडल्यास पर्यायी पिण्याच्या पाण्याचा पुरवठा करण्याची योजना तयार करणे.
3. जिल्हातील सर्व गावांमध्ये उपलब्ध पाणी पुरवठ्याच्या साधनांची सविस्तर माहिती संकलित करणे.
4. तात्काळ आणि तात्पुरता पाणी पुरवठा उपलब्ध करून देण्यासाठी शासकीय अथवा खाजगी टँकरची योजना करणे.
5. आपत्तीच्या वेळी वीज पुरवठा खंडीत होण्याची लक्षात घेऊन वीज पुरवठ्यासाठी पर्यायी व्यवस्था व पाणी पुरवठ्याची योजना आखणे.

❖ **योक्त्याची किंवा आपत्तीची सूचना मिळताच:-**

1. विभागाचे नोडल अधिकारी त्वरित जिल्हा आपत्कालीन नियंत्रण कक्षात हजर होतील व मिळणा-या सूचनेनुसार आपल्या विभाग प्रमुखांमार्फत कार्यवाही करतील.
2. पाण्याची टाकी, पाण्याचे पंप आणि पाणीसाठी, पाण्याची साधने याची तपासणी करणे.
3. आपत्तीमुळे निर्मित पाणी पुरवठ्याची योजना विस्कळीत झाली /बंद पडली तर पर्यायी पाणी पुरवठा योजना कार्यान्वित करणे.
4. पाण्याचा पुरवठा करणा-या पाईपची नासधुस असल्यास ताबडतोब त्यांची दुरुस्ती करणे.
5. आपत्तीग्रस्त भागात सुरक्षित पिण्याचे पाणी उपलब्ध करणे.
6. विद्युत पुरवठा खंडीत झाला असेल तर विद्युत पुरवठा निर्यामित करण्यासंबंधी संपर्क करणे.

❖ **आपत्तीनंतरचे कार्य:-**

1. शोध व सुटका कार्यासाठी विभागाला नेमून दिलेली कामे करणे.
2. मदत कार्यासाठी मनुष्यबळ व संसाधने उपलब्ध करणे.
3. आपत्कालीन क्षेत्रातील जनजीवन सामन्य व पुर्वरत होण्यासाठी अधिकारी यांना मदत करतील.

(1) पाटबंधारे विभाग (कार्यकारी अभियंता) आपत्तीपूर्व नियोजन:-

जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापनसाठी जलसिंचन विभागाने खालील कृती करावी.

1. आपतकालीन व्यवस्थापनासाठी ते जिल्ह्यासाठी वरिष्ठ अधिकारी यांची नोडल अधिकारी म्हणून नेमणूक करतील.
2. जिल्ह्यातील पाणी साठे व संबंधित व्यवस्थापनासाठी विभागाचा स्वतंत्र नियंत्रण कक्ष उभारणे व कार्यान्वित करणे.
3. जिल्ह्यातील सर्व पाणी साठ्यांच्या स्वळी नियुक्त अधिकारी/कर्मचारी दुरसंचाराच्या साधनांमार्फत नियमित व अखंडपणे विभागाच्या नियंत्रण कक्षाशी संपर्कात राहण्यासाठी नियोजन व व्यवस्था करणे.
4. आपतकालीन व्यवस्थापनसाठी आवश्यक मनुष्यबळ साधने यांची विस्तृत माहिती संकलित करणे व दर सहा महिन्यांनी त्याचे अद्यावतीकरण करणे.
5. जिल्ह्यातील जलसिंचन संबंधित घटकांची विस्तृत माहिती ठेवणे.
6. जिल्ह्यातील सर्व संपर्क रस्ते गावे आणि पुरप्रवण स्थळे यांची विस्तृत माहिती तयार करणे.
7. मोठ्या पाण्याच्या साठ्याला जर काही गळती निर्माण झाली तर त्यासंबंधी त्वरित करावयाच्या कृतीची माहिती तयार करणे.
8. सर्व कर्मचारी यांना आपतकालीन व्यवस्थापन विषयावर प्रशिक्षण देणे.
9. प्रत्येक मोठ्या जलसाठ्यासाठी प्रभावोपणे नियंत्रण कक्ष राबविणे.
10. दळणवळण /दुरसंचारासाठी पुरेसे आणि आधुनिक उपकरणे उपलब्ध करणे.
11. साधारण परिस्थितीमध्ये तलाव, नदी किनारा कालवा किंवा तलावाकडे जाणारे रस्ते इत्यादीची वेळोवेळी विशेषतः पावसाळा सुरु होण्याआधी तपासणी करणे.
12. विविध जलसाठ्यात सुरक्षित पाण्याची पातळी ठेवण्यासाठी जर साठ्यातून पाणी निर्गत करण्याची गरज असल्यास अथवा जलसाठ्याच्या क्षमतेपेक्षा जास्त पाणी साठवण्याची शक्यता असल्यास तशी माहिती त्वरित संबंधित तालुका नियंत्रण कक्ष व जिल्हा नियंत्रण कक्षास देण्याची तयारी करणे.

❖ धोक्याची किंवा आपत्तीची सूचना मिळताच:-

1. विभागाचे नोडल अधिकारी त्वरित जिल्हा आपतकालीन नियंत्रण कक्षात हजर होतील व मिळणा-या सूचनेनुसार आपल्या विभाग प्रमुखांमार्फत कार्यवाही करतील.
2. कुशल व्यक्तीकडून धरणे, तळे, कालवे इत्यादीची स्थितीविषयीचे वारंवार अहवाल घेणे.
3. अधिकृत सक्षम अधिकारी यांच्या मदतीने पाणी सोडावयाचे किंवा नाही याचा निर्णय घेणे त्याचबरोबर जिल्हा व तालुका नियंत्रण कक्षाला सूचना देणे.
4. तलावाच्या रचनेत लिकेजमुळे किंवा पाण्याच्या आंतरफलोमुळे काही हानी पोहचली असल्यास पर्यायी सुरक्षिततेची कार्यवाही करणे.
5. पाण्याची पातळीची वाढ किंवा घट या विषयीची माहिती योग्य पध्दतीने पाठविण्याची रचना करणे ती माहिती जिल्हा नियंत्रण कक्ष यांना पुरविणे.
6. मोठ्या व मध्यम क्षमतेच्या पाणी साठ्याच्या ठिकाणी सक्षम अधिकारी कर्मचारी यांचेमार्फत विशेष लक्ष ठेवणे.
7. ज्या ठिकाणी आवश्यकता आहे अशा ठिकाणी शोध आणि सुटका मोहिमेकरिता पाणी उपसण्याकरिता पंप, जनरेटर्स, ट्रक, बुल्डोजर, एक्सकॅव्हेटर्स, बोट इ.ची सोय करणे.

❖ आपत्तीनंतरचे कार्य:-

1. तज्ञ कुशल अधिकारी यांच्या मदतीने पाणी साठ्याच्या स्थितिसंबंधी अचूक चित मिळविणे व प्राथमिक अहवाल तयार करणे.
2. अधिकारी पातळीवरून कुठल्याही पाणी साठ्याला लिफ्टेज अथवा ओव्हरफ्लो नाही याची खात्री करणे.
3. अधिक असलेला पाणी साठा सक्षम अधिकारी यांच्या पाहणीनंतर निर्गत करणे.
4. शोध व सुटका मदतकार्यासाठी संबंधितांना मदत करणे.
5. जर एखाद्या ठिकाणी ओव्हरफ्लो किंवा लिफ्टेज आढळल्यास त्वरित कार्यवाही करणे ज्यायोगे कुठल्याही प्रकारची हानी टाळता येईल.
6. तालुका आणि जिल्हा नियंत्रण कक्षाला प्रत्येक साठ्यागणिक पाण्याची पातळी आणि स्थिती याविषयी माहिती वेळोवेळी देत राहणे.
7. जर पिण्याचे पाणी जलसिंचन योजनेमधून पुरविल्यात आले असेल जर पिण्याच्या पाण्याची वाहतूक करण्याची काळजी घ्यावी.
8. आपातकालीन क्षेत्रातील जनजीवन सामान्य व पुर्ववत होण्यासाठी संबंधित अधिकारी यांना मदत करतील.

(J) सार्वजनिक बांधकाम विभाग

(अधिक्षक अभियंता)

❖ आपत्तीपूर्व नियोजन:-

- जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापनाची सार्वजनिक बांधकाम विभागाने खालील कृती करावी.
1. आपतकालीन व्यवस्थापनासाठी ते जिल्ह्यासाठी वरिष्ठ अधिकारी यांची नोडल अधिकारी म्हणून नेमणूक करतील.
 2. जिल्ह्यातील सर्व रस्ते (चेनेज नंबर सहित), पुल, धरणे सार्वजनिक सोयी /सुविधा पुरविणारे स्थानके इत्यादींची विस्तृत माहिती व सांख्यिकी संकलित करणे व त्याचे दर सहा महिन्यांनी अद्यावतीकरण करणे.
 3. आपतकालमध्ये आवश्यक असणा-या इमारती, बाहणे, यंत्रे इ.ची विस्तृत माहिती ठेवणे ते नेहमी सुसज्ज राहण्यासाठी नियोजन करणे.
 4. जिल्ह्यातील सर्व क्षेत्राचे नकाशे,ज्यामध्ये विविध सांख्यिकीय माहिती असेल.
 5. सर्व गावांपर्यंत पोहचणारे रस्ते व पर्यायी रस्ते इ.सहित सद्यास्थितीची माहिती ठेवणे.
 6. कुठल्याही बांधकामात भूकंप व चक्रीवादळ प्रतिरोधक साहित्याचा वापर व त्या संबंधीच्या नियमांचे पालन होते आहे किंवा नाही याची अत्यंत गंभीरपणे अंमलबजावणी करणे.
 7. सार्वजनिक बांधकाम विभागाने वेळोवेळी महत्त्वाचे स्थानके निवासस्थाने उंच इमारती इ.ची पाहणी करणे विशेषतः पावसाळ्यापूर्वी.
 8. अपघात प्रवण रस्ते,पुल इत्यादिचे निरीक्षण व सुरक्षिततेच्या दृष्टिने योजना करणे.
 9. आणिवाणीच्या प्रसंगी त्यांची दुरुस्ती करण्याची योजना तयार करणे.
 10. आणिवाणीच्या वेळी उपयोगात येणारे खात्याची पत्रे उदा.बुल्डोजर्स, ट्रॅक्टर, वॉटर टँकर, डंपर्स, अर्थमुक्कर्स, एक्सकॅव्हेटर, डिवाॅटिंग, पंप, जनरेटर, कटर्स, ट्री कटर्स, लॅडर्स, रोप्स, फ्लड लाईट शो, वेल्स, हॅक्सस, हॅमर्स, आर.सो.सी. कटर्स यांची निगा राखणे आणि दर तीन महिन्यांनी ती चालू स्थितीत आहेत याची खात्री करून घेणे.
 11. आपत्तीमध्ये ज्यांची हानी होऊ शकते अशा सार्वजनिक वापरात /उपयोगात येणा-या स्थळांची / इमारतींची यादी तयार करणे आणि अशी हानी टाळण्यासाठी आधिच योग्य ती उपाय योजना करणे.

❖ **धोक्याची किंवा आपत्तीची सूचना मिळताच:-**

1. विभागाचे नोडल अधिकारी त्वरीत जिल्हा आपतकालीन नियंत्रण कक्षात हजर होतील तसेच मिळणा-या सूचनेनुसार आपल्या विभाग प्रमुखामार्फत कार्यवाही करतील.
2. सर्व कर्मचारी आपल्या मुख्यालयात कामावर हजर आहेत याची खात्री करणे.
3. सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडून अपेक्षित असलेली सर्व कामे करणे.
4. शोध व सुटका कार्यात होणा-या अडचणी /अडथळे युध्दपातळीवर दूर करणे.
5. आपतग्रस्तांना शोध व सुटकेसाठी डि.एम.टी. यांना मदत करणे.

❖ **आपत्तीनंतरचे कार्य:-**

1. मदतकार्यासाठी यणा-या अडचणी व अडथळे युध्दपातळीवर दूर करणे त्यासाठी योग्य त्या सुविधा / व्यवस्था प्रदान करणे.
2. आपतकालीन योजनेसाठी लागणारे मनुष्यबळ व संसाधने उपलब्ध करणे.
3. डी.डी.एम.पी.मध्ये अंतर्भूत असणा-या योजना कार्यान्वित करणे.
4. जिल्हा प्रशासनाला हानोचे सर्वेक्षण करण्यासाठी तांत्रिक कर्मचारी यांची सेवा उपलब्ध करून देणे.
5. आपत्तीग्रस्त क्षेत्राचा प्रारंभिक अहवाल तयार करणे.
6. विद्युत, पाणी, स्वच्छतागृहे यांची तात्पुरत्या निवा-याच्या ठिकाणी सोय करणे. त्याबरोबर तात्पुरत्या निवा-याच्या ठिकाणी जाणा-या रस्त्यांचे निरीक्षण करणे आणि जर आवश्यकता भासली तर दुरुस्ती करणे.

(K) महाराष्ट्र राज्य वितरण कंपनी मर्यादित (अधिक्षक अभियंता)

❖ **आपत्ती पूर्व नियोजन:-** जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन योजना अंतर्गत महाराष्ट्र राज्य वितरण कं.मर्यादित आणि उर्जा विभागाने खालील कृती कराव्यात.

1. आपतकालीन व्यवस्थापनासाठी ते जिल्ह्यासाठी वरिष्ठ अधिकारी यांची नोडल अधिकारी म्हणून नेमणूक करतील.
2. आपतकालीन व्यवस्थापनासाठी आवश्यक मनुष्यबळ साधने यांची विस्तृत माहिती संकलित करणे.
3. त्यांच्या अधिकार क्षेत्रात येणा-या इमारती, वाहने आणि उपकरणे यांची विस्तृत माहिती तयार करणे व दर सहा महिन्यांनी त्यांचे अद्यावतीकरण करणे.
4. पावर स्टेशन, सब स्टेशन, फिडर्स, ट्रान्सफार्मर्स आणि मुख्य विद्युत लाईन यांची माहिती दर्शविणारा नकाशा तयार करणे.
5. विजेवर आधारित सांडपाणी व्यवस्थापन, रेल्वे स्थानक, बस स्थानक, विमानतळ, मोठ्याची महत्वाची दवाखाने इत्यादी महत्वाच्या ठिकाणांची विद्युत पुरवठा व यंत्रणा दर तीन महिन्यांनी तपासणे व त्या अबाधित राहतील यासाठी नियोजन
6. आपत्तीच्या काळात दुरुस्ती किंवा बदल करण्यासाठी योग्य योजना आखणे.
7. हानीप्रवण पावर स्टेशनस, सब स्टेशनस इत्यादीची दर तीन महिन्यांनी तपासणी करणे.
8. ज्यावेळेस विद्युत लाईनची मोडतोड होईल अशा परिस्थितीत पोल, डि.पी., ट्रान्सफार्मर इ.चा पुरवठा करणेसाठी नियोजन.
9. तात्पुरत्या काळासाठी विद्युत पुरवठा पुर्वरत करण्यासाठी लागणा-या उपकरणांची अथवा साधनांची त्वरित उपलब्धता करण्यासाठी योग्य ती कृती योजना करणे.
10. जे आपत्तीग्रस्त नाहीत अशा जिल्ह्यातून तंत्रज्ञ तसेच साहित्य उपलब्ध करणे.
11. आणिबाणीच्या काळात उपयोगात येणारे त्याच्या अधिकारातील बुल्डोजर्स, ट्रॅक्टर्स, अर्थमूवर्स, एक्सकॅव्हेटर, जनरेटर, लँडर्स, फलड, लाईट शॉबेल्स, हॅमर्स, इ.ची यांची निगा राखणे आणि दर तीन महिन्यांनी ती चालू स्थितीत आहेत याची खात्री करून घेणे.
12. विभागाच्या सर्व अधिकारी, कर्मचारी यांना आपतकालीन व्यवस्थापन विषयावर प्रशिक्षित करणे.

❖ **घोक्याची किंवा आपत्तीची सुचना मिळताच:-**

1. विभागाचे नोडल अधिकारी त्वरीत जिल्हा आपातकालीन नियंत्रण कक्षात हजर होतील तसेच मिळणा-या सुचनेनुसार आपल्या विभाग प्रमुखामार्फत कार्यवाही करतील.
2. जिल्हा नियंत्रण कक्षाशी मदत करण्याकरिता त्वरित संपर्क करणे.
3. सर्व कर्मचारी व विभाग संपर्क अधिकारी जिल्हा नियंत्रण कक्षात मुख्यालयात कामावर हजर आहेत याची खात्री करणे.
4. डी.डी.एम.पी.मध्ये अंतर्भूत असणा-या योजना कार्यान्वित करणे.
5. आपतग्रस्त क्षेत्रात विद्युत पुरवठा खंडीत झाला तर त्वरित तो सुरक्षितपणे सुरु करावा.
6. विभागाचा तात्पुरता नियंत्रण कक्ष स्थापन करणे त्यायोगे माहितीची देवाणघेवाण होईल.

❖ **आपत्तीनंतरचे कार्य:-**

1. शोध आणि सुटका कार्यासाठी मदत करणे.
2. आपतकालीन योजनेसाठी मनुष्यबळ व संसाधने उपलब्ध करणे.
3. खंडीत झालेल्या विद्युत पुरवठा शक्य तितक्या लवकर सुरक्षितपणे सुखीत करणे आणि त्याचा आढावा घेणे.
4. आपतकालीन योजनाकरिता त्याला उपलब्ध करून दिलेली मदत व मनुष्यबळ यांची अत्यंत काळजीपूर्वक योजना करून उपयोग करून घेणे.
5. त्यांच्या अधिकार क्षेत्रात झालेल्या हानीचा प्राथमिक सर्वेक्षण अहवाल तयार करणे आणि तालुका अथवा जिल्हा नियंत्रण कक्षाला पाठविणे.
6. जिल्हा नियंत्रण कक्षास कुठल्याही परिस्थितीत विद्युत पुरवठा खंडीत होणार नाही याची काळजी घेणे.
7. जिल्हा नियंत्रण कक्ष, दवाखाना, निवारा, जेल, पोलीस स्टेशन, विमानतळ, बसस्थानक इ. ठिकाणी आवश्यक असल्यास डी.जी.सेट चा वापर करून तात्पुरता विद्युत पुरवठा करणे.
8. कृती योजनेत अंतर्भूत असलेले आणिवाणीचे दुरुस्तीचे कार्य त्वरित हाती घेणे.

(L) दुरसंचार विभाग/ उपविभागीय अधिकारी) आपत्तीपूर्व नियोजन:-

जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन योजनेचा एक भाग म्हणून त्यांच्या अधिकार क्षेत्रात /जिल्ह्यात येणा-या दुरसंचार यंत्रणेसंबंधी स्वतंत्र योजना तयार करतील. त्यासाठी खालील बाबींचा विचार करावा.

1. आपतकालीन व्यवस्थापनासाठी ते जिल्ह्यासाठी वरिष्ठ अभियंता यांची नोडल अधिकारी म्हणून नेमणूक करतील.
2. आपतकालीन व्यवस्थापनासाठी आवश्यक मनुष्यबळ, दुरसंचार केंद्र, टेलिफोन लाईन, हॉट लाईन, टेलेक्स लाईन, मायक्रो वेव्ह टॉवर्स यांची सांख्यिकीय माहितीसहित दर्शविलेला नकाशा, साधने यांची विस्तृत माहिती संकलित करणे व दर सहा महिन्यांनी त्यांचे अद्यावतीकरण करणे.
3. जिल्हा नियंत्रण कक्ष, रेल्वेस्थानक, बसस्थानक, विमानतळ, मोक्याची महत्वाची ठिकाण, स्थलसेना, वायुसेना, नौसेना, विद्युतगृह, जेल पोलीस स्टेशन, दवाखाना / रुग्णालय, महत्वाची औद्योगिक केंद्र आणि इतर दळणवळणाची साधने याची सविस्तर माहिती व त्याच्या दुरसंचार संपर्क अखंड राहिल यासाठी व्यवस्था करणे.
4. खाजगी क्षेत्रातील दुरसंचार सेवा पुरविणा-या संस्था /उद्योगसमूह करून त्यांच्या यंत्रणेची माहिती ठेवणे व आपतकालात त्यांची मदत घेण्यासाठी नियोजन करणे.

5. आणिकणीच्या परिस्थितीत बाजूच्या जिल्ह्यातून (जी आपत्तीग्रस्त नाहीत) तंत्रज्ञ किंवा इतर कर्मचारी वाहने इ. मिळविण्यासंबंधीची योजना तयार करणे.
6. विभागाच्या सर्व कर्मचारी यांना आपतकालीन व्यवस्थापन विषयावर प्रशिक्षित करणे.

❖ **थोक््याची किंवा आपत्तीची सुचना मिळताच:-**

1. विभागाचे नोडल अधिकारी त्वरीत जिल्हा आपतकालीन नियंत्रण कक्षात हजर होतील तसेच मिळणा-या सुचनेनुसार आपल्या विभाग प्रमुखामार्फत कार्यवाही करतील.
2. सर्व कर्मचारी मुख्यालयात कामावर हजर आहेत याची खात्री करणे.
3. आपतग्रस्त भागात बंद झालेले दुरसंचार यंत्रणा तत्परतेने दुरुस्त करणे.
4. डी.डी.एम.मध्ये अंतर्भूत असणा-या योजना कार्यान्वित करणे.
5. त्यांच्या कार्यालयात तात्पुरता नियंत्रण कक्ष स्थापन करणे. ज्यायोगे माहितीची देवाण-घेवाण होईल.

❖ **आपत्तीनंतरचे कार्य:-**

1. जिल्हा संपर्क अधिकारी यांच्या सर्व सुचनांचे पालन करणे.
2. शोध आणि सुटका कार्यासाठी त्याला नेमून दिलेले काम करणे.
3. आपतकालीन योजनांसाठी मनुष्यबळ व साधने उपलब्ध करणे.
4. खंडीत झालेली टेलीफोन सेवा शक्य तितक्या लवकर परत सुरळीत करणे आणि त्याचा आढावा घेणे.
5. टेलीफोन विभागाचे अधिकारी अथवा मध्यवर्ती नियंत्रण कक्षाशी संपर्क करून यंत्रे उपकरणे,वाहने मनुष्यबळ,तंत्रज्ञ इ.मिळविणे ज्यांच्यामुळे खंडीत टेलीफोन सेवा सुरळीत करता येईल.
6. आपतकालीन योजनाकरिता त्याला उपलब्ध करून दिलेली बाहेरची मदत व मनुष्यबळ यांचा काळजीपूर्वक उपयोग करणे घेणे.
7. त्याच्या अधिकार क्षेत्रात झालेल्या हानीचा प्राथमिक सर्वेक्षण अहवाल तयार करणे आणि जिल्हा नियंत्रण कक्षाला पाठविणे.
8. जिल्हा नियंत्रण कक्ष, दवाखाना, निवारा, जेल, पोलीस स्टेशन, विमानतळ, बसस्थानक इ.ठिकाणी आवश्यक असल्यास डि.जी.सेटचा वापर करून तात्पुरता दुरध्वनी सेवा उपलब्ध करून देणे.
9. आपतकालीन क्षेत्रातील जनजीवन सामान्य व पुर्वरत होण्यासाठी संबंधित अधिकारी यांना करतील.

(M) **कृषि विभाग (जिल्हा अधिक्षक,कृषि अधिकारी) आपत्तीपूर्व नियोजन:-**

जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन योजनेचा एक भाग म्हणून कृषिसंबंधी आपतकालीन प्रतिसादसाठी स्वतंत्र योजना करतील.

1. आपतकालीन व्यवस्थापनासाठी ते जिल्ह्यासाठी वरिष्ठ अधिकारी यांची नोडल अधिकारी म्हणून नेमणूक करतील.
2. आपतकालीन व्यवस्थापनासाठी आवश्यक मनुष्यबळ, साधने यांची विस्तृत माहिती संकलित करणे व दर सहा महिन्यांनी त्याचे अद्यावतीकरण करणे.
3. प्रत्येक गावातील जलसिंचनाच्या स्रोतांची व जमिनीवरिल खोल पृष्ठ भागांची जेथे जास्त प्रमाणात पाणी साचू शकते अशा भागांची माहिती ठेवणे.

4. यदाकदाचित्त पिके व कृषि मालमत्ता यांचे नुकसान झाले असल्यास त्यांची आर्थिकदृष्ट्या पुनर्स्थापना करण्यासाठी लागणारी यंत्रे अथवा उपकरणे यांची त्वरित उपलब्धता करून देण्यासाठी योजना तयार करणे.
5. आणिवानीच्या परिस्थितीत वानुच्या जिल्ह्यातून मनुष्यबळ,(तंत्रज्ञ, प्रशासकीय कर्मचारी) वाहने व साधने इ.मिळविण्यासंबंधीची योजना तयार करणे.
6. जिल्ह्यातील विविध पिकांच्या लागवड क्षेत्राची माहिती व सांख्यिकी ठेवणे.
7. सर्व कर्मचारी यांना आपतकालीन व्यवस्थापन विषयावर प्रशिक्षित करणे.

❖ धोक्याची किंवा आपत्तीची सूचना मिळताच:-

1. विभागाचे नोडल अधिकारी त्वरीत जिल्हा आपतकालीन नियंत्रण कक्षात हजर होतील तसेच मिळणा-या सूचनेनुसार आपल्या विभाग प्रमुखामार्फत कार्यवाही करतील.
2. सर्व कर्मचारी मुख्यालयात कामावर हजर आहेत याची खात्री करणे.
3. शोध व सुटका कार्यासाठी त्याला नेमून दिलेले काम करणे.
4. जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन योजनेमध्ये अंतर्भूत असणा-या योजना कार्यान्वित करणे.
5. आपतकाल विभागाचा तात्पुरता नियंत्रण कक्ष स्थापन करणे, ज्यायोगे माहितीची देवाण-घेवाण होईल.

❖ आपत्तीनंतरचे कार्य:-

1. मदत कार्यासाठी त्याला नेमून दिलेले कार्य करणे.
2. आपतकालीन योजनासाठी मनुष्यबळ व साधने उपलब्ध करणे.
3. पिके वाहून गेली आणि खूप मोठ्या प्रमाणावर पाणी साठून राहिले आहे अशा परिस्थितीत आवश्यक त्या उपकरणांसहित डी.एम.टी.ना त्या भागात पाठविणे, प्राधान्य क्रमाने क्षतीग्रस्त क्षेत्रात मानीय जीवन लवकरात लवकर कसे सुरळीत होईल याची दक्षता घेणे.
4. आपतकालीन योजनाकरिता त्याला उपलब्ध करून दिलेली बाहेरची मदत व मनुष्यबळ यांची अत्यंत काळजीपूर्वक योजना करून उपयोग करून घेणे.
5. पिकांच्या हानीचा व खरडून गेलेल्या जमीन क्षेत्राचा प्राथमिक सर्वेक्षण अहवाल तातडीने तयार करणे आणि तालुका अथवा जिल्हा नियंत्रण कक्षाला पाठविणे.

(N) पशुसंवर्धन विभाग (जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी) आपत्तीपूर्व नियोजन:-

1. जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन योजनेचा एक भाग म्हणून पशुसंवर्धन विभागाची आपतकालीन प्रतिसादसाठी स्वतंत्र योजना करतील.
2. आपतकालीन व्यवस्थापनासाठी जिल्हाकरिता वरिष्ठ अधिकारी यांची नोडल अधिकारी म्हणून नेमणूक करतील.
3. आपतकालीन व्यवस्थापनासाठी आवश्यक मनुष्यबळ,साधने यांची विस्तृत माहिती संकलित करणे व दर सहा महिन्यांनी त्यांचे अद्यावतीकरण करणे.
4. महत्त्वाची पशुधन विकास व उपचार केंद्र, पशु वैद्यकीय महाविद्यालये, प्रशिक्षण केंद्रात पुरविल्या जाणा-या सुविधांची माहिती.
5. पशुधन केंद्र आणि पशु वैद्यकीय सेवा खंडीत झाली असल्यास ती पुर्वत करण्यासाठी किंवा पर्यायी व्यवस्था करण्यासाठी कृती योजना तयार करणे.

6. आपतकालात बाजूच्या जिल्ह्यातून (जे आपत्तीग्रस्त नाहीत) तंत्रज्ञ व प्रशासकीय कर्मचारी, वाहनासहित मिळविण्यासंबंधीची योजना तयार करणे.
7. जनावरांच्या उपचारासाठी लागणारे आवश्यक ते औषध, लस किंवा इतर पदार्थ /साधनसामुग्री यांची उपलब्धता राहिल यासाठी नियोजन करणे.
8. प्रत्येक आपालकालमध्ये पशुधन स्थलांतरित करण्यासाठी प्रत्येक गावस्तरावर सुरक्षित क्षेत्र /स्थान सुनिश्चित करणे व त्यासाठी पुरेसा चारा /पशुखाद्य,पाणी इ.साठी नियोजन करणे.

❖ **धोक्याची किंवा आपत्तीची सूचना मिळताच:-**

1. विभागाचे नोडल अधिकारी त्वरीत जिल्हा आपतकालीन नियंत्रण कक्षात हजर होतील तसेच मिळणा-या सूचनेनुसार आपल्या विभाग प्रमुखामार्फत कार्यवाही करतील.
2. आपतग्रस्त क्षेत्रातील पशुधनास सुरक्षित स्थळी हलविणे व त्यांना आवश्यक उपचार सेवा प्रदान करणे.
3. आपतकालमध्ये पशुधनाची हानी होणार नाही किंवा कमीत कमी हानी हाईल यांची दक्षता घेणे.
4. सुरक्षित स्थळी स्थलांतरित केलेल्या पशुधनास पाणी चारा,पशुखाद्य इ.ची व्यवस्था करणे.
5. जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन योजनामधे अंतर्भूत असणा-या योजना कार्यान्वित करणे.
6. त्यांच्या कार्यालयात तात्पुरता नियंत्रण कक्ष स्थापन करणे. ज्या योगे माहितीची देवाण-घेवाण होईल.

❖ **आपत्तीनंतरचे कार्य:-**

1. आपतकालीन योजनासाठी मनुष्यबळ व संसाधने उपलब्ध करणे.
2. मृत पशुंची सुरक्षितपणे व नियमानुसार विलेवाट तत्परतेने लावणे. जेणेकरून रोगराईचा प्रादुर्भाव होणार नाही.
3. जनजीवन पूर्ववत करण्यासाठी आवश्यक ते उपाय करणे.
4. जखमी जनावरांवर उपचार करण्याची व्यवस्था करणे.
5. संसर्गजन्य रोग फैलणार नाहीत त्यासाठी लसीकरण करणे,फवारणी करणे इ.तातडीच्या उपाययोजना करेल.
6. पशुधन मंडळाचे राज्य संचालक किंवा जिल्हा पंचायत अधिकारी अथवा मध्यवर्ती नियंत्रण कक्षाशी संपर्क करून यंत्र आणि उपकरणे, वाहने, मनुष्यबळ, तंत्रज्ञ इ.मिळविणे ज्यांच्यामुळे पशुधन विषयक कार्य सुरळीत करता येईल.
7. आपत्तीकाळात झालेल्या पशुधन हानीचे सर्वेक्षण करणे व अहवाल सादर करणे.

(O) **महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ (आगार व्यवस्थापक)**

आपत्तीपूर्व नियोजन:-

जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन योजनेचा एक भाग म्हणून राज्य परिवहन महामंडळा यांनी त्यांच्या अधिकार क्षेत्रात/जिल्ह्यात येणा-या वाहतुकीविषयी स्वतंत्र योजना तयार करताना खालील बाबींचा विचार करावा.

आपतकालीन व्यवस्थापनासाठी ते जिल्ह्यासाठी वरिष्ठ अधिकारी यांची नोडल अधिकारी म्हणून नेमणूक करतील.

1. आपतकालसाठी ठराविक वेळेस व ठराविक ठिकाणी किती बसेस उपलब्ध होऊ शकतात, याची माहिती त्वरित उपलब्ध होऊ शकेल अशी व्यवस्था तयार करणे.
2. आपतकालात बस गाड्यांसाठी इंधनाची व्यवस्था व त्या सलंगनात आर्थिक बाबींसाठी नियोजन.

3. आपातकालसाठी बसेस व्यतिरिक्त इतर वाहने (एंब्युलन्स, वॉटर ट्रॅकर) व साधनसामुग्री याची माहिती संकलित करणे व ती दर सहा महिन्यांनी अद्यावत करणे. तसेच हि साधनसामुग्री नेहमी सुसज्ज राहण्यासाठी नियोजन करणे.
4. पाणी पुरवठा,नियंत्रण कक्ष,दवाखाने,सांडपाणी योजना, रेल्वेस्थानक, बसस्थानक, विमानतळ, मोक्याची महत्वाची ठिकाण, स्थलसेना,वायुसेना, नौसेना संवेदनशिल ठिकाण,विद्युतगृह, जेल, पोलीस स्टेशन,म्हत्वाची औद्योगिक केंद्र, दळणवळणाची साधने व त्यांना जाडणारे रस्ते यांची सविस्तर माहिती ठेवणे.
5. वाहतुक सेवा विस्कळीत झाल्यास दुरुस्ती किंवा पर्यायी व्यवस्थेसाठी योजना करणे.
6. सर्व कर्मचारी यांचे आपतकालीन व्यवस्थापन विषयावर प्रशिक्षण करणे. त्यांना वाहतुकीच्या पर्यायी व्यवस्थाबाबत सविस्तर माहिती देणे.
7. आणबाणीच्या परिस्थितीत बाजूच्या जिल्ह्यातून (जे आपत्तीग्रस्त नाहीत) तात्पुरते बसेस,तंत्रज्ञ , अर्थ तंत्रज्ञ मिळविण्यासंबंधीची योजना तयार करणे.
8. आणबाणीच्या काळात आवश्यक तितक्या प्रमाणात इंधनाची व्यवस्था करणे.
9. आणबाणीच्या वेळी उपयोगात येणारे,वाहून दुरुस्ती उपकरण, बुल्डोजर्स, वॉटर टँकर्स, अर्थमुक्तर्स, पार्सल व्हॅन जनरेटर्स, लॅडर्स, रोप्स फ्लड लाईट, शॉ बेल्स, हॅक्सेस, हॅमर्स, सुसज्ज स्थितीत ठेवण्यासाठी नियोजन

❖ **धोक्याची किंवा आपत्तीची सूचना मिळताच:-**

1. विभागाचे नोडल अधिकारी त्वरीत जिल्हा आपातकालीन नियंत्रण कक्षात हजर होतील तसेच मिळणा-या सूचनेनुसार आपल्या विभाग प्रमुखामार्फत कार्यवाही करतील.
2. मुख्य बसस्थानकात तात्पुरते विशेष नियंत्रण कक्ष आण माहिती केंद्र कार्यान्वित करणे.
3. सर्व कर्मचारी कामावर हजर आहेत याची खात्री करणे.
4. जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन योजनेमध्ये अंतर्भूत असणा-या योजना कार्यान्वित करणे.
5. वादळ किंवा सर्वत्र पुरग्रस्त परिस्थिती या संबंधीची अधिकृत धोक्याची सूचना प्राप्त झाल्यास प्रवासी असलेल्या बसेस डेपोच्या बाहेर जाणार नाही याची काळजी घ्यावी. तसेच जे प्रवासी घरो पाहेचू शकले नाहीत त्यांच्या सुरक्षिततेसाठी व्यवस्था करावी.
6. हानी प्रवण क्षेत्रातील लोकांना सुरक्षितस्थळी स्थलांतर करण्यासाठी मुबलक बसेसची उपलब्धता करणे.
7. चालक / वाहक यांचे मदतीने मार्गावरिल धोक्याचे सूचनेचे निरोप पाठविण्यासाठी प्रशासनास मदत करेल.

❖ **आपत्तीनंतरचे कार्य:-**

1. शोध आणि सुटका कार्यासाठी मदत करणे.
2. आपतकालीन मध्ये सापडलेल्या लोकांची निवा-याचे ठिकाणी किंवा सुरक्षितस्थळी वाहतुक करणे.
3. आपतकालीन योजनासाठी मनुष्यबळ व संसाधने उपलब्ध करणे.
4. सुरक्षिततेच्या कारणास्तव बंद करण्यात आलेल्या बस सेवा लवकरात लवकर सुरू करणे.
5. यांच्या अधिकार क्षेत्रात झालेल्या हानीचा प्राथमिक सर्वेक्षण अहवाल तयार करणे.
6. बस डेपोमधील त्याच्या ताब्यात असलेल्या नादुरस्त वाहनांची दुरुस्ती तत्परतेने करतील.
7. मदत कार्यात येणा-या अडचणी दूर करण्यासाठी व मदत कार्यासाठी मदत करतील.

(P) प्रादेशिक परिवहन अधिकारी सहाय्यक प्रादेशिक परिवहन अधिकारी)

जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन योजनेचा एक भाग म्हणून प्रादेशिक परिवहन विभागाची कामे खालीलप्रमाणे राहतील.

1. आपत्तीकाळात जिल्हाधिकारी यांच्या मागणीनुसार खाजगी वाहने तसेच बुलडोझर, जेसीबी इ.यंत्रसामुग्री अल्पावधीत अधिप्रहित करून उपलब्ध करून देणे.
2. चालू व खंडीत रेल्वे, रस्ते इ.वाहतुकीबाबत माहिती प्राप्त करून जिल्हाधिकारी यांना देणे.

(Q) जिल्हा माहिती अधिकारी

जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन योजनेचा एक भाग म्हणून जिल्हा माहिती अधिकारी या विभागाची कामे खालीलप्रमाणे राहतील.

1. आपत्तीपूर्व सुचना, इशारे यांना सर्व प्रसिध्दी माध्यमांद्वारे व्यापक प्रसिध्द देणे.
2. आपत्तीकाळात जिवीत व वित्तहानी, शोध, बचाव व मदतकार्य या बाबतची अद्यावत माहिती दर चार तासांनी जिल्हाधिकारी यांचेकडून खात्री करून घेऊन प्रसारमाध्यमांना पुरविणे.
3. आपत्तीमुळे झालेले नुकसान, शोध व बचावकार्य, तात्पुरती शिबीरे, उच्चपदस्थांच्या भेटी इ. बाबतची वस्तुनिष्ठ माहिती प्रसिध्द करणे. महत्वाच्या प्रसंगाची छायाचित्रे ध्वनीचित्रफिती तयार करणे.
4. शासन व प्रशासनविरोधी प्रसारित/प्रकाशित होणारी विपर्यस्त, निराधार व दिशाभूल करणारी वृत्त/बातम्या, माहिती तसेच अफवा याबाबत संबंधित विभाग आणि जिल्हाधिकारी कार्यालयाकडून अचूक माहिती/खुलासा घेऊन अशा वृत्ताचे खंडन प्रसिध्द करणे.
5. शासन व प्रशासन यांचेकडून होणा-या प्रयत्नांना व करण्यांत येणा-या उपाययोजनांना सकारात्मक प्रसिध्दी देऊन जनसहभाग वाढविण्याचा प्रयत्न करणे.
6. मुख्यमंत्री सहाय्यता निर्धारण सढळपणे मदत करण्याचे आव्हान प्रसिध्दी पत्रकांद्वारे करणे. प्राप्त मदतीची माहिती प्रसिध्दी करणे.

३. जिल्हा उपनिबंधक सहाकारी संस्था

जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन योजनेचा एक भाग म्हणून जिल्हा उपनिबंधक सहाकारी संस्था या विभागाची कामे खालीलप्रमाणे राहतील.

1. सहाकारी संस्थांच्या माध्यमातून मदतकार्य व पुननिर्माण कार्याकरिता आर्थिक व वस्तुरुपाने मदत मिळविणे.
2. तात्पुरत्या शिबीरातील स्थलांतरासाठी जीवनावश्यक वस्तु उपलब्ध करून देण्यासाठी प्रयत्न करणे. विशेषतः दुध, भाजीपाला, फळे उपलब्ध करून देण्यासाठी प्रयत्न करणे व जिल्हा पुरवठा अधिकारी यांच्या नियंत्रणाखाली वाटप करणे.

(S) अधिसूचक राज्य उत्पादन शुल्क

जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन योजनेचा एक भाग म्हणून राज्य उत्पादन शुल्क या विभागाची कामे खालीलप्रमाणे राहतील.

1. आपत्तीकाळात आपदग्रस्त भागात आणि तात्पुरत्या शिविरांच्या ठिकाणी दारु आणि अन्य मादक पदार्थांच्या विक्रीवर/उपलब्धतेवर निर्बंध घालणे व अवैध कृत्यांस प्रतिबंध करून कायदा व सुव्यवस्था अबाधित राखण्यास मदत करणे, याकरित विशेष तपासणी पथके कार्यान्वीत करणे.

(T) भूमि अभिलेख विभाग

जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन योजनेचा एक भाग म्हणून भूमि अभिलेख या विभागाची विभागाची कामे खालीलप्रमाणे राहतील.

1. पुर ओसरल्यानंतर पुरामुळे वाहून गेलेल्या तसेच गाळामुळे भर पडून तयार झालेल्या शेत जमीनींचे सर्वेक्षण व मोजणी करून जमीन महसूल अधिनियमातील तरतुदीनुसार शेतसारा क्रमी अथवा जास्त करण्याचे प्रस्ताव तहसिलदार यांचे मार्फत जिल्हाधिकारी यांना सादर करणे.

(U) वनविभाग (उपवनसंरक्षक)

आपत्तीपूर्व नियोजन:-

1. जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन योजनेचा एक भाग म्हणून वन अधिकारी यांनी स्वतंत्र योजना आखावी.
2. आपतकालीन व्यवस्थापनासाठी ते जिल्हासाठी वरिष्ठ अधिकारी यांची नोडल अधिकारी म्हणून नेमणूक करतील.
3. आपतकालमध्ये आवश्यक मनुष्यबळ, साधनसामग्री, वाहने दूरसंचार यंत्रणा साहित्य यांची सविस्तर माहिती संकलित करणे व ती दर सहा महिन्यांनी अद्यावत करणे. तसेच हे साधनसामग्री नियमित सुसज्ज राहतील यासाठी नियोजन करणे.
4. त्यांच्या कक्षेत घेणा-या वन क्षेत्राचा नकाशा, त्याला जोडणारे रस्ते, रेल्वे क्रॉसिंग त्यातील पाण्याचे साठे /खोत व निगडोत सांख्यिकी माहिती संकलित करणे.
5. सर्व कर्मचारी यांना आपतकालीन व्यवस्थापन विषयावर प्रशिक्षित करणे.

❖ धोक्याची किंवा आपत्तीची सूचना मिळताच:-

1. विभागाचे नोडल अधिकारी त्वरीत जिल्हा आपतकालीन नियंत्रण कक्षात हजर होतील तसेच मिळणा-या सूचनेनुसार आपल्या विभाग प्रमुखामार्फत कार्यवाही करतील.
2. सर्व कर्मचारी आपल्या मुख्यालयात हजर आहेत याची खात्री करणे.
3. जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन योजनामध्ये अंतर्भूत असणा-या योजना कार्यान्वित करणे.
4. हानीप्रवण व नजोकच्या क्षेत्रात वायरलेस, टेलिफोन, मनुष्यबळ, विटगाई, फॉरेस्ट गार्ड इ.ना सतर्क ठेवणे.

❖ आपत्तीनंतरचे कार्य:-

1. मदत कार्यासाठी संबंधित अधिकारी यांना सहाय्य देणे.
2. आपतकालीन योजनासाठी मनुष्यबळ व साधने उपलब्ध करणे.
3. हानीचे सर्वेक्षण करण्यासाठी तालुका प्रशासनास तंत्रज्ञ व्यक्ती उपलब्ध करून देईल.
4. हानी प्रवण क्षेत्राचा प्राथमिक अहवाल तयार करील.
5. वन विभागाच्या अखत्यारीतील एंप्रोच रोड, पुल, रेल्वे क्रॉसिंग इत्यादी स्थितीची माहिती घेऊन त्वरित दुरुस्तीचे काम हाती घेऊन दळणवळण पुर्ववत होईल याची काळजी घेईल.
6. रस्त्यामध्ये जर झाडे पडली असतील तर रस्ता खुला करण्याकरिता आवश्यक असलेली वाहने ट्रॅक्टर, रोप्स, फलड लाईट्स, जनरेटर्स, इ.ची सुविधा पुरवेल आणि दळणवळण पुर्ववत हाईल याची काळजी घेईल.

**(V) शिक्षण खाते शिक्षणाधिकारी) (माध्यमिक/प्राथमिक)
आपत्तीपूर्व नियोजन:-**

- जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन योजनेचा एक भाग म्हणून शिक्षण विभागाची स्वतंत्र योजना तयार करताील.
1. आपतकालीन व्यवस्थापनसाठी ते जिल्ह्यासाठी वरिष्ठ अधिकारी यांची नोडल अधिकारी म्हणून नेमणूक करताील.
 2. त्यांच्या अधिकारी क्षेत्रात येणा-या इमारती,वाहने आणि उपकरणे यांची विस्तृत माहिती तयार करणे. नैसर्गिक आपत्तीत सुरक्षिततेच्या दृष्टीने धोकादायक शाळेच्या इमारतींची यादी तयार करणे.
 3. आपतग्रस्त नागरिकांसाठी तात्पुरत्या निवा-याची व्यवस्था करण्यासाठी गावोगावी शाळांच्या इमारती पूर्व निश्चित करणे.
 4. आपतकालीन व्यवस्थापन अंतर्गत शाळा सुरक्षा कार्यक्रम गर्मिचीने राबविणे त्यासाठी जिल्ह्यातील सर्व शिक्षकांना प्रशिक्षित करणे.
 5. विभागाच्या सर्व कर्मचारी यांना आपतकालीन व्यवस्थापन विषयावर प्रशिक्षित करणे.

❖ धोक्याची किंवा आपत्तीची सूचना मिळताच:-

1. विभागाचे नोडल अधिकारी त्वरीत जिल्हा आपतकालीन नियंत्रण कक्षात हजर होतील तसेच मिळणा-या सूचनेनुसार आपल्या विभाग प्रमुखांमार्फत कार्यवाही करताील.
2. आपतग्रस्तांची पूर्वनिश्चित केलेल्या शाळेच्या इमारतीत तात्पुरत्या निवा-यांची व्यवस्था करणे व तेथे त्यांच्यासाठी अन्न,पाणी इ.सुविधांची संबंधित अधिकारी यांच्या मदतीने व्यवस्था करणे.
3. शोध व सुटका कार्यास मनुष्यबळ साधनांची उपलब्धता करणे.

❖ आपत्तीनंतरचे कार्य:-

1. मदत कार्यासाठी संबंधित अधिकारी यांना सहयोग देणे.
2. त्यांच्या कक्षतेतील झालेल्या मानव हानी, इमारती, साधनसामुग्री इत्यादींचा तत्परतेने प्राथमिक अहवाल तयार करणे.
3. जनजीवन पुर्ववत करण्यासाठी आवश्यक ते उपाय करणे.

**(W) गृहरक्षकदल (समादेशक ,होमगार्ड)
आपत्तीपूर्व नियोजन:-**

1. आपतकालीन व्यवस्थापनसाठी ते जिल्ह्यासाठी वरिष्ठ अधिकारी यांची नोडल अधिकारी म्हणून नेमणूक करताील.
2. आपतकालमध्ये प्रतिसाद देण्यासाठी प्रशिक्षित कृतीदल स्थापन करणे व त्यांना नियमितपणे प्रशिक्षण देणे.
3. जिल्ह्यात ठिकठिकाणी विशेषतः तालुक्याच्या ठिकाणी प्रशिक्षित कृतीदल स्थापन करणे व त्यांना नियमित प्रशिक्षण देणे.
4. जिल्ह्यातील महत्वाच्या इमारती,संवेदनशिल स्थानके, रस्ते, नदी, पुल, पर्यटनी रस्ते इ.ची इतभूत माहिती विभागातील सर्व कर्मचारी यांना देणे व त्यांना आपतकालीन व्यवस्थापन विषयावर प्रशिक्षित करणे.
5. आपत्तीच्यावेळी / परिस्थितीत उपयोगी येणा-या मनुष्यबळ व इतर संसाधनाची माहिती संकलित करून दर सहा महिन्यांनी अद्यावतीकरण करेल.
6. आपतकालमध्ये विभागाचा नियंत्रण कक्ष व दूरसंचार यंत्रणा अद्यत्त व कार्यन्वित राहोीन, यासाठी उपयोजना करणे.

7. शोधकार्य आणि सुटका कार्य यासाठी लागणा-या गृहरक्षक दलाच्या अखत्यारित उपकरणांचो सुसज्जता व उपलब्धता अबाधित ठेवण्यासाठी पुर्वतयारी करेल.
8. आपातकालसाठी कमीत कमी वेळेत मनुष्यबळ व साधने उपलब्ध करण्यासाठी नियोजन करणे.

❖ **धोक्याची किंवा आपत्तीची सूचना मिळताच:-**

1. गृहरक्षक दलाचे नोडल अधिकारी त्वरीत जिल्हा आपातकालीन नियंत्रण कक्षात हजर होतील तसेच मिळणा-या सूचनेनुसार आपल्या विभाग प्रमुखांमार्फत कार्यवाही करतील.
2. आपतकालीन कृतीदलांना बुध्द स्तरावर कार्यान्वित करतील. शोध व सुटका हि कृती दलाची प्राथमिक जबाबदारी राहिल.
3. आपतकालीन साहित्याचे वाहतुक करण्यासाठी सुरक्षिता प्रदान करेल.
4. आपतकालीन क्षेत्रातील लोकांचे स्थलांतर करण्यासाठी संबंधित अधिकारी यांना मदत करणे.
5. आवश्यकतेनुसार दळणवळणाच्या सर्व साधनांचा आणि वाहनांचा वापर करून संदेश देण्याची व मदत पाहचविण्याची व्यवस्था करेल.
6. वरिल सूचना मिळताच आवश्यकता भासल्यास जिल्हाधिकारी यांच्याकडे वाहनांचो मागणी करेल.

❖ **आपत्तीनंतरचे कार्य:-**

1. आपत्तीचा प्राथमिक अंदाज घेऊन त्याविषयी संबंधित कर्मचारी यांचेशी सल्लामसलत करणे व झालेल्या नुकसानीचा प्राथमिक अहवाल बनविण्यास मदत करेल.
2. शोध आणि सुटका कार्यासाठी एन.सो.सी./क्वि.टी.एफ./एन.जी.ओ. इत्यादींचो जुळवाजुळव करेल/ समन्वय साधेल.
3. आपातकालीन शिवीराची आणि आपातकालीन वस्तुच्या साठवणीच्या सुरक्षिततेची व्यवस्था करेल.
4. लोकांना सुरक्षित ठिकाणी स्थलांतरित करणे.
5. मृत व्यक्तींच्या प्रेतांची तसेच मृत पशुंची विल्हेवाट लावणे.
6. जनजीवन पुर्ववत करण्यासाठी संबंधित अधिकारी / यंत्रणेला मदत करतील.

(X) **पाटबंधारे विभाग (अधिक्षक अभियंता)**

आपत्तीपूर्व नियोजन:-

1. जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापनासाठी जलसिंचन विभागाने खालील कृती करावी.
2. आपतकालीन व्यवस्थापनासाठी ते जिल्ह्यासाठी यरिष्ठ अधिकारी यांची नोडल अधिकारी म्हणुन नेमणुक करतील.
3. आपतकालीन व्यवस्थापनासाठी आवश्यक मनुष्यबळ साधने यांची विस्तृत माहिती संकलित करणे व दर सहा महिन्यांनी त्यांचे अद्यावतीकरण करणे.
4. जिल्ह्यातील लघु जलसिंचनासंबंधिचे घटकाची विस्तृत माहिती ठेवणे.
5. जिल्ह्यातील सर्व संपर्क रस्ते गावे आणि पुरपरिस्थितीत अपघात प्रवणस्थळ यांची विस्तृत माहिती तयार करणे.
6. विभागाच्या अधिकार कक्षेतील पाण्याच्या साठयाला जर काही गळती निर्माण झाली तर त्यासंबंधि त्वरित करावयाच्या कृतीची माहिती तयार करणे.
7. आपतकालीन व्यवस्थापन विषयावर विभागाच्या सर्व अधिकारी व कर्मचारी यांना प्रशिक्षित करणे.

7. साधारण परिस्थितीमध्ये तलाव, नदी, किनारा कालव्याकडे जाणारे रस्ते इत्यादींची वेळोवेळी विशेषतः पावसाठी सुरु होण्याआधी तपासणी करणे.
8. विविध जलसाठ्यांच्या सुरक्षित क्षमतेपेक्षा जास्त पाणी पाठण्याची शक्यता असल्यास तशी माहिती त्वरित संबंधित तालुका नियंत्रण कक्ष व जिल्हा नियंत्रण कक्षास देण्याची योजना तयार करणे.

❖ **धोक्याची किंवा आपत्तीची सूचना मिळताच:-**

1. विभागाचे नोडल अधिकारी त्वरीत जिल्हा आपातकालीन नियंत्रण कक्षात हजर होतील तसेच मिळणा-या सूचनेनुसार आपल्या विभाग प्रमुखांमार्फत कार्यवाही करतील.
2. कुशल व्यक्तीकडून धरणे, तळे, कालवे इत्यादी स्थितीविषयीचे वारंवार अहवाल घेणे.
3. पाण्याची पातळीची वाढ किंवा घट या विषयीची माहिती योग्य पध्दतीने पाठविण्याची रचना करणे व ती माहिती जिल्हा नियंत्रण कक्षास पुरविणे.
4. ज्या ठिकाणी आवश्यकता आहे अशा ठिकाणी शोध आणि सुटका मोहिमेकरिता पाणी उपसण्याकरिता मनुष्यबळ व साधने उपलब्ध करून देणे.

❖ **आपत्ती नंतरचे कार्य:-**

1. तज्ञ व कुशल अधिकारी यांच्या मदतीने पाणी साठ्याच्या स्थितीसंबंधी अचूक चित्र मिळविणे व झालेल्या हानीचा प्रारंभिक अहवाल तयार करणे.
2. अधिकारी पातळीवरून कुठल्याही पाणी साठ्याला लिकेज अथवा ओव्हरफ्लो नाही याची खात्री करणे. लिकेज आढळल्यास त्वरित आवश्यक कार्यवाही करणे.
3. अधिक साठलेला पाणी साठा सक्षम अधिकारी यांच्या पाहणीनंतर निर्गत करणे.
4. शोध व सुटका मदतकार्यासाठी संबंधितांना मदत करणे.
5. जर विषयाचे पाणी जलसिंधन योजनामधून पुरविण्यात आले असेल तर पिण्याच्या पाण्याची वाहतूक करण्याची काळजी घ्यावी.
6. आपतकालीन क्षेत्रातील जनजीवन सामान्य व पुर्ववत होण्यासाठी संबंधित अधिकारी यांना मदत करतील.

(Y) **महानगरपालिका/नगरपालिका (आयुक्त/मुख्याधिकारी)**

आपत्ती पूर्व नियोजन:-

जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापनासाठी महानगरपालिका / नगरपालिका यांनी खालील कृती करावी.

१. आपतकालीन व्यवस्थापनासाठी ते जिल्ह्यासाठी वरिष्ठ अधिकारी यांची नोडल अधिकारी म्हणून नेमणूक करतील.
२. आपतकालीन व्यवस्थापनासाठी आवश्यक मनुष्यबळ साधने यांची विस्तृत माहिती संकलित करणे व दर सहा महिन्यांनी त्याचे अद्यावतीकरण करणे.
३. जिल्ह्यातील शहरात भूकंप, पुर, वादळे, रोगराई इ. आपत्तींना प्रभावीपणे व तत्परतेने प्रतिसाद देण्यासाठी वाडे निहाय सर्वकक्ष योजना तयार करतील. यात प्रशिक्षित मनुष्यबळ (प्रतिसाद दल), पुरेशी आवश्यक साधनसामुग्री, औषधी, सुरक्षित पेयजल व वितरण व्यवस्था इत्यादीचा समावेश असावा.

४. अधिकार क्षेत्रातील पाण्याच्या साठ्याला जर काही गळती निर्माण झाली तर त्या संबंधी त्वरित करावयाच्या कृतीची माहिती तयार करणे.
५. आपतकालीन व्यवस्थापन विषयावर विभागाच्या सर्व अधिकारी व कर्मचारी यांना प्रशिक्षित करणे.
६. आपतकालीन व विशेषतः पावसाळा सुरु होण्याआधि पेयजल वितरण यंत्रणेची तपसणी व दुरुस्तीसाठी प्रमाणित कार्यपध्दती तयार करणे.
७. कार्यक्षेत्रात होणा-या बांधकाम विषयी **Development Control Regulations, National Building Code, IS-456-2000, IS-1893-2001** ची अमलबजावणी व त्या अनुषंगाने **Building By-Laws** बनविण्याचे नियोजन करणे.
८. पर्जन्य जलपुर्नभरण व्यवस्था विकासाचा भाग म्हणून अंगीकृत होण्यासाठी योजना राबविणे.
९. आपतकालमध्ये प्रेतांची मृत/जनावरांची विल्हेवाट लावण्यासाठी नियोजन.

❖ **धोक्याची किंवा आपत्तीची सूचना मिळताच:-**

1. विभागाचे नोडल अधिकारी त्वरीत जिल्हा आपतकालीन नियंत्रण कक्षात हजर होतील तसेच मिळणा-या सूचनेनुसार आपल्या विभाग प्रमुखामार्फत कार्यवाही करतील.
2. शहरात व परिसरात ठिकठिकाणी होणा-या मानवहानी, इमारतीचे नुकसान, सार्वजनिक सेवासुविधांना झालेले नुकसान मृत पशु इत्यादींची जिल्हा नियंत्रण कक्षास पुरविणे.
3. आपतकालमध्ये प्रतिसादासाठी मनुष्यबळ व साधनसामग्री उपलब्ध करून देणे.
4. शोध आणि सुटका मोहिमेकरिता येणा-या अडचणी दूर करण्यासाठी संबंधितांना मदत करणे.

❖ **आपत्ती नंतरचे कार्य:-**

1. तज्ञ व कुशल अधिकारी यांच्या मदतीने आपत्तीग्रस्त स्थितीसंबंधी अचुक चित्र मिळविणे व झालेल्या हानीचा प्राथमिक अहवाल तयार करणे.
2. खंडित पडलेल्या सार्वजनिक सेवा सुविधा सुरक्षितपणे व तत्परतेने कार्यरत करणे. आपत्तीग्रस्त भागात रोगराई पसरणार नाही, याची खबरदारी घेणे.
3. शोध व सुटका मदत कार्यासाठी संबंधितांना मदत करणे.
4. अधिकार क्षेत्रातील मृत प्रेतांची / मृत जनावरांची योग्य त्या कार्यदेशर कार्यवाहीनंतर तत्परतेने विल्हेवाट लावणे.
5. आपतकालीन क्षेत्रातील सामान्य व पुर्ववत होण्यासाठी संबंधित अधिकारी यांना मदत करतील.

परिशिष्ट-1

> पुरादरम्यान काय करावे व काय करू नये:-

पुर ही धोकादायक आणि प्रचंड नुकसान घडवून आणू शकेल अशी नैसर्गिक आपत्ती आहे. काही वेळ पुर मंदगतीने वाहत जातो तर काही वेळा अचानक पुर उद्भवतो. काही पुर झटकन ओसरतात. काही वेळ पुर ओसरण्यास बराच काळ अगदी काही दिवसांचा कालावधी सुध्दा लागू शकतो.

नद्यांच्या पाणलोट क्षेत्रात झालेला पाऊस/अतिवृष्टी, धरणांतून सोडण्यात येणारे पाणी तसेच पाणी साठवामुळे निर्माण होणारा प्रतिरोध / बँक वॉटर यापैकी एक वा अनेक घटकांच्या एकत्रित परिणामातून उद्भवत असतो. त्यामुळे पुरासंदर्भात पुढील बाबी प्रत्येकाने लक्षात ठेवणे अत्यंत आवश्यक आहे.

- फक्त आपल्या गावात, परिसरात झालेल्या पावसावरून पुर येईल अथवा नाही याचा अंदाज बांधणे चुकीचे आहे हे लक्षात ठेवावे.
- या पूर्वीच्या पुराची पातळी किंवा पाण्याच्या पातळीच्या वाढीचा वेग यावरून पुरपातळी वाढेल/वाढणार नाही असे अंदाज बांधू नयेत. प्रशासनाकडून, जिल्हा व तालुका नियंत्रण कक्षामधून अचूक माहिती मिळवावी.
- पुराची शक्यता वाटल्यास किंवा धोक्याचा इशारा मिळताच संभाव्य बाधित क्षेत्रातील नागरीकांनी तात्काळ सुरक्षितस्थळी स्थलांतर करावे. वेळ असल्यास घरातील मौल्यवान साहित्य बरोबर न्यावे.
- प्रशासनाकडून, शोध व बचाव पथकांकडून आपणास स्थलांतरित होण्याची विनंती करण्यात येत असल्यास विरोध करू नये. पुर येणार नाही/वाढणार नाही अशा गैरसमजामध्ये राहू नये. आपल्यापेक्षा व्यापक आणि अचूक माहिती प्रशासनास प्राप्त हात असते याची जाणीव ठेवावी व आपल्या कुटूंबाची सुरक्षा सर्वाधिक महत्त्वाची असल्याने प्रशासनास सहकार्य करावे.
- पुराबाबत अधिकृत शासकीय माहितीवरच विश्वास ठेवा, अफवांवर विश्वास ठेऊ नये. अफवा पसरविणा-या समाजकंटकांची माहिती तात्काळ प्रशासनास द्यावी.
- पुरामध्ये अडकल्यास /वेढले गेल्यास घाबरून जाऊ नये, उद्दिग्ण होऊ नये व दुस-यांना घाबरू नये. त्यामुळे प्रश्न सुटणार नाही. आपल्या सुटकेसाठी बाहेरून प्रशासन प्रयत्नांची पराकाष्ठा करिता असतं हे ध्यानात ठेवावे.
- पुर क्षेत्रातून प्रवास करित असल्यास लवकरात लवकर सुरक्षित दिशेने बाहेर पडावे. पुलावरून पाणी वाहत असतांना पुल ओलांडू नयेत. वाहन पाण्यात अडकल्यास त्वरित वाहनातून बाहेर पडावे.
- पुराच्या पाण्यात उतरू नये, मुलांना खेळू देऊ नये. पुरामुळे नदीच्या/प्रवाहाच्या काठाच्या जमिनीची घसरण/भुस्खलन धोकादायक असते त्यामुळे प्रवाहाच्या किना-यापासून दूर रहावे.
- रहदारीसाठी बंद केलेल्या रस्त्याने कोणत्याही कारणाने प्रवास करण्याचा प्रयत्न करू नये.
- महत्त्वाचे रस्ते, पुल, घाट या ठिकाणी पुर पाहण्यासाठी गर्दी करू नये, शिस्तीचे पालन करावे. गर्दीच्या नियोजनसाठी प्रशासनावर अतिरिक्त ताण पडतो याची जाणीव ठेवावी.
- पुर परिस्थिती उद्भवताच घरातील पाणी, खाद्य पदार्थ, भाजीपाला, दुध इ.चा काटकसरीने वापर कराव. जमल्यास अतिरिक्त साठा करावा.
- पाणी गाळून व उकळून प्यावे. आरोग्यविषयक दक्षता घ्यावी.
- पुराचे पाणी कमी व्हायला लागले तरिही पुराचा धोका संपन्न नाही. प्रशासनाकडून धोका टळल्याची खात्री पटल्याशिवाय घरात प्रवेश करण्याची घाई करू नये.
- पुरबाधित घरात पुर ओसरल्यानंतर प्रवेश करण्यापूर्वी भिती, छत, दरवाजे, खिडक्या याची तपासणी करून त्या सुस्थितीत असल्याची खात्री झाल्यावरच प्रवेश करावा.

- मातीचा भाग,दलदल या मधुन चालत जातांना,वाहने नेतांना जमिन पुरेशी टणक असल्याची खात्री करुन घ्यावी. पुराच्यापाण्याबरोबर गाळ,माती,झाडेझुडपे तसेच साप,विंचू इ.प्राणी वाहात येण्याची शक्यता असते. त्यापासुन सावधगिरी बाळगावी.
- आपल्या घराची व परिसराची स्वच्छता पुर ओसरताच सुरु करावी. ही जबाबदारी फक्त स्थानिक स्वराज्य संस्था प्रशासनाची आहे असे न मानता आपतकालीन परिस्थितीचा विचार करुन सक्रीय सामाजिक योगदान द्यावे.
- पुरामुळे झालेल्या नुकसानांची अचूक,वस्तुनिष्ठ आणि खरीखुरी माहिती प्रशासनास द्यावी. खोट्या माहितीच्या आधारे मदत लाटण्याचा प्रयत्न करणा-याविरुध्द शासनाचे फसवणुकीचे गुन्हे दाखल होऊ शकतात असे करणा-यांची माहिती प्रशासनास द्यावी.
- पुरबाधित कुटुंबांना मानवतेच्या भावनेतुन व सामाजिक जाणिवेतुन यथाशक्ती मदत करावी.

जिल्ह्यातील पो.स्टे. मधील हजर संख्याबळ.

अ.क्र	पो.मु./पो.ठाणे	पो.नि.	सर्पोनि	पो.उपनि.	सफो	पो.क्यालय	ना.पो.शि	पो.शि.	मर्पोशि	बळन बालक	वाहन
1.	पो.मु.वर्धा	01	01	00	34	57	37	115	64	00	00
2.	वर्धा शहर	01	01	07	13	33	30	30	13	04	04
3.	रामनगर	01	02	02	07	11	14	27	14	04	02
4.	सावंगो (मधे)	01	00	03	05	10	19	11	11	04	02
5.	सेवाग्राम	01	00	04	14	20	12	07	06	02	02
6.	सेलू	01	01	03	08	11	13	04	06	02	02
7.	सिंदी रेल्वे	01	00	01	03	07	04	09	07	02	01
8.	दहगांव गो.	01	00	01	04	08	02	08	07	02	02
9.	दिगाणकट	01	02	07	03	20	38	21	14	04	04
10.	गिरड	00	01	01	02	03	11	12	02	02	03
11.	समुद्रपुर	01	01	03	04	18	10	08	03	04	02
12.	वडनेर	01	00	02	03	04	12	06	07	02	02
13.	आष्टी	00	01	01	01	02	07	12	03	02	03
14.	आर्वी	01	01	04	07	13	22	28	05	03	03
15.	कारंजा	01	01	02	05	04	07	16	06	02	02
16.	तळेगाव	00	01	02	02	05	08	20	05	03	04
17.	पुलगांव	01	01	05	08	18	24	23	08	04	04
18.	खरोगणा	00	01	00	05	11	05	07	05	02	02
19.	देवळी	00	01	02	05	11	14	14	06	03	03
20.	अल्लोपुर	01	00	02	05	06	08	10	04	02	03
21.	नियंत्रण कक्ष	00	00	02	03	02	00	00	00	03	01
22.	स्थानिक गुन्हेशाखा	01	01	01	04	15	21	03	07	04	02
23.	सुरक्षा शाखा	00	00	00	00	01	00	00	02	00	00
24.	नि.वि.शा.	01	01	00	02	04	03	01	09	01	01
25.	वाहतुक शाखा	01	00	01	08	19	04	07	08	02	02
26.	मोहला तक्रार	00	01	00	00	00	00	00	04	00	00
27.	अर्ज शाखा	00	01	00	00	00	01	00	03	00	00
28.	वाचक शाखा	00	01	00	04	01	00	00	06	00	00
29.	नक्षल सेल	00	00	01	00	00	01	01	00	01	00
30.	दोषसिध्दी	00	00	01	00	00	00	00	02	00	00
31.	अर्थिक गुन्हे शाखा	01	01	01	01	03	02	00	00	01	00
32.	कल्याण शाखा	01	00	00	00	00	00	00	01	01	00
33.	जाम टॅप	00	02	03	01	09	06	04	00	01	00
	एकूण	20	24	62	161	326	295	404	241	64	67

वर्धा जिल्ह्याला उपलब्ध होऊ शकणा-या सहरक्षकांची (होमगार्डची) संख्या

अ.क्र.	पथक/उप पथकाचे नाव	उपलब्ध संख्याबळ	पुरुष होमगार्ड	महिला होमगार्ड	एकूण
1.	वर्धा शहर	81	62	19	81
2.	रामनगर	27	17	10	27
3.	सेवासाम	30	20	10	30
4.	सावंगी (मोघे)	15	10	05	15
5.	सेलू	30	26	04	30
6.	सिंदी रेल्वे	46	46	00	46
7.	दहंगांव गो.	41	41	00	41
8.	हिंगणघाट	65	50	15	65
9.	समृद्धपुर	33	32	01	33
10.	गिरठ	35	35	00	35
11.	वडनर	40	40	00	40
12.	पुलगाव	84	78	06	84
13.	देवळी	20	15	5	20
14.	खरांगणा	61	58	03	61
15.	अल्लीपूर	28	24	04	28
16.	आर्वी	104	94	10	104
17.	आष्टी	50	46	04	50
18.	कारंजा	22	21	01	22
19.	तळेगाव (शापे)	32	30	02	32
	एकूण	844	745	99	844

Ambulance Services	Phone No.
Government Hospital, Wardha	102
Mahatma Gandhi Institute of Medical Science, Sewagram	284341/55
Pawade Nursing Home, Wardha	242703, 240703
Radhikabai Meghe Rural Hospital, Sawangi Meghe	243542, 240129
Rajendra Joshi (Bhartiya Jain Sanghatana), Hinganghat	244853
General	Phone No.
Sarpa Mitra	244217, 242335, 243801
Eye Bank	242080, 240280, 243326
Blood Bank	240896, 241854
Fire	101
Police	100
Railway Inquiry	131
Veterinary Hospital	243602
Water Supply	242470
Postal Enquiry	243499
Directory Enquiry	197

WARDHA

वर्धा जिल्ह्यातील ट्रेडलसंची यादी.

अ.क्र.	ट्रेडलसचे नाव	पत्ता	मालकाचे नाव	मोबाईल क्रमांक
01.	रॉयल ट्रेडलस.	वर्धा	श्री. दादा रहा.	9422394312
02.	संगम ट्रेडलस.	वर्धा	श्री. गुड्डू पठाण.	8329243664
03.	निखिल ट्रेडलस.	हिंगणघाट	श्री. अण्णाजी वंडलवार.	9860663347
04.	लक्ष्मी नारायण ट्रेडलस.	वर्धा	श्री. विनोद रहाटे.	9822240435
05.	निकोता ट्रेडलस.	हिंगणघाट	श्री. प्रदिप निनावे.	9881488955
06.	कलारंग टुरस&ट्रेडलस.	वर्धा	श्री. प्रशांत वाघमारे.	9960976363
07.	नवजीवन ट्रेडलस.	वर्धा	श्री. फिरोज खान.	9822927874
08.	अंपल ट्रेडलस.	वर्धा	श्री. फिरोज खान पठाण.	9850510123
09.	देशमुख ट्रेडलस.	वर्धा	श्री. तुलसीदास देशमुख.	9923130513
10.	विघ्नहर्ता टुरस & ट्रेडलस.	वर्धा	श्री. पवन भांगे.	98900854508856967546
11.	वैष्णवी ट्रेडलस.	वर्धा	श्री. राजेश भोयर.	9890366354
12.	जिशन ट्रेडलस.	हिंगणघाट	श्री. अलताफ भाई.	9850337299
13.	बाबुजी ट्रेडलस.	वर्धा	श्री. महेश अटवाणी.	9822235796
14.	राज ट्रेडलस.	वर्धा	श्री. कृणाल चिमुरकर.	9921976220
15.	ताज ट्रेडलस.	केळझर	श्री. ताज अली.	9764025537

वर्धा जिल्ह्यातील पेट्रोल पंपाची यादी

अ. क्र.	पोलीस स्टेशन	पेट्रोल पंपाचे नांव व ठिकाण	पेट्रोल पंप मालकाचे नांव	फोन / मोबाईल नंबर
1)	वर्धा शहर	भारत पेट्रोलियम, आर्मी रोड, वर्धा	श्री. अनिल सोमवणे	982231202
2)	वर्धा शहर	महानकांची पेट्रोलियम सर्व्हे, धुनेवाले मजूनबाज, वर्धा	श्री. अजयशा प्रभोकर रोडे	07152-232555
3)	वर्धा शहर	हिंदुस्थान पेट्रोलियम, नगपुर रोड, वर्धा	श्री. मदनलाल एच. रामपाल	07152-240858
4)	वर्धा शहर	इंडियन ऑईल पेट्रोल पंप, आरती टॉकीज चौक, वर्धा	श्री. रामबाबू सोमवणी	07152-243254
5)	वर्धा शहर	संघाग्राम पेट्रोल पंप, शास्त्री चौक, वर्धा	श्री. अनिल सोमवणे	07152-231896
6)	वर्धा शहर	हिंदुस्थान पेट्रोल पंप, नागरी बँक जवळ, वचलार रोड, वर्धा	श्री. अदलखाबाद, श्रीमती अदलखाबाद	07152-242117
7)	वर्धा शहर	हिंदुस्थान पेट्रोलियम, देवळा रोड, वर्धा	श्री. रमेश केसा	07152-240221
8)	वर्धा शहर	हिंदुस्थान पेट्रोलियम, बगवान चौक, वर्धा	श्री. इब्राहीम आदमजी	07152-343936
9)	रामनगर	अशिवार पेट्रोल पंप, विगरी रोड	श्री. मनमन ज्ञानदेव देवजीकर	9822365426
10)	रामनगर	किशन पेट्रोल पंप, शंतीनगर, वर्धा	श्री. निखन जोधराज अंजानु	9422140477
11)	संघाग्राम	सिद्धी विनायक पेट्रोल पंप, आदर्श नगर, संघाग्राम रोड, वर्धा	श्री. शिवाजी शिवाजीकुमार घोडे	07152-284439
12)	संघाग्राम	रम्य पेट्रोल पंप, संघाग्राम	श्री. उमेश इगळे	9685044419
13)	सवंगी	लीड्ड पेट्रोल पंप, भुगाव	श्री. अमर पंढरीनाथ घुल	9011490801
14)	सवंगी	सिद्धी विनायक पेट्रोल पंप, चापगाव घोरला	श्री. अशोक शंभरकर	9326061793
15)	सवंगी	ए.टी.सी. पेट्रोल पंप, इलापूर		
16)	सेलु	एच.एस. चौकी अँड सन्ध, चौकी मोहनपूर शिवाय	श्री. गिरीश मदनलाल राजपाल	07155-220333 9423433333
17)	सेलु	दुसरी सर्व्हे पेट्रोलियम सर्व्हेस, चौकी महाबळी शिवाय	श्री. सविन रोमंड दुसरी	07155-220202, 270909
18)	सेलु	इब्राहीमजी फिलिंग स्टॉर, चौकी गादापूर शिवाय	श्री. अशोकभाई जलोय	07155-270123 9226363333
19)	सेलु	गांधी पेट्रोल पंप, सेलु	श्री. योगेश मदनलाल रामपाल	9423433333
20)	सेलु	इब्राहीम पेट्रोल पंप, बगदापूर	श्री. अशोकभाई हार्दिकभाई	9822223233
21)	सिंदी	अंम साई पेट्रोल पंप एतनी, रेल्वे जंक्शन जवळ, परसेडी	श्री. प्रकाशचंद रामचंद्रराज डक	9890472300
22)	हिंगणघाट	भारत पेट्रोलियम क्वॉटेशन लिमिटेड, होयवे क्र. 7 वर, सौ. ज्ञानेश्वर वाडे, हिंगणघाट	श्री. विठ्ठलमन अमृतभाई अजानी	07153-244105, 244117, 244456
23)	हिंगणघाट	माल्कारी पेट्रोल पंप इंडियन ऑईल होयवे क्र. 7, नंदरी चौक, हिंगणघाट	श्री. अशोक रावजीभाई घटे	07153-244464, 244232, 225457
24)	हिंगणघाट	विश्वधन्स पेट्रोल पंप, नेशनल होयवे क्र. 7 वर, अंजली शिवाय, हिंगणघाट	श्री. मृकेश संकाजी, घनेजर विजय मूलचंद हापेबाबा	07153-270078
25)	हिंगणघाट	दुसरे पेट्रोल पंप, नेशनल होयवे क्र. 7वर, आनंदी शिवाय, हिंगणघाट	श्री. प्रणव भाऊराज तेलंग	9422444394
26)	हिंगणघाट	कुगावर पेट्रोल पंप, मोडगाव घोरला होयवे क्र. 7 वर	श्री. सुनील विवेक कुगावर	9822640900
27)	समुद्रपूर	यश पेट्रोल पंप, रोडगाव शिवाय नेशनल होयवे क्र. 7 वर	श्री. यश विवेक पाल डवळ	07151-270071 9423689292
28)	समुद्रपूर	एस.आर. पेट्रोल पंप, जाम	श्री. राधजी उत्तमभाई घटे	07151-225500
29)	समुद्रपूर	इंडियन पेट्रोल पंप, नंदरी	श्री. अश्वयुक्तिक घोडे	
30)	घडनेर	नय जगदंबे ऑईल, घडनेर टॉकन	श्री. छाया चंद्रकांत सातपुते	07153-248653 9423414752
31)	घडनेर	छात्री पेट्रोल पंप, घडनेर	श्री. जयशंकर छात्री	9422903933
32)	आर्मी	श्री. एच. लक्ष्मीबाई अँड सन्ध, मेन रोड, आर्मी	श्री. सुनील रमजीकांत लक्ष्मीबाबा	07157-222037, 222040

33)	आष्टी	इस्पात चौ घनवर चौ, बंधी रोड, आष्टी	श्री. हरीशचंद्र चौ अजीमउल्ला चौ	07157-222075, 223384
34)	तळेगांव	सेवा पेट्रोल पंप, तळेगांव	श्री. संदीपकुमार सिंग बदन	9422141831
35)	तळेगांव	बी.एन. लाठीवाला अँड सन्स, होपवे क्र. 6 वर नागपूर - तळेगांव रोड	श्री. सुनिल रत्नवीरकर लाठीवाला	07157-236956, 222040
36)	तळेगांव	अप्रकाश एनर्जीज होपवे क्र. 6 वर, तळेगांव	श्री. राजलक्ष्मण रामसाधवनी मालेगांवकर.	07157-236823, 236923
37)	आष्टी	भारत पेट्रोलियम, आष्टी टाऊन	श्री. राजद रामदासजी निखरा	07156-225665, 9423118045
38)	आष्टी	इस्टीअर कंपनी, आष्टी टाऊन रोड	श्री. गणेशजी रामदासजी निखरा	07156-225886, 9423798265
39)	कारंगा	एम.पी. वाडे अँड सन्स, नागलवाडी शिबिर, होपवे क्र. 6 वर	श्री.मंगी कुमुमदाई शंकरराव वाडे	9271061308
40)	कारंगा	महात्म्यी सेवा केंद्र, पालारा शिबिर होपवे क्र. 6 वर	श्री. दीपक शंकरराव ठाकरे	9822780576
41)	कारंगा	ज्योत पेट्रोल पंप, कारंगा शिबिर होपवे क्र. 6 वर	श्री. कुलविद्याराम सरवभासि ज्योत	9822788645
42)	कारंगा	देशमुख पेट्रोल पंप, कारा	श्री. मालती अन्नब देशमुख	9764739665
43)	पुलगांव	विश्रंटा पेट्रोल पंप, हिंदुस्थान कॉलगी, बंधी रोड, पुलगांव	श्री. जयलाल गिलानी	07158-243077
44)	पुलगांव	टाऊन पेट्रोल पंप, हिंदुस्थान कॉलगी, बंधी रोड, पुलगांव	श्री. कमलनयन ठाकुरदास ठाकरी	07158-284001
45)	पुलगांव	राज पेट्रोल पंप, नेवटोप ले अँड अँड, नाथगगांव रोड, पुलगांव	श्री. मन्नाज हुसैनी बाहरा	07158-283193
46)	पुलगांव	भारत पेट्रोलियम, पुलगांव	श्री. सुनिल कारंजाराव झवहाकर	7588559197
47)	अल्हापूर	फर्टीग अँटोमोबाईल डिझील पंप, अस स्ट्रीट जयज, अल्हापूर	श्री. प्रकाशकर नारायण फर्टीग	07153-253306
48)	अल्हापूर	गोसा पेट्रोल पंप, घोसा	श्री. खनिता सुरेश काधमारे	9423214444
49)	देवळी	मै. साई कुमा एनर्जीज हिंदुस्थान पेट्रोलियम, देवळी	श्री. विनयसिंग ठाकुर	9822231927
50)	देवळी	शिवा इंटरनॅशनल भारत पेट्रोल पंप, देवळी	श्री. गोविंद गवितेराव कापसे	07158-254079
51)	वाघगांव	भारत पेट्रोलियम, वाघगांव	श्री. रामदास नाथीव वाजखेडे	07158-280022, 9423117413
52)	गिरड	कोशीक पेट्रोल पंप, गिरड	श्री. दिपक मालाराम पडरे	
53)	खारगाणा	जहावाणी सर्वे सेंटर, अंजी	श्री. रघु वीराबाणी	9422140275

उपविभागीय अधिकारी व तहसिलदार यांचे पुर नियंत्रण कक्षातील दुरध्वनी क्रमांक.

कार्यालयाचेनाव	कार्यालयाचेदुरध्वनी क्र.	दुरध्वनीक्रमांकघर
उ.वि.अ.-वर्धा	07152-242561	240242
उ.वि.अ.-आर्वी	07157-222028	222056
उ.वि.अ -हिंगणघाट	07153-244080	244036
तहसिल - वर्धा	07152-270748	240741
तहसिल - सेलू	07155-220259	220269
तहसिल - देवळी	07158-254457	254458
तहसिल-हिंगणघाट	07153-244022	244284
तहसिल-समुद्रपुर	07151-225443	225444
तहसिल - आर्वी	07157-222022	222179
तहसिल - आष्टी	07156-225648	225637
तहसिल - कारंजा	07156-245844	245843

वरिलप्रमाणे विविध शासकीय आणि निमशासकीय यंत्रणाकडे पुरासंबंधी आपत्ती व्यवस्थापन आणि नियोजन संदर्भातील कामे सोपविण्यात आली असून सुरुवातीस नमुद केलेले उद्दिष्ट साध्य करण्यासाठी सामुहिक प्रयत्नांची आवश्यकता आहे.

जिल्ह्यातील सर्व शासकीय विभागातील अधिकारी यांनी जुन ते सप्टेंबर या कालावधित पुर्णवेळ मुख्यालयात उपस्थित रहावे व अपवादात्मक परिस्थितीत मुख्यालय सोडावयाचे झाल्यास आपल्या विभाग प्रमुखांना आणि विभागप्रमुखांनी जिल्हाधिकारी यांना मुख्यालय सोडण्यापुर्वी लेखी कळविण्याची दक्षता घ्यावी. तसेच त्यांच्या गैरहजेरीच्या काळात त्यांची कामे पार पाडण्याकरिता जबाबदार अधिकारी यांचेकडे जबाबदारी सोपवून त्यांचे नाव व संपर्क दुरध्वनी क्रमांक कळवावेत.

पुरपरिस्थिती उद्भवल्यास जिवितहानी होऊ नये तसेच वित्तहानीचे प्रमाण कमीतकमी असावे आणि पुरबाधित नागरीकांना मदत व आधार देऊन त्यांचे जीवन पुर्ववत करण्यास मदत करणे या दृष्टिने प्रशासनाने प्रयत्न करणे आवश्यक आहे. यासाठी सर्वच शासकीय विभागांचे अधिकारी व कर्मचारी यांनी कर्तव्य भावनेने व सामाजिक जाणीव ठेऊन आपले कर्तव्य मनोपुर्वक पार पाडवे असे आवाहन मो करित आहे.

वर्धा

दिनांक :-

जिल्हाधिकारी, वर्धा.

आवाहन

वरिलप्रमाणे विविध शासकीय आणि निमशासकीय यंत्रणांकडे पुर व इतर आपत्ती व्यवस्थापन आणि नियोजन संदर्भातील कामे सोपविण्यात आली असून, सुरुवातीस नमुद केलेले उद्दिष्ट साध्य करण्यासाठी सामुहिक पणे प्रयत्नांची आवश्यकता आहे.

जिल्ह्यातील सर्व शासकिय विभागातील अधिकारी यांना जुन ते सप्टेंबर या मान्सुन कालावधित पुर्णवेळ मुख्यालया मध्ये उपस्थित रहावे व अपवादात्मक परिस्थितीत मुख्यालय सोडावयाचे झाल्यास आपल्या विभाग प्रमुखांना व विभागप्रमुख यांनी जिल्हाधिकारी यांना मुख्यालय सोडण्यापुर्वी लेखी कळविण्याची दक्षता घ्यावी. तसेच, त्यांच्या गैरहजरीच्या काळामध्ये त्यांची कामे पार पाडण्याकरीता जबाबदार अधिकारी यांचे कडे जबाबदारी सोपवुन त्यांचे नाव व संपर्क क्रमांक कळवावेत.

पुर परिस्थिती किंवा अन्य प्रकारची आपत्ती उद्भवल्यास जिवितहाणी होऊ नये तसेच, वित्तीय हाणीचे प्रमाण कमीत कमी असावे व पुर व अन्य आपत्ती ग्रस्त नागरिकांना मदत देउन त्यांचे जिवन पुर्ववत करण्यास मदत करणे या दृष्टिने प्रशासनाने सामुहिकपणे प्रयत्न करणे आवश्यक आहे. या साठी सर्व शासकिय विभागांचे अधिकारी व कर्मचारी यांनी सामाजिक कर्तव्य भावनेने व सामाजिक जाणिव ठेऊन आपले कर्तव्य मनपूर्वक पार पाडावे, असे आवाहन मी जिल्हाधिकारी, वर्धा आपणांस करित आहेत.

धन्यवाद !!!

वर्धा.

दिनांक :-

WARDHA

जिल्हाधिकारी, वर्धा.

